

**Серія
“Джерела
української
біографістики”**

**КНИЖКОВІ
ДЖЕРЕЛА
української
біографістики
у фондах
НАЦІОНАЛЬНОЇ
БІБЛІОТЕКИ
УКРАЇНИ
імені
В. І. ВЕРНАДСЬКОГО**

**Матеріали до
бібліографії
(2001–2003 рр.)**

**ДЖЕРЕЛА
УКРАЇНСЬКОЇ
БІОГРАФІСТИКИ**

Випуск 2

Редакційна колегія

- О. С. Онищенко*, д-р філос. наук, академік НАН України (голова),
В. І. Потик, канд. іст. наук (заст. голови);
В. О. Горбик, д-р іст. наук;
В. М. Даниленко, д-р іст. наук, член-кореспондент НАН України;
Т. В. Добко, канд. іст. наук;
Л. А. Дубровіна, д-р іст. наук, член-кореспондент НАН України;
С. М. Ляшко, канд. іст. наук;
О. В. Малій, канд. іст. наук

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ІНСТИТУТ БІОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

КНИЖКОВІ ДЖЕРЕЛА
УКРАЇНСЬКОЇ БІОГРАФІСТИКИ
У ФОНДАХ
НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

Матеріали до бібліографії
(2001–2003 рр.)

Київ 2006

УДК [016(048.2) : 929](477)
ББК 63.3(4Укр)-8я17

Книжкові джерела української біографістики у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: Матеріали до бібліографії (2001–2003) / Авт.-укл. Н. І. Мельник-Любовець, О. М. Яценко; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т біогр. досліджень; Редкол.: О. С. Онищенко (голова) та ін. – К., 2006. – 204 с. – (Джерела укр. біографістики; Вип. 2).

ISBN 966-02-4043-0

У другому випуску систематизовано широке коло джерел, що містять біографічну інформацію про діячів історії та культури України. У книгу увійшло понад чотирьохсот книжкових видань, які вийшли у світ на території України за період 2001–2003 рр. й знаходяться у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. До кожного з них подано анотацію, в якій розкрито зміст, призначення видання, вказано на наявність біографічного матеріалу, його характер (довідка, стаття, біографічний розділ тощо), структуру, а також допоміжного апарату, іконографії тощо із зазначенням шифрів зберігання.

Для науковців, бібліографів, усіх, хто цікавиться розвитком української біографістики.

Автори-укладачі

Н. І. Мельник-Любовець, О. М. Яценко

Рецензенти

Н. І. Миронець, д-р іст. наук, професор

В. Ю. Омельчук, д-р іст. наук, професор

Затверджено до друку вченою радою
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

ISBN 966-02-3241-1 (серія)
ISBN 966-02-4043-0

© Н. І. Мельник-Любовець, О. М. Яценко, укладання, 2006
© Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, 2006

ВІД АВТОРІВ

Другий випуск анотованого покажчика є логічним і необхідним продовженням започаткованої Інститутом біографічних досліджень науково-бібліографічної серії «Джерела української біографістики» та результатом одного із головних напрямів діяльності Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (НБУВ) як єдиної в Україні профільної наукової інституції у цій галузі, а саме — розробка питань джерельної бази української біографістики. Інститутом здійснюється систематичне ретроспективне вивчення цього виду документальних джерел, започатковано та ведеться послідовне наповнення бази даних «Джерела національної біографістики», яка, своєю чергою, є складником бази даних біобібліографічної інформації «Національна біографістика». Пропонований другий випуск анотованого покажчика підготовлений (як і перший) на основі цієї бази даних. Перший випуск вийшов друком 2004 року (Книжкові джерела української біографістики у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : Матеріали до бібліографії (сер. ХІХ – ХХ ст.) / Авт.-укл. Т. В. Куриленко, Н. І. Мельник, О. М. Яценко; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т біогр. досліджень; Редкол.: О. С. Онищенко (голова) та ін. – К., 2004. – 365 с. – (Джерела укр. біографістики; Вип. 1)). Він містить інформацію про понад тисячу книжкових видань середини ХІХ–ХХ ст., що знаходяться у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Випуск другий зазначеної серії має таку саму мету, як і перший, а саме: ознайомлення дослідників, науковців, аматорів та широкий загал з напрацюваннями вітчизняної біографістики за 2001–2003 роки. Незважаючи на короткий проміжок часу (лише три роки), що охоплює другий випуск, видно, наскільки зросла зацікавленість у сучасній Україні до біографічних досліджень. Сотні науковців працюють в усіх регіонах держави, збираючи (за новими архівними та друкованими джерелами) та вводячи в науковий обіг біографічні відомості про українських діячів, відкриваючи для широкого загалу невідомі факти їхнього

життя та діяльності, розкриваючи так звані «білі плями», тим самим відтворюючи історію України через життєписи її видатних представників. Бібліографування проводилося на основі фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

При підготовці другого випуску (окрім хронологічного принципу) ми дотримувалися попередніх критеріїв відбору книжкових джерел. Це:

- видання, які містять біобібліографічну інформацію про не менш як трьох осіб;
- література, видана українською та російською мовами в зазначений період на території України (за винятком незначної кількості діаспорних видань);
- документи з фондів НБУВ.

До покажчика свідомо не включено літературу, яка вийшла друком за межами України; вітчизняні джерела, в яких подано біографічний матеріал про одну-дві особи, та праці, присвячені окремій особі. Ці масиви друкованих видань потребують окремого опрацювання, що є справою майбутнього. Автори сподіваються, що при підготовці наступних випусків (які можуть будуватися не лише за хронологічним принципом) вдасться уникнути деяких прогалин у виявленні та анотуванні різноманітної книжкової продукції, яка містить біобібліографічні матеріали.

Застосовуючи такий підхід, укладачами було досліджено видання органів державної бібліографії «Літопис книжкового друку» (2001–2003 рр.), електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, переглянуті різноманітні видання (ювілейні збірки, літописи, бібліографічні покажчики тощо), досліджені фонди НБУВ, зокрема відділів довідково-бібліографічного обслуговування; зарубіжної україніки; естампів та репродукцій. У процесі роботи було виявлено 432 джерела. Як і в попередньому випуску об'єктом бібліографування вибрано такі види документів: енциклопедії й енциклопедичні словники; біографічні словники й довідники; біобібліографічні покажчики; монографії, які містять біографічні дані про осіб, причетних до історії України; підручники, що містять біографічні відомості; збірники наукових праць, до яких включено біографічні матеріали; краєзнавчі дослідження; ювілейні та презентаційні видання; меморіальні видання. Не всі з наведених вище

видів друкованих джерел містять рівнозначну за науковою цінністю і новизною біографічну інформацію. Однак кожне з наведених джерел може містити дуже стисло, але інколи унікальну інформацію про той чи інший бік діяльності окремої особи. І лише маючи інформацію про всю наявну літературу, дослідник з більшою вірогідністю зможе відтворити життєвий шлях конкретної особистості. Тому автори-укладачі даного видання намагалися представити якомога ширше коло джерел, ставлячи собі за мету охопити не лише наукові видання, але й ті, що розраховані на більш широкі кола читачів.

Структурно другий випуск складається з двох частин: самого анотованого покажчика з доповненнями до першого випуску та допоміжних покажчиків. Анотований покажчик побудовано за видом друкованої продукції. Весь масив анотованих книжкових джерел розміщено у восьми розділах (Довідкові видання; Наукова література; Науково-популярні видання; Навчальна література; Ювілейні та презентаційні видання; Мемуарна література (спогади, щоденники); Генеалогічні матеріали; Доповнення до вип. 1), які, своєю чергою, поділяються на підрозділи.

У межах кожного розділу матеріал організовано за алфавітом авторів і назв творів. Описи літератури мають наскрізну нумерацію, супроводжуються анотаціями довідкового, фактографічного або пояснювального характеру; бібліографічні записи не дублюються. Бібліографічний опис усіх матеріалів здійснено відповідно до чинних в Україні правил бібліографічного опису документів, встановленими ГОСТ 7.1–84 «Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления» та змінами до нього, затвердженими Державною радою з стандартизації, метрології та сертифікації (Протокол № 95 від 28.05.1999 р.), чинні від 01.07.2001 р.; скорочення слів і словосполучень — відповідно до ДСТУ 3582–97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі: Загальні вимоги та правила» та ГОСТ 7.12–93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила». Включені до покажчика видання опрацьовано *de visu*. До кожного з них подано анотацію. Анотування проводилося за схемою, вже апробованою у попередньому випуску — розкрито

основний зміст, призначення, вказано на наявність біографічного матеріалу, його характер (довідка, стаття, біографічний розділ тощо), структуру, а також наявність довідкового апарату (в першу чергу іменного покажчика), іконографії тощо). До кожного бібліографічного опису подано шифр зберігання у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського.

У процесі укладання другого випуску анотованого покажчика автори виявили ряд видань, що містять біобібліографічну інформацію, але які з різних причин не були включені до першого випуску. Тому було прийнято рішення цей матеріал подати окремим розділом як «Доповнення до першого випуску». Такі доповнення ми плануємо подавати і у наступних випусках. На нашу думку, це є виправданим кроком, оскільки частина книг надходить до фондів НБУВ із запізненням.

Щоб забезпечити зручність у користуванні покажчиком, до нього додається докладний довідковий апарат: «Покажчик імен», «Покажчик назв творів», «Покажчик установ, організацій, підприємств, які брали участь у підготовці та випуску видань», «Покажчик географічних назв», «Покажчик навчальних закладів, організацій, установ, підприємств, об'єднань, товариств, які згадуються у назвах видань та анотаціях», «Покажчик професій, звань, галузей та напрямів людської діяльності», «Етнографічний покажчик», «Покажчик серій». Принципи їх укладання такі самі (за невеликими винятками), що і в першому випуску. Так, «Покажчик імен» містить прізвища авторів, укладачів, упорядників, редакторів тощо проанотованих видань із зазначенням порядкових номерів записів в анотованому покажчику та імена діячів української історії науки та культури, які згадуються у назві книги або в анотації (номери вказано у круглих дужках). «Покажчик географічних назв» включає географічні назви як сучасного адміністративно-територіального поділу, так і історичні назви (Полісся, Слобожанщина тощо), які зустрічаються у назвах книг або в анотаціях. «Покажчик навчальних закладів» розширено, порівняно з першим випуском, за рахунок організацій, установ, підприємств, об'єднань та товариств, які згадуються у назвах видань та анотаціях. У «Покажчику професій, звань, галузей та напрямів людської діяльності» виділені позиції про рід діяльності особи, її спеціальність, що зазначені у

назві видання та в анотації. «Етнографічний покажчик» дасть можливість дослідникам знайти інформацію про біографічні відомості, що стосуються окремих національних меншин та етнічні спільноти, які проживають на території України.

Головне завдання запропонованої роботи — дати змогу фахівцям (історикам та біографістам) швидко й ефективно використовувати нові ресурси друкованої біографічної інформації, які є у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, при підготовці матеріалів до електронного «Українського національного біографічного архіву» та написанні наукових праць, навчальних посібників та інших видань. Книга стане також у пригоді бібліографам у довідково-бібліографічній роботі та краєзнавцям.

Автори свідомі того, що частина джерел з тих чи інших причин залишилася поза їх увагою. Тому критичні зауваження, пропозиції та доповнення будуть сприйняті з вдячністю і враховані при підготовці наступних випусків.

Пропозиції просимо надсилати до Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського за адресою: *01033, м Київ, вул. Володимирська, 62*, або електронною поштою: *ssn@nas.gov.ua*.

1. Довідкові видання.

1.1. Енциклопедії. Енциклопедичні словники.

1.1.1. Загальні.

1. **Енциклопедія історії України / НАН України, Ін-т історії України;** Ред. О. І. Ганжа. — К.: Наук. думка, 2001— .

Зош. 1: Абаза — Ашкеназі. — 120 с.: рис., фот., ілюстр.

Зош. 2: Бабаї — Бялковський. — 222 с.: рис., фото, ілюстр.

Зош. 3: Ваврисевич — Вячеслав. — 193 с.: ілюстр.

В346848/1–3

Дане видання є робочими зошитами Енциклопедії історії України, яка буде виходити окремими томами (передбачається 5 томів) і планується як оглядове видання. Включає біографічні статті про діячів історії, культури, науки України з найдавніших часів до наших днів. Ілюстровано фотографіями.

2. **Енциклопедія історії України: В 5-ти т. / НАН України, Ін-т історії України;** Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. — К.: Наук. думка, 2003— .

Т. 1: А-В. — 688 с.: ілюстр.

В347640

У виданні вміщено статті з історії України (події, персоналії, окремі факти), а також загальнотеоретичні матеріали, які висвітлюють сучасні досягнення світової історіографії та політології, подаються відомості про окремих визначних людей планети та найвпливовіші міжнародні організації. Статті розміщено за українським алфавітом. Бібліографію розміщено переважно наприкінці статті. Біографічні статті, як правило, вміщують фотографію. Хронологічні рамки біографічних статей від найдавніших часів до наших днів. Розрахована на широке коло читачів.

3. **Енциклопедія Сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Координаційне бюро Енциклопедії Сучасної України;** Редкол.: І. М. Дзюба (голова) та ін. — К.: Держ. голов. п-во республіканського ВО, 2001— .

Т. 1: А. — 2001. — 823 с.: ілюстр.

Т. 2: Б-Біо. — 2003. — 872 с.: ілюстр.

Т. 3: Біо-Бя. — 2004. — 695 с.: ілюстр.

С10197

Дана праця є першим багатотомним виданням про Україну від початку ХХ ст. до наших днів. Подано інформацію про події, інституції, установи, роди діяльності, поняття, персоналії. Щодо добору персоналій, то укладачі користувалися не лише формальними ознаками, але й внеском кожного в українське життя, культуру та науку. Велику увагу приділено тим видатним українцям, які народилися чи навчалися в Україні, але згодом вимушені були залишити її терени. Вміщено також інформацію про діячів світу, які досліджували українську тематику, або популяризували українську культуру. У 1 томі вміщено 2732 гасла, 1628 ілюстрацій; у 2 томі — 3644 гасла і 2915 чорно-білих та 257 кольорових ілюстрацій. Розрахована на широке коло читачів.

4. **Енциклопедія українознавства для школярів і студентів** / Авт.-упоряд. В. В. Оліфіренко та ін. — Донецьк: Сталкер, 2001. — 494 с.: ілюстр. — (Золота криниця знань).

BA609623, BA591787

У виданні вміщено різноманітні відомості з історії, географії, культури і народознавства України, а також матеріали про видатних політичних, релігійних та історичних діячів від найдавніших часів до наших днів. Матеріал подано за алфавітом. Без покажчиків.

5. **Кривенко О.** Енциклопедія нашого українознавства / О. Кривенко, В. Павлів. — 2-е вид., випр. і доп. — К.: Дух і літера, 2003. — 140 с.

BA641836

У виданні подано інформацію про події, факти, явища, постаті, тенденції сучасного українського життя. Інформацію подано за алфавітом. «Реєстр імен, згаданих у книзі» — с. 139–140. (Близько 150 персоналій).

6. **УСЕ** Універсальний словник-енциклопедія / Редкол. М. Попович (голова) та ін; Авт. текстів і пер. Б. Антоняк та ін. — 2-е вид., доп. — К.: ПВП «Всеуви́то», 2001. — 1574 с.: ілюстр.

BA614464

Друге видання УСЕ доповнене і уточнене завдяки інформації, яка з різних причин не увійшла до попереднього видання. Особливе місце у ньому посідають проблеми становлення суверенної України. У Додатку подано статті про науковців, та спортсменів, політичних, громадських, культурних та церковних діячів, що працювали в Україні та за кордоном, і про яких в радянські часи не було інформації (с.1552–1575). Для широкого кола читачів. Без бібліографії.

1.1.2. Галузеві.

Див. також №№ 35, 38, 45, 71, 80, 395, 411, 416, 423.

7. **Астрономічний** енциклопедичний словник / А. О. Корсунь, Л. Р. Лісіна, Л. С. Пілюгін, К. В. Алікаєва, К. О. Бурлов-Васильєв; Голов. астрономічна обсерваторія НАН України; Львівський нац. ун-т ім. І. Франка; Заг. ред. І. А. Климишин, А. О. Корсунь. — Л., 2003. — 547 с.

BA654265

У словнику наведено близько 3000 статей з усіх розділів науки про Всесвіт. Читач знайде інформацію про астрономічні заклади світу та короткі біографічні довідки про астрономів усіх країн, у тому числі українських. Для фахівців-астрономів, викладачів вузів, студентів, широкого читацького загалу.

8. **Енциклопедія** банківської справи України / Нац. банк України; Ін-т незалежних експертів; Редкол.: В. С. Стельмах (голова) та ін. — К.: Молодь, 2001. — 680 с.

BC35937

Енциклопедія є першим в Україні довідковим виданням про банківську діяльність та банки, побудоване за принципами національної галузевої енциклопедії. Вміщено близько 1500 статей. Понад 120 статей присвячено авторитетним вченим, визначним фінансистам, банкірам, організаторам і практикам банківської справи в Україні XIX–XX ст. Інформацію подано за алфавітом. Без бібліографії.

9. **Житарь Н. С.** Оперная энциклопедия (четыре века мировой оперы: 1600–2000). — Хмельницький: НВП «Еврика» ТОВ, 2001. — 398 с.: ил. — Библиогр.: с. 394–396.

BC35070

У виданні за алфавітом наведено 20 тисяч опер, написаних за чотири століття існування оперного мистецтва у всьому світі. Вказано порядковий номер опери, назву, прізвище автора, дату і місце прем'єри. У додатку «Указатель композиторов и их опер» (с. 317–393) подано прізвища авторів, їх роки життя та місце проведення прем'єри, номери, за якими значаться написані ними опери.

10. **Звід** пам'яток історії та культури України: [Енциклопедія]: У 28 т. / НАН України, Ін-т історії України та ін.; Гол. ред. В. Смолій. — К.: Голов. ред. Зводу пам'яток історії та культури при вид-ві «Укр. енциклопедія» ім. М. Бажана, 1999– .

Кн. 1, ч. 1: Київ, А-Л / Упоряд. В. Горбик та ін.; Відп. ред. П. Тронько. — К., 1999. — 579 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 531–546.

Кн. 1, ч. 2: Київ, М-С / Упоряд. В. Горбик та ін.; Відп. ред. П. Тронько. — К., 2004. — 1215 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 1161–1180.

C10438/1, ч.1,2

Це перше в Україні енциклопедичне науково-довідкове видання про всі відомі на її території нерухомі пам'ятки археології, історії, архітектури та містобудування, монументального мистецтва. При відборі персоналій, яким присвячено статті про пам'ятки історії, враховувалося, насамперед, світове і загальнодержавне значення їхньої діяльності та внесок у соціально-політичний, економічний, культурний і духовний розвиток конкретних регіонів. У статтях-персоналіях подаються відомості тільки про тих осіб, які пішли з життя. Інформація про них охоплює конкретний період проживання або діяльності, пов'язаний з пам'яткою. Повні біографічні дані вміщено лише в статтях про пам'ятки-поховання та тих діячів, які народилися у певному будинку. Наприкінці кожної книги вміщено іменний покажчик та покажчик статей. Видання ілюстроване фотографіями, схемами, картами, планами.

- 11. Києво-Могилянська академія в іменах, XVII–XVIII ст.:** Енцикл. вид. / Упоряд. З. І. Хижняк; Ред. В. С. Брюховецький. — К.: Видав. дім «КМ Академія», 2001. — 736 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 706–726. — До 10-річчя відродження Києво-Могилянської академії.

ВА622303

В енциклопедії представлено майже 1500 імен гетьманів, церковних ієрархів, козацьких старшин, дипломатів, професорів, письменників, медиків, композиторів, художників, благодійників і фундаторів, вихованців та діячів Академії XVII–XIX ст. Статті розміщені за алфавітом. Бібліографія до статті включає твори особи, літературу про неї, архівні матеріали. Іменний покажчик с. 646–693, географічний покажчик с. 694–705.

- 12. Корінний М. М.** Короткий енциклопедичний словник з культури / М. М. Корінний, В. Ф. Шевченко. — К.: Україна, 2003. — 384 с. — Бібліогр.: с. 380–383.

ВА642475

У виданні вміщено близько 3000 найважливіших термінів і термінологічних сполучень, біографічних довідок найвидатніших діячів культури України та світу від найдавніших часів до наших днів. У біографічних довідках подано перелік основних місць творчої діяльності того чи іншого діяча культури, його наукових досягнень, художніх творів, провідних ролей чи архітектурних або інженерних споруд. Вказано почесні звання, відзнаки. Видання розраховане на викладачів вищих та середніх навчальних закладів, студентів, всіх, хто цікавиться історією культури.

- 13. Українська журналістика в іменах:** Матеріали до енцикл. словника / Н.-д. центр періодики Львівської наук. б-ки ім. В. Стефаника НАН України; Ред. М. М. Романюк. — Л., 2001–2003.

Вип. 8. — 2001. — 416 с.

Вип. 9. — 2002. — 436 с.

Вип. 10. — 2003. — 588 с.

В340182/8–10

У 8-й випуск увійшли близько 360, у 9-й — понад 320, у 10-й — понад 350 біобібліографічних статей про відомих, малознаних і забутих українських журналістів, редакторів, видавців України та діаспори XIX-XX ст., а також статті про сучасних публіцистів і журналістів. Запропоновані доповнення до попередніх випусків: 8 вип. — 16 персоналій, 9 вип. — 10 персоналій, 10 вип. — 4 персоналії. Іменний покажчик 8-й вип. — с. 372–413, 9-й — с. 376–425, 10-й — с. 527–577. Інформацію у всіх випусках подано за алфавітом. Для наукових працівників, викладачів, політологів, культурологів, журналістів, політичних та громадських діячів.

- 14. Українська журналістика в іменах:** Матеріали до енцикл. словника (вип. 1–9): Покажчик імен / Н.-д. центр періодики Львівської наук. б-ки ім. В. Стефаника НАН України. — Л., 2002. — 52 с.

BA623660

Видання є покажчиком імен до дев'яти випусків «Української журналістики в іменах» (Львів, 1994–2002), яке включає більш як 1700 імен.

- 15. Українське козацтво:** Мала енциклопедія = Ukrainian cossacs: a small encyclopedia / С. В. Абросимова, П. Г. Александров, В. М. Андреев, В. М. Бекетова, П. І. Білоусенко; Н.-д. ін-т козацтва при Запорізькому держ. ун-ті; Ред. Ф. Г. Турченко. — К.: Генеза, 2002. — 568 с.: ілюстр.

BC35878

У виданні відображено обставини виникнення і становлення козацтва та його роль в історії, військовому мистецтві, громадському устрої, судочинстві, господарській діяльності, побуті, звичаях та духовності, міжнародних контактах. Серія біографічних статей розповідає про найвидатніші постаті козацької історії та про вітчизняних та зарубіжних діячів, дипломатів, учених, письменників, об'єктом уваги яких було козацтво. Крім цього, окремі статті присвячені найвидатнішим противникам козацтва (російським та польським вельможам), чия діяльність справила значний вплив на історію козацтва. Хронологічні рамки XV–XX ст. Кожна стаття містить посилання на джерела. Ілюстрована фотографіями, картами, схемами. Книга розрахована на широке коло читачів.

- 16. Філософія політики:** Короткий енцикл. словник / НАН України; Акад. пед. наук України; Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка; Ред. Л. В. Губерський; Авт.-упоряд. В. П. Андрущенко. — К.: Знання України, 2002. — 669 с.

BC37309, BC38574

Словник є першим в Україні виданням, у якому здійснено системний розгляд предмета, структури, функцій, методів та категоріального апарату філософії політики. Видання також містить дані про основні персоналії та теоретичні напрями філософсько-політичної думки України та світу з найдавніших часів до наших днів. Розрахований для філософів, політологів, соціологів, представників інших соціальних і гуманітарних дисциплін. Без бібліографії і покажчиків.

- 17. Філософський** енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди; Редкол. В. І. Шинкарук (голова) та ін. — К.: Абрис, 2002. — 742 с. — (Б-ка Держ. фонду фундаментальних досліджень).

BC36773

Словник містить 1700 статей, що становлять систематичний виклад філософських знань з позицій сьогодення, а також короткі біографічні довідки та відомості про філософський доробок визначних філософів минулого та наших сучасників. Хронологічні межі біографічних довідок Х–ХХ ст. Призначений для філософів-науковців, студентів, викладачів.

- 18. Червяк П. І.** Медична енциклопедія. — К.: Видавничий центр «Просвіта», 2001. — 1024 с.

BC35123

У виданні вміщено біля 32 000 статей з усіх галузей теоретичної і прикладної медицини, а також споріднених з медициною знань. У розділі „Видатні лікарі та вчені-медики України” (с. 930–1022) подано короткі біографічні довідки про видатних українських лікарів та вчених, які працювали не тільки в Україні, а й поза її межами, а також про визначних медиків, незалежно від їх походження, що працювали на теренах України. Книга рекомендована для лікарів, науковців, викладачів і студентів медичних навчальних закладів та всіх, хто цікавиться медициною.

- 19. Юридична** енциклопедія: В 6 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького; Вид-во «Укр. енциклопедія» ім. М. П. Бажана; Редкол. Ю. С. Шемшученко та ін. — К.: Вид-во «Укр. енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1998–2004.

Т. 3: К-М. — 2001. — 792 с.: ілюстр.

Т. 4: Н-П. — 2002. — 720 с.: ілюстр.

Т. 5: П-С. — 2003. — 736 с.: ілюстр.

Т. 6: Т-Я. — 2004. — 768 с.: ілюстр.

B342492/3–6

Дане видання є першим в Україні багатотомним систематизованим зводом знань про державу і право. Подано поняття і критерії усіх галузей та інститутів права, вміщено відомості про юридичні науково-дослідні установи та навчальні заклади в Україні, суспільно-політичний та державний устрій нашої держави на всіх етапах її розвитку. Значний масив в енциклопедії займають статті про основні вітчизняні та зарубіжні державно-правові школи і вчення, та визначних державних діячів, правознавців, юристів-практиків. Хронологічні рамки біографічних статей Х–ХХ ст. Біографічні статті, як правило, ілюстровані фотографіями, подано перелік основних праць. До більшості статей подано бібліографію. До 6-го тому включено «Доповнення» (с. 521–666) — статті (літери А-С), які з різних причин не увійшли до попередніх томів «Юридичної енциклопедії». Розрахована на широке коло читачів.

1.1.3. Краєзнавчі.

Див. також № 401, 409.

20. Енциклопедія Коломийщини / Редакційно-видавничий комітет «Енцикл. Коломийщини»; Ред. М. Савчук. — Коломия: Видавничо-поліграфічне т-во «Вік», 1996— .

Зш. 12: Літера Ч. — 2001. — 60 с.

Зш. 13: Літера Ш. — 2003. — 112 с.: ілюстр.

В342338/12, 13

У виданні зібрано різноплановий матеріал про місто Коломию і Коломийський район. У 12 зшитку вміщено 108 статей, із них 39 біографічних, на літеру Ч та 117 ілюстрацій. У статтях-персоналіях після імені подано роки життя та місце народження та біографію. Кожна стаття містить фотографію та посилання на джерела. У 13 зшитку подано 103 статті на літеру Ш, з них 50 біографічних, та 147 графічних зображень і фотоілюстрацій. Хронологічні рамки XIX–XX ст. Для науковців, краєзнавців та всіх хто цікавиться історією краю.

21. Закарпаття в Енциклопедії українознавства / Наук. т-во ім. Т. Шевченка; Ред.-упоряд. В. Маркусь. — Ужгород: Гражда, 2003. — 210 с.: фотоіл.

ВС38231

Видання є добіркою закарпатських матеріалів, укладених за Енциклопедією українознавства, виданої в діаспорі в 1955–1995 рр. в 11 томах. Вміщено найважливішу інформацію про Закарпаття з погляду різних дисциплін, у тому числі подано і біографічні статті про відомих діячів краю, з найдавніших часів до XX ст. Ілюстровано фотографіями, малюнками, схемами. Для студентів, викладачів, журналістів, усіх хто цікавиться історією краю.

22. Кузик Б. М. У плині часу. Енциклопедія Олександрівщини / Б. М. Кузик, В. В. Білошапка. — К.: Мистецтво, 2002. — 320 с.: ілюстр.

ВС36328

Ілюстрована книга розповідає про історію та сьогодення Олександрівського району Кіровоградської області, про відомих людей, що народилися, жили чи бували тут. Матеріал подано за алфавітом. Хронологічні рамки XVIII–XX ст. Розрахована на широке коло читачів.

23. Энциклопедия Подкарпатской Руси / Карпато-русский этнолог. исслед. центр США; Сост. и гл. ред. И. Поп. — Ужгород: Изд-во В. Падяка, 2001. — 432 с.: ил.

ВС35443

Видання охоплює сукупність відомостей про регіон (географічного, історичного та біобібліографічного характеру). В число біографічних статей включені не тільки статті про діячів регіону, а також про вчених сусідніх держав, що вивчали географію, історію і культуру Підкарпатської Русі, літераторів, політичних діячів. Хронологічні рамки — з найдавніших часів до XX ст. Частина статей містить бібліографію. Розраховане як на спеціалістів, так і на масового читача.

1.2. Довідники. Словники.

1.2.1. Загальні.

- 24. Довідник з історії України (А-Я):** Посіб. для серед. загальноосвіт. навч. закл. / Ін-т історичних досліджень Львівського нац. ун-ту ім. І. Франка; Упоряд. І. З. Підкова; Заг. ред. І. З. Підкова, Р. М. Шуста. — 2-е вид., доопрац. і доп. — К.: Генеза, 2002. — 1135 с. — Десятій річниці незалежності України присвячується.

ВС36382

Друге видання довідника включає в одній книзі 3 томи першого видання. Додано кілька сот нових статей. Окрім пояснень основних історичних термінів, понять, коротких довідок про найважливіші події української історії додано близько 1700 біографічних довідок про українських і зарубіжних державних, політичних, громадських, культурних і військових діячів, літераторів, учених і митців, життя й діяльність яких були пов'язані з Україною.

- 25. Київський літопис XXI століття:** Визначні імена та підприємства України / Академія пед. наук України; Ред. В. В. Стройков. — К.: Хто є хто, 2001. — 464 с.: ілюстр. — Присвячено 10-річчю проголошення незалежності України.

ВА614482

Видання містить біографічну інформацію про сучасних діячів історії, культури, політики України. Матеріал подано за такими розділами: Офіційний розділ; Наука і освіта; Медицина; Культура та мистецтво; Спорт; Торгово-промислові палати; Союзи та об'єднання; Господарство України; Будівництво та архітектура; Промисловість; Геологія; Енергетика; Енергозбереження та нафтогазовий комплекс; Правоохоронні органи та судова влада. У розділі «Династії» (с. 428–443) подано біографії представників династій Добровольських, Комісаренків, Патонів, Сікорських та Лашкарьових. Іменний покажчик (с. 444–455). Ілюстровано фотографіями.

1.2.2. Галузеві. Тематичні.

Див. також №№ 119, 393, 422.

- 26. Академія педагогічних наук України:** Інформаційний довідник / Ред. М. С. Вашуленко; Підгот. М. Б. Євтух та ін. — К.: Фенікс, 2002. — 294 с.: ілюстр.

ВА634017

У довіднику подано відомості про заснування Академії педагогічних наук України, її основні завдання, та біобібліографічні дані про членів Академії нинішнього складу (понад 120 персоналій). Інформацію подано за алфавітом прізвищ по п'яти відділенням Академії. Ілюстровано фотографіями.

- 27. Мороз І. В.** Словник-довідник з біології / І. В. Мороз, Л. І. Мороз; Ред. К. М. Ситник. — К.: Генеза, 2001. — 416 с.

АО260873

Словник містить короткі статті, в яких у доступній формі розкрито понад 1,5 тис. термінів і понять. У додатку "Вчені-біологи" (с. 343–377) подано біографічні статті про видатних українських та зарубіжних біологів з давнини до сучасності. Розрахований на учнів загальноосвітніх шкіл.

- 28. Наука в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка на зламі тисячоліть: Довідник / В. В. Скопенко, О. В. Третяк, В. П. Гондюл, В. І. Андрейцев, Л. А. Булавін; Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка; Заг. ред. В. В. Скопенко. — К.: ВПЦ «Київський університет», 2002. — 330 с.: ілюстр.**

BC37700

У довідковому виданні висвітлено наукову діяльність інститутів, факультетів, наукових підрозділів, наукових шкіл світового рівня Київського національного університету імені Т. Шевченка за період з 1996–2002 рр. У розділі «Наукові школи світового рівня» (с. 129–212) подано коротку інформацію про засновників та сучасних керівників наукових шкіл, основні напрями наукових досліджень, наукові розробки світового рівня, впровадження наукових досягнень школи. Ілюстровано фотографіями. Подано інформацію про відзнаки державою за видатний особистий внесок науково-педагогічних працівників університету (256–264). Для викладачів і студентів університету, всіх хто цікавиться історією розвитку вищої освіти в Україні.

- 29. Соціологія: терміни, поняття, персоналії: Навч. словник-довідник для студ. вищ. закладів освіти України / Уклад. В. М. Піча та ін.; Соціологічна асоціація України; Заг. ред. В. М. Піча. — К.: Каравела; Л.: Новий світ, 2002. — 480 с. — (Вища освіта в Україні). — Бібліогр.: с. 440–448.**

BA618694

У довіднику розкрито зміст близько 1200 термінів і понять соціології. Подано короткі біографічні відомості про життєдіяльність, наукові розробки та публікації близько 300 західних та вітчизняних соціологів XIX–XX ст. Алфавітний покажчик статей (с. 449–472). Для широкого кола читачів.

- 30. Українці Австралії: Енцикл. довідник / Т-во Збереження Української Спадщини в Австралії; Ред. В. Шумський, М. Шумський. — Сідней: Вільна Думка, 2001. — 672 с.**

BC35562

Довідник присвячений 50-річчю поселень українців в Австралії. Подано інформацію про їх суспільно-політичне життя. У розділі «Гасла українців Австралії і Нової Зеландії» (с. 59–416) вміщено біографічні довідки, про тих представників української громади, які залишили помітний внесок у громадське та церковне життя. В кінці вміщено «Список 16000 українців Австралії і Нової Зеландії» (с. 582–668). Інформацію подано за алфавітом.

- 31. Харківський державний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди / Заг. ред. І. Ф. Прокопенко. — Х.: ТОВ «ОВС», 2001. — 176 с. — 190-й річниці університету присвячується.**

ВА617046

У довідковому виданні представлена стисла історія університету з 1800–2001 рр. Подано короткі біографічні довідки сучасних викладачів університету (с. 82–175). Матеріал згруповано за кафедрами. Без бібліографії і покажчиків.

1.2.3. Краєзнавчі.

- 32. Пастух Р. Дрогобич давній і сучасний у датах, подіях і фактах / Фотоіл. Б. Ілик. — Дрогобич: Відродження, 2002. — 96 с.: фотоіл.**

ВА638017

Видання є доповненим та уточненим перевиданням довідника «Історія Дрогобича в датах, подіях і фактах», що вийшов у 1991 р. Вміщено більше тисячі фактів з усіх галузей життя і побуту Дрогобича, в тому числі й стислу біографічну інформацію про відомих діячів міста. Хронологічні рамки XI–XXI ст. Для широкого кола читачів.

1.2.4. Біографічні словники, довідники.

1.2.4.1. Загальні.

- 33. Геник С. 150 великих українців. — Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2001. — 300 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 294–297.**

ВС35814

У виданні довідкового характеру вміщено біографічний матеріал з життя та діяльності 150 великих українців, які досягли значних здобутків в різноманітних галузях діяльності. Хронологічні рамки XI–XX ст.

- 34. Геник С. 150 видатних українок. — Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2003. — 236 с.: фотоіл. — Бібліогр.: с. 226–232.**

ВС35814

Подано біографічні матеріали з життя 150 видатних українок XI–XX ст. в соціально-культурному контексті доби. Ілюстровано фотографіями. Інформацію подано за алфавітом.

- 35. Жінки України:** Біогр. енцикл. словник / Спілка жінок України; Ін-т гуманітарних досліджень Укр. академії наук нац. прогресу; Уклад. Л. Г. Андрієнко; Голов. ред. М. А. Орлик. — К.: Фенікс, 2001. — 560 с.: фото.

BC35281

У словнику вміщено понад 2500 довідок про життя і діяльність відомих українських жінок минулого і сьогодення. Хронологічні рамки X–XX ст. Матеріал подано за алфавітом. Ілюстровано фотографіями. Іменний покажчик с. 545–559.

- 36. Імена України:** Біогр. щорічник. — К.: Фенікс, 2002. — 2002. — 676 с.

Ж70695

Книга містить близько 3600 біографічних довідок про життя та діяльність провідних українських діячів у галузі суспільно-політичного, духовного, економічного та господарського життя сучасної України, більшість яких ілюстрована фотографіями.

- 37. Особистості в історії та культурі України:** Словник-довідник для студ. денної та заоч. форм навчання / Харківський нац. аграрний ун-т ім. В. В. Докучаєва; Укл. З. І. Гриценко, О. М. Голікова. — Х.: ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2003. — 112 с. — Бібліогр.: с. 109–111.

BA652307

У виданні вміщено біографічні довідки про діячів України, що справили вагомий вплив на історичний та культурний розвиток України — як позитивний, так і негативний. Словник складений з урахуванням новітніх досягнень історичної та культурологічної науки. Інформацію подано за алфавітом прізвищ та імен історичних діячів. Хронологічні рамки XI–XX ст.

1.2.4.2. Тематичні.

Див. також №№ 389, 390, 413, 415, 423.

- 38. Будівництво.** Видатні інженери України: Біогр.-енцикл. збірник / Академія будівництва України; Голов. ред. Г. К. Злобін. — К.: Укрархбудінформ, 2001. — 831 с.: ілюстр.

BC35236

У книзі наведено інформацію про виробничу діяльність інженерів-будівельників та працівників промисловості будівельних матеріалів починаючи з довоєнних років і по теперішній час. Інформацію подано за алфавітом у 12 розділах («Держбуд України», «Укрбуд», «Укрмонтажспецбуд», «Украгропромбуд», «Укртрансбуд», «Укрметротунельбуд», «Укрреставрація», «Київміськбуд», «Укрбудматеріали», «Укрцемент», «Вища школа», «Академія будівництва України»). Ілюстровано фотографіями. Загальний алфавітний покажчик (с. 823–830).

- 39.Букач В. М.** Женщины — политические деятели СССР: Биограф. справочник / Южноукраинский гос. педагогический ун-т им. К. Д. Ушинского. — О., 2001. — 15 с.

P93198

Подано короткі біографії 15 жінок, п'ятеро з яких мали відношення до України, які зіграли видатну роль в історії, політичному житті СРСР (Арманд І. Ф., Артюхіна О. В., Бірюкова О. П., Землячка Р. С., Ковригіна М. Д., Коллонтай О. М., Крупська Н. К., Насридінова Я. С., Ніколаєва К. І., Семенова Г. В., Стасова О. Д., Терешкова В. В., Тургунова Г., Фурцева К. О., Шевченко В. С.). Для широкого кола читачів. Хронологічні рамки ХІХ–ХХ ст.

- 40.Верховна Рада в обличчях:** Довідник станом на 01.09.2001 / Спільний проект Комітету виборців України і «Лабораторії соціального аналізу Ф-4». — К.: Факт, 2001. — 64 с.: фото.

BC37542

У довіднику подано фотографії та інформацію про дату народження, виборчий округ та приналежність до фракцій депутатів Верховної Ради України.

- 41.Видатні гістологи:** Біограф. довідник / О. І. Дельцова, Ю. Б. Чайковський, С. Б. Геращенко, М. О. Акімченков, Н. М. Толоконнікова. — Коломия: Вид.-полігр. т-во «Вік», 2001. — 141 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 126–130.

BA614429

У довіднику вміщені короткі відомості про життя і наукову діяльність біля 200 вчених, які зробили значний внесок у розвиток гістології, цитології та ембріології, в тому числі й українських. Хронологічні рамки ХVІ–ХХ ст. Видання ілюстровано портретами вчених та оригінальними рисунками з їхніх праць або зображенням структур, відкритих ними і пов'язаних з їхніми іменами. Іменний покажчик (с. 131–133).

- 42.Вожді-правителі України** / Авт.-уклад. П. П. Михайленко, В. П. Михайленко. — Житомир: Полісся, 2001. — 406 с.: ілюстр., фото. — Десятій річниці незалежності України присвячується.

BA613855

У довідковому виданні подаються короткі історико-біографічні довідки та портрети правителів України, починаючи від перших князів і закінчуючи сучасними керівниками. Увійшли також імена керівників інших країн, у складі яких знаходилась Україна, керівників закордонних національно-патріотичних організацій. Книга поділена на розділи відповідно до періодів і подій, що мали історичне значення для України, довідки подаються в хронологічному порядку. Розрахована на студентів, викладачів, учнів середніх шкіл.

- 43. Вчені і фахівці України в галузі зварювання і споріднених технологій:** Довідник / Ін-т електрозварювання ім. Є. О. Патона; Т-во зварників України; Уклад. В. М. Бернадський. — 3-е вид., перероб. — К.: Екотехнологія, 2002. — 144 с.

BA635885

Наведено короткі біографічні відомості (ПІБ, вчений ступінь, місце роботи, посада, адреса роботи) про провідних фахівців України в галузі зварювальної науки, техніки, підготовки кадрів і зварювального виробництва. З більш як 480 фахівців, включених до довідника, в галузі зварювальної науки і освіти працюють 372 (в тому числі докторів наук — 105, кандидатів — 240); в галузі виробництва — 115 (в тому числі докторів наук — 2, кандидатів — 12). Довідник розрахований на широкий загаль наукових і освітянських робітників, фахівців підприємств різних галузей промисловості і будівництва.

- 44. Выдающиеся имена в мировой медицине / Г. Е. Аронов, А. А. Грандо, М. Б. Мирский, Т. С. Сорокина, Ю. А. Шилинс;** Нац. музей медицины Украины; Ред. А. А. Грандо. — К.: РИА «Триумф», 2002. — 496 с.: ил.

BC37252

Книга містить короткі біографічні довідки про понад тисячу видатних лікарів і вчених-медиків світу, переважно основоположників класичних напрямів теоретичної і практичної медицини, творців наукових шкіл, авторів фундаментальних досліджень, починаючи з давніх часів й закінчуючи ХХ ст. Із сучасників представлені лише Нобелівські лауреати. Частина довідок ілюстрована фотографіями. У додатках вміщено «Іменний покажчик» (с. 463–495) та «Список лауреатів Нобелівської премії по фізіології та медицині» (с. 456–462).

- 45. Гарин В. Б. 1000 имен: Деятели науки и искусства: Краткий энциклопед. справочник / В. Б. Гарин, Ли Цзеган, В. В. Лисюченко.** — Донецк: Донеччина, 2001. — 448 с. — На обл. авт. не указ.

BA612232

Довідник містить відомості про визначних діячів науки і мистецтва світу від найстародавніших часів до кінця ХХ ст. Подаються основні біографічні відомості, короткий опис основних наукових відкриттів і досягнень (або художніх творів), характеристика діяльності й оцінка вкладу в розвиток світової цивілізації. Іменний покажчик с. 439–447. Для студентів вузів, учнів середніх шкіл, гімназій та ліцеїв.

46. Германов В. Т. Видные деятели акушерства и гинекологии / В. Т. Германов, В. В. Симрок, С. Н. Сергиенко. — Луганск: ООО «НВФ «СТЕК», 2003.

Т. 1. — 335 с.

Т. 2. — 320 с. — Бібліогр. с. 319.

В347040/1–2

У виданні представлено понад 100 біографій видатних діячів акушерства і гінекології XVIII–XX ст. з аналізом їх творчого доробку. Перший розділ “Отец русского акушерства” (с. 6–54) — Амбодик-Максимович Н. М. Другий розділ “Основоположники акушерства и гинекологии” (с. 55–66) — 11 персоналій. Третій розділ “Первые поколения ученых акушеров-гинекологов” (с. 67–192) — 41 персоналія. Четвертий розділ “Второе поколение ученых акушеров-гинекологов” (с. 194–335) — 64 персоналії. Без бібліографії. У другому томі представлено біографічні статті про вчених акушерів-гінекологів СРСР та України XX ст.: третє покоління — 29 персоналій, четверте — 39, п’яте — 21, шосте — 17. Доповненням до першого тому є стаття про О. І. Крупського та Г. Ф. Писемського. Інформацію у кожному розділі подано за алфавітом.

47. Грузинский генералитет (1699–1921): Биограф. справочник / НАН Украины, Ин-т украинской археографии и источниковедения им. М. Грушевского; Укр. центр биографической некрополистики; Сост. М. Д. Гогитидзе. — К., 2001. — 199 с. + 32 с. ил. — Библиогр.: с. 188–195.

ВА614942

У довіднику зібрані біографічні відомості про етнічних грузинів, які отримали генеральські чини в період Російської імперії (1699–1917), Тимчасового уряду (1917), Білих Армій (1918–1920) і Грузинської Демократичної Республіки (1918–1922). Частина з них брала активну участь у воєнних операціях на території України, отримала українські землі у своє володіння, займалися військовою та державницькою діяльністю в Україні.

48. Жербін М. М. Українські та зарубіжні будівельники: вчені, педагоги, інженери, архітектори (із історії будівельної техніки): Короткий біогр. довідник: Перекл. з рос. / Київський нац. ун-т будівництва і архітектури. — К.: КНУБА, 2001. — 156 с. — Бібліогр.: с. 152–155.

ВА630599

Подано відомості про життя та діяльність 390 будівельників (теоретиків і практиків) минулого — вчених, педагогів, інженерів, архітекторів, організаторів будівельного виробництва, майстрів XIX–XX ст. Наведені також відомості про деяких іноземних інженерів і вчених, які впливали на прогрес будівельної науки. У першому розділі “Біографічні статті” (с. 8–140) інформацію подано за алфавітом. У другому розділі (с. 141–151) персоналії умовно розподілено за основними напрямками будівництва (подано списки персоналій по 10 напрямкам). Для інженерно-технічних і наукових працівників, викладачів, аспірантів та студентів, а також для читачів, які цікавляться історією науки і техніки.

49. Капельгородська Н. М. Український біографічний кінодовідник / Н. М. Капельгородська, Є. С. Глущенко, О. Р. Синько; Ін-т мистецтвознавства та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України; Головне управління культури і мистецтв Київської міськдержадміністрації. — К.: АВДІ, 2001. — 735 с. — Бібліогр.: с. 733–735.

ВА608977

У виданні подано біографічні довідки про 5 тисяч осіб усіх кінематографічних професій столітньої історії вітчизняного кіно, а згодом — телебачення. Згадуються також кінодіячі інших народів, які брали участь в українському кіновиробництві, кіномайстри українського походження, що працюють за кордоном. Міститься інформація і про письменників, чиї твори екранізували наші кінематографісти. Інформацію подано за алфавітом. Видання розраховано на фахівців, любителів та шанувальників кіно і телебачення.

50. Козацькому роду нема переводу: Біогр. довідник / Упоряд. Т. Д. Лімін, В. Ю. Головка. — К.: Благодійний фонд «Громадянська злагода», 2001. — 150 с.: ілюстр.

ВА613322

Довідник містить короткі біографічні довідки про більш як 150 киян — уродженців Запорізької області, а також про тих, хто у різні часи відігравав значну роль в історії краю. Іменний покажчик с. 147–151. Ілюстровано фотографіями.

51. Кононенко М. П. Українські вчені-натуралісти, математики, лікарі, педагоги: Посібник-довідник / М. П. Кононенко, Г. С. Сазоненко; Укр. гуманітарний ліцей Київського нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. — 2-е вид., доп. — К.: Укр. Центр духовної культури, 2001. — 312 с.: ілюстр. — (Сучасна освіта України). — Бібліогр.: с. 305–309.

ВА641694

Подано біографічну інформацію про українських вчених XI–XX ст. (фізиків, хіміків, біологів, географів, математиків, філософів, лікарів). Вміщено більш як 100 персоналій, з якими учні середніх шкіл та ліцеїв стикаються при навчанні. Іменний покажчик (с. 11–14). Розрахована на учнів середніх шкіл, студентів вузів та батьків.

52. Краєзнавці України: Сучасні дослідники рідного краю: Довідник / Всеукр. спілка краєзнавців; Голов. ред. П. Т. Тронько; Упоряд. Т. Ф. Григор'єва та ін. — К.; Кам'янець-Подільський, 2003. — 270 с.

Т. 1. — 270 с.

В347875/1

У книзі представлено понад 400 коротких відомостей про різних за фахом та віком активістів сучасного краєзнавчого руху України, які зробили великий внесок у розвиток теоретичного і прикладного краєзнавства. Інформацію подано за алфавітом прізвищ. Значна частина довідок включає інформацію про твори краєзнавців та літературу про них. Для краєзнавців, істориків, музейних та бібліотечних працівників, для всіх, хто цікавиться сучасним станом краєзнавчого руху в Україні.

- 53. Лауреати нагород. 1991–2002:** Інформ.-біогр. довід. / Уклад., ред. Ю. Романенко; Гол. ред. А. Серебряков. — Х.: Східно-Український біогр. ін-т, 2002. — 320 с.: ілюстр. — (500 впливових особистостей; Вип. 4).

CO24783

Інформаційно-біографічний довідник містить дані про підприємства та особистості, які з 1991 по 2002 рр. були відзначені нагородами Асамблеї ділових кіл України та Східно-Української академії бізнесу. Ілюстровано фотографіями. Іменний покажчик с. 315–319. У розділі «Державних нагород удостоєні» (с. 295–295) подано списки Героїв України, кавалерів ордена князя Ярослава Мудрого, кавалерів ордена «За заслуги».

- 54. Лідери Регіонів:** Біограф. довідник / Ред. Н. Митрофанова. — Херсон: Земля, 2002. — 368 с.: ілюстр.

BC36816

У виданні, в рамках Всеукраїнської програми «Лідери Регіонів» представлено біографії кращих представників усіх сфер професійної діяльності регіонів України. Представлено більш як 150 персоналій. Інформацію подано за алфавітом. Ілюстровано фотографіями.

- 55. Макаренко І. М.** Біографічний довідник завідувачів кафедр та професорів Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (1841–2001) / І. М. Макаренко, І. М. Полякова; Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця. — 2-е вид., доп. і випр. — К.: Століття, 2001. — 208 с.: ілюстр.

BC593910

Друге видання представляє читачам 500 біографічних нарисів вчених університету. Внесені уточнення і доповнення в біографії, які увійшли в 1-е видання, головним чином завдяки використанню понад 300 нових літературних джерел; подано 65 нових біографій за останні 10 років. Кожна стаття містить бібліографію, значна частина якої — перелік наукових праць вчених. Іменний покажчик (с. 201–207). Ілюстровано портретами. Розраховано на студентів, науковців та лікарів.

- 56. Матеріали до біографій етнологів та народознавців України /** Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Уклад. С. М. Ляшко, С. П. Залозна. — К.; Запоріжжя: Дике Поле, 2001. — 174 с.

BA614676

На підставі узагальнення даних літературних джерел, енциклопедій, довідників, архівів висвітлено основні етапи життя, наукову та творчу діяльність 430-ти вчених-етнологів і народознавців України середини ХІХ ст. — 30-х рр. ХХ ст. Вміщено список їх наукових праць з етнології, народознавства, наведено перелік біографічної літератури. Матеріал подано за алфавітом прізвищ. Іменний покажчик (с. 166–172). Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів вузів, аспірантів, краєзнавців.

- 57. Пам'ятаємо ветеранів Великої Вітчизняної:** Довідник / Авт.-упоряд. О. С. Гордецький; Нац. академія внутрішніх справ. — К.: Нац. академія внутрішніх справ, 2001. — 244 с.: ілюстр.

ВА606662

У виданні висвітлюються короткі біографічні відомості про всіх ветеранів Національної академії внутрішніх справ України, які брали участь у Другій світовій війні. Матеріал подано за алфавітом. Розраховано на широке коло читачів. Подано іменний покажчик. Бібліографія відсутня.

- 58. Педагоги-вчені Харківського державного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва:** Біогр. довідник. / Харків. держ. аграрний ун-т ім. В. В. Докучаєва; Упоряд. Р. І. Киричок; Відп. ред. М. Д. Євтушенко. — Х.: Основа, 2001. — 136 с.: фото.

ВА611447

Довідник вміщує дані про життя, педагогічну, наукову та громадську діяльність 64 педагогів-учених університету ХІХ–ХХ ст. — докторів, професорів, дійсних членів і членів-кореспондентів академій наук, лауреатів державних премій, заслужених діячів науки і техніки. Наводяться основні, зокрема, друковані праці педагогів-учених. Інформацію подано за алфавітом, ілюстровано фотографіями. Для науковців, студентів вищих і середніх сільськогосподарських навчальних закладів, усіх, хто цікавиться історією становлення та розвитку вищої аграрної освіти.

- 59. Постали із забуття:** Репресовані залізничники (1919–1953) / Уклад. Л. М. Абраменко. — К.: Транспорт України, 2001. — 175 с.: ілюстр.

ВС35529

У книзі подано списки незаконно репресованих працівників залізничного транспорту, в основному працівників Південно-Західної залізниці, з їхніми анкетними даними, в деяких випадках з фотографіями. Вміщено розширені біографічні довідки начальників Південно-Західної залізниці Ф. І. Слюсаренка, О. М. Зоріна, О. Г. Свірікова, написані на основі архівних кримінальних справ. Для істориків, широкого кола читачів.

- 60. Провідники духовності в Україні:** Довідник / За ред. І. Ф. Кюраса. — К.: Вища шк., 2003. — 783 с.

ВА646191

Наведено короткі біографічні відомості про найвидатніших державотворців, діячів культури, науки, освіти, церкви, які на різних історичних етапах опікувалися проблемами духовного відродження і розбудови української держави. Показчик персоналій (с. 779–782). Інформацію подано у п'яти розділах: „Державні і громадські діячі”, „Церковні діячі”, „Письменники, публіцисти і видавці”, „Діячі науки і освіти”, „Митці і дослідники мистецтва”.

- 61. Професори.** 1916–2001: (Біогр. довідник професорів ДДМА) / Дніпропетров. держ. медична академія; Упоряд. О. В. Люлько. — Д.: Пороги, 2002. — 320 с.: фото.

BA631265

Вміщено біографії 316 професорів, котрі працювали з 1916 до 2001 р. або нині працюють в академії. Матеріал підготовлений на основі архіву та музею вузу, обласного та міського архівів, спогадів співробітників, родичів. Інформацію подано за алфавітом. Ілюстровано фотографіями.

- 62. Професори** Дніпропетровського національного університету: Біогр. довідник / Дніпропетров. нац. ун-т; Упоряд. Г. М. Книш; Голов. ред. М. В. Поляков. — Д.: Вид-во Дніпропетров. ун-ту, 2003. — 320 с.: фото.

BA644862

У довіднику вміщено понад 300 персоналій професорів Дніпропетровського національного університету різних поколінь від 1918 року до сьогодні. У стислих біографічних статтях відбито основні віхи життєвого й творчого шляху вчених, відображено їх внесок у розвиток освіти і науки. Інформацію подано за алфавітом прізвищ, ілюстровано фотопортретами. Іменний показчик («Зміст» с. 314–318). У кінці видання, на не пронумерованих сторінках, подано додатково 12 біографічних статей. Для всіх, хто цікавиться історією розвитку науки і освіти в Україні.

- 63. Ректор** третього тисячоліття: Довідково-біогр. видання / Авт.-упоряд. В. В. Болгов. — К.: Вид. центр «Volgov», 2002–2003.

Вип. 1. — 2002. — 147 с.: ілюстр.

Вип. 2. — 2003. — 88 с.: ілюстр.

B345639/1–2

У першому випуску вміщено 94 біографічні довідки про ректорів вищих навчальних закладів України ілюстрованих фотографіями. Іменний показчик с. 144–146. У другому випуску — 51 персоналія. Ілюстровано фотографіями. Іменний показчик (с. 85–87).

- 64. Сердце,** отданное людям: О подвигах поисковиков-исследователей Украины по увековечиванию памяти защитников Отечества / Укр. фонд поиска «Память», Книга памяти Украины; Ред. Г. С. Ясеев. — К.: ВВП «Компас», 2001. — 100 с.

BC34997

У збірнику вміщено 96 біографічних довідок пошуковців-дослідників, що працюють в рядах Українського фонду "Пам'ять". Матеріал викладено у відповідності до адміністративного поділу України за алфавітом. Ілюстровано фотографіями. Розраховано на широкі кола читачів.

- 65. Снегірьов О. М.** Піаністи України ХХ ст. / Київське держ. вище муз. уч-ще ім. Р. М. Глієра; Всеукр. нац. асоціація піаністів-лауреатів міжнар. конкурсів; Міжнар. благодійний фонд Конкурсу В. Горовіца. — К., 2001. — 157 с. — Бібліогр.: с. 153–154.

BA636779

Вміщено біографічні відомості про піаністів України ХХ ст. Представників фортепіанної школи в Україні (Київська, Харківська, Одеська, Львівська, Донецька). Дані про піаністів почерпнуто з офіційних джерел, архівів, власноручних свідчень. Для музикознавців, музикантів, усіх, хто цікавиться історією фортепіанної музики України.

- 66. Сургай Н. С.** Выдающиеся горные инженеры и специалисты угольной промышленности Украины / Н. С. Сургай, С. П. Фищенко. — К.: Университетское изд-во «Пульсары», 2003. — 420 с.: ил. — Библиогр. с. 415.

BC38176

У книзі подано дані про окремі періоди розвитку вугільної промисловості в Україні ХІХ–ХХ ст. У розділі "Краткие биографические данные выдающихся горных инженеров и специалистов угольной промышленности Украины" (с. 44–405) подано інформацію про більш як 350 персоналій. Ілюстровано фотографіями. Інформацію подано за алфавітом. Для викладачів та студентів гірничих вузів.

- 67. Україна: 10 років незалежності. 500 впливових особистостей:** Інф.-біогр. довідник / Нац. іміджева програма «Лідери ХХІ століття»; Ред. В. Б. Федосова; Вступ. ст. Д. Н. Чорний. — Х.: Східно-Укр. біогр. ін-т, 2001. — 320 с.: фото. — (Україна на межі тисячоліть; Т. 2).

CO24649,

Табачник Д.В./CO1

У виданні за алфавітом подано осіб, що виявили свої організаторські, творчі та інші здібності у 1991–2001 рр. Дані про видатних осіб попередніх десятиліть відсутні. Іменний покажчик (с. 314–317). Ілюстровано фотографіями.

- 68. Україна, рік 2003. 500 впливових особистостей:** Інф.-біогр. довідник. — Х.: Східно-Укр. біогр. ін-т, 2003. — 287 с.: фотоіл. — (Нац. іміджева програма «Лідери ХХІ століття»).

CO25199

Інформаційно-біографічний довідник, виданий в рамках іміджевої програми «Лідери XXI століття» та проекту «500 впливових особистостей», містить біографічні дані (у розділі «Персоналії», с. 23–158) представників ділової, наукової, творчої еліти України. Іменний покажчик (с. 279–283). Для широкого кола читачів.

- 69. Федака С. Д.** Герої Слова о полку Ігоревім / Ужгородський нац. ун-т. — Ужгород: Вид-во В. Падяка, 2001. — 70 с. — Бібліогр.: с. 62–69.

BA622776

Біографічно-довідкове видання у розділі «Персоналії» (с. 7–61) містить історичні портрети та короткі біографічні довідки про півсотні руських князів, половецьких ханів та інших персонажів «Слова о полку Ігоревім». Інформацію подано за алфавітом, кожна персоналія містить вказівку на використану літературу.

- 70. Художники України = Artists of Ukraine:** Живопис. Графіка. Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво: Творчо-біогр. довідник / Ред. рада І. Бугаєнко та ін.. — К.: ІПРЕЗ, 2001. — 221 с.: ілюстр. — (Серія «Творча Україна»; Вип. 2).

CO24558/2

Друга книга містить 155 творчо-біографічних довідок та близько 900 кольорових ілюстрацій творів живописців, скульпторів, графіків, монументалістів, майстрів декоративно-ужиткового мистецтва — членів Національної спілки художників України і окремих випускників мистецьких закладів. Персоналії розміщено за алфавітом. Ілюстровано фотографіями. Розрахована на широкі кола читачів.

- 71. Шевченківські лауреати 1962–2001:** Енцикл. довідник / Авт.-упоряд. М. Г. Лабінський; Вступ. сл. І. М. Дзюба. — К.: Криниця, 2001. — 696 с.: ілюстр. — На честь 40-річчя заснування в Україні премії імені Тараса Шевченка.

**AO261002,
Табачник Д. В./AO65**

У статтях довідника подано короткі біографічні відомості, висвітлено основні віхи творчої діяльності більш як 500 Шевченківських лауреатів. До багатьох статей подано літературу про творчість митця. Інформацію подано за алфавітом. Проілюстровано фотографіями. У Додатках вміщено біографічні статті лауреатів Національної премії України імені Тараса Шевченка 2001 року (с. 567–673).

1.2.4.3. Краєзнавчі.

Див. також № 81, 401, 402.

72. «Журавлина» книга: Тернопільська українська західна діаспора: Словник імен / Держ. архів Тернопільської обл. — Т.: Економічна думка, 2001. — (Корінь і крона; Вип. 19).

Ч. 2: К-Л / Тернопільський краєзнавчий музей; Тернопільська академія народного господарства; Авт.-уклад. Х. Мельничук та ін. — 271 с.

B342746/2

Словник є першою спробою подання систематизованої інформації про українців — уродженців Тернопільщини, які, опинившись за межами України, примножували її славу. В другій частині подано нові персоналії на літери “К-Л” та доповнення на “А-І”. В кінці кожної частини “Алфавітний покажчик населених пунктів” де народилися репрезентовані особи. Розрахований на науковців, педагогів, журналістів, студентів, учнів, усіх, хто цікавиться історією рідного краю.

73. Книга полеглих членів ОУН і вояків УПА Львівщини: Матеріали до біографій (з архівних документів) / Упоряд. М. Павлишин та ін.; Ред. М. Горбаль. — Торонто; Л.: Літопис УПА, 2002. — 1054 с. — (Літопис Української Повстанської Армії; Т. 36).

BA629515

У виданні подано короткі біографічні відомості про загиблих членів ОУН-УПА по Дрогобицькій та Львівській областях. Подано інформацію про рік народження, місце народження, псевдонім, які функції виконував, місце загибелі, місце поховання. До кожної персоналії подано посилання на архівні джерела. Іменний покажчик (с. 854–1040). Список ілюстрацій с.853 (20 фотографій).

74. Краєзнавці Прикарпаття (XX ст.): Довідник / Івано-Франківська обл. орг. Всеукр. спілки краєзнавців; Наук.-ред. відділ при управлінні культури Івано-Франківської облдержадміністрації; Івано-Франківська обл. орг. Укр. т-ва охорони пам’яток історії та культури; Авт.-уклад. П. Арсенич та ін. — Івано-Франківськ: Плай, 2002. — 114 с. — (Укр. історична бібліотека / Прикарпатський ун-т, Кафедра історії України). — Бібліогр.: с. 108–110.

BA662706

Вперше подано імена провідних краєзнавців Івано-Франківщини другої половини XX ст., які досліджують та популяризують історію та культуру рідного краю. Крім того подано відомості про українських музейних працівників, літературознавців, мистецтвознавців, журналістів, які є авторами краєзнавчих публікацій, брали участь в організації музеїв, виставок. Біографічні довідки, як правило, ілюстровані фотографіями. Для істориків, вчителів, студентів, учнів, усіх, хто цікавиться історичним краєзнавством. Іменний покажчик (с. 11–113).

- 75. Они сражались за Родину / Харьковская городская организация евреев-инвалидов Великой Отечественной войны и участников боевых действий;** Ред. М. Е. Барац. — Х.: Региональный Центр Новых Инф. Технологий, 2001. — 222 с.: ил.

BA614742

Видання містить біографічні довідки про євреїв-харків'ян, які були учасниками Другої світової війни. Матеріал подано за алфавітом. Ілюстровано фотографіями.

- 76. Політична еліта Дніпропетровщини: Довідник / Уклад. О. А. Шаройкіна;** Дніпропетровський центр соціальних досліджень. — Д.: Ліра ЛТД, 2001. — 140 с.

BA618283

Довідник містить сорок біографій політичних та громадських діячів Дніпропетровської області. Подається докладна інформація про службову кар'єру, громадсько-політичну діяльність, членство в політичних та громадських організаціях. Наведено дані про час, місце народження, освіту, сімейний стан кожної особи.

- 77. Представники** депутатського корпусу Житомирщини / Житомирська облрада. Виконком. — Житомир: Полісся, 2001. — 167 с.: фото.

BA622312

Книга знайомить з короткими біографічними даними, основними віхами трудового шляху, досягненнями депутатів обласної ради, районних, міських, селищних, сільських рад Житомирщини в праці та громадській діяльності.

- 78. 500 влиятельных** личностей. Украина: регионы. Харьковская область 1932–2002: Инф.-биогр. справочник / Нац. имиджевая программа «Лидеры XXI столетия»; Восточно-Укр. биогр. ин-т. — Х.: Восточно-Укр. биогр. ин-т, 2002. — 272 с.: фото.

CO24935

Довідник в рамках видавничого проекту «500 впливових особистостей», присвячений 70-річчю Харківської області, містить короткі історичні відомості про регіон, біографічні дані кращих представників наукової, творчої, ділової еліти, відомих політичних, суспільних діячів Харківщини. Іменний покажчик (с. 267–271). Біографічні дані вміщено у розділах «Известные имена» (с. 18–37) та «Персоналии» (с. 42–181).

1.2.4.4. “Хто є хто”.

79. Кто есть кто в экономике, Вооруженных Силах, науке, культуре Севастополя. — К.: Укр. издательский консорциум, 2003— .

Вып. 1 / Авт.-сост. В. Болгов. — 2003. — 230 с.: ил.

В347087/1

У довіднику вміщено біографічні довідки про кращих представників сучасної політичної, економічної, наукової, культурної та військової еліти Севастополя (понад 100 персоналій). Ілюстровано фотографіями. Іменний покажчик с. 218–223.

80. Кто есть кто. Строительство. Коммунальное хозяйство: Всеукр. имиджево-информационный (энцикл.) сборник / Сост. В. В. Стройков. — К.: Кто есть кто, 2002. — 256 с. — Альтернативна назва: Хто є хто. Будівництво. Комунальне господарство.

ВА629645

Видання містить інформацію про діючі в Україні наукові та творчі союзи, академії, інститути будівельного профілю, будівельно-архітектурні університети, державно-будівельні корпорації, холдинги, асоціації та біографічні довідки про їх керівників (51 персоналія). Ілюстровано фотографіями. Іменний покажчик (с. 246–251).

81. Слов'янськ. Хто є хто = Славянск. Кто есть кто: Краєзнавчий довідник / Ред.-упоряд. В. П. Скрипник, Г. О. Жевжик. — Слов'янськ: ПП «Канцлер», 2001. — 240 с.: ілюстр.

ВА624298

У виданні подано короткі біографічні відомості про жителів міста Слов'янська — Героїв, почесних громадян міста, сучасних керівників Слов'янська і району, а також інформацію про сучасних підприємців, поетів, художників, журналістів та інших митців. Хронологічні рамки ХІХ–ХХ ст.

82. Кто є хто в державному управлінні: Довідник. — К.: Український Видавничий Центр, 2002. — 639 с. — (Державне управління).

ВА617984

Довідник включає понад 2000 біографічних довідок про народних депутатів України, державних службовців центрального, регіонального та місцевого рівня, керівників органів місцевого самоврядування, суддів, дипломатів. Інформацію подано за алфавітом.

83. Кто є хто в державному управлінні: Інформація станом на лютий 2003 року. — К.: Український Видавничий Центр, 2003. — 668 с.

ВА637092

Довідник включає понад 2000 біографічних довідок про народних депутатів України, керівників центральних та регіональних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, суддів, дипломатів. Статті розміщено за алфавітом.

- 84. Хто є хто в економічній історії України:** Навч. посіб.-довідник для студ. вищ. навч. закл. / Нац. гірничий ун-т; Ін-т гуманітарних проблем; Уклад., ред. Ю. М. Чекушина. — Д.: РВК НГУ, 2002. — 117 с.

BA631276

Навчально-довідкове видання містить 107 статей про життя та діяльність історичних осіб, державних, політичних діячів, вчених-економістів, підприємців. Подано короткі біографічні відомості про них, аналіз їх наукових праць, інформацію про особистий внесок кожного у розбудову держави України. Іменний покажчик с. 114–116.

- 85. Хто є хто в Рівному та Рівненській області:** [Довідник]: Депутати, держ. службовці, політики, громадські діячі, науковці, митці, журналісти, бізнесмени: 200 біографій / Рівненський медіа-клуб; Уклад. та ред. О. Хитров. — Рівне: Перспектива, 2001. — 229 с.: фотоіл. — (Хто є хто в Рівному та Рівненській області).

AO262056

У першому випуску серії «Хто є хто у Рівному та Рівненській області» вміщено близько 200 коротких біографій відомих рівненських депутатів, державних службовців, політиків, бізнесменів, громадських діячів, науковців, журналістів, митців. Інформація подана за алфавітом.

- 86. Хто є хто в Україні:** [5000 біографічних довідок відомих держ. та громадських діячів] / Київське наук. т-во ім. П. Могили; Уклад. та ред. Ю. Марченко, О. Телемко. — К.: К.І.С., 2001. — 550 с.

BC35843

Вміщено близько 5 тис. біографічних довідок відомих державних та громадських діячів, народних депутатів України останніх скликань, керівників центральних та регіональних органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, суддів, дипломатів, керівників і активістів партій та громадських організацій, релігійних діячів, журналістів, організаторів науки. Статті розміщено за алфавітом.

- 87. Хто є хто на Вінниччині. Видатні земляки** / Авт.-упоряд. В. Болгов. — К.: ТОВ «Одекс Плюс», 2000–2002. — Спільний проект: Компанія «Одекс-Плюс», Вінницька обласна держ. адміністрація.

Т. 1. — 2000. — 194 с.: ілюстр.

Т. 2. — 2001. — 200 с.: ілюстр.

Т. 3. — 2002. — 156 с.: ілюстр.

B343652/1–3

У виданні представлено довідково-біографічну інформацію про видатних представників ділової, культурної та наукової сфери Вінниччини. У 1-му томі біографічну інформацію подано в наступних розділах: «Видатні земляки», «Вінницьке земляцтво у м. Києві», «Економіка», «Освіта та наука», «Культура та мистецтво». У 2-му томі — «Вінницьке земляцтво у м. Києві», «Економіка Вінниччини», «Виробнича сфера», «Сфера послуг», «Транспорт», «Фінансові установи», «Освіта та наука Вінниччини», «Культура Вінниччини». У 3-му томі, у розділі «Ексклюзивна частина», «Міжнародне громадське об'єднання «Вінницьке земляцтво у м. Києві», «Освіта та наука Вінниччини», «Культура та мистецтво Вінниччини».

- 88. Хто є хто на Волині. Видатні земляки: Довідково-біогр. вид. / Укр. акад. геральдики, товарного знаку та логотипу; Укр. наук. т-во геральдики та векселології; Ін-т біографічних досліджень; Авт.-упоряд. В. В. Болгов; Редкол. В. В. Болгов та ін. — К., 2003. — 222 с.
Вип. 1. — 2003. — 222 с.: ілюстр.**

В347086/1

У книзі вміщено короткі біографічні відомості про видатних представників ділової, культурної, наукової та політичної сфери сучасної Волині. Іменний покажчик (с. 213–219).

- 89. Хто є хто на Житомирщині. Видатні земляки / Авт.-упоряд. В. Болгов. — К.: Такі справи, 2001. — 208 с.: ілюстр.**

ВС35423

Довідково-біографічне видання містить відомості про більш як 140 сучасних представників ділової, культурної та наукової сфери краю. Іменний покажчик с. 200–202. Ілюстровано кольоровими фотографіями.

- 90. Хто є хто на Житомирщині. Видатні земляки / Редкол. С. М. Рижук та ін.; Авт.-упоряд. В. Болгов. — К.: Одеск плюс, 2002. — 208 с.: ілюстр.**

ВС35906, ВС37258

Довідково-біографічне видання вміщує дані про сучасних представників ділової, культурної і наукової сфери та інформацію про членів «Земляцтва Житомирян» (с. 52–159). Більше як 170 персоналій. Іменний покажчик с. 203–204. Ілюстровано кольоровими фотографіями.

- 91. Хто є хто на Івано-Франківщині. Видатні земляки / Авт.-упоряд. В. Болгов. — К.: Одеск Плюс, 2002–2003.**

Т. 1. — 2002. — 271 с.: ілюстр.

Т. 2. — 2003. — 302 с.: фотоіл.

В345640/1–2

Довідково-біографічне видання містить інформацію про сучасних представників ділової, культурної та наукової сфер краю, про членів «Земляцтва Івано-Франківців у м. Києві» (с. 154–208). Вип. 1 — понад 200 персоналій, вип. 2 — більш як 220 персоналій. Іменний покажчик (вип. 1 — с. 261–267, вип. 2 — с. 294–298).

- 92. Хто є хто на Львівщині: Видатні земляки / Редкол. А. Г. Бабієва та ін.; Авт. ідеї та авт.-упоряд. В. В. Болгов. — К., 2003.**

Вип. 1 — 336 с.: фотоіл.

В346982/1

У виданні органічно представлено відомості про сучасних представників ділової, культурної і наукової сфери; матеріали про визначних діячів краю XIX–XX ст. (розділ «Галицькі Родини» с. 204–235, «Сторінки пам'яті» с. 310–317). Іменний покажчик с. 318–327. Ілюстровано фотографіями. Всього близько 250 персоналій.

- 93. Хто є хто на Полтавщині: Довідково-бібліогр. вид. / Авт.-упоряд. В. Болгов. — К.: Укр. акад. геральдики, товарного знаку і логотипу, 2003.**

Кн. 1. — 160 с.: ілюстр.

В346981/1

У виданні вміщено інформацію загального змісту про Полтавську область, біографічні довідки про сучасних представників офіційної влади (11 персоналій), культури, освіти та науки області (59 персоналій). Ілюстровано фотографіями. Іменний покажчик с. 153–155.

- 94. Хто є хто на Рівненщині / Рівн. обл. молодіжна громадська орг. «Форум інтелектуальної еліти»;** Уклад. Г. Атаманчук. — Рівне, 2002.

Вип. 1. — 262 с.: фотоіл.

В346969/1

У довіднику вміщено понад 300 біографічних довідок сучасних діячів науки, культури, політики, представників владних структур, бізнесменів — вихідців із Рівненщини. Статті розміщені за алфавітом. Ілюстровано фотографіями.

- 95. Хто є хто на Рівненщині. Видатні земляки: Довідково-біогр. вид. /** Укр. акад. геральдики, товарного знаку та логотипу; Авт.-упоряд. В. В. Болгов; Редкол. В. В. Болгов та ін. — К., 2003. — 206 с.: фотоіл.

Вип. 1. — 2003. — 206 с.: фотоіл.

В347399/1

У виданні представлені відомості про видатних представників сучасної ділової, культурної, наукової сфери регіону. Окремим розділом вміщено біографічні довідки членів громадського об'єднання «Рівненське земляцтво» (31 персоналія, с. 164–197). Іменний покажчик (с. 198–202). Ілюстровано фотографіями.

- 96. Хто є хто на Чернігівщині. Видатні земляки: Довідково-біогр. вид. /** Укр. акад. геральдики, товарного знаку та логотипу; Авт.-упоряд. В. Болгов; Ред. Г. Скоб'як; Пер. англ. І. Приймаченко. — К., 2003.

Вип. 1. — 2003. — 270 с.: фотоіл. — Текст укр. та англ. мовами.

В347395/1

У розділі “Видатні земляки” (с. 132–179) подано біографії представників сучасної політичної, ділової, наукової та культурної еліти краю (48 персоналій). Іменний покажчик (с. 256–264).

- 97. Хто є хто. Партії та політики. ХХІ століття /** Авт.-упоряд. В. Болгов. — К.: Український видавничий консорціум, 2002–2003.

Вип. 1. — 2002. — 208 с.: ілюстр.

Вип. 2. — 2003. — 208 с.: ілюстр.

В345550/1–2

У першому випуску вміщено довідкову інформацію про партії, спілки та громадські організації України, а також біографічні довідки про депутатів Київської міськради ХХІІІ скликання (76 осіб); політичних та громадських діячів Києва і регіонів (22 особи). Іменний покажчик с. 194–201. У другому випуску вміщено понад 200 біографічних довідок про представників сучасної політичної еліти Києва та регіонів. Іменний покажчик с. 205–206.

1.2.4.5. “Книга пам’яті”. “Книга скорботи”.

Див. також №№ 250, 403, 404.

98. Вінницький мартиролог. Книга пам’яті жертв політичних репресій на Вінниччині (20–50-і рр. ХХ ст.) / Вінницька обл. держадміністрація; Вінницька облрада; Вінницька обл. редколегія книги «Реабілітовані історією». Науково-видавнича група; Редкол. С. П. Татусяк (голова) та ін. — Вінниця: Велес, 2001.

Т. 1: А-Г. — 398 с.

В345855/1

У виданні подаються короткі біографічні відомості про осіб, які народилися, проживали в області та зазнали політичних репресій в роки радянської влади. Зміст довідок подається за архівними документами. У томі першому вміщено інформацію на літери А, Б, В, Г.

99. Денищук О. Книга Пам’яті і Слави Волині / Ред. І. Пестонюк. — Рівне: Волинські обереги, 2001. — Авт. зазнач у вих. даних.

Т. 1: Рівненська область. Костопільський район. — 2001. — 451 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 446–448.

Т. 3: Рівненська область. Березнівський район. — 2001. — 308 с.: ілюстр. — 59-й річниці УПА присвячується. — Бібліогр.: с. 298–300.

Т. 4: Рівненська область. Гощанський район. — 2001. — 464 с.: ілюстр. — 11 річниці Незалежності України присвячується.

Т. 5: Рівненська область. Корецький район / Худож. Я. Борисюк, Г. Візор. — 2001. — 399 с.: фотоіл. — 60-й річниці УПА присвячується. — На обкл. і тит. арк. авт. не зазн. — Бібліогр.: с. 397–399.

В344145/1, 3–5

У виданні подано короткі біографічні дані про учасників національно-визвольної боротьби 1918–1955 рр. Рівненщини та Волині. В кожному томі інформацію подано за алфавітом (по районах, селах, містах). У Додатках вміщено «Перелік підпільних імен (псевдонімів)» та «Джерела інформації».

100. Книга пам’яті воїнів-євреїв, загиблих під час Великої Вітчизняної війни. 1941–1945. Київ / Єврейська рада України; Фонд «Пам’ять жертв фашизму в Україні»; Голов. спец. ред. літ. мовами нац. меншин України; Уклад. і ред. І. М. Левітас. — К., 2001. — 767 с.: 16 л. ілюстр.

ВС35531

У книзі зібрані короткі біографічні відомості про більш ніж 21 тисячу євреїв-киян, які загинули або пропали безвісти у роки Великої Вітчизняної війни. Основною частиною книги є розділ “Київський мартиролог. Поіменні списки загиблих євреїв-киян” (с. 9–710). Окремо подано списки “Жінки-киянки, загиблі на фронті” (с. 711–713); “Кияни Герої Радянського Союзу” та “Герої Радянського Союзу, загиблі під час визволення Києва 1943 р.” (с. 714). Ілюстровано фотографіями (більше 300 фото).

- 101. Книга** пам'яті померлих та загиблих внаслідок Чорнобильської катастрофи ліквідаторів, евакуйованих переселенців, які мешкали в Харківській області / Літ. оброб. та написання О. В. Родіонов, Ю. О. Родіонова; Уклад. О. М. Титаренко. — 2-е вид., доп., перероб. — Х.: ТО Ексклюзив, 2002. — 442 с.: ілюстр.

BA628511

У книзі вміщено імена померлих та загиблих (з короткими біографічними відомостями) внаслідок Чорнобильської катастрофи ліквідаторів, евакуйованих і переселенців, які мешкали в Харківській області. Інформацію подано за алфавітом по районах області.

- 102. Книга** пам'яті України 1941–1945. Гвардія відважних: Лозівський район Харківської області / Авт.-упоряд. І. Д. Базій. — Д.: Пороги, 2003. — 510 с.: ілюстр.

BA638268

У книзі вміщено нариси про лозівчан, воїнів з інших районів і областей колишнього Радянського Союзу, які визволяли Лозівщину від фашистів. У розділі «Наші земляки — Герої Радянського Союзу» (с. 174–209) подано 31 біографічну статтю, розділі «Герої подвигів на Лозівщині 1941 рік» (с. 210–225) — 13 біографічних статей, «Повні кавалери ордону Слави» (с. 226–230) — 5 персоналій, «Учасники параду Перемоги в Москві» (с. 237–243) — 4 персоналії. Розділ «Почесні громадяни Лозової» (с. 244–251) подано список із 13 імен. Біографічні матеріали про 10 журналістів подано у розділі «Журналісти-воїни» (с. 280–303).

- 103. Книга** Памяти: Воспоминания участников боевых действий работников гос. пром. предприятия «Кривбасспромводоснабжение» о фронтовых дорогах / Сост. Т. И. Бессараб. — Кривой Рог, 2003. — 159 с.: ил. — Библиогр.: с. 160.

BC38991

У книзі вміщено біографічні відомості про учасників Великої Вітчизняної війни — 26 персоналій та воїнів-інтернаціоналістів (учасників миротворчих місій в Угорщині, Афганістані, Боснії і Герцеговині) — 20 персоналій, робітників «Кривбаспромводопостачання». Видання проілюстровано фотографіями.

- 104. Книга** памяти Украины по увековечению участников боевых действий, умерших в послевоенные годы. Донецкая область. — Донецк: ООО «Алан», 2001–2003.

Т. 1 / Гл. ред. И. А. Герасимов. — 2001. — 655 с.

Т. 2: Город Мариуполь. Першотравневый район / Ред. А. С. Соловьев и др. — 2002. — 688 с.: фотогр.

Т. 3 / Гл. ред. И. А. Герасимов. — 2002. — 656 с.

Т. 4, ч. 1: Город Донецк / Ред. В. А. Лактионов и др. — 2002. — 640 с.: фотогр.

Т. 6: Город Макеевка / Ред. Г. В. Дюкарев и др. — 2003. — 768 с.: фотогр.

Т. 7: Город Славянск. Славянский район / Ред. А. В. Левит и др. — 2003. — 720 с.: фотогр.

В345653/1–4, 6, 7

У книзі подано короткі біографічні довідки про тих учасників бойових дій (фронтовиків), партизан і підпільників, які померли в повоєнні роки. Інформацію в кожному томі подано в алфавітному порядку по зазначених районах, містах області. Ілюстровано фотографіями.

105.Книга Скорби Украины. Автономная Республика Крым / Редкол. И. А. Герасимов (пред.); Ред. В. П. Антипенко. — Симф.: Таврида, 2001. — 463 с.: ил.

ВА609601

Видання присвячене цивільному населенню Криму, що загинуло в роки Великої Вітчизняної війни. Вміщено документи та списки замучених та розстріляних окупантами в 1941–1944 рр. (з короткими біографічними відомостями). Інформацію подано за районами Автономної Республіки Крим.

106.Книга Скорби Украины: Луганская область / Ред. И. А. Герасимов. — Луганск, 2003.

Т. 2 / Гл. ред. А. М. Семененко. — 2003. — 496 с.

В347488/2

Видання вміщує короткі довідки про цивільних жителів області, які стали жертвами німецько-фашистських окупантів; розстріляних, повішених, спалених, загиблих на каторжних роботах в Німеччині. Дані отримані на основі вивчення архівних матеріалів.

107.Книга скорботи України. Дніпропетровська область / Голов. ред. І. О. Герасимов. — Д.: Моноліт, 2001.

Т. 1. — 653 с.: ілюстр.

Т. 2: Місто Дніпропетровськ, Дніпропетровський район. — 415 с.

Т. 3. — 444 с. — Бібліогр.: с. 435–441.

В344138/1–3

У книзі вміщено імена громадян України — жителів Дніпропетровської області (з короткими біографічними відомостями), загиблих та померлих в роки Великої Вітчизняної війни. У першому томі подано інформацію по 26 районах області, у другому томі — по м. Дніпропетровську та Дніпропетровському району, у третьому — по 24 районах області.

108.Книга Скорботи України. Закарпатська область / Редкол.: І. О. Герасимов (голова) та ін.; Ред.-упоряд. Б. О. Гвардіонов, Н. І. Цомпель. — Ужгород: Карпати, 2002. — Бібліогр.: с. 472–473.

Т. 1: м. Ужгород, м. Берегово, м. Мукачево, м. Хуст. — 480 с.

В347140/1

У книзі вміщено імена громадян (з короткими біографічними відомостями) області, які загинули напередодні і в роки Другої світової війни від угорських, та німецьких окупантів, також внаслідок бойових дій та інших подій і акцій, пов'язаних з війною і фашистською окупацією. В томі 1 внесено імена загиблих (зниклих безвісти) уродженців(мешканців) міст обласного підпорядкування: Ужгорода, Берегова, Мукачева, Хуста.

109. Книга Скорботи України. Київська область / Ред. І. О. Герасимов. — К.: Молодь, 2003.

Т. 1 / Упоряд. Т. В. Свистунова та ін. — 414 с.: ілюстр.

В347679/1

У першому томі вміщено списки мирних жителів які стали жертвами німецько-фашистських окупантів під час другої світової війни (з короткими біографічними відомостями), що проживали в 9-ти районах області. Інформацію подано за алфавітом прізвищ.

110. Книга Скорботи України — місто-герой Київ / Г. Є. Ясєв, О. М. Бєлая, Г. І. Іванова та ін.; Ред. кол. О. С. Яковенко та ін. — К.: Пошуково-видавниче агентство «Книга Пам'яті України», 2003. — 724 с.: фотоіл. — Бібліогр.: с. 709–716.

ВС37953

У книзі вміщено матеріали про втрати цивільних громадян столиці в період тимчасової фашистської окупації міста та киян, загиблих у фашистській неволі. У розділі шостому “Скорботність людських втрат” (с. 177–659) подано поіменні списки жертв Бабиного Яру. Ілюстровано фотографіями.

111. Книга скорботи України: Рівненська область: У 6 т. / Голов. ред. І. О. Герасимов. — Рівне: Волинські обереги, 2003.

Т. 2: Демидівський, Дубровицький, Здолбунівський райони. — 436 с.: ілюстр.

В347646/2

У видання внесено імена цивільних громадян (з короткими біографічними даними), які загинули в роки Другої світової війни та в післявоєнний період у зазначених районах області. Дане видання є продовженням раніше виданої 4-х томної «Книги Пам'яті Рівненської області», в якій увіковічені імена воїнів, загиблих у роки Великої Вітчизняної війни.

112. Книга скорботи України. Сумська область / Редкол. І. О. Герасимов (голова) та ін. — Суми: ВВП «Мрія-1» ЛТД, 2003. — 687 с.

Т. 1. — 687 с.

Т. 2: м. Охтирка, Охтирський район, Путивльський район, м. Ромни, Роменський район, Середино-Будський район, Сумський район, Тростянецький район, м. Шостка, Шосткинський район, Ямпільський район. — 746 с.: фотоіл.

В347386

Книга містить поіменні списки мирних жителів, загиблих в роки Великої Вітчизняної війни з короткими біографічними відомостями. У першому томі інформацію подано за 13 районами області, у другому томі за 8 районами.

113. Книга Скорботи України. Харківська область / Редкол. І. О. Герасимов (голова) та ін. — Х.: Обл. пошуково-видавнича наук. ред. «Книги Пам'яті», 2003.

Т. 1: М. Харків (А-Л) / Обл. редкол.: В. Г. Дулуб (керів.). — 2003. — 493 с.: фотоіл. — Бібліогр.: с. 46–47.

В347356/1

У першому томі вміщено «Поіменний список підпільників та патріотів, які загинули в окупованому Харкові» (с.52–478). Подаються прізвища жертв фашистського терору та основні відомості про них: рік народження, домашня адреса, довоєнна професія, дата і обставини загибелі. При підготовці видання використані документальні архіви фондів архівів Росії та України, матеріали музеїв, свідчення очевидців. Інформацію подано за алфавітом прізвищ.

114. Книга Скорботи України. Хмельницька область: В 4 т. / Уклад. К. В. Бабій; Голов. ред. І. Х. Шиманський. — Хмельницький: Поділля, 2003.

Т. 1: Білогірський район, Віньковецький район, Волочиський район, Городоцький район, Деражнянський район, Дунаєвецький район, Ізяславський район, місто Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський район, Красилівський район, Летичівський район, Новоушицький район. — 788 с.: фотоіл.

Т. 2: Полонський район; Старокостянтинівський район; Старосинявський район. — 614 с.: фотоіл.

В346987/1–2

Вміщено прізвища цивільних громадян Хмельницької області (з короткими біографічними відомостями), які загинули в роки Великої Вітчизняної війни. Інформацію подано по 11 районах області і м. Кам'янець-Подільському, за алфавітом. У другому томі подано інформацію по 3 районах області.

115. Книга скорботи України. Черкаська область / Редкол. А. Ю. Чабан (голова) та ін. — К.: Пошуково-видавниче агентство «Книга Пам'яті України», 2003.

Т. 1: М. Черкаси, Городищенський район, Драбівський район, Жашківський район, Звенигородський район, Золотоніський район, Кам'янський район, Канівський район, Катеринопільський район, Корсунь-Шевченківський район, Лисянський район. — 345 с.

Т. 2: Маньківський район, Монастирищенський район, місто Сміла та Смілянський район, Тальнівський район, місто Умань та Уманський район, Христинівський район, Черкаський район, Чигиринський район, Чорнобаївський район, Шполянський район. — 293 с.

В347171/1–2

У виданні вміщено списки загиблих цивільних жителів області (з короткими біографічними відомостями), які загинули в роки Великої Вітчизняної війни.

116. Книга скорботи України. Чернігівська область / Обл. редкол. В. П. Фаль (голова) та ін.; Редкол. І. О. Герасимов (голова) та ін. — Чернігів: РВК «Деснянська правда», 2003.

Т. 1: м. Чернігів; Бахмацький район; Бобровицький район; Борзнянський район; Варвинський район; Городнянський район. — 480 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 477–478.

Т. 2: Ічнянський район; Козелецький район; Коропський район; Корюківський район; Куликівський район. — 448 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 444–446.

В347452/1–2

У виданні подано поіменні відомості про мешканців зазначених населених пунктів, які були розстріляні, страчені у в'язницях та таборах смерті, повішені, спалені під час німецько-фашистської окупації 1941–1943 рр.; тих, які загинули під час бойових дій, внаслідок артобстрілів та бомбардувань; були вивезені на каторжні роботи до Німеччини і не повернулися.

117. Сеїтумер Е. Книга Пам'яті = Хатыра Китабы. — Сімф.: Кримське навч.-пед. держ. вид-во, 2001. — 399 с.: ілюстр. — Описано за перекладом. — Кримськотатар. мовою.

ВА609759

У книзі наведено узагальнюючі дані про втрати кримськотатарського народу в період другої світової війни. Подано короткі біографічні дані загиблих. Інформацію представлено по районах Криму за алфавітом прізвищ.

118. Чернобыльцы: Книга памяти. 1986–2000 / Сост., шеф-ред. В. Г. Шкода. — К.: Золотые ворота, 2001. — 206 с.

ВА606221

Розділ книги «Помним всех поименно» (с. 115–173) містить короткі біографічні відомості працівників станції, які загинули під час ліквідації наслідків Чорнобильської аварії, тих, хто передчасно пішов із життя в наступні роки.

1.2.4.6. Некрополі.

Див. також № 430.

- 119. Гавришкевич І. С.** Личаківський некрополь: Малий маршрутний довідник музею «Личаківський цвинтар» / І. С. Гавришкевич, М. В. Нагай; Наук. відділ музею «Личаківський цвинтар». — Л.: Папуга, 2003. — 60 с., 16 арк. фотоіл.: фотоіл. — Бібліогр. с. 55.

ВА645479

У довіднику вміщено цінний історичний матеріал про некрополь-музей «Личаківський цвинтар» у м. Львові. У розділі «Опис найвідоміших поховань» (с. 24–49) вміщено опис 253 поховань діячів української історії та короткі біографічні відомості про них. Подано списки поховань січових стрільців та воїнів УГА (с. 14–22) із зазначенням років життя. Іменний покажчик (с. 56–60).

- 120. Квятковський А.** Цвинтар на Личакові = Cmentarz na Lyczakowie = Lychakiv cemetery / А. Квятковський, Р. Ратушний. — Л.: Літ. Агенція «Піраміда», 2001. — 187 с.: ілюстр. — Укр., пол. та англ. мовами.

ВС35542

Науково-популярне видання розповідає про три ділянки Поля Личаківського меморіалу (1, 2, 3), які свідчать про великий духовний потенціал Львова. Розповідь про кожне Поле містить біографічні відомості про захоронених. Вміщено фотографії надгробків. Покажчик імен с. 185–187.

- 121. Некрополь старого Житомира:** Біогр. довідник / Уклад. Р. Ю. Кондратюк; Укр. т-во охорони пам'яток історії та культури; Укр. центр біограф. некрополістики; Житомирське наук.-краєзнавче Т-во дослідників Волині; Держ. архів Житомирської обл. — К., 2001. — 136 с. — (Некрополі України; Вип. 11). — Бібліогр. с. 129.

ВА618280

Вміщено біографічні довідки про представників службової та станової еліти Житомира, громадських, військових та адміністративних діячів Волинського краю, похованих на території міста у ХІХ – першій чверті ХХ ст. Список джерел у кінці кожної біографічної довідки включає в себе посилання на метричний запис, некролог, формулярний (послужний) список та спеціальну довідкову літературу. Інформацію подано за алфавітом. Для науковців, краєзнавців та всіх, кого цікавить історія рідного краю.

- 122. Страницы** военного некрополя старой Одессы: Биогр. справочник / Сост. И. В. Дивный. — К., 1996–2001. — (Некрополи Украины; Вып. 5).
Кн. 3. — 2001. — 128 с. — Библиогр.: с. 75–76.

В343338/3

Вміщено біографії генералів і штаб-офіцерів, що служили в армії, поліції та прикордонній сторожі Російської імперії, були поховані на території Одеси в різні періоди історії міста. Видання побудовано на матеріалах практично не опрацьованого раніше дослідниками джерела — записами книг реєстрації поховань Другого Християнського (Нового) кладовища за період з 1886 по 1920 роки. Для істориків, краєзнавців, усіх, кого цікавить минуле рідного краю.

1.2.5. Біобібліографічні словники, довідники.

1.2.5.1. Тематичні.

Див. також №№ 55, 259, 385, 410.

- 123.Бібліографи** Одеської державної наукової бібліотеки імені М. Горького: Біобібліогр. довідник / Наук. ред. і авт. вступ. ст. Г. Д. Зленко; Упоряд. Л. М. Бур'ян. — О., 2002. — 255 с.

ВА636893

У науково-довідковому виданні подано короткі біографічні відомості про бібліографів Одеської державної наукової бібліотеки імені М. Горького, наведено перелік їх праць, відгуки про них. Документ згруповано за алфавітом прізвищ (64 персоналії). Для бібліотечних працівників, краєзнавців.

- 124.Біобібліографічний** словник учених Харківського університету / Голов. ред. В. С. Бакіров; Уклад. Б. П. Зайцев. — Х.: Бізнес Інформ, 2001.

Т. 2, ч. 1–2: Історики; 1905–1920 рр. (ч. 1); 1933–2000 рр. (ч. 2). — 328 с. + 15 с. ілюстр.

В344960/2.1–2

Другий том містить біобібліографічну інформацію про викладачів історико-філологічного факультету (автобіографії відзначені астеріксом), у бібліографічній частині наводяться лише основні наукові праці та подано літературу про них. Матеріал розміщено за алфавітом. У кінці подано «Список деканів історико-філологічного факультету» (с. 330) та 59 портретів.

- 125.Викладачі** Ніжинської вищої школи = Преподаватели Нежинской высшей школы: Біобібліогр. покажчик / Ніжинський держ. педагогічний ун-т ім. М. Гоголя, Фундаментальна б-ка. — Ніжин, 1998–2002.

Ч. 4, кн. 1: 1970–2001; Загальноуніверситетські кафедри. Історико-правознавчий факультет. Факультет іноземних мов. Музичний факультет. Бібліотека (кн. 1) / Уклад. Л. В. Гранатович; Відп. ред. М. Г. В'ялий. — 2002. — 178 с.

Ч. 4, кн. 2: 1970–2001; Філологічний факультет (кн. 2) / Уклад. Л. В. Гранатович; Відп. ред. М. Г. В'ялий. — 2002. — 178 с.

Ч. 4, кн. 3: 1970–2001; Природничо-географічний факультет. Фізико-математичний факультет (кн. 3) / Уклад. Л. В. Гранатович; Відп. ред. М. Г. В'ялий. — 2002. — 244 с.

В342570/4, кн.1–3

У трьох книгах четвертої частини біобібліографічного покажчика подається коротка біографічна довідка і перелік друкованих праць співробітників, передусім суто наукових — книг, брошур, авторефератів дисертацій, авторських свідоцтв, статей виданих в Україні і за її межами, тез і матеріалів конференцій, нарад, симпозіумів тощо. Включено також навчальні посібники, методичні і бібліографічні матеріали, публіцистика, художні твори. В кінці кожної книги вміщено іменний покажчик.

- 126.Вчені** генетики, селекціонери та рослинники / УААН; Укр. т-во генетиків і селекціонерів ім. М. І. Вавилова; Упоряд. В. М. Сучкова; Наук. ред. М. В. Роїк. — К.: Аграрна наука, 2003. — 504 с.: фотогр. — (Серія «Українські вчені-аграрії ХХ століття»; Кн. 7). — Бібліогр. в кінці ст.

BA649417

Вміщено біографії вчених України, які зробили вагомий внесок у прогресивний розвиток вітчизняної аграрної, біологічної науки, сільськогосподарського виробництва взагалі і рослинництва зокрема. Подано інформацію про вчених генетиків і селекціонерів — 95 персоналій; вчених-рослинників — 88. Для науковців аграрників, біологів, історичного профілю, студентів, спеціалістів-аграріїв.

- 127.Вчені-грунтознавці**, агрохіміки, землероби / УААН; Ред. О. Г. Тараріко, В. В. Медведєв. — К.: Аграрна наука, 2003. — 332 с.: фотоіл. — (Серія «Українські вчені-аграрії ХХ століття»; Кн. 8).

BA648509

Наведено біографічні довідки про вчених-грунтознавців (57 персоналій); агрохіміків — 40; землеробів — 34. Кожна довідка ілюстрована фотографією та містить відомості про наукові праці. Інформацію подано за алфавітом прізвищ. Хронологічні рамки — ХХ ст. Для науковців, студентів, спеціалістів у галузях ґрунтознавства, агрохімії, землеробства.

- 128.Вчені** економісти-аграрники / УААН; Наук. ред. М. В. Зубець; Упоряд. і відп. ред. О. В. Шатько. — К.: Аграрна наука, 2001. — 514 с.: ілюстр. — (Серія «Українські вчені-аграрії ХХ століття»).

BA618627

Вміщено біографічну інформацію про вчених-аграріїв України, які плідно працювали або працюють у наукових установах, вищих навчальних закладах, міністерствах, відомствах. У першому розділі за алфавітом прізвищ подано 135 персоналій, у другому — 139. До кожної персоналії додаються відомості про основні наукові праці вчених. Для вчених, студентів, спеціалістів-аграрників.

- 129.Вчені Тернопільської** академії народного господарства: [Зб. біогр. матеріалів] / Уклад. В. І. Письменний; Наук. ред. А. Ф. Мельник. — Т.: Економічна думка, 2003. — 187 с.: фотогр. — Бібліогр. в кінці ст.

AO263762

До видання увійшли біографічні матеріали про вчених, які працюють або працювали у Тернопільській академії народного господарства. У розділі "Сучасні вчені ТАНГу" (с. 16–146) подано інформацію про 53 персони; у розділі „Вони працювали в академії” (с. 147–156) — 4 персони; у розділі „Їх нема з нами” (с. 157–184) — 23 персони. Кожна стаття ілюстрована фотографією, містить перелік найважливіших праць викладачів; основну літературу про вченого. Для викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією вищої освіти в Україні.

- 130. Вчені у галузі ветеринарної медицини.** — К.: Аграрна наука, 2001. — 386 с.: фотоіл. — (Серія «Українські вчені-аграрії ХХ століття»; Кн. 6).

BA620805

Вміщено біографічні відомості про вчених України, які успішно працювали або працюють у галузі ветеринарної медицини (154 персоналії). Ілюстровано фотографіями. Подано інформацію про основні наукові праці вчених. Для науковців, спеціалістів у галузі ветеринарної медицини.

- 131. Гранатович Л. В.** Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажчик / Ніжинський держ. педагогічний ун-т ім. М. Гоголя, Фундаментальна б-ка; Центр гоголезнавчих досліджень. — 2-е вид., перероб. і доп. — Ніжин, 2001.

Т. 1: 1820–1920. — 244 с. — Бібліогр.: с. 231–237.

B344989/1

У другому виданні покажчика вміщено короткі біографічні довідки про життя і діяльність професорів та викладачів Ніжинської вищої школи (62 персоналії), їхні наукові праці та критико-біографічну літературу. Введено 2 нових прізвища (А. І. Лінниченко, О. Ф. Музиченко), поповнено і розширено (на 250 позицій) бібліографічні праці і літературу про життя та діяльність окремих викладачів. Іменний покажчик с. 216–230. У додатках вміщено 30 фотографій (с. 238–241). Для всіх, хто цікавиться історією вищої освіти в Україні.

- 132. Жінки-вчені Києва /** Головне управління освіти і науки Київської міськдержадміністрації; Київський центр наук.-техн. інформації; Громадська організація «Жінки в науці»; Уклад. А. Мохник, Я. Гречка; Редкол. Л. С. Нестеренко (голова) та ін.; — К., 2003. — 312 с.: фотоіл.

CO25188

У книзі подано матеріали про життєвий і творчий шлях 469 провідних жінок-учених, які працюють у науково-дослідних інститутах Національної академії наук України, галузевих академіях та вищих навчальних закладах м. Києва. Наведено біографічні довідки, дані про наукову кваліфікацію, напрям досліджень, основні публікації. Іменний покажчик с. 309–312. Частина довідок ілюстрована фотографіями.

- 133. Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича Національної академії наук України: Бібліогр. праць наук. співробітників. 1990–2001 / Упоряд. О. Аркуша; Відп. ред. Я. Ісаєвич. — Л.: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2001. — 444 с.**

ВА616567

Видання містить бібліографічні описи книг, брошур, авторефератів кандидатських, докторських дисертацій, статей, тез доповідей, рецензій, перекладів і редакційних робіт Інституту, що відображають наукову діяльність цієї установи в 1990–2001 рр. Подано інформацію про рік народження, посаду та напрям наукових досліджень працівників (110 осіб).

- 134. Медицина в Україні. Видатні лікарі: Біобібліогр. словник / Держ. наук. мед. б-ка; Ред. С. М. Старченко. — К., 2002. — (Медична біографістика).**

Дод. вип. 1. — 136 с. — Бібліогр.: с. 126–131.

В342122/1, дод.

До словника включено додатково до випуску 1 (К., 1999) 127 персоналій лікарів-українців, представників інших національностей, що жили й працювали в Україні, Російській імперії, і залишили помітний слід в історії української медицини. Прізвища подаються за алфавітом українською мовою. Кожен життєпис закінчується переліком найважливіших творів особи. Іменний покажчик (с. 118–123).

- 135. Науково-дослідний центр періодики (1993–2003 рр.): У 2 т. / НАН України; Відп. ред. Л. В. Сніцарчук. — Л., 2003.**

Т. 2: Постаті: Біобібліогр. покажчик / Уклад. М. М. Романюк. — 676 с.: фотоіл. — Бібліогр.: С. 626–635.

В347246/2

Покажчик складається з двох розділів. У першому подано біобібліографічні дані (фотографія, автобіографія і бібліографія праць /за хронологією, а в межах року — за алфавітом/) про співробітників Науково-дослідного центру періодики Львівської наукової бібліотеки імені В. Стефаника — 25 персоналій. У другому наведено таку ж саму інформацію про найактивніших авторів НДЦ періодики — 44 персоналії. Книга розрахована на дослідників у галузях пресознавства, істориків української журналістики, бібліографознавства, істориків видавничої справи, працівників бібліотек, викладачів та студентів вузів.

- 136. Письменники Вінниччини / Упоряд. і заг. ред. А. М. Подолинний. — Вінниця: Континент-ПРИМ, 2001. — 144 с.: ілюстр. — До 30-річчя обл. орг. Нац. Спілки письменників України.**

ВА605840

У виданні за алфавітом прізвищ подано біографічні довідки письменників Вінниччини (33 персоналії). Довідки містять відомості про час і місце народження, освіту, громадську діяльність. Вміщено по кілька творів літераторів, бібліографію. Ілюстровано фотографіями. Для викладачів ВУЗів, студентів, учнів та учителів, працівників бібліотек.

- 137. Романюк М. М.** Оратаї журналістської ниви: Українські редактори, видавці, публіцисти / Львівська наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України. Наук.-дослідний центр періодики. — Л., 2002. — 236 с.

BA621612

У книзі подано біобібліографічний матеріал про більш як 150 відомих, малознаних, «забутих» публіцистів, редакторів, організаторів видавничої справи України Х–ХХ ст. Статті розміщено за алфавітом. Бібліографічний матеріал містить дані про творчу спадщину особи, а також основну літературу про неї. Іменний покажчик с. 211–230. Для наукових працівників, викладачів, істориків, журналістів, культурознавців, політологів і громадських діячів, студентів.

- 138. Українські історики ХХ століття: Біобібліогр. довідник /** О. Г. Бажан, С. І. Білокінь, П. М. Бондарчук, Г. С. Брега, М. С. Бур'ян; Голов. ред. В. А. Смолій; НАН України, Ін-т історії України. — К.; Л., 2003. — 396 с.: фотоіл. — (Серія «Українські історики»; Вип. 2, ч. 1).

BA648185/2, 1

Другий випуск біобібліографічного довідника серії «Українські історики» (перший вийшов у 1998 р. під назвою «Вчені Інституту історії України») присвячено українським історикам. У довіднику представлено матеріал про українських та зарубіжних істориків, які працювали або працюють у наукових установах, вищих навчальних закладах, державних установах, громадських організаціях в Україні та за її межами, що зробили помітний внесок у розвиток української історіографії. Статті розміщено за алфавітом (290 персоналій). До кожної статті подано рубрики «Твори» та «Література». Джерельна база — матеріали анкетування, архівні документи, друковані книжкові видання, періодика. Довідник розрахований на суспільствознавців, викладачів вузів, студентів, усіх, хто цікавиться історією історичної науки.

- 139. Українські митці поза Батьківщиною: Біобібліогр. покажчик /** Уклад. О. М. Дмитрієва, О. С. Рябцева; Харківська держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка. — Х., 2001. — 30 с.

P93293

У покажчику відображено матеріали про життя та творчість відомих митців української діаспори ХХ ст. — майстрів книжкової графіки (Бутович М., Гніздовський Я., Гуцалюк Л., Козак Е., Ливицький М., Холодний П. /молодший/). Вміщено біографічні відомості про митця, списки літератури про його життя і творчість, бібліографічні відомості про книги з Українсько-канадської бібліотеки, які він оформлював. Іменний покажчик с. 27–29. Для мистецтвознавців, працівників бібліотек, усіх, хто цікавиться історією українського мистецтва.

- 140. Філософська думка в Україні: Біобібліогр. словник / В. С. Горський, М. Л. Ткачук, В. М. Нічик, В. Д. Білодід, Я. М. Стратій; Ред.-упоряд. М. Л. Ткачук. — К.: Пульсари, 2002. — 244 с.: ілюстр.**

BC37248

Словник містить понад 150 статей, що відтворюють віхи життя та творчості провідних діячів філософської культури України Х–ХХ ст., висвітлюють їхній філософський доробок і стан його наукової дослідженості. Матеріал подано за алфавітом. За кількістю охопленого матеріалу і широтою бібліографічних даних видання не має аналогів у філософській довідковій літературі.

1.2.5.2. Краєзнавчі.

Див. також №№ 226, 340, 387.

- 141. Вони прославили наш край: Бібліогр. посібник / Управління культури Тернопільської облдержадміністрації; Тернопільська обл. б-ка для молоді; Уклад. Л. Марченко, С. Воробель; Гол. ред. Б. Мельничук. — Т.: Підручники & посібники, 2002. — 288 с. — (Молоді про славетних людей Тернопільщини).**

BA632858

Видання знайомить з біографічними та бібліографічними матеріалами про діячів науки, літератури, мистецтва (скульптура, живопис, графіка, музика, театр), які вже увійшли в історію Тернопілля. Представлено 108 імен. У межах трьох розділів матеріал згруповано за алфавітом. Показчик імен с. 282–284. Хронологічні рамки ХІХ–ХХ ст. Адресоване всім, хто цікавиться історією краю.

- 142. Довгань О. Г. Літературно-мистецька Буковиніана (методично-бібліографічні матеріали) / О. Г. Довгань, О. О. Гаврилюк. — Чернівці: Букрек, 2003. — 104 с.**

BA645640

У виданні подано матеріали про життєвий і творчий шлях відомих митців Буковини ХХ ст. (П. Дворський, І. Фостій, Л. Дутківський, А. Кушніренко, С. Селезінка). Бібліографію подано до кожної персоналії. Для широкого кола читачів. Ілюстровано фотографіями.

- 143. З-над Божої ріки: Літ.-біобібліогр. словник Вінниччини. — 2-е вид., перероб. і доп. — Вінниця: Континент ПРИМ, 2001. — 406 с.**

BA639546

Видання містить близько 700 біографій письменників, критиків, літературознавців та фольклористів краю ХVІІІ–ХХ ст. Бібліографія. У більшості випадків ілюстровано фотографіями. Для спеціалістів та широкого загалу читачів.

144. Іванюк М. Літературно-мистецька Вижниччина: Біобібліогр. довідник / Відділ освіти Вижницької райдержадміністрації. — Вижниця: Черемош, 2001.

[Ч. 4]. — 2001. — 215 с.: ілюстр.

ВА609687/4

У четвертому випуску видання за алфавітом подаються доповнення до деяких біографій з 259 осіб, про які йшла мова в попередніх випусках цього видання (1992 — ч. 1, 1995 — ч. 2; 1998 — ч. 3), а також представлено 70 нових персоналій. Всього надруковано 329 коротких біографічних довідок про літераторів, художників, музикантів, науковців, краєзнавців життя і творчість яких пов'язані з Вижниччиною (Вижницький район Черкаської області). До кожної довідки додається література. Хронологічні рамки XIX–XX ст. Інформацію подано за алфавітом прізвищ.

145. Непомнящий А. А. Історичне кримиознавство (кінець XVIII – початок XX століття): Біобібліогр. дослідження / Таврійський нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. — Сімф.: Бізнес-Інформ, 2003. — 452 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 340–439.

ВА638872

У монографії зроблено історіографічний аналіз праць дослідників історії та етнографії Криму кінця XVIII – початку XX ст., відтворено біобібліографічні характеристики істориків-кримиознавців. Іменний покажчик (с. 440–451).

146. Театральна Тернопільщина: Бібліогр. покажчик / Управління культури Тернопільської облдержадміністрації; Тернопільська обл. універсальна наук. б-ка; Тернопільський обл. драм. театр ім. Т. Г. Шевченка; Уклад. П. К. Медведик, В. Я. Миськів, Н. К. Іванко. — Т.: «Підручники і посібники», 2001. — 264 с. — (Мистецька Тернопільщина).

ВА603723

Покажчик містить відомості про історію, розвиток і сьогодення театрального життя Тернопільщини XX ст. Подано біографічні статті акторів театру товариства “Українська бесіда”, Театру імені І. Тобілевича “Заграва”, Державного драматичного театру ім. Л. Українки у Львові, акторів “Тернопільських театральних вечорів” і київсько-харківського театру “Березоля”, акторів та режисерів Тернопільського українського драматичного театру імені Т. Г. Шевченка; біографічні відомості про диригентів, композиторів, художників театру, театрознавців. Всього понад 100 персоналій. Для фахівців і любителів театрального мистецтва.

147. Чабан М. П. Діячі Січеславської «Просвіти» (1905–1921): Біобібліогр. словник: Близько 670 імен / Наук. т-во ім. Т. Шевченка. Дніпропетровське відділення. — Д.: ІМА-прес, 2002. — 535 с.: ілюстр.

ВС37347

Словник містить близько 670 імен діячів Катеринославської (Січеславської) Просвіти, багатьох з яких було вислано на Соловки, сотні розстріляно у 1937–1938 рр. Видання ілюстроване рідкісними фотографіями початку XX ст., автор спирається на архівний матеріал. Інформацію подано за алфавітом, значна частина статей містить бібліографію. Хронологічні рамки XIX–XX ст.

1.3. Путівники.

Див. також №№ 388, 414.

- 148. Державний архів Сумської області: Путівник /** Держ. комітет архівів України; Держ. архів Сумської обл.; Авт.-упоряд. Л. Покидченко та ін.; Редкол. Р. Пиріг та ін. — Суми; К., 2002. — 318 с. — (Архівні зібрання України).
Т. 1. — 318 с.

В345805/1

Путівник містить відомості про склад і зміст фондів Держархіву Сумської області за 1710–2001 рр. У розділі «Особові фонди» (с. 215–216) подано інформацію про фонди Данька М. М., Хатаєву Є. І., Гусева-Оренбургського С. І., Ступака Ю. П. Географічний покажчик (с. 298–301), іменний покажчик (с. 302–303).

- 149. Музей-архів** Переходової доби: Пофондовий путівник / Держ. комітет архівів України; Держ. архів Київської обл.; Укр. центр біографічної некрополістики; Уклад. О. М. Белая; Відп. ред. І. В. Дивний. — 2-е вид. — К., 2003. — 104 с. — (Архівні зібрання України). — 80-річчю Держ. архіву Київської обл. присвячується.

ВС37674

Наукове видання знайомить з матеріалами Музею-архіву Переходової доби (установа, що діяла в окупованому Києві 1942 р. при Київській міській управі). У розділі «Загальні відомості про Музей-архів Переходової доби, його співробітників та консультантів» (с. 19–32) подано списки співробітників та консультантів Музею, інформацію про наявні матеріали Державного архіву Київської області. У розділі «Експонати Музею-архіву Переходової доби» подано інформацію про особові фонди Музею (с. 82–85). Іменний покажчик (с. 103–104). Для науковців, краєзнавців, всіх, хто цікавиться вітчизняною документальною спадщиною.

- 150. Особові архівні фонди Інституту рукопису: Путівник /** О. С. Боляк, С. О. Булатова, Т. І. Воронкова та ін.; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Ін-т рукопису; Відп. ред. О. С. Онищенко. — К., 2002. — 766 с.

ВС37277

У науково-довідковому виданні подано дані про склад і зміст 264-х особових архівних фондів Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Серед документів рукописи наукових і творчих праць фондоутворювачів, біографічні матеріали, матеріали службової та громадської діяльності, листування представників різних, переважно гуманітарних, галузей науки і культури України XVIII–XX ст.

- 151.Центральний** Державний Архів Громадських Об'єднань України: Путівник / Держ. комітет архівів України; Центральний держ. архів громадських об'єднань України; Авт.-упоряд. Б. Іваненко, А. Бажан. — К.: ЦДАГО, 2001. — 496 с. — (Архівні зібрання України).

BC35821

Інформацію про наявність біографічних документів в Архіві містить розділ «Колекції документів» де подано «Документи і матеріали українських державних, військових, громадсько-політичних діячів, представників науки, культури і освіти, інших осіб» (с. 273–282, близько 40 персоналій) та розділ «Фонди особового походження» (с. 283–285, 4 персоналії). Іменний покажчик (с. 474–480), географічний покажчик (с. 481–487).

- 152.Центральний** державний архів-музей літератури і мистецтва України: Путівник / Держ. комітет архівів України, Центральний держ. архів-музей літератури і мистецтва України; Редкол.: Г. Боряк (голова), Ю. Кулініч, М. Ходоровський. — К., 2003. — (Архівні зібрання України).

Вип. 1. — 556 с.

B347185/1

У науково-довідковому виданні подано відомості про склад і зміст 171-го особового архівного фонду ЦДАМЛІ України: письменників-прозаїків, поетів, драматургів, публіцистів, перекладачів, критиків, літературознавців, композиторів, музикантів-виконавців, диригентів, акторів кіно, сценаристів, кінопостановників, кінооператорів, кінознавців, художників, скульпторів, архітекторів, дизайнерів, майстрів народної творчості, мистецтвознавців, видавців, редакторів, бібліотекарів, філологів, етнографів, фольклористів XVIII–XX ст., у тому числі тих, що перебували на таємному зберіганні (с. 15–240). В анотації до особових фондів дається опис творчих матеріалів, рукописи художніх творів, спогадів, наукових досліджень, листування, біографічних документів фондоутворювачів, матеріали їхньої громадської та службової діяльності, майново-побутових матеріалів та описання матеріалів, зібраних фондоутворювачем (фотографії, малюнки тощо). Іменний покажчик (с. 482–544). Розраховане на літераторів, філологів, істориків, мистецтвознавців.

- 153.Центральний** державний історичний архів України, м. Львів: Путівник / Держ. комітет архівів України; Центральний держ. історичний архів України; Авт.-упоряд. О. Гневишева та ін.; Відп. ред. Д. Пельц. — Л.; К.: Б. в., 2001. — 410 с.: ілюстр. — (Архівні зібрання України).

BC35879

У розділі 7 путівника «Родинні та особові фонди» (с. 247–272) міститься інформація про наявність біографічних матеріалів в Архіві. Подано стислі відомості про родини Греймів, Дідушицьких, Любомирських, Лянцкоронських, Третерів, Чайковських та 80 особових фондів. Іменний покажчик (с. 307–320), географічний покажчик (с. 481–487). Для істориків, архівістів, мовознавців, краєзнавців, викладачів і студентів вузів.

2. Науково-дослідна література.

2.1. Матеріали наукових конференцій.

Див. також №№ 394, 428.

- 154. Волинського** цвіту по всьому світу: Матеріали наук.-практ. конф. «У світах — діти України» (10 липня 2001 р.) / Упоряд. В. Т. Денисюк; Волинське обл. відділення Т-ва зв'язків з українцями за межами України «Україна-Світ». — Луцьк: Вісник і К, 2001. — 120 с.: ілюстр.

BA618677

Вміщено матеріали про досвід роботи патріотичних сил області у справі консолідації світового українства волинського походження. Після кожної доповіді подано короткі біографічні довідки з фотографіями про авторів (14 довідок) — активних діячів Товариства «Україна-Світ».

- 155. Галичина** та Волинь у добу середньовіччя: До 800-річчя з дня народження Данила Галицького [Зб. матеріалів конф.] / Відп. ред. Я. Ісаєвич. — Л., 2001. — 251 с.: ілюстр. — (Історичні та культурологічні студії / Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України; 3).

BA616686

У збірнику публікуються матеріали, присвячені соціально-економічному та культурному розвитку, історії Галицько-Волинської землі, зокрема, значну увагу приділено історичним особам цього періоду Данилі Галицькому, Роману Мстиславичу, Юрію Львовичу та проблемі вгасання галицько-волинської княжої династії. Хронологічні межі XIII–XIV ст. Бібліографія в кінці статей.

- 156. Іменні** колекції професорів Одеського (Новоросійського) університету в Науковій бібліотеці ОНУ — національне надбання держави: Матеріали наук.-практ. конф. (Одеса, 25–26 квітня 2000 р.) / Одеський нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Наук. бібліотека; Відп. ред. В. А. Сминтина. — О.: Астропринт, 2001. — 58 с.

BA609831

У виданні подано матеріали, в тому числі й біографічного характеру, про історію створення іменних колекцій професорів Одеського (Новоросійського) університету в фондах Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова та інших наукових організаціях України (Григоровича В. І., Готалова-Готліба А. Г., Лупанова Б. О., Петруня Ф. Є., Ільова С. П., Губе Р.). Хронологічні рамки XIX–XX ст. Бібліографія постатейна. Для бібліотечних працівників, науковців, краєзнавців.

157.Історичне краєзнавство в системі освіти України: здобутки, проблеми, перспективи: Наук. збірник / Ін-т історії України НАН України; Кам'янець-Подільський держ. педагогічний ун-т. Центр дослідження історії Поділля; Відп. ред. Л. В. Баженов. — Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2002. — 424 с.

ВА635992

Збірник містить матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції «Історичне краєзнавство в системі освіти України: здобутки, проблеми, перспективи» (Кам'янець-Подільський, 17–18 жовтня 2002 р.), в яких висвітлено актуальні питання теорії і методології історичного краєзнавства. У розділі «Подвижники регіональної історії України» (с. 331–417) вміщено біографічні матеріали про краєзнавців Гагенмейстера В., Дорошенка Д., Кондрацького Є., Кушніра Б. М., Мегера М., Никифорова В., Пащука І., Перебийноса Г., Рябкова П., Сваричевського А. В., Фотинського О. Хронологічні рамки ХІХ–ХХ ст. Бібліографія пристатейна.

158.Історія Криворіжжя: сучасний погляд на історичні періоди, постаті та краєзнавчі дослідження: [Зб. наук. ст.] / Криворізький держ. педагогічний ун-т; Криворізький Жовтневий ліцей; Редкол. А. А. Матрос та ін.; Уклад. А. А. Матрос. — Кривий Ріг: Видавничий дім, 2001. — 158 с. — Бібліогр. в кінці ст.

ВА637371

До збірки увійшли матеріали краєзнавчого семінару (Кривий Ріг, 2000 р.), у яких висвітлено важливі історичні періоди розвитку Криворіжжя. У розділі ІІІ “Персоналії” (с. 133–157) подано біографічні матеріали про В. Дорошенка, П. Феденка, Л. Мацієвича. Хронологічні рамки ХІХ–ХХ ст.

159.Історія освіти, науки і техніки: Перша конференція молодих вчених та спеціалістів (30 травня 2002 р.): Тези доп. та повідомлень / УААН; Центральна наук. с.-г. б-ка; Академія наук Вищої школи України, Відділення історії освіти, науки і техніки; Відп. ред. В. А. Вергунов. — К., 2002. — 143 с.

ВС36868

Вміщено статті про діяльність представників сільськогосподарської науки ХІХ–ХХ ст. Іваницького Б. Г., Потьомкіна М. Д., Гедройца К. К., Ландау Л., Будріна П. В., Липського В. І., Кашенка М. Ф., Приходька С. М., Фещенка-Чопівського І. А., Щурхала В. Я. Бібліографія пристатейна.

160.Конструктори електротранспорту: Матеріали наук. читань з циклу: «Видатні конструктори України» / Нац. техн. ун-т України «Київський політехнічний ін-т». Держ. політех. музей. — К., 2003. — 82 с.: фотоіл. — Бібліогр.: в кінці статей.

ВА644444

У виданні подано статті про видатних конструкторів електротранспорту України кінця ХІХ–ХХ ст.: Ф. А. Піроцького, М. Ольшанського, С. О. Реброва, написані на основі архівних матеріалів та ілюстровані фотографіями. Бібліографія постатейна.

- 161. Павло** Кіндратович Луценко і сучасність: Зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (Харків, 17–25 жовтня 2000 р.) / Харківський держ. ін-т мистецтв ім. І. П. Котляревського; Відп. ред. Н. Л. Бабій. — Х.: Факт, 2001. — 96 с.

ВА604681

У першому розділі «Павло Кіндратович Луценко» (с. 3–45) висвітлено маловідомі сторінки музичної культури України першої третини ХХ століття. Вміщено матеріали про життя та творчу діяльність музичних діячів — Рославця М. А., Топіліна В. В., Геніка Р. В., Алчевського І. О., Луценка П. К. Бібліографія постатейна.

- 162. Пилигримы** Крыма — Осень'2000 (Путешествия по Крыму, путешественники о Крыме). 5 Крымская междунар. науч.-практ. конф. (Крым, Симферополь, 7–8 октября 2000 г.): Материалы: В 2 т. / Таврический нац. ун-т им. В. И. Вернадского; Крымская ассоциация туристических агентств; Крымская ассоциация гидов-переводчиков и экскурсоводов и др.; Редкол.: В. П. Казарин и др. — Симф.: Крымский Архив, 2001. — 309 с. — (Серия приложений к журналу «Вопросы русской литературы»).

Т. 1. — 232 с.

Т. 2. — 309 с.

В345203/1–2

Наукове видання включає статті присвячені подорожам по Криму та мандрівникам, які відвідали півострів у різні часи. У першому томі в розділі «Крым в биографиях ученых, общественных деятелей и деятелей искусств» (с. 45–146) міститься 15 біографічних статей. У другому томі подано 3 статті про Березіна В. І. і Солов'єву О. М., Айвазовського І. К., Стронського Р. Р. Бібліографія пристатейна. Для літературознавців, викладачів, мистецтвознавців, робітників музеїв, экскурсоводів.

- 163. Творці** легендарної «тридцятьчетвірки»: Матеріали наук. читань з циклу «Видатні конструктори України» / Нац. техн. ун-т України «Київський політехнічний ін-т». Держ. політехн. музей. — К.: Поліграф. п-во «ЕКМО», 2002. — 90 с.: ілюстр.

ВА630558

У науково-популярне видання вміщено матеріали про життя та діяльність видатних конструкторів ХХ ст. Кошкіна М. І., Морозова О. О., Патона Є. О., Козлова Ф. Н. та розвиток “школи Кошкіна і Морозова”. Бібліографія постатейна.

- 164.** Три століття гуманітарної та педагогічної освіти в Чернігові: від колегіуму до університету: Зб. матеріалів Ювілейної наук. конф., присвяченої 300-річчю Чернігівського колегіуму і 85-річчю Чернігівського держ. педагогічного ун-ту ім. Т. Г. Шевченка / Чернігівський держ. педагогічний ун-т ім. Т. Г. Шевченка; Відп. ред. О. Коваленко. — Чернігів: Сіверянська думка, 2001. — 124 с.

BC37744

У збірнику висвітлено актуальні питання історії навчальних закладів ХVIII–ХХ ст., спадкоємцем і правонаступником яких став Чернігівський педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка. Низку матеріалів присвячено розвитку філософської та педагогічної думки, творчій спадщині вчених, літераторів, митців, життя і діяльність яких були пов'язані з Чернігівщиною (Баранович Л., Галятовський І., Давидовський Г. М., Тичина П., Яцків М., Верьовка Г., Петровський М., Фльоров О. П., Львов І., Смолічев П., Еллан-Блакитний В., Луговський Б., Нефелін В.). Бібліографія пристатейна. Для науковців, учителів, студентів, усіх, хто цікавиться історією української культури.

- 165.** Українська періодика: історія і сучасність: Доп. та повідомлення сьомої Всеукр. наук.-теор. конф. (Львів, 17–18 травня 2002 р.) / Львівська наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України, Наук.-дослідний центр періодики; Ред. М. М. Романюк. — Л., 2002. — 740 с.

BA623665

До збірника увійшли доповіді та повідомлення, в яких учасники конференції аналізують розвиток української преси ХІХ–ХХ ст., проблеми формування і збереження періодичних видань. У розділі “Українські публіцисти, редактори, видавці” (с. 738–739) досліджується творчість відомих і мало-знаних українських публіцистів — 26 персоналій. Бібліографія постатейна.

2.2. Наукові монографії.

Див. також №№ 391, 399, 400, 412.

- 166.Арсенич П. І.** Криворівня в житті і творчості українських письменників, діячів науки й культури / Івано-Франків. обл. об-ня Всеукр. т-ва ім. Т. Шевченка «Просвіта», Івано-Франків. міське т-во «Гуцульщина». — Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2000. — 152 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 143–145.

ВА640341

На підставі архівних і літературних джерел, листування, газетно-журнальної періодики розповідається про Криворівню (Івано-Франківська обл.), яка була улюбленим місцем відпочинку і творчих зустрічей багатьох письменників та діячів науки й культури. Висвітлено життєдіяльність І. Франка, Лесі Українки, М. Коцюбинського, М. Грушевського, В. Гнатюка. У р. „Відомі люди, які народилися, працювали і були у Криворівні” (С. 61–137) подано біографічні довідки. Інформацію подано за алфавітом прізвищ. Ілюстровано рідкісними фотографіями із Криворівнянського музею та збірки П. Арсенича. Видання розраховане на істориків, краєзнавців, літературознавців, усіх, хто цікавиться історією краю.

- 167.Бабій В.** Місто Богородиці: Історико-краєзнавче вид. — Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2002. — 191 с.: ілюстр. — Бібліогр. с. 187.

ВА635264

У книзі висвітлено давню і сьогодишню історію м. Богородиці Івано-Франківської області. У розділі «Короткий біографічний довідник» (с. 178–184) подано 14 біографічних довідок знаних богородчан XIX–XX ст. Для краєзнавців, вчителів, студентів, учнів, широкого загалу читачів.

- 168.Борейко В. Е.** История заповедного дела в Украине. — 2-е изд., доп. — К., 2002. — 272 с. — (Серия «История охраны природы» / Киев. эколого-культурный центр; Вып. 30).

ВА624258

Видання представляє собою перероблену і доповнену новими матеріалами «Историю заповедного дела в Украине» (К., 1995). Вміщено розділ «Замечательные деятели заповедного дела Украины» (с. 167–212), де подано нариси про Браунера О. О., Дзедушицького В., Докучаєва В. В., Златника А., Лавренка Є. М., Пачоського Й. К., Пузанова І. І., Розанова М. П., Фальц-Фейна Ф. Є., Шафера В. Ілюстровано унікальними фотографіями та фотодокументами. Бібліографія в кінці статей. Хронологічні рамки XIX–XX ст.

- 169.Борейко В. Е.** Словарь деятелей охраны природы. — 2-е изд., доп. — К., 2001. — 521 с.: фот. — (История охраны природы / Киев. эколого-культурный центр; Центр охраны дикой природы; Вып. 24). — Библиогр. в конце ст.

ВА613277

До другого видання увійшло 156 нарисів про діячів заповідної справи і охорони природи, санітарних лікарів, які проживали на території сучасної України, а також Царської Росії та СРСР у 1860–1960 рр. Доповнено 28 нових персоналій (в основному письменників і санітарних лікарів), повністю перероблено 5 нарисів, інші доповнено новою інформацією. Практично всі персоналії ілюстровані фотографіями. Інформацію подано за алфавітом. Для спеціалістів охорони природи і натуралістів.

170.Вергунов В. А. Коноплярство в Україні: Історичні аспекти розвитку. Погляд у минуле. Проблеми сьогодення. Перспективи / В. А. Вергунов, С. Б. Скорченко; УААН; Центральна наук. с.-г. б-ка. — К.: Нора-Прінт, 2002. — 155 с. — (Іст.-бібліогр. серія «Аграрна наука України в особах, документах, бібліографії»; Кн. 2). — На обкл. авт. не зазнач. — Бібліогр.: с. 136–153.

ВА620437

У монографії розглянуто історію розвитку коноплярства в Україні. У розділі "Вчені у галузі коноплярства: біографічні нариси" (с. 128–135) вміщено 8 коротких біографічних довідок (Д. Ф. Лихварь, Г. І. Гончаров, М. Д. Мигаль, М. О. Тимонін, Г. І. Сенченко, Г. Й. Аринштейн, В. Г. Вировець, В. М. Романика). Ілюстровано фотографіями. Для вчених-аграріїв, викладачів, студентів.

171.Володіння князів Острозьких на Східній Волині (за інвентарем 1620 року) / Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Пер., упоряд. і передм. І. Ворончук. — К.; Старокостянтинів, 2001. — 415 с.: ілюстр., дод.

ВА608192

Вміщено різноманітний матеріал стосовно 127 поселень (зараз всі на території Хмельницької області). Подано поіменний перелік мешканців цих поселень, рід їх занять. Багатий біографічний матеріал зосереджено в тексті "Родина князів Острозьких у публічному житті польсько-литовської держави" (с. 6–59). В кінці книги вміщено: Словник застарілих слів (с. 392–396), Географічний покажчик (с. 397–414).

172.Гайда Ю. І. Турківщина: історія населених пунктів: Монографічний опис / Ю. І. Гайда, В. Д. Шуптар. — Ужгород: Патент, 2002. — 604 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 583–601.

ВА628451

У монографії подано нариси з історії населених пунктів Турківщини (Галичина) на підставі архівних та літературних джерел. У розділі «Видатні люди Турківщини» (с. 574–580) вміщено біографічні статті про Ільницького І., Попеля С., Шарана В., Яворського С. Хронологічні рамки біографічного матеріалу XVII–XX ст.

173.Грабовецький В. В. Грабівка. Літопис оселі над Луквою / Прикарпатський ун-т ім. В. Стефаника. Кафедра історії України. — Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2001. — 256 с.: ілюстр. — Присвячується 440-річчю виникнення села. — Бібліогр.: с. 238–251.

ВА628627

У виданні змальовано 440-річну історію села Грабівки на Калущині (Прикарпаття). Біографічний матеріал подано у розділах «Відомі люди Грабівки» (с. 217–235), де подано відомості про Грабівського І., Посацького П., Іванціва В., Посацьку А., Андрусяка В., Проніва Д., Шкутяка З., Мельника М., Хомина В., Срібняка М., Романіва В. Хронологічні рамки біографічного матеріалу XVII–XX ст.

174.Грабовецький В. Іванівці. Літопис села над Прутом: До 485-річчя заснування / Прикарпатський ун-т ім. В. Стефаника. Кафедра історії України. — Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2001. — 264 с. — Бібліогр. с. 217–226.

ВА622257

У монографії розкрито історію села Іванівці, що на Івано-Франківщині. У розділі «Відомі люди з Іванівців» (с. 203–215) подано біографічний матеріал про Вишиванюка М., Вишиванюка Ю., Гавука-Мочернюк Марію, Сербенюка І., Ставничого А. Хронологічні рамки XIX–XX ст. Ілюстровано фотографіями. У додатках вміщено біографічний матеріал про діячів УПА Москалюка М. та Майданського І. (с. 227–238), подано списки учасників національно-визвольної боротьби у складі УПА (сотня Спартана), уродженців с. Печеніжин (с. 238–242) із зазначенням псевдоніму та років життя.

175.Гром Г. Нагуєвичі. — Дрогобич: Відродження, 2002. — 284 с.: фото. — Бібліогр.: с. 282–283.

ВА622793

У науково-краєзнавчому виданні змальовано історію с. Нагуєвичі (Львівщина), його звичаї та обряди. У розділі «Відомі постаті Нагуєвич» (с. 211–244) подано біографії видатних людей села XIX–XX ст. (12 персоналій). Ілюстровано фотографіями. Іменний покажчик с. 266–281. Для всіх, хто цікавиться історією краю.

176.Грущак А. Ф. Волоща — отча земля: Іст.-етнографічний нарис. — Дрогобич: Вид. фірма «Відродження», 2001. — 455 с.: фотоіл. — Бібліогр.: с. 446–451.

ВА639125

На основі архівних джерел, спогадів старожилів, публікацій в періодиці висвітлюються історичні події та факти села Волоща, що на Дрогобиччині. Короткі біографічні відомості про діячів УПА подано у розділах «Чорна хмара наступає» (с. 221–263). Ілюстровано фотографіями. «Вказівник прізвищ» с. 433–445.

- 177. Губський П. В.** Слобідська Україна: село Мельникова, Мельниківська школа 1901–2001: Сільський літопис з фотографіями. — Х.: Просвіта, 2001. — 103 с.: фото. — Бібліогр.: с. 100–101.

ВА626757

На багатому архівному матеріалі подано історію розвитку шкільної освіти в селі Мельникова Валківського району Харківської області, та біографічний матеріал про вчителів школи. У додатках представлено списки: «Завідувачі і директори Мельниківської школи 1901–2001 рр.», «Вчителі мельниківської школи 1901–2001 р.».

- 178. Денисюк В. Т.** Літопис Камінь-Каширщини. — Луцьк: Надстир'я, 2001. — 524 с.: ілюстр. — На обкл. авт. не зазн. — Бібліогр.: с. 516–518.

ВА616860

Історико-краєзнавчий нарис на основі широкого кола документальних джерел розповідає про розвиток ряду галузей народного господарства, освіти, культури краю. У розділі «Ними пишається край» (с. 291–314) вміщено біографічні матеріали про знатних людей (родина Косачів, Шабліовський Є., Рафальський Г., Калиновський П., Давидюк В., Кмецинський В.). Книга для науковців, учителів, студентів, всіх, хто цікавиться історією краю.

- 179. Дмитрук В. Г.** Вони боролись за волю України: (Нарис історії Сірожупанної дивізії). — Луцьк: Редакційно-видавничий відділ «Вежа» Волинського держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2002. — 230 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 224–230.

ВА633525

У монографії висвітлено найважливіші етапи зародження, становлення та розвитку Сірожупанної дивізії. У розділі «Перші президенти УНР» (с. 171–175) подано короткі біографії М. Грушевського, С. Петлюри та А. Лівіцького. Ілюстровано фотопортретами. Іменний покажчик с. 210–214. Географічний покажчик с. 215–221. Предметний покажчик с. 222–224. Для істориків, викладачів та широкого загалу читачів.

- 180. Кузик С. П.** Княгиничі: краєзнавчі студії. — Л.: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка; Опілля, 2002. — 448 с.: фотоіл. — (Б-ка «Опілля»).

СО25185

У монографії досліджується історія, господарство, культура, освіта, національно-визвольна боротьба, громадський рух с. Княгиничі Рогатинського району Івано-Франківської області. Біографічний матеріал про діячів ОУН-УПА подано у розділах «Національно-визвольна боротьба» (с. 230–260) та «Роман Шухевич у Княжичах» (с. 261–271). Стислі біографічні дані про педагогів села вміщено у розділі «Освіта» (с. 286–316). Ілюстровано фотографіями. Покажчики відсутні, бібліографія в підрядкових примітках. Розрахована на краєзнавців, істориків, географів, та всіх, хто цікавиться історією краю.

- 181. Кулаковський П.** Канцелярія Руської (Волинської) метрики 1569–1673 рр.: Студія з історії укр. регіоналізму в Речі Посполитій. — Острог; Л., 2002. — 304 с.: рис. — Бібліогр.: с. 259–275.

BC36615

Розглянуто діяльність канцелярії Руської (Волинської) метрики — однієї з загальнодержавних інституцій у Речі Посполитій др. пол. XVI–XVII ст., що забезпечувала реалізацію регіональних інтересів української шляхти. У р. „Персони Руської канцелярії” (с. 139–189) наведено біографічну інформацію про 25 осіб. Видання розраховане на науковців, викладачів і студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

- 182. Купчишин М. Ф.** Шаргородщина. Сторінки історії / М. Ф. Купчишин, А. Г. Мичак. — К., 2002. — 320 с.: фото. — Бібліогр.: с. 312–315.

BA625646

У виданні відтворено історію Шаргородського району, що на Вінничині, висвітлено розвиток народного господарства, освіти, культури, архітектури від минулих часів до наших днів. У розділі «Освіта і культура» (с. 212–260) подаються біографічні дані знаних людей, які народилися тут, або присвятили життя розвитку цього краю (Будкер Г. І. (А. М.), Юрчишин В. В., Перебийніс П. М., Прилуцький Ю. І., Купчишин А. І., Мунтіян В. І., Подолянина О. І., Юхименко В. Д., Добровольський А. З., Байтала В. Д., Вільчинський В. Т., Білий П. Ф.). Хронологічні рамки біографічного матеріалу XX ст. Ілюстровано фото-портретами. Розрахована на краєзнавців, учителів, усіх, хто цікавиться історією Подільського краю.

- 183. Кушнірик І. Г.** Моє село. Коротка історія Малятинців. — Чернівці: Прут, 2001. — 97 с.: ілюстр. — Присвячено 480-річчю села Малятинці. — Бібліогр. с. 97.

BA608833

У книзі на основі архівних матеріалів висвітлено історію буковинського села Малятинці від давнини й до наших днів. У розділі «Вони народилися в Малятинцях» (с. 83–93) вміщено біографічний матеріал про Кушнірика І. Г., Власійчука В. Г., Шимоновича С. І., Марковича І. В. Хронологічні рамки XX ст. Для широкого кола читачів.

- 184. Лата А. Т.** Білики: історичне минуле в документах, спогадах і художніх творах: Історичне дослідження. — 4-е вид., доп. і доопр. — К., 2002. — 187 с. — Бібліогр.: с. 178–181.

BA629592

У четвертому виданні автор подає більш поглиблену історію села Білики з кінця XVI ст. до наших днів, написану на основі архівних матеріалів та різноманітних друкованих джерел. У книзі вміщено біографічні матеріали про знаних людей села (Колоссовський Аггей, Василенко В. І., Варавка С. М., Гапон Г. А., Крупська Н. К., Махно Н. І., Мате Залка, Залековий В. П., Головка А.). Подано список біличан, які загинули в роки Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр. (с. 100–105), список воїнів Радянської Армії, які загинули в боях при звільненні села від німецько-фашистських загарбників у вересні 1943 року (с. 105–106).

185. Лікарчук І. Л. Міністри освіти України: У 2 т. — К.: Видавець Ешке О. М., 2002.

Т. 1: (1917–1943 рр.). — 328 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 291–321.

В346113/1

У виданні викладено життєписи та здійснено аналіз діяльності міністрів освіти України доби Центральної Ради (1917–1918 рр.): Стешенко І. М., Григорієв Н. Я., Христюк П. О., Прокопович В. К.; Гетьманату (1918 р.): Василенко М. П., Стебницький П. Я., Науменко В. П.; Директорії (1918–1919 рр.): Щириця Ю. О., Холодний П. І., Огієнко І. І., Крушельницький А. В.; УРСР (1919–1943 рр.): Михайличенко Г. В., Гриньок Г. Ф., Шумський О. Я., Скрипник М. О., Затонський В. І., Хоменко Г. С., Редько Ф. А., Бухало С. М. Ілюстровано фотографіями. Для науковців, педагогів, студентів, працівників органів управління освіти, усіх, хто цікавиться історією освіти України.

186. Любовець О. Нарис історії української демократично-хліборобської партії (1917–1920 рр.). — К.: ІПіЕНД, 2002. — 68 с.

ВА633657

На підставі узагальнення літературних джерел розглянуто ідейні та організаційні передумови виникнення української демократично-хліборобської партії (УДХП), проаналізовано її партійну програму, тактику, соціальний склад, організаційну структуру і географію діяльності місцевих осередків. У р. „Біографічні довідки лідерів УДХП” (с. 48–50) наведено біографічні дані 6-ти осіб. Розрахована на всіх, хто цікавиться історією України.

187. Любчик І. Через роки і долі. (Нарис історії села Липівка) / Івано-Франківська обл. організація Всеукр. спілки краєзнавців. — Івано-Франківськ: Тіповіт, 2002. — 155 с.: ілюстр. — Бібліогр. с. 142–155.

ВА626676

Історико-краєзнавче дослідження на широкій джерельній базі розкриває маловідомі сторінки історії села Липівка (колись Ляцьке-Шляхецьке), що на Івано-Франківщині. Біографічний матеріал вміщено у розділі «Знайте наших (про відомих людей) вихідців з села» (с. 128–141): отець Тит Войнаровський, Яськевич Т., Буртик І. В., отець Ярослав Сірецький, Сірецька Марія). Хронологічні рамки ХХ ст. Ілюстроване фотографіями. Розрахована на вчителів історії, краєзнавців та широке коло читачів.

188. Матеріали з історії національної журналістики Східної України початку ХХ століття / Уклад.: Н. М. Сидоренко, О. І. Сидоренко; Дослідн. центр укр. преси. — К., 2001. — 448 с.

ВА611405

Збірник вміщує документи та матеріали, які стосуються цензурної політики російського самодержавства щодо українського слова, шляхів розвитку національної періодики у межах Російської імперії (статті Б. Грінченка, С. Єфремова, Д. Дорошенка, М. Грушевського, М. Шаповала, С. Петлюри; спогади та уривки зі щоденників Є. Чикаленка). Наведено життєписні характеристики українських публіцистів (П. Куліша, І. Франка, В. Самійленка, В. Доманицького, Р. Сембратовича, В. Антоновича, С. Русової, К. Паньківського, В. Лесевича). В кінці видання вміщено „Біографічні довідки про співробітників преси” (С.382–433), де подано більш як 100 персоналій. Бібліографія в підрядкових примітках. Для студентів, а також шанувальників української преси.

189.Мозгова Н. Г. Київська духовна академія 1819–1920: філософський спадок. — К., 2004. — 320 с. — Бібліогр.: с. 305–317.

BA658185

У монографії на основі численних наукових джерел, маловідомих архівних документів, всебічно аналізується життя та філософський спадок найвідоміших професорів Київської духовної академії: архімандрит Інокентій (Борисов І. О.), Скворцов І. М., Карпов В. М., Міхневич Й., Авсенєв П., Новицький Ор., Гогоцький С. С., Юркевич П., Ліницький П., Кудрявцев П. П., Булгаков А. І., Петров М. І. До кожної статті подано бібліографію та фотографію. Видання адресується науковцям, викладачам, студентам.

190.Потічний П. Й. Павлокома 1441–1945: Історія села. — Л.; Торонто: Фундація Павлокома, 2001. — 604 с.: ілюстр. + дод. — Бібліогр.: с. 513–527.

BC37081

У виданні висвітлено історію села від 1441 р. до 1945 р., коли більшість населення загинула від польського терору (Армія Крайова). Подано список загиблих мешканців с. Павлокома 2–3 березня 1945 р. (с. 443–452) з короткими біографічними відомостями (366 імен). Вміщено ряд інших списків жителів села (прізвиська родин, назвиська, сусідства 1945–1999 рр.) (с. 303–440), які містять біографічні відомості. Іменний покажчик (с. 537–590).

191.Проблеми археології Подніпров'я: Міжвуз. зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т; Ред.: І. Ф. Ковальова. — Д.: РВВ ДНУ, 2003. — 120 с.: ілюстр.

BC38505

Розглянуто питання археології та давньої історії України, а також історію пам'ятки українського середньовіччя — Богородицької фортеці XVII–XVIII ст. Проаналізовано скіфську проблематику у творах вітчизняних і діаспорних істориків України, описано колекції адміністративних, особистих печаток і хрестів XVII–XVIII ст. У ст. “Днепрогэсовская археологическая экспедиция 1927–1932 г. и ее роль в развитии отечественной археологической науки” (с. 14–27) наведено біографічні відомості про учасників археологічної експедиції. Розраховано на спеціалістів-археологів, студентів історичних факультетів.

- 192. Прокопчук В. С.** Два села — одна доля: [Історико-краєзнавчі дослідження про села Блищанівку і Михайлівку в Дунаєвецькому районі Хмельниччини]. — Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2001. — 271 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 200–219.

ВА617089

Історико-краєзнавче дослідження містить біографічні матеріали у розділах «Маковецькі в долі краю» (с. 23–42), «Випробування війною» (с. 92–122) та «У долях людських» (с. 161–199). Хронологічні рамки XVIII–XX ст.

- 193. Савчук О. Д.** Коротка історія села Борівці / О. Д. Савчук, О. С. Полянко. — Чернівці: Прут, 2001. — 148 с.: ілюстр. — Присвячується 140-річчю Борівецької школи та 150-річчю Свято-Покровської церкви. — Бібліогр.: с. 142–144.

ВА612645

На основі архівних матеріалів, спогадів та розповідей місцевих жителів висвітлено історію буковинського села Борівці від часу першої згадки про нього й до наших днів. Біографічний матеріал подано у розділі «Освіта» (с. 73–84), «Культура і спорт» (с. 89–95). Подано списки громадян с. Борівці, які загинули і пропали безвісти в період першої світової війни, та під час служби в лавах Червоної Армії; розстріляних і замучених 29–30 червня 1941р. (с. 96–105). З короткими біографічними відомостями. Хронологічні рамки біографічних матеріалів XX ст. Книга розрахована на широке коло читачів.

- 194. Степовик Д. В.** Історія Києво-Печерської Лаври = A History of the Kyiv Caves Monastery. — К.: Вид. від. Української Православної Церкви Київського Патріархату, 2001. — 554 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 526–530.

ВС35444

У монографії висвітлено історію Києво-Печерської Лаври від 1051 до 2001 р. Розглядаються питання фундаторів монастиря, організації духовного служіння і подвижництва, персоналії ченців, канонічно-правовий статус монастиря, система управління, відносини зі світською владою, вплив Лаври на українську культуру і мистецтво. У додатках подано хронологічні списки з біографічною інформацією священноначальників Києво-Печерської Лаври, ігуменів Києво-Печерського монастиря, архимандритів Києво-Печерської Лаври, священноархимандритів Києво-Печерської Лаври в сані київських митрополитів (с. 520–526). Список ілюстрацій (с. 531–535). Іменний покажчик с. 536–555. Розрахована на істориків церкви, священнослужителів, богословів.

- 195. Тупик С. В.** Будищі — село над Клевенню: Історико-краєзнавчий нарис. — Суми: ВВП «Мрія-1», 2002. — 111 с.: фото. — Бібліогр.: с. 107–110.

ВА625476

У книзі досліджено історію с. Будищі Глухівського району Сумської обл. від найдавніших часів до наших днів. Вміщено «Список будищан, які загинули в роки Великої Вітчизняної війни» (с. 81–88) з короткими біографічними відомостями. Для всіх, хто цікавиться історією рідного краю.

- 196. Шумрикова-Карагодіна Л. П.** Видатні жінки України і їхній внесок у розвиток національної і світової науки (друга половина XIX — середина XX ст.). — 2-е вид., доп. — Д.: Вид-во Дніпропетровського ун-ту, 2003. — 211 с. + 4 арк. ілюстр. — Бібліогр.: с. 174–200.

BA642789

У монографії досліджено життя та наукова творчість відомих українських жінок-вчених, педагогів, які працювали в Україні та за її межами у XIX–XX ст. (О. Я. Єфименко, Н. Д. Полонська-Василенко, Н. Ю. Мірза-Авакянц, О. Радакова, Г. Л. Берло, К. М. Грушевська, Г. М. Панкратова, Н. В. Нечкіна, Х. Д. Алчевська, С. Ф. Русова, Н. Дорошенко, О. Дорошенко, О. П. Блаватська, М. В. Павлова, В. П. Тульчинська, С. Окунєвська-Морачевська, М. О. Сеченова-Бокова, О. І. Смирнова-Залекова, Супоницька, І. І. Крижанівська, Л. В. Новицька-Усенко, С. В. Ковалевська, К. Я. Латишева, Н. О. Пахарєва, А. Ф. Прихотько, К. Л. Ющенко, Г. Закревська). Іменний покажчик (с. 201–208). Для науковців, викладачів, широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією.

- 197. Шумрикова-Карагодіна Л. П.** Талановиті співвітчизниці: Історико-біографічні нариси. — Д.: Гамалія, 2003. — 216 с.: фото.

BA646403

У монографії подано 26 історико-біографічних нарисів про життя і творчу діяльність відомих українських жінок, які живуть і працюють у Дніпропетровську. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії.

- 198. Яремчук В. П.** Призабуті постаті української історіографії XX століття: Біоісторіографічні нариси / Нац. ун-т «Острозька академія». — Острог, 2002. — 165 с.

BA630608

У виданні досліджено маловідомі сторінки життєвого шляху і наукової творчості вчених-істориків України XX ст.: Харламповича К., Малиновського О., Окіншевича Л., Кіся Я. Бібліографія в кінці розділів. Для фахових істориків, правників, усіх, хто цікавиться історією.

2.3. Аналітичні (критичні) огляди, узагальнюючі праці з біографічним матеріалом.

Див. також №№ 386, 418, 432.

- 199. Академіки та члени-кореспонденти України: Вибрані фундаментальні праці /** І. М. Азарський, В. С. Компанець, О. О. Азарська та ін. — Вінниця; Хмельницький: Поділля, 2001. — 262 с.

CO24328

У виданні зроблено аналіз історичного розвитку і становлення фундаментальних наук, що дозволило прослідкувати тісний взаємозв'язок технічних та медико-технічних наук з іншими науками, визначити нові підходи до викладання та вивчення програмних можливостей по відношенню до людини взагалі, її психіки та переживань. У розділі I "Академіки та члени-кореспонденти" (с. 4–55) подано 32 біографічні статті, які частково ілюстровані фотографіями (Пирогов М. І., Скліфосовський М. В., Хотовицький С. Х., Ролле Й., Яновський Ф. Г., Заболотний Д. К., Патон Є. О., Патон Б. Є., Вишневський О. О., Богомолець О. О., Амосов М. М., Шалімов О. О., Возіанов О. Ф., Лаврик С. С., Богач П. Г., Білоус А. М., Панасюк Є. М., Мороз В. М., Нейко Є. М., Чекман І. С., Зозуля І. С., Процек О. Г., Жученко С. П., Компанець В. С., Азарський І. М., Підпригора А. П., Андреев М. Д., Азарська О. О., Вайло В. І., Шаталюк Б. П., Власов В. В., Денисюк В. І.). Хронологічні рамки ХІХ — поч. ХХ ст. Досліджено науково-історичну діяльність академіків та членів-кореспондентів академій України, їх внесок у розвиток світових фундаментальних розробок в галузі технічних наук, медицини, психології, медико-технічних наук. Розраховано на вчених різних спеціальностей, педагогів і лікарів-практиків.

- 200. Арсенич П.** Тарас Шевченко і Прикарпаття / Івано-Франківський осередок Наук. т-ва ім. Шевченка, Івано-Франків. обл. об-ня Всеукр. т-ва ім. Т.Шевченка «Просвіта». — Івано-Франківськ: Нова зоря, 2001. — 200 с. — Бібліогр.: с. 182–183.

BA628693

На основі архівних, літературних і музейних джерел, періодичних видань наведено інформацію про поширення та видання творів Т. Шевченка в Галичині, вшанування його пам'яті. Біографічні відомості вміщено у розділах „Галичани — лауреати Національної премії ім. Т. Шевченка” (С. 82–89); „Дійсні та звичайні члени НТШ” (С. 95–126); „Шевченкіана в іменах” (С. 126–181). Іменний покажчик (С. 185–188). Видання ілюстроване рідкісними фотографіями із музеїв та збірки П. Арсенича. Для науковців, істориків, літературознавців, усіх, хто цікавиться творчістю Т. Шевченка.

- 201. Борисенко В. К.** Нариси з історії української етнології 1920–1930-х років / Центр українознавства Київського нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. — К.: Унісерв, 2002. — 94 с. — Бібліогр.: с. 83–88.

BA624354

На основі архівних матеріалів розкривається діяльність етнологічних наукових центрів 1920–30-х рр. Показано напрями та засади української етнологічної школи, досягнення наукових досліджень у галузі етнокультури українців, трагічну долю репресованих і руйнування наукової школи етнологів. Вміщено статті про діяльність А. Кримського, Ю. Павловича, В. Петрова, О. Алешу (Алешо), В. Кравченка, П. Коваліва, П. Одарченка, С. Музиченка; про вчених-жінок — Н. Загладу, Л. Шульгіну, Є. Спаську, Р. Банківську, С. Терещенко; про трагічну долю вчених — Н. Букатевича, В. Щепотьєва, В. Верховинець, В. Білого. Ілюстровано фотографіями.

202. Быстряков А. Г. Евреи города Екатеринослава-Днепропетровска. — Д., 2001. — 142 с. — Библиогр.: с. 132–133.

ВА605071

У книзі подано хроніку життя євреїв в Україні з I до XX ст. Наведено відомості, які відображають різні сторони життя єврейської общини: освіта, благодійна діяльність, світське та релігійне життя. У розділі “Имена” (с. 90–131) подано біографічні відомості про знамениті династії євреїв Дніпропетровська, представники яких прославилися в різних сферах діяльності (юристи, архітектори, видавці, редактори, музиканти, громадські діячі). Хронологічні рамки XIX–XX ст. Документально-публіцистичне видання для широкого кола читачів.

203. Быстряков А. Г. Евреи Екатеринослава-Днепропетровска (XX век). — Д.: АРТ-Пресс, 2002. — 198 с. — Библиогр.: с. 193–195.

ВА624229

У документально-публіцистичному виданні подано хроніку життя євреїв в Україні і Катеринославі, яка охоплює 1920–2000 рр. У частині 3 “Имена” (с. 159–192) вміщено біографічні матеріали про євреїв художників, письменників та поетів.

204. Видавництво «Mathesis» (1904–1925): Матеріали до історії та каталог книг / Авт.-упоряд. І. Е. Рікун; Одес. держ. наук. б-ка ім. М. Горького. — К.: Книжк. палата України, 2002. — 60 с.: ілюстр.

ВС37539

Наведено каталог виданих одеським видавництвом “Mathesis” (наукове видавництво Російської імперії, яке спеціалізувалося на виданні літератури з природничих наук, зокрема, з математики та фізики) 125-ти назв книг за період 1904–1925 рр. Стислі біографічні відомості та літературу про особу подано у розділах „Учасники товариства” – 6 персоналій; „Автори” – 113; „Редактори, перекладачі” – 53; „Художники” – 2. Показчик імен. (с. 54–58). Праця адресована науковцям, книгознавцям, краєзнавцям, бібліографам.

205. Військове будівництво в Україні у XX столітті: історичний нарис, події, портрети / О. І. Уткін, В. Г. Бережинський, В. В. Бринцев, В. І. Горєлов, В. А. Гриневич; Редкол. О. І. Кузьмук (голова) та ін. — К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2001. — 448 с.: ілюстр. — Библиогр.: с. 442–443.

ВС36246

У виданні висвітлено історію військового будівництва в Україні та подано систематизовані матеріали про військових діячів України ХХ ст. У розділі “Навіки в пам’яті народній. Військова історія України ХХ століття в іменах” (с. 321–441) вміщено біографічні довідки про військових (морських) міністрів часів національно-визвольної боротьби та уряду УНР в екзилі (26 персоналій), визначних військових діячів радянського періоду на території України (40 персоналій), міністрів оборони незалежної України та членів колегії Міністерства оборони України (36 персоналій). Ілюстровано фотографіями.

206.Грабовецький В. В. Івано-Франківськ в пам’ятниках історії та культури / В. В. Грабовецький, Б. М. Гаврилів, Г. В. Карась; Івано-Франківська міська рада; Прикарпатський ун-т ім. В. Стефаника, Кафедра історії України; Івано-Франківська обл. орг. Всеукр. спілки краєзнавців; Івано-Франківська міська орг. Укр. т-ва охорони пам’яток історії та культури. — Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2001. — 132 с.: ілюстр.+ 24 арк. фото. — Присвячується 10-й річниці незалежності України та 340-й річниці заснування міста. — Бібліогр.: с. 130.

CO24901

За хронологічно-тематичним принципом висвітлено пам’ятники історії та культури Івано-Франківська (Станіслава). У розділі „Станіславські бургомістри” (с. 19–21) подано біографічну інформацію про станіславських бургомістрів ХІХ–ХХ ст. (Антоні Суханек, Ігнаці Камінський, Здіслав Стронський, Францішек Котлярчук). Для широкого кола читачів.

207.Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся: Матеріали комплексних наук. експедицій Рівненського фольклорно-етнографічного т-ва / Голов. ред. В. Сидорук. — Рівне: Перспектива, 2001.

Вип. 2 / Упоряд. В. П. Ковальчук. — 120 с.: ілюстр.

B344972/2

У першому випуску наукового видання біографічний матеріал відсутній. У другому випуску збірника подано біографічну інформацію про Гофмана Я., Козицького С., Граховського С. І. (с. 101–112). Хронологічні рамки ХІХ–ХХ ст. Бібліографія пристатейна.

208.Заволока Ю. В. Выпускники 1957 года ОИСИ — ОГАСА. 45 лет: Сб. статей / Ю. В. Заволока, Л. В. Мазуренко; Одесская гос. академия строительства и архитектуры. — О.: Астропринт, 2002. — 237 с.: ил. + 4 л. цв. ил. — Библиогр.: с. 206–208.

BC36614

У науковому виданні коротко викладена історія заснування, становлення і розвитку Одеського інженерно-будівельного інституту (з 1994 р. Одеська державна академія будівництва і архітектури). Подано спогади випускників вузу з біографічними довідками (19 персоналій). У розділі «Краткая история города Одессы и биографии первых ее строителей» (с. 158–205) вміщено біографічний матеріал про Де-Рібаса Й. М., Катерину II, Павла I, Олександра I, герцога Рішельє, Луї-Александр-Андро де Ланжерона, Інзова І. М., графа Воронцова М. С. Ілюстровано фотографіями.

- 209.Захаров Б. Є.** Нарис історії дисидентського руху в Україні (1956–1987) / Харківська правозахисна група. — Х.: Фоліо, 2003. — 144 с., [12] арк. фотоіл. — На обкл. авт. не зазн.

BA637725

На основі опублікованих джерел та записів інтерв'ю учасників дисидентського руху автор відтворює історію протидії режиму та її різноманітні форми. Вміщено 84 фотографії учасників руху. Показчик імен с. 131–137. Бібліографія в підрядкових примітках.

- 210.Збірник** наукових праць. Спеціальний випуск «До витоків становлення української педагогічної науки» / Гол. ред. В. Г. Кузь. — К.: Наук. світ, 2002. — 324 с.

BC37288

У розділах «Роль особистості в розвитку української педагогічної науки» (с. 163–269) та «Українська педагогіка в системі гуманітарних суспільних наук» (с. 270–292) вміщено матеріали про життя та педагогічну спадщину діячів української педагогічної науки XVII–XX ст. (понад 30 персоналій). Бібліографія пристатейна. Розрахована на наукових працівників, викладачів, студентів.

- 211.Злупко С.** Від археології до економіки, регіоніки, біпернетики і екогемології: Вибрані дослідження. — Л.: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. — 584 с.

BA605560

У книзі вміщено вибрані дослідження, що відображають наукові пошуки вчених протягом десятиліть. У розділі «Історія української економічної думки» (с. 114–203) розглядаються основні віхи життя та діяльності В. Н. Каразіна, А. Маршалла, М. І. Туган-Барановського, Анахарсія (VI ст. до н. е.), С. Подолінського, Є. Слуцького, П. Чомпи, М. П. Яснопольського. Особовий показчик (с. 569–576). Розрахована на науковців, викладачів, студентів, широке коло освітян та інтелектуальний загал.

- 212.Золотарьов В. А.** ЧК-ДПУ-НКВС на Харківщині: люди та долі. 1919–1941 / Упоряд. О. А. Ємельянов; Вступ. ст. Ю. Шаповал. — Х.: Фоліо, 2003. — 477 с.: фотоіл. — Бібліогр.: с. 343–387.

BA637690

У виданні вміщено документальні розповіді про керівників органів державної безпеки Харківщини у 1919–1941 рр. (с. 5–340, 27 персоналій). У додатках подано стислі біографічні відомості про тих співробітників, які працювали у Харкові в губернській ЧК, губернському відділі ДПУ, місцевому відділі ДПУ, обласному відділі ДПУ, обласному відділі НКВС, прізвища яких згадуються у книзі (с. 388–452, понад 200 прізвищ). Вміщено списки керівних працівників органів державної безпеки Харківщини в 1919–1941 рр. (с. 453–472). Ілюстровано портретами (180 осіб).

213. Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича Національної академії наук України: Наукова діяльність, структура, працівники / Відп. ред. Я. Ісаєвич. — Л.: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2001. — 335 с.: ілюстр.

ВА616569

У виданні представлена загальна інформація про діяльність Інституту та еволюцію його структури. У розділі «Працівники» (с. 151–334) подано біографічні довідки про працівників Інституту. Повна бібліографія праць співробітників вийшла окремою книгою.

214. Історичні постаті України: проблеми і пошуки / В. М. Бодрухин, О. М. Єрмоменко, Ю. М. Нікольченко, В. О. Манько та ін.; Східноукраїнський нац. ун-т ім. В. Даля. — Луганськ: Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2003. — 159 с. — Бібліогр. в кінці розд.

ВА640818

У монографії проаналізовано роль особи в українській історії, з'ясовано місце видатних осіб в історичному процесі на прикладі ряду персоналій. Вміщено розділи про Давида Ігоревича, Ольговичів, Шаруканідів, Б. Хмельницького, І. Виговського, А. Ф. Мевіуса, Н. Махна. Хронологічні рамки XI–XX ст. Бібліографія подана до кожного розділу. Розрахована на істориків, усіх хто цікавиться історією України.

215. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: Зб. статей / Ін-т історії України НАН України; Відп. ред. П. Т. Тронько. — К.: Рідний край, 2001.

Вип. 13. — 456 с.

Вип. 14. — 2001. — 446 с.

Вип. 17. — 324 с. — Бібліогр. в кінці ст.

Вип. 19. — 546 с. — Бібліогр. в кінці ст.

Вип. 20–21. — 706 с. — Бібліогр. в кінці ст.

В342281/13, 14, 17, 19, 20–21

Збірники статей присвячені актуальним малодослідженим проблемам громадсько-політичного, культурного і релігійного життя України XIX–XX ст. У вип.13 вміщено матеріал про Заборовського Р. (XVIII ст.). Розділ “Особа в історії” (с. 150–203) вип. 14 висвітлює внесок української інтелігенції (Мазепи І., Могилянського А., Петлюри С.) у розвиток державності, науки та культури України. Вип.17 у розділі «Видатні постаті краєзнавства» (с.74–144) містить матеріали про Біляшівського М. Ф., Ернста Ф. Л., Єрошенка В. Я., Зеленіна Д. К., Кузьміна Є. М., Маркевича А., Никифорова В. М., Шевченка Ф. П. У вип. 19 у розділі «Діячі науки і культури — дослідники рідного краю» (с. 460–503) подано матеріали про Антоновича Д., Барсамова М., Доманицького В., рід Чичибабіних). Хронологічні рамки XIX–XX ст. У вип. 20–21 у розділі «Особа в історії» (с. 448–587) вміщено матеріали про Судієнка М. Й., Новицького О., Грушевського М., Вернадського В. І., Ткаченка М. М., ректорів Київського університету 30-х рр. XX ст. Вип. 22–23 не містить біографічного матеріалу. Для краєзнавців, викладачів, студентів, вчителів, учнів, усіх, хто цікавиться історією України.

216.Казьмирчук Г. Д. Українське декабристознавство / Г. Д. Казьмирчук, Ю. В. Латиш. — К.: Брама. Вид. Вовчок О. Ю., 2002. — 282 с. — Бібліогр.: с. 274–278.

BA631259

У монографії на підставі узагальнення історіографічних джерел, опублікованих і архівних матеріалів розглянуто шлях розвитку декабристознавства в Україні. У р. „Дореволюційне декабристознавство в Україні” (С.49–79) висвітлено діяльність В. С. Іконникова, М. В. Довнара-Запольського та В. І. Маслова; у р. „Українське декабристознавство у 1917 — середині 1930-х років” (С.80–171) — діяльність Д. І. Багалія, Л. П. Добровольського, В. М. Базилевича, О. Ю. Гермайзе, С. О. Єфремова, П. О. Парадизова, П. П. Филиповича. Розрахована на істориків, викладачів, студентів.

217.Калмакан Н. А. Малобуялыкские греки. 200 лет на Одещине: Введение в историю, именные списки по данным метрических книг Иоанно-Предтеченской церкви за 1814–1833 гг., 1881–1917 гг. — О.: Друк, 2002. — 361 с.

BC36233

У книзі представлена історія грецького поселення “Малий Буялик” (перейменована в радянські часи в с. Свердлово) на Одещині. У другій частині книги наведено близько 7000 поіменних записів із метричних книг про дати народження, одруження, смерті малобуялицьких греків (вказаних періодів), із зазначенням даних про їхніх батьків, підданства і віросповідання (с. 61–288). Книга написана на основі архівних матеріалів Державного архіву Одеської області, архівів МВС і СБУ, у тому числі ті, які раніше були недоступні для дослідників.

218.Капелюшний В. П. Замасковані імена: псевдоніми і криптоніми та проблема атрибуції авторства в історіографії українських національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. — К.: Нора-Прінт, 2001. — 104 с. — Бібліогр.: с. 49–52.

ВА624279

У монографії досліджується проблема встановлення авторства та персоніфікації історіографії українських національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. Подано таблицю псевдонімів та криптонімів дослідників національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. (с. 53–98), яка вміщує 404 прізвища. Розрахована на істориків, студентів, аспірантів та усіх, кого цікавить історія України.

219.Кафедра педагогіки: минуле і сучасність / Харківський держ. педагогічний ун-т ім. Г. С. Сковороди; Заг. ред. В. І. Лозова, Г. В. Троцько. — Х.: ОВС, 2001. — 52 с.: ілюстр. — 190-й річниці ун-ту присвячується.

ВА614592

У книзі представлено матеріали про найстарішу в Україні кафедру педагогіки — Харківського державного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, її витоки, розвиток та досягнення. Біографічний матеріал вміщено у розділі «Нариси про завідуючих кафедрами» (с. 9–22) — 7 персоналій та у розділі «Традиції і новаторство» (с. 23–51), де подано понад 50 біографічних довідок про представників сучасних науково-педагогічних шкіл кафедри та випускників педагогічного університету — викладачів кафедри. Хронологічні рамки XIX–XX ст. Для студентів, викладачів педагогічних навчальних закладів, всіх тих, хто цікавиться історією рідного краю.

220.Миколаївщина: літопис історичних подій: 65-річчю утворення Миколаївської області присвячується / О. М. Гаркуша, Є. Г. Горбуров, Ю. І. Гузенко, Ю. С. Гребінников, Ю. О. Зайцев. — Херсон: ОЛДІ-плюс, 2002. — 710 с.

ВА628921

У виданні подано нове бачення історичного процесу на землях Миколаївщини ґрунтоване на останніх здобутках вчених-істориків. У статті «Визначні постаті краю» (с. 680–703) подано біографії визначних діячів у різних галузях літератури, історії, науки і техніки (Аркас М. М., Борщак І., Бредихін Ф. О., Брусилов Г. Л., Волобуєв М. С., Донської А. Ф., Донської Л. Ф., Квасницький О. В., Кир'яков М. М., Макаров С. О., Мозолевський Б. М., Образцов В. М., Пантусов М. М., Садовська-Барілоті (Тобілевич) М. К., Садовський (Тобілевич) М. К., Сантананеєв С. М., Саксаганський (Тобілевич) П. К., Сапегін А. О.). Бібліографія в кінці статті. Ілюстровано фотопортретами. Хронологічні рамки XIX–XX ст. Видання адресоване викладачам вузів, учителям, студентам, всім, хто цікавиться історією рідного краю.

221. Нескорена Долинщина. Літопис визвольних змагань: Мартирологи, біографії, спогади, документи, фотографії / Упоряд., авт. передм., іст. довідки й окремих матеріалів М. Борис; Редкол. М. Борис (голова) та ін. — Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2002. — 700 с.: ілюстр. — Присвячується 60-й річниці з часу утв. Української Повстанської Армії. — Бібліогр.: с. 542.

CO25082

У книзі відтворено історію Долинщини (Прикарпаття) 30–50-х років ХХ ст. Мартиролог загиблих воїнів ОУН-УПА подано по всіх населених пунктах району. Біографічні довідки про священників УГКЦ, які приймали активну участь громадсько-політичному та національно-визвольному русі подано у розділі “УГКЦ у підпіллі” (с. 346–370, 36 персоналій). Біографічні нариси про діячів ОУН-УПА вміщено у розділі “Постаті” (с. 381–444, 34 персоналії). Розрахована на широке коло читачів.

222. Новиков А. О. Слобожанський драматичний театр. Нариси історії. — Х.: ХДПУ, 2002. — 107 с.: ілюстр. — До 210-річчя постійного громадського театру в Харкові. — Бібліогр.: с. 104–107.

BA617502

У науковому виданні простежується розвиток Слобожанського драматичного театру та діяльність відомих корифеїв української культури: Квітки-Основ'яненка Г., Кропивницького М., Синельникова М., Курбаса Л. Біографічні матеріали про акторів вміщено у розділах «Театр Людвіга Млотковського» (с. 30–36) та «Харківський театр другої половини ХІХ ст.» (с. 37–43). Книга розрахована на вчителів, студентів, та всіх, хто цікавиться історією театрального мистецтва.

223. Пам'ять заради майбутнього: З історії десятирічної діяльності Української спілки в'язнів-жертв нацизму та спогади / Ред.-упоряд. Гаца О. та ін. — К.: КМЦ «Поезія», 2001. — 563 с.: ілюстр.

BA623340

У розділі «Спогади» (с. 53–472) подано свідчення людей, що безпосередньо пережили фашистську неволю (близько 120 статей). Спогади містять короткі біографічні відомості про авторів та фотографії.

224. Пенішкевич О. І. Розвиток українського шкільництва на Буковині (XVIII — початок ХХ ст.) / Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. — Чернівці: Рута, 2002. — 520 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 387–418.

BA635306

У монографії проаналізовано систему, структуру, принципи та функції керівництва різних рівнів управління, організацію нагляду і контролю за ними в Австрійській імперії з XVIII ст. до початку Першої світової війни. У розділі “Роль педагогічної думки у розвитку української школи на Буковині” (с. 301–374) подано біографічні матеріали про Ю. Федьковича, О. Поповича, С. Смаль-Стоцького, В. Сімовича, І. Карбулицького, І. Герасимовича. Іменний покажчик (с. 500–505).

225.Передерий В. Г. Настоящие врачи: из истории кафедры факультетской терапии №1 Национального медицинского университета / В. Г. Передерий, В. П. Шикунин; Нац. мед. ун-т ім. А. А. Богомольца. — К., 2001. — 168 с.: ил. — Библиогр.: с. 164–165.

BA611478

Біографічний матеріал вміщено у всіх 4 главах книги: «Становление», «Расцвет кафедры или Василий Парменович Образцов», «Академики, Герои социалистического труда, лауреаты, заслуженные деятели, заведующие и сотрудники...», «Жить и работать не роняя чести». Серед додатків — Список завідуючих кафедрами факультетської терапії № 1 за весь час.

226.Письменники Запорізького краю / Упоряд. І. Т. Купріянов; Запорізька обл. організація Нац. спілки письменників України. — Запоріжжя: Хортиця, 2002. — 580 с.

BA624103

До книги увійшли літературно-критичні статті, нариси про письменників — членів Національної спілки письменників України, життєвий і творчий шлях яких пов'язаний із Запорізьким краєм. Подано біографічні довідки та розглянуто доробок митців. Персоналії (144 імені) розташовано за часом видання письменником першої книги. До кожної персоналії подано бібліографію. Ілюстровано фотографіями. Розрахована на викладачів літератури, студентів, учнів, а також широке коло читачів.

227.Пінчук Т. Д. Педагогіка у Ніжинській вищій школі / Ніжинський держ. педагогічний ун-т ім. М. Гоголя. — Ніжин: Редакційно-видавничий відділ НДПУ ім. М. Гоголя, 2002. — 102 с.: ілюстр. — Библиогр: с. 98–101.

BA634887

У навчальному виданні змальовано історію Ніжинської вищої школи за період 1875–1990 рр. Подано біографічні матеріали про окремих діячів навчального закладу.

228. Події і особистості революційної доби: Збірник / Ін-т політичних і етнонаціональних досліджень НАН України; Редкол.: І. Ф. Курас (голова) та ін. — К.: ІПіЕНД, 2003. — 267 с. — Бібліогр. в кінці статей.

ВА633193

Збірник містить статті присвячені аспектам історичного досвіду українства переломної доби — 1917–1920 рр. Висвітлено роль ряду особистостей у розвитку революційних процесів (Григорієв Н. Я., Винниченко В.), а також подано родоводи провідників революції (Міхновських, Петлюр, Ханенків). Для науковців, викладачів, для всіх, хто цікавиться історією України.

229. Поляки в Ніжині: Зб. ст. і матеріалів / Ніжинське міське т-во укр. мови ім. Т. Шевченка «Просвіта»; Ніжинська культурно-просвітницька спілка громадян польського походження «Астер»; Упоряд. Ф. Ф. Белінська; Наук. ред. О. Астаф'єв. — К.: Знання України, 2002. — (Ніжинська старовина).

Вип. 1. — 144 с.: фото. — Бібліогр. в кінці ст.

В345473/1

До збірника увійшли статті про духовні та культурні традиції польської громади в Ніжині. Вміщено статті про Стравинського Ф., Барановського П., Рокосовського К., Сікорського В. Б., Маланюка Є., Лапського О. В кінці видання вміщено короткі біографічні довідки (23 особи) у розділі «Громадяни польського походження» (с.137–142). Хронологічні рамки XIX–XX ст. Розрахована на всіх, хто цікавиться культурою рідного краю.

230. Постійна комісія УАН-ВУАН для складання біографічного словника діячів України. 1918–1933: Документи. Матеріали. Дослідження / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України. Ін-т біограф. досліджень. Ін-т рукопису; Авт.-упоряд. С. М. Ляшко. — К.: НБУВ, 2003. — 688 с. — Бібліогр.: с. 290–295.

ВА637229

Викладено історію утворення Постійної комісії УАН-ВУАН для складання Біографічного словника діячів України (1918–1933 рр.). У Додатках подано «Склад співробітників Комісії» (с. 268–273), «Біографічні довідки про співробітників Комісії» (с. 274–290) — 28 персоналій та «Узагальнений список імен діячів України, які згадуються у матеріалах Біографічної комісії» (с. 297–597) із зазначенням років життя та дефініції. Для науковців, які вивчають історію науки і біографістику, зокрема.

231. Реабілітовані історією. Закарпатська область: У 2 кн. / Редкол. П. Т. Тронько (голова) та ін. — Ужгород: ВАТ «Вид-во «Закарпаття», 2003. — (Серія «Реабілітовані історією»).

Кн. 1. — 787 с.

В347359/1

У 1 томі видання детально показано обмеження політичних прав і свобод громадян краю за часів Чехословацької республіки (1919–1939) та репресії угорського окупаційного режиму про них (1939–1944), охарактеризовано переслідування громадян радянським режимом у передвоєнні та повоєнні роки. Окремим розділом (с.172–786) подано біографічні довідки про громадян, які були репресовані на території Закарпатської обл. Інформацію подано за алфавітом прізвищ.

232.Рубан Ю. Д. История зооинженерной науки и современность. — К.: Аграрная наука, 2001. — 184 с.

BA605318

У монографії розглядаються основні етапи розвитку зооінженерної науки, її зв'язок із сучасністю. У 5-ти розділах матеріал викладено через призму життя та діяльності 21-го вченого-зооінженера XVIII–XX ст.; частина з них була пов'язана з діяльністю Харківського зоотехнічного інституту. Для викладачів, студентів сільськогосподарських вузів, усіх, хто цікавиться історією науки.

233.Сакада Л. «Український історик»: Генеза, тематика, постаті / Укр. історичне т-во; Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича; Нац. ун-т «Острозька академія». — Нью-Йорк; К.: Видав. ім. О. Теліги, 2003. — 328 с. — (Серія «Історіографічні студії»; Ч. 1). — Бібліогр. в кінці розділів.

BA643287

Монографію присвячено літопису “Український історик” — офіційного друкованого органу Українського історичного товариства, яке діє на Заході від 1965 року. Висвітлено історію журналу, його доробок. У розділі “Матеріали до біоісторіографічних досліджень істориків України” (с. 225–299) подано біографічні матеріали про М. Грушевського, В. Антоновича, І. Крип'якевича, О. Оглоблина, Н. Полонську-Василенко, М. Брайчевського, Л. Винара. У параграфі “Про інших дослідників минулого України” (с.268–299) вміщено близько 50 коротких біографічних довідок українських істориків, які співпрацювали з виданням або про яких вміщено статті на його сторінках. Хронологічні рамки XIX–XX століття.

234.Сапожников И. В. История Ильичевска: (До 1958 года по документам и воспоминаниям) / И. В. Сапожников, Т. С. Приходченко. — Ильичевск: «Элтон-2» — «Гратек», 2003. — 323 с.: ил. — Библиогр.: с. 275–276.

BC37886

У книзі відображено ранню історію м. Іллічівська (1947–1957 рр.) та історію його основних підприємств. Наведено спогади очевидців цих подій. Розділ «Воспоминания» (с. 241–274) містить короткі біографічні довідки авторів спогадів (5 осіб). Архівні документи з історії Іллічівська (с. 304–310). Іменний покажчик с. 311–318. Для істориків, бібліографів, архівістів, архітекторів, будівельників.

- 235.Скит Манявський:** Історико-мистецьке краєзнавче видання / Авт.-упоряд. Б. Гаврилів, О. Козак. — Івано-Франківськ, 2003. — 60 с.

BA662708

Викладена стисла історія виникнення Скиту Манявського (Галичина), заснованого 1612 р. Вміщено біографічну інформацію про дослідників Скиту: І. Вагилевича, А. Могильницького, Ю. Целевича, а також про засновника Скиту Івана (Йова) Княгиницького. Для широкого читацького загалу.

- 236.Сліпущко О.** Софія Київська. Українська література Середньовіччя: доба Київської Русі (X–XIII століття). — К.: Аконіт, 2002. — 400 с.

BA632705

Проаналізовано дохристиянську епоху — найдавніший етап зародження та розвитку духовної спадщини українського народу. Висвітлено питання про античну культуру на українських теренах, систему богів і художньо-естетичне осмислення світу та людини у дохристиянському (язичницькому) середньовіччі. У розділі „Персоналії та пам'ятки” (с. 212–350) вміщено стислі біографічні дані про Ярослава Мудрого, Никифора, Нестора, Данила Поломника, Кліма Смолятича, Данила Заточника, Кирила Турівського, Серапіона Володимирського, Якова(Іакова) Мниха, Володимира Мономаха, Іларіона Київського, Григорія, Луки Жидяти, Теодосія Печерського. Бібліогр. подано по розділах.

- 237.Сміла** — рідне місто моє: Зб. іст. та краєзнавчих матеріалів / Авт.-упоряд. В. І. Нікіфоров. — Сміла: ДВПІ «Тясмин», 2001. — 91 с.: ілюстр., фото. — Бібліогр.: с. 80–81.

BA619623

Збірник містить документи, матеріали, енциклопедичні відомості з історії Сміли та Смілянщини від середини XVII ст. до кінця другого тисячоліття. Біографічні матеріали вміщено у розділах “Уривки зі спогадів сина графа Бобринського” (с. 17–25) та “Козацькому роду — нема переводу” (с. 29–57). У Додатках подано короткі біографічні відомості голів Смілянської міської ради другої половини XX ст. та “Списки смілян, які носять почесні звання України” (с. 76–77). Для широкого кола читачів.

- 238.Татаринів С. І.** Евреї Бахмута — Артемовська: Очерки історії XVIII – XX століття / С. І. Татаринів, Ю. А. Семик, С. В. Федяєв. — Артемовск, 2001. — 84 с. — Библиогр.: с. 80–82.

BA604592

Це перше дослідження про євреїв у Бахмуті та повіті (з 1917 р. — Артемівськ). Авторам вдалося зібрати в фондах музеїв та архівів цікаві, невідомі раніше матеріали про переселення євреїв, їх вплив на розвиток промисловості, торгівлі, участь у розвитку освіти, медицини, культури. У розділі “Єврей-ученые” подано біографії О. М. Фінкеля, Б. Л. Давидова, В. С. Трахтерова, Л. М. Глускіна, Г. І. Пейсаховича, І. Л. Шермана. Хронологічні рамки XI–XX століття. Книга адресується всім, хто займається юдаїкою, проблемами етнічних меншин в Донбасі, історикам, студентам.

239.Тисяча років української суспільно-політичної думки: У 9 т. / Редкол. Т. Гунчак (голова) та ін. — К.: Дніпро, 2001. — Присвячується 10-ій річниці незалежності України.

Т. 1: X–XV ст. / Упоряд. і прим. О. Сліпушко; Передм. О. Сліпушко, В. Яременко. — 632 с.

Т. 2, кн. 1: XVI ст. / Упоряд., передм. та прим. В. Шевчук. — 560 с.

Т. 2, кн. 2: Перша половина XVII ст. / Упоряд., резюме та прим. В. Шевчук. — 536 с.

Т. 3, кн. 1: Третя чверть XVII ст. / Упоряд., передм. та прим. В. Шевчук. — 504 с.

Т. 3, кн. 2: Остання чверть XVII — початок XVIII ст. / Упоряд., резюме та прим. В. Шевчук. — 576 с.

Т. 4, кн. 1: Перша третина XVIII ст. / Упоряд. і прим. В. Литвинов. — 520 с.

Т. 4, кн. 2: Середина XVIII ст. / Упоряд. В. Литвинов, В. Шевчук. — 360 с.

Т. 4, кн. 3: Кінець XVIII ст. / Упоряд., прим., словник імен, назв, термінів В. Литвинов. — 296 с.

Т. 5, кн. 1: XIX ст. / Передм., упоряд. і прим. О. Сліпушко. — 512 с.

Т. 5, кн. 2: Кінець XIX — початок XX ст. / Упоряд. і прим. О. Сліпушко. — 376 с.

Т. 6: 90-ті роки XIX — 20-ті роки XX ст. / Упоряд. і прим. Т. Гунчак, Р. Сольчаник. — 520 с.

Т. 7: 20-ті — 40-ві роки XX ст. / Упоряд. і прим. Т. Гунчак, Р. Сольчаник. — 440 с.

Т. 8: 40-ві — 80-ті роки XX ст. / Упоряд. і прим. Т. Гунчак, Р. Сольчаник. — 400 с.

Т. 9: 1989–2001 роки / Упоряд. і передм. Ю. Шаповал. — 660 с.

В345024/1–9

Дане видання вперше в історії України репрезентує тисячолітній процес (X–XX ст.) зародження, становлення і розвитку національної суспільно-політичної думки; представляє історію національних, духовних пошуків і роздумів в різні часи та епохи. Вміщено біографічну інформацію про авторів та героїв суспільно-політичних, філософських, культурологічних творів. До кожного тому подано іменний покажчик.

240. Україна. 1918. Гетьманат / М. Болотських, О. Бердник, О. Гончар та ін.; Упоряд. М. Л. Новицький; Редкол. В. Костицький (голова) та ін. — К.: Поліграфкнига; Укр. літопис, 2003. — 167 с.: фотоіл. — Присвячується вшануванню пам'яті нащадка давнього історичного роду українських гетьманів та подвижників Павла Скоропадського.

CO25145

У виданні зроблена спроба оцінити державотворчу спадщину Павла Скоропадського. У розділі «Ідеї і люди визвольних змагань» (с. 91–119) подано біографічні матеріали про Єлисавету Скоропадську-Милорадович, Данила Скоропадського, Олену Скоропадську. Ілюстровано фотографіями та архівними матеріалами.

241. Українська Громадська Група сприяння виконанню Гельсінських угод: В 4 т. / С. Карасік, В. Овсієнко, І. Рапп, Н. Марченко, Д. Зубарєв; Уклад. Є. Ю. Захаров; Ред. Л. Богораз. — Х.: Фоліо, 2001.

Т. 1: Особистості. — 208 с.: фото.

B344706/1

У виданні вперше в Україні публікуються документи і матеріали Української Гельсінської Групи. У першому томі подано нарис історії правозахисного руху в Україні та біографічні відомості стосовно 43 членів Групи. Іменний покажчик с. 193–202. Бібліографія постатейна.

242. Уряди України у ХХ ст.: Науково-документальне видання / С. В. Кульчицький, Н. П. Барановська, Т. Б. Бикова та ін.; Кабінет міністрів України; НАН України; Відп. ред. В. М. Литвин. — К.: Наук. думка, 2001. — 608 с.: фото.

CO24392

У виданні висвітлюється еволюція української виконавчої влади за 1917–2001 рр. У кожному тематичному блоці подаються нариси урядової діяльності, біографії голів урядів (51 персоналія), а також комплекс архівних документів і фотодокументів. До 10-річчя незалежності України.

243. Фоменко Д. Д. Аркушеві образотворчі видання у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (1904–1923): Бібліогр. покажчик / Д. Д. Фоменко, І. І. Цинковська, Г. М. Юхимець; НАН України. Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — К., 2002. — 194 с.

BC36571

Подано покажчик поштових карток і плакатів за період з 1904–1923 рр., що містять текст українською мовою та зберігаються у фондах Відділу образотворчого мистецтва НБУВ. Застосовано їх розташування за алфавітом місця видання, а в межах місця видання — за алфавітом назв видавництв, номерів серії, випуску й алфавітом назв поштової картки, а також за хронологією, а в межах року — за алфавітом назв плакатів, де авторське зображення та текст є нерозривними складовими творчого задуму. У додатках в алфавітному порядку наведено стислі біографічні дані про художників, що зустрічаються в тексті бібліографічного опису та зображених осіб (з розкриттям у сучасному написанні прізвища, імені та по батькові, дати життя і місця народження та смерті, основні напрями діяльності), назв зображених місцевостей та архітектурних пам'яток. Іменний покажчик (С.147–156). Для дослідників української культури, мистецтвознавців, краєзнавців, істориків, етнографів, працівників музеїв, видавництв.

- 244. Харківське історико-філологічне товариство (1877–1919) / Харківський нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна; Уклад. М. Г. Швалб, С. Б. Глибицька; Наук. ред. С. І. Посохов. — Х.: НМЦ «Сад», 2002. — 84 с. — До 100-річчя XII Археологічного з'їзду.**

ВА637357

У покажчику зібрано матеріал, що відображає різні напрями наукової діяльності Харківського історико-філологічного товариства: вивчення історії, філології, етнографії, фольклору, археології. Також вміщено відомості про науково-допоміжні заклади при Харківському історико-філологічному товаристві. Окремий розділ присвячено діячам Товариства (с. 55–72): Багалій Д. І., Бузескул В. П., Ветухов О. В., Дрінов М. С., Єфименко О. Я., Іванов Є. М., Кирпичников О. І., Кульбакін С. М., Лебедєв А. С., Манжура І. І., Надлер В. К., Потебня О. О., Редін Є. К., Сумцов М. Ф., Халанський М. Г. Подано короткі біографічні відомості та літературу про них. Покажчик імен (с. 80–84).

- 245. Черкаський край — земля Богдана і Тараса: Культуролог. зб. / В. Литвин, В. Смолій, А. Чабан, Б. Губський, Ю. Савчук; Ред. Б. В. Губський та ін. — 2-е вид., доп. — К.: Укр. пропілеї, 2003. — 774 с.: ілюстр.**

ВА635820

У книзі зібрано значний масив культурологічних матеріалів, присвячених Черкащині, її визначним діячам. Зокрема вміщено матеріали про українські козацькі роди — Полуботків, Мирівичів, Свічок, Йосипа Гладкого, Симиренків, Шевченків, Д. Вишневецького та матеріали про військових, політичних і культурних діячів краю XVI–XX ст. Бібліографія в підрядкових примітках. Ілюстровано творами видатних художників, подається багатий фотоматеріал.

- 246. Шандра В. С. Малоросійське генерал-губернаторство, 1802–1856: Функції, структура, архів / Держ. комітет архівів України; Ін-т української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. — К., 2001. — 355 с.: ілюстр. — Бібліогр. в кінці розд.**

ВА608106

У монографії подано політичну і персональну характеристику генерал-губернаторів, впливових російських сановників: Куракіна О. Б., Лобанова-Ростовського Я. І., Рєпніна М. Г., Левашова В. В., Строганова О. Г., Долго-рукова М. А., Кокошкіна С. О. Ілюстрації с. 334–345 (7 фотопортретів). Іменний покажчик с. 346–353. Для істориків-архівістів, викладачів вузів, студентів.

247. Шаповал Ю. Г. Україна Людей: Особистість у контексті національного чину / Львівський нац. ун-т ім. І. Франка; Львівська наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України. Наук.-дослідний центр періодики. — Л., 2001. — 272 с.

ВА613444

У книзі на основі документальних матеріалів оригінальних наукових розвідок висвітлено невідомі сторінки з життя та творчості Г. Сковороди, М. Гоголя, М. Костомарова, І. Франка, В. Барвінського, В. Липинського, І. Бочковського, М. Грушевського, У. Самчука, В. Вернадського, В. Сухомлинського, Г. Хоткевича, Д. Донцова. Розрахована на широкі кола читачів.

248. Шаповал Ю. І. Україна ХХ століття: Особи та події в контексті важкої історії / Ін-т політичних та етнонаціональних досліджень НАН України, Центр історичної політології; Переяслав-Хмельницький держ. пед. ін-т ім. Г. Сковороди. — К.: Генеза, 2001. — 560 с.: ілюстр.

ВА604246

Побудована на основі вивчення недоступних раніше архівно-документальних джерел книжка містить розповіді про невідомі аспекти багатьох сторінок історії України у драматичному ХХ ст. Частина друга "Людина в історії" (с. 283–398) містить статті про тих осіб, долі яких склалися трагічно (8 персоналій). Бібліографія. Іменний покажчик (с. 541–553). Розрахована на професійних істориків, усіх, хто цікавиться історією України.

249. Щербатюк В. М. Історія регіонів України: Лисянщина / Центр пам'яткознавства НАН України та Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури; Укр. ін-т воєнної історії; Лисянська р-на спілка краєзнавців «Витоки». — К.: Логос, 2002. — 428 с. — Бібліогр.: с. 415–423.

ВА622255

У книзі на основі архівних матеріалів, археологічних знахідок та спеціальної літератури відтворено історію окремого регіону Правобережної України — Лисянщини (Черкаська обл.). У розділі „Творці слави” (с. 285–308) вміщено стислу інформацію знаних в Україні уродженців краю та тих чия ім'я пов'язане з краєм ХІХ–ХХ ст. Іменний покажчик (с. 402–414). Видання ілюстроване фотографіями. Для краєзнавців, істориків, усіх, хто цікавиться історією краю.

3. Науково-популярна література.

3.1. Біографічні нариси. Науково-популярні збірники біографій.

Див. також №№ 398, 405, 406, 407, 408, 417, 419, 426, 431.

250. Асанін І. Ч. В рядах боротьби за справедливість (Книга Пам'яті). — Сімф.: Кримське навч.-пед. держ. вид-во, 2002.

Кн. 1. — 624 с.: ілюстр. — Кримськотатарською мовою.

В347789/1

Книга містить нариси про діячів кримсько-татарського народу (71 персоналія), які в роки радянської влади відстоювали право свого народу на повернення на Батьківщину. Ілюстровано портретами.

251. Биография мужества: Памяти сотрудников донецкой милиции, погибших при исполнении служебного долга / Ю. Филатов, П. Куш, М. Корец, Е. Смирнова, О. Михеева; УМВД Украины в Донецкой обл. Региональный еженедельник «Криминал-экспресс»; Ред. В. Малышев. — Донецк: Юрпресс, 2002. — 336 с.: фотоил.

ВА652269

У книзі зібрано популярні нариси з короткими біографічними відомостями і фотографіями про співробітників донецької міліції, які героїчно загинули при виконанні службових обов'язків — наших сучасників. Без бібліографії. Для широкого читацького загалу.

252. Бушин М. І. Черкаський край в особах. 1941–2001. Драбівщина / М. І. Бушин, А. І. Лисенко. — Черкаси: Черкаський ЦНТЕІ, 2003. — 316 с.: ілюстр. — (Черкаський край в особах. 1941–2001; Кн. 5).

ВА646945

Книга містить історико-документальні нариси та біографічні довідки про відомих людей Драбівщини, починаючи з другої світової війни і до сьогодення. Вміщено матеріали про Героїв Радянського Союзу, повних кавалерів ордена Слави, Героїв афганської війни, Героїв України, Героїв Соціалістичної Праці, лауреатів почесних звань, вчених, письменників, діячів культури, керівників, організаторів, господарників. Іменний покажчик с. 303–307. Без бібліографії. Ілюстровано фотографіями.

253.Бушин М. І. Черкаський край в особах. 1941–2001. Корсунщина / М. І. Бушин, В. М. Лазуренко, Є. М. Стрижак. — Черкаси: Черкаський ЦНТЕІ, 2003. — 400 с.: ілюстр. — (Черкаський край в особах. 1941–2001; Кн. 6).

ВА646947

Книга містить історико-документальні нариси і біографічні довідки відомих людей Корсунщини другої половини ХХ ст. Представлено Героїв Радянського Союзу, повних кавалерів ордену Слави, Героїв афганської війни, Героїв Соціалістичної Праці, лауреатів почесних звань, вчених, письменників, керівників, організаторів, господарників краю. У розділі “Корсунщини славні імена” (с. 288–368) представлена біографічна інформація про діячів кінця ХІХ–ХХ ст. Іменний покажчик с. 381–387. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії. Розрахована на краєзнавців, вчителів, студентів, учнів.

254.Васильєва Е. К. 100 знаменитых мудрецов / Е. К. Васильєва, Ю. С. Пернатъев; Худ. оформитель Л. Д. Киркач. — Х.: Фолио, 2003. — 512 с. — (100 знаменитых).

ВА607764

У книзі представлено розповіді про життя та творчий доробок філософів, чий імена та праці давно належать усьому людству. У розділі “Мыслители Новейшей истории” (с. 362–499) представлені матеріали про М. Ф. Федорова, К. М. Леонтьєва, В. І. Вернадського, С. М. Булгакова, М. О. Бердяєва. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії.

255.Видатні постаті в історії України ІХ–ХІХ ст.: Короткі біогр. нариси. Історичні та художні портрети / В. І. Гусєв, В. П. Дрожжин, Ю. О. Калінцев, О. Г. Сокирко, В. І. Червінський. — К.: Вища шк., 2002. — 360 с.: ілюстр.

АО262825

Вміщено понад 100 коротких історичних портретів громадських, політичних і культурних діячів України, починаючи від виникнення Київської Русі й до кінця ХІХ ст. Для учнів загальних шкіл, гімназій, студентів. Без бібліографії.

256.Видатні українські вчені та інженери-будівельники / Академія будівництва України, Галузеве відділення «Розвиток будівельної науки і техніки»; Держ. наук. архітектурно-будівельна б-ка ім. В. Г. Заболотного; Упоряд. Ю. М. Каховський; Заг. ред. М. М. Жербін. — К.: КНУБА, 1999–2003. — 58 с.: потр. — (Серія історичних нарисів).

Вип. 2 / А. Я. Барашиков, М. М. Жербін, В. З. Кліменко, Ю. М. Константинов, О. Ф. Осіпов. — 1999. — 58 с.: потр.

Вип. 3 / В. І. Большаков, В. О. Володимирський, М. М. Жербін, Л. А. Колесник, М. В. Корнієнко. — 1999. — 72 с.: портр.

Вип. 4. — 2001. — 52 с.: фото.

Вип. 5. — 2002. — 100 с.: ілюстр.

Вип. 6. — 2003. — 96 с.: фотоіл.

В344738/2–6

Серія історичних нарисів містить інформацію про видатних учених, інженерів, архітекторів, організаторів будівельного виробництва, будівельників-практиків минулого. Публікації про сучасників, знаних будівельників присвячуються їхнім ювілеям (починаючи з 70-річчя). Другий випуск містить біографії М. Д. Жудіна, С. П. Тимошенка, В. С. Григор'єва, М. П. Мельникова, В. О. Іванова, Ю. М. Даденкова, Ю. І. Белякова, П. М. Варвака, В. М. Яріна, Г. Д. Дубеліра. У третьому випуску вміщено біографії І. Г. Александрова, І. М. Литвинова, Б. М. Горбунова, В. Л. Кирпичова, Ф. П. Белянкіна, Г. Я. Слободяника, О. Р. Штунделя, Г. Д. Діброва, А. Є. Струве, Є. О. Литвиненка, М. Д. Плєхова. У четвертий випуск увійшли історичні нариси про академіка Є. О. Патона, видатних учених його школи (В. І. Труфяков, О. І. Казиміров, Г. В. Раєвський, Б. С. Касаткін, В. І. Новиков, В. Ф. Мусіяченко, В. В. Шеверницький) та винахідників електрозварювання М. М. Бенардоса та М. Г. Славянова. Випуск п'ятий містить нариси про В. Г. Шухова, І. Д. Безпалого, О. В. Вінтера, В. Д. Глуховського, Г. К. Лубенця, О. І. Неровецького, Б. С. Лисіна, Ф. С. Ясинського, М. М. Герсванова, А. А. Абрагамсона, П. Г. Бугайця, М. М. Сахновського. Окремі статті містять літературу. Хронологічні межі ХІХ–ХХ ст. У шостому випуску вміщено біографічні нариси про Ю. О. Динника, М. Г. Відуєва, Г. В. Курдюмова, Б. В. Стефанова, А. М. Драннікова, О. В. Кобелева, Я. М. Ліхтарнікова, Л. П. Полякова. Іменний покажчик вчених та інженерів-будівельників, статті про яких надруковані в попередніх випусках (с. 89–90). Серія розрахована на широке читацьке коло і в першу чергу на фахівців будівельної галузі, професорсько-викладацький склад спеціалізованих навчальних закладів, аспірантів, студентів.

257.Визначні постаті Тернопілля: Біогр. збірник / Тернопільське земляцтво в місті Києві «Тернопілля»; Уклад. О. Бенч, В. Троян. — К.: Дніпро, 2003. — 232 с.: ілюстр.

ВА640376

У книзі вперше зібрано інформацію про видатних людей Тернопілля, які тут народилися або жили й працювали, залишивши вагомі здобутки у різних сферах людської діяльності починаючи з ХІХ ст. Особливу увагу приділено родоводам краю. Подано 138 персоналій, у тому числі 22 родини. Ілюстровано фотографіями та графічними зображеннями діячів. Без бібліографії.

258.Вчені хіміки. Почесні члени Університету Св. Володимира (1834–1919) / В. В. Скопенко, Т. В. Табенська, В. А. Короткий, Ю. В. Цимбал. — К.: Прайм, 2001. — 159 с.: ілюстр.

ВА626020

Книга містить біографічні нариси вчених-хіміків — почесних членів Університету Св. Володимира (Бейльштейн Ф., Бекетов М., Бутлеров О., Гоппезейлер Е., Зайцев О., Канніццаро С., Кольбе Г., Менделєєв Д., Шмідт К.). Ілюстровано фотографіями. Бібліографія постатейна. У кінці подано “Хронологічну таблицю обрання вчених-хіміків почесними членами Університету Св. Володимира” (с. 158).

- 259. Ганіткевич Я.** Українські лікарі-вчені першої половини ХХ століття та їхні наукові школи: Біограф. нариси та бібліогр. / Наук. т-во ім. Т. Шевченка; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. Львів. відділення; Всеукр. лікарське т-во. — Л., 2002. — 544 с.: ілюстр.

BC37133

Подано 40 біографічних нарисів про українських лікарів-учених першої половини ХХ ст. (період Української національної революції (УНР і Українська держава) та період “Українського ренесансу” (20-ті початок 30-х рр.), які були викреслені тоталітарним режимом з історії медицини в УРСР. Нариси підготовлено на основі спецфондів бібліотек України, архівних даних та літератури діаспори. Інформацію подано у двох розділах: «Теоретична медицина» (с. 11–204), «Клінічна медицина» (с. 205–286). Бібліографія нараховує близько 1100 праць вчених та понад 500 джерел літератури про них. Ілюстровано фотографіями. Іменний покажчик (с. 520–536). Розрахована на лікарів-науковців, викладачів, істориків медицини.

- 260. Голгофа мільйонів.** Документальні свідчення / Ю. Б. Азаренко, Ф. П. Анаденко, К. С. Афанасьєва, В. В. Безсонова, Л. А. Бондарюк; Упоряд. О. П. Гурова; Гол. ред. Т. М. Різниченко. — К.: Стило, 2002. — 101 с.: ілюстр.

BA630276

Книга містить біографічні нариси про колишніх політичних в'язнів та членів їх родин — нині реабілітованих, що постраждали від репресій за часів тоталітарного режиму в Україні (17 персоналій) та біографічні довідки про членів Київського товариства політв'язнів та жертв репресій, членів Ради Товариства, уповноважених, активістів (понад 40 імен). Ілюстровано фотографіями.

- 261. Головань В. И.** Почетные граждане города Одессы: Историко-биограф. очерк / Одесская обл. организация Укр. о-ва охраны памятников истории и культуры; Одесский горисполком. — О.: Астропринт, 2003. — 328 с.: фото.

BA650075

Вміщено інформацію про історію присвоєння звання Почесного громадянина міста Одеси та 32 історико-біографічних нариси про людей різних епох, різного соціального стану, політичних уподобань, релігійних поглядів і життєвої позиції, які були удостоєні цього звання в 1862–1917 рр., 1965–1985 та 1997–2000 рр. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії. Розрахована на широкі читацькі кола.

262.Гордасевич Г. Л. Нескорена Берегиня: Жертви московсько-комуністичного терору ХХ століття / Г. Л. Гордасевич, Б. О. Гордасевич; Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). — Торонто; Л.: Літ. агенція «Піраміда», 2002. — 280 с. — Авт. зазнач. в кінці книги.

CO24933

У виданні подано біографічні матеріали про 115 жінок-українок, які стали жертвами тоталітарного режиму. У розділі «Найкращий цвіт розп'ятого народу» (с. 13–214), який укладено за хронологією згідно з датою першого арешту, подано біографічні довідки про репресованих. Частина довідок вміщує посилання на джерела. Ілюстровано фотографіями.

263.Греки Харківщини: Зб. історико-біогр. статей / Харківське міське т-во греків «Геліос»; Ред. О. А. Узбек. — Х.: Майдан, 2003. — 228 с.: фотоіл. — Укр. та рос. мовами.

CO25364

У збірнику подано статті про греків Слобожанщини ХVІІ–ХХ ст., як окремих представників (понад 30 персоналій), так і родин (Капністи, Караджі, Каразіни, Агаллі, Іліаді). Частина статей містить пристатейну бібліографію.

264.Даниленко В. М. Соціальний тип та інтелектуально-освітній рівень номенклатури скрипниківського наркомосу: Біогр. нариси / В. М. Даниленко, М. М. Кузьменко. — Севастополь; Донецьк: Вебер, 2003. — 56 с.

BA641561

Висвітлюється трагічна доля найближчого оточення народного комісара освіти УСРР М. О. Скрипника — його заступників та вчених секретарів (Ерстенюка М., Озерського Ю., Бадана-Яворенка О., Карпенка О., Полоцького О., Олінтер-Хвилі А. А.), їхнє соціальне походження, життєпис, культурно-освітній рівень та загалом інтелектуальний потенціал номенклатури наркомосу. Бібліографія пристатейна. Для істориків, педагогів, студентів, краєзнавців та всіх, хто цікавиться історією науково-педагогічної інтелігенції України 20–30-х рр. ХХ ст.

265.20 видатних українських педагогів. Персоналії в історії національної педагогіки / Ред. А. М. Бойко. — Полтава, 2002. — 452 с.

BA633223

У науково-методичному посібнику подано творчі портрети 20 українських педагогів ХVІІІ–ХХ ст., та методичні матеріали для самостійної роботи студентів. Рекомендовано викладачам, студентам, вчителям та учням.

- 266. Жіноче** серце сповнене любові. Портрети киянок на початку ХХІ століття: Зб. нарисів / Упоряд. В. В. Сирота, Л. П. Урманова. — К.: Просвіта, 2001. — 520 с.: ілюстр.

ВА615963

Книга розповідає про жінок м. Києва наших сучасниць, які займаються активною громадською діяльністю та досягли значних успіхів працюючи за фахом (понад 60 нарисів). Ілюстровано фотографіями. Нариси розташовано за алфавітом.

- 267. Заслужені** працівники Житомирщини: Нариси про заслужених працівників галузей народного господарства, освіти та культури Житомирщини / Упоряд. С. Г. Бойко; Ред. М. М. Жайворон. — Житомир: Житомир, 2001. — 190 с.: фото.

ВА618261

Видання містить більше 100 нарисів з портретами про працівників Житомирщини, що були удостоєні звання «Заслужений» або «Народний». Матеріал подано за алфавітом.

- 268. Золотые** Звезды наших земляков / Авт.-сост. А. В. Шаталин; Ред. И. Д. Марченко, А. Г. Копыл; Артемовский городской совет; Артемовский гос. краеведческий музей. — Артемовск, 2001. — 66 с.: фото. — Библиогр. с. 64.

ВА612721

Збірник містить короткі біографічні відомості та опис бойових подвигів Героїв Радянського Союзу — уродженців Артемівська, та тих, хто проживав на території Артемівського району. Подано 31 персоналію. Ілюстровано фотографіями.

- 269. Качкан В. А.** Хай святиться ім'я твоє: Історія української літератури і культури в персоналіях (ХІХ–ХХ ст.) / Львівська наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України, Наук.-дослідний центр періодики; Наук. т-во ім. Шевченка. — Л.: Сіверсія, 2000–2004.

Кн. 4. — 2000. — 367 с.: ілюстр.

Кн. 5 / Передм. О. Гриніва. — 2002. — 472 с.: ілюстр.

В347145/4–5

До четвертого тому монографічного серіалу з українознавства, що продовжує двотомну працю «Українське народознавство в іменах» (К., 1994–1995), залучено малознані, переважно невідомі імена українських письменників, громадсько-культурних і суспільно-просвітницьких діячів, учених, публіцистів, редакторів, організаторів редакційно-видавничого процесу, пресо- і книгознавців (А. Свидницький, Т. Грушкевич, М. Павлик, І. Кокрудза, Ю. Кміт, Б. Лепкий, Л. Цегельський, М. Кордуб, О. Турянський, І. Джиджора, родина Макогонів, О. Іванчук, О. Луцький, І. Калинович, Н. Семанюк, Л. Лепкий, М. Євшан, Р. Купчинський, В. Залозецький, І. Білінкевич, Б. Бора). Іменний покажчик (с. 353–361). До п'ятого тому увійшли студії про А. Вахнянина, І. Ли-

пу, Ю. Липу, Р. Сембратовича, О. Назарука, Сильвестра, Богдана та Миколу Лепких, М. Ірчана, Ю. Шкрумеляка, В. Верховинця, В. Полека, Р. Федоріва, О. Сизоненка, О. Гриніва, С. Пушика. Іменний покажчик (с. 337–374). Ілюстровано унікальними матеріалами та документами. Для науковців, аспірантів і студентів, усіх, хто цікавиться історією минулого і сучасного України.

270.Кириак Костанди и художники-греки в Одессе. Конец XIX начало XX веков / Греческий Фонд Культуры. Одесский филиал; Одесская гос. науч. б-ка им. М. Горького; Одесский художественный музей; Редкол.: О. Ф. Ботушанская и др.; Сост. О. М. Барковская. — О.: Друк, 2002. — 204 с.: ил.

BC37750

У книгу включено статті, біографічні довідки, автобіографії, спогади про художників-греків Одеси кінця XIX–XX ст.: Костанді К., Стіліануді О., Алексоматі М., Костанді Х., Васілопуло С., Латрі М., Куїнджи А. Ілюстровано унікальними фотографіями, автографами, малюнками з приватних архівів та періодики початку XX ст.

271.Климов А. О. Історія Луганського державного педагогічного університету імені Тараса Шевченка в особах його професорів. — Луганськ: Альма-матер, 2001. — 168 с.: ілюстр.

BA608107

У науково-популярному виданні представлено нариси про життя та наукову діяльність провідних учених-професорів Луганського державного педагогічного університету післявоєнної доби (35 персоналій). Ілюстровано фотографіями. Для студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться історією вищої освіти.

272.Книга пошани і пам'яті / Наук.-дослідний фінансовий ін-т при М-ві фінансів України; Авт.-упоряд. Г. О. П'ятаченко; Заг. ред. Г. О. П'ятаченко, В. П. Рябоконець. — К.: НДФІ, 2001. — 376 с.: портр.

BA616918

У книзі наведено короткі біографічні дані про 112 ветеранів війни — працівників центрального апарату Міністерства фінансів України. Біографічна інформація подана у двох розділах «Міністерство фінансів УРСР у складі Міністерства фінансів СРСР» (с. 9–268) та «Міністерство фінансів України. 10 років незалежності» (с. 269–363). Інформацію у розділах розміщено за алфавітом. Ілюстровано фотопортретами. Без бібліографії. Розрахована на працівників фінансової системи України та широкий загал читачів.

273.Коваль Р. М. Повернення отаманів Гайдамацького краю. — К.: Діокор, 2001. — 288 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 192–193.

BA615204

Книга є збірником радіопередач авторського циклу Р. Коваля «Отамани Гайдамацького краю», який у 1998–2001 рр. прозвучав на Першому каналі Українського радіо. Вміщено розповіді про близько 30 провідників революційного козацько-селянського руху 1917–1920 рр. Ілюстровано фотографіями. Розрахована на широке коло читачів.

- 274. Кульбовський М.** Подільська Шевченкіана: Лауреати обласної премії імені Тараса Шевченка 1993–2000. — Хмельницький: Поділля, 2001. — 96 с.: ілюстр.

АО262172

У виданні вміщено 15 нарисів про діячів культури, літератури та мистецтва Поділля — лауреатів обласної премії імені Т. Г. Шевченка за 1993–2000 рр. Ілюстровано фотопортретами. Матеріал розміщено за хронологією. Без бібліографії і покажчиків.

- 275. Левитас И. М.** Герои и жертвы. — 2-е изд., перераб. и доп. — К., 2001. — 191 с.: ил. — (Еврейский совет Украины).

ВА613417

В документальних нарисах, які включають біографічні відомості, змальовані невідомі сторінки героїзму єврейського народу. У розділі «Георгиевские кавалеры» (с. 5–15) наведені відомості про євреїв нагороджених орденом Св. Георгія. Без бібліографії.

- 276. Левитас И. М.** Праведники Бабьего Яра. — К.: Еврейский совет Украины, 2001. — 256 с.: ил.

ВА619732

Видання вміщує інформацію про подвиг тих, кому було присвоєне звання «Праведник Бабиного Яру» — спасителів євреїв від фашистського геноциду у вересні–жовтні 1941 р. Наведено стислі біографічні дані праведників, та тих, хто завдячує їм своїм порятунком. Ілюстровано фотографіями. Іменний покажчик с. 250–255. Літературно-публіцистичне видання.

- 277. Лейбфрейд А. Ю.** Архитекторы-евреи в Харькове: Очерк. — Х.: Каравелла, 2002. — 31 с.: ил. — (Б-ка ЕКЦ «Бейт Дан»).

Р94524

У документально-художньому виданні відображено внесок архітекторів-євреїв у забудову Харкова з кінця XIX ст. і до наших днів. Вміщено матеріали про життя та творчий доробок архітекторів. Інформацію подано у 4 розділах, побудованих за хронологічним принципом. Іменний покажчик с. 30. Ілюстровано портретами митців та фотографіями їх споруд.

- 278. Матяш І. Б.** Особа в українській архівістиці: Біогр. нариси / Укр. держ. наук.-досл. ін-т архівної справи та документознавства НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського; Наук. ред. Г. В. Боряк. — К., 2001. — 228 с.

ВА606659

У виданні на підставі архівної інформації висвітлено життєвий та творчий шлях 10 представників української історичної науки, котрі зробили вагомий внесок у розвиток архівознавства 1920–30-х рр. ХХ ст. Наукові здобутки більшості з них замовчувалися за радянських часів. Бібліографія. Для істориків, архівознавців, студентів, широкого загалу читачів.

279. Подвижники й меценати: Грецькі підприємці та громадські діячі в Україні XVII–XIX ст.: Історико-біографічні нариси / Ін-т історії України НАН України; Голов. ред. В. Смолій. — К., 2001. — 341 с.: ілюстр. — Укр. та грецькою мовами.

BA606409

У виданні розглянуто історію підприємницької та благодійної діяльності греків України у XVII–XIX ст. в контексті тогочасної політики, економіки та культури. Висвітлюються окремі сторінки життя політичних та громадських діячів, духовних осіб, підприємців, купецьких родин (архімандрит Козьма, просвітники Євгеній Булгарис і Никифор Феотокі, митрополит Ігнатій, родина Папара, брати Зосімади, сім'я Маразлі, брати Раллі, торговий дім Костянтина Папудова, купці Родоканакі, Хараджаєви, Дмитрій Інглезі, Григорій Купа; рід Кір'якових; Костянтин Месаксуді; Григорій Христофоров; Серафім Серафімов; Василь Капніст; адмірал Петро Рікорд; князь Константін Іпсіланті та ін.). Бібліографія постатейна.

280. Поклонимся великим тем годам / Правление ОАО «Часовоярский огнеупорный комбинат»; Часовоярский городской Совет ветеранов войны и труда; Сост., науч. ред. С. И. Татаринев. — Артемовск, 2002. — 80 с.: ил.

BA634786

У збірнику вміщено нариси про ветеранів Другої світової війни — жителів м. Часів Яр (Донецька обл., 24 персоналії), Героїв Радянського Союзу — 8 персоналії. Ілюстровано фотографіями. Для широкого кола читачів.

281. П'янов В. Я. Визначні, відомі й «та інші...»: Спогади, есеї, нариси. — К.: Укр. письменник, 2002. — 462 с.: фото.

BA623305

До книги увійшли есеї, нариси та спогади про П. Тичину, М. Рильського, В. Сосюру, А. Малишка, І. Виргана, С. Воскрекасенка, М. Лукаша, О. Іваненко, Й. Дінкевича, М. Садовяну, О. Гончара, сучасних письменників — Ю. Мушкетика, Б. Степанюка, життєвий та творчий шлях автора В. П'янова. Для широкого кола читачів.

282. Савостин В. Победители: Очерк. — К.: Хрещатик, 2001. — 64 с. — Библиогр. с. 64.

BA614750

Видання містить короткі біографічні відомості про Героїв Радянського Союзу, удостоєних цього звання за звільнення Фастова в період Другої світової війни (42 персоналії) та спогади фастівчан — ветеранів війни з їх біографічними відомостями.

283. Слабошпицький М. Ф. Українські меценати: Нариси з історії укр. культури. — К.: Вид-во М. П. Коць, 2001. — 328 с.: ілюстр.

BC35279

У книзі подано українську історію через призму меценатства. Вміщено інформацію про життя та діяльність як окремих українських меценатів, так і цілих родин (Острозький К., Галшка Гулевичівна, Могила П., Сагайдачний П., Мазепа І., Миклашевський М., Розумовський К., Безбородько О., Трощинський Д., Галаган Г., Тарновські, Чикаленко Є., Симиренки, Поль О., Харитоненки, Терещенки, Бродські, Ханенки, Федорович В., Потоцький П., Шептицький А., Яцик П., Коць М., Кашицький В., Фішер-Слиж М., Загорій В., Буняк Л., Тавпаш А., Шепелявець Я., Кікта І.). Хронологічні рамки XVI–XX ст. Без бібліографії.

284. Сто найвідоміших українців / М. Гнатюк, Л. Громовенко, О. Ламонова та ін.; Ред. В. Гломозда, С. Нілова. — 2-е вид., випр. і доп. — М.: Вече; К.: Книжковий дім «Орфей», 2002. — 587 с.: ілюстр. — (Сто найвідоміших).

BA637934

У книзі представлено сто портретів видатних представників українського народу VI–XX століть. Матеріал подано за хронологією. Без бібліографії і покажчиків.

285. Стоголосся: Поетична антологія Вінниччини XX століття / Упоряд., вступ. сл., біогр. довідки А. М. Подолинний. — Вінниця: Континент-ПРИМ, 2002. — 431 с.: ілюстр.

BA639544

Літературно-художнє видання знайомить з поетами XX ст. життя і творчість яких мають зв'язок з Вінниччиною. Подано короткі біографічні довідки про митців (понад як 100 персоналій). Матеріал подано за хронологією.

286. Українські кооператори: Історичні нариси / Укоопспілка, Львівська комерційна академія; Ред. С. Гелей. — Л.: Вид-во Львівської комерційної академії, 2001.

Кн. 2. — 338 с.: ілюстр.

B343127/2

Містить 33 змістовних біографічних нариси про будівничих української кооперації від 1826 р. до 1906 р. Бібліографія. Ілюстровано портретами. Для істориків, економістів, усіх тих, хто цікавиться історією української кооперації.

287. Хазанович А. А. Ими гордится Луганщина: Очерки. — Луганск: Світлиця, 2003. — 124 с.

BA636958

У книзі вміщені журналістські нариси про луганчан: ветеранів Другої світової війни (18 персоналій) та ветеранів праці (18 персоналій). Літературно-художнє видання розраховане на широкі читацькі кола. Без бібліографії і фотографій.

- 288.Хижняк З. І.** Ректори Києво-Могилянської академії. 1615–1817 рр. / Художн. Б. О. Плюта. — К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2002. — 190 с.: ілюстр. — Бібліогр с. 187.

АО262846

У науково-популярному виданні вміщено інформацію про життєвий шлях та діяльність ректорів Києво-Могилянської Академії за період 1615–1817 рр. (48 персоналій). Матеріал подано за хронологією. Ілюстровано фотографіями.

- 289.Хорунжий Ю. М.** Українські меценати: Доброчинність — наша риса. — К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2001. — 134 с.: ілюстр. — Бібліогр. в кінці розділів.

ВА616936

Літературно-художнє видання містить нариси (есеї) про родини Тарнавських, Галаганів, Симиренків, Чикаленків, Рильських, Василя Вишиваного, Володимира Косовського — доброчинців, які сприяли розвитку української культури. Кожний нарис містить бібліографію. Ілюстровано фотографіями. Хронологічні рамки XVIII–XX ст. Видання розраховане на широке коло читачів.

- 290.Цього** немає в підручнику. Видатні хіміки / Упоряд. О. Каретникова, Г. Мальченко. — К.: Редакції загальнопедагогічних газет, 2003. — 111 с. — (Б-ка «Шкільного світу»).

ВА647121

Представлено маловідомі факти з життя видатних учених-хіміків XVII–XX ст., зокрема українських, і тих, життя та діяльність яких були пов'язані з Україною: С. М. Реформатський, М. М. Бекетов, В. В. Марковников, Д. І. Менделєєв. Для вчителів шкіл, ліцеїв, гімназій та студентів. Без бібліографії.

- 291.Шендеровський В.** Нехай не гасне світ науки / Ред. Є. Бабчук. — К.: Рада, 2003. — 416 с.

ВА641640

Книга містить 50 нарисів про українських вчених, що зробили вагомий внесок у розвиток світової науки і культури. Інформацію подано за алфавітом. Кожний нарис містить бібліографію та ілюстрований фотографією. Хронологічні рамки XIX–XX ст. Показчик персоналій с. 406–408. Видання розраховане на широкий загаль читачів.

- 292.Яруцкий Л. Д.** Греки-Герои Советского Союза. — Мариуполь: Газ. «Приазовский рабочий», 2001. — 52 с.: фото.

ВА612404

Видання містить 14 нарисів про подвиги греків СРСР, удостоєних звання Героя Радянського Союзу. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії.

3.2. Науково-популярні монографії та збірники з біографічним матеріалом.

Див. також. №№ 120, 392, 420, 421, 424.

- 293. Албул С. М.** Жертви тоталітаризму: Спогади, документи, статті / С. М. Албул, Р. С. Молчанова. — Хмельницький: НВП «Евріка» ТОВ, 2003. — 136 с. — До 70-річчя голодомору і політичних репресій в Україні.

ВА636591

У розділі «Їхніх батьків розстріляв НКВС. Реабілітовані посмертно» (с. 39–50) подано біографічні статті з фотографіями 19 жертв тоталітарного режиму. У розділі «Їх реабілітувала незалежна Україна, за яку боролись і страждали» (с. 51–68) вміщено 28 біографічних статей з фотографіями колишніх в'язнів концтаборів. Для широкого кола читачів. Без бібліографії і покажчиків.

- 294. Арбітражні суди України:** історико-правовий нарис, портрети, події / Заг. ред. Д. М. Притика. — К.: Видавничий Дім «ІнЮРЕ», 2001. — 324 с.: ілюстр.

ВА606881

Видання в хронологічному порядку висвітлює питання зародження на території України господарського судочинства, історичного розвитку його центральних та регіональних органів. У розділі "Вищий арбітражний суд України" (с. 61–134) подано біографічні довідки про керівників суду, суддів, інших працівників та ветеранів Вищого арбітражного суду (понад 50 персоналій). У розділі "Обласні арбітражні суди України" (с. 135–320) вміщено біографічні довідки їх Голів (27 персоналій). Ілюстровано фотографіями. Науково-популярне видання розраховане на суддів, юрисконсультів, спеціалістів та інших працівників судових установ, учених, студентів юридичних факультетів.

- 295. Бець Д.** Гуцульське село Ільці: Історичні нариси, спогади, народні оповіді, легенди, обряди, традиції та побут с. Ільці Верховинського району Івано-Франківської області / Д. Бець, М. Бойчук. — Верховина: Гуцульщина, 2002. — 112 с.: ілюстр.

ВА624217

У виданні вміщено розповіді про культурно-освітніх діячів кінця XIX – початку XX ст. с. Ільці: Теофіла Кисілевського, Юрія Дмитровича Гулюка та Онуфрія Манчука. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії.

- 296. Брамський К. А.** Історія електротранспорту міста Києва в особах. — К., 2001. — 58 с.: ілюстр.

ВА616975

Видання присвячено 100-річчю від дня народження конструктора перших київських трамваїв і тролейбусів Ольшанського М. О. та 110-річчю пуску в Києві першого у Східній Європі електричного трамвая. Вміщено біографічні нариси про людей, які зробили найбільший внесок у розвиток електро-транспорту та вдосконалення його роботи, а також про тих, хто зробив вагомий внесок у розвиток науки і техніки: Піроцький Ф. А., Струве А. Є., Первенко В. П., Дубелір Г. Д., Абрагамсон А. А., Геккель Я. М., Ольшанський М. О., Ребров С. О., Дьяконов В. К., Іжеля Г. Г., Кацов І. А., Веклич В. П., Бейкул С. П., Богославець Г. С., Назарчук В. В., Денисов І. В., Зільбербранд Ю. Е. Хронологічні рамки XIX–XX ст. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії.

- 297.Бурмака В. П.** Харківські художники: Нариси, статті, нотатки / Харківська держ. академія дизайну і мистецтв; Ін-т сходознавства і міжнародних відносин «Харківський колегіум». — Х.: Велес, 2001. — 80 с.

BA616967

Збірник включає статті та нариси про харківських художників, розкриває процес становлення харківської школи графіки. Особливу увагу приділено творчому доробку членів клубу екслібрисистів, творцям книжкової ілюстрації та питанням розвитку харківського дизайну. Автор знайомить з творчим доробком таких харківських митців як Базиль М., Бондар В., Дробенко В., Зеленський О., Жолудь О., Даниленко В. Я., Левченко П., Неймеш М., Литвинов О., Ігуменцев В., Яхін І., Векленко О., Попов М., Белоусов М., Дзюбенко В., Галич Ю. Без бібліографії. Хронологічні рамки XX ст. Розрахований на широке коло читачів.

- 298.Веденєєв Д. В.** Українські Соловки: Збірник / Д. В. Веденєєв, С. В. Шевченко. — К.: ЕксОб, 2001. — 206 с.: ілюстр.

BA610099

Збірник містить нариси про пошукові експедиції, що працювали на Соловках, в Архангельську, Республіці Карелія, а також документальні розповіді про долі українських політв'язнів — визначних діячів Розстріляного Відродження, митців, політиків, інших історичних осіб, репресованих за доби тоталітаризму. Видання підготовлено за матеріалами архівів спецслужб України і Російської Федерації. Ілюстровано фотографіями. Видання розраховане на фахівців і всіх, хто цікавиться історією. Без бібліографії.

- 299.Видатні** винаходи в галузі електрозв'язку / С. О. Довгий, М. В. Паладій, В. Д. Пархоменко, О. Я. Савченко, Б. В. Ткачук; ВАТ «Укртелеком»; Держ. департамент інтелектуальної власності МОН України; Український ін-т наук.-техн. і економічної інформації (УкрІНТЕІ); Ред. С. О. Довгий. — К., 2002. — 342 с.: рис.

BC36463

У науково-популярному виданні в хронологічному порядку розглянуто 100 винаходів у галузі електрозв'язку XIX–XX ст. Наведено дані про авторів винаходів (як про світових, так і про представників російської та радянської науки), їхній вклад у розвиток зв'язку.

- 300.Гнидь Б. П.** Виконавські школи України: Кафедра сольного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського (1971–2001) / Нац. музична акад. України ім. П. І. Чайковського. — К.: НМАУ, 2002. — 95 с. — Бібліогр. с. 94.

BA628035

У науково-популярному виданні через персоналії подається матеріал, який відображає життя і діяльність кафедри сольного співу Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського в останню третину XX ст. Вміщено 51 біографічну довідку. Ілюстровано фотографіями. Інформацію подано за алфавітом. Книга розрахована на викладачів, студентів мистецьких навчальних закладів, широкі читацькі кола.

- 301.Годы и люди Донетчины / Авт.-сост. В. И. Ляшко; Лит. запись О. А. Кравченко.** — К.: Скарбниця: Изд. дом «Деловая Украина», 2001. — 368 с.: ил.

BC35125

Присвячена становленню, економічному, соціальному і культурному розвитку Донецької області. Побудована тематично. Майже кожний розділ має біографічні довідки, подані за алфавітом. Розділ 8 «Говорят члены Ассоциации «Донетчина» містить автобіографічні нариси членів цієї міжнародної громадської організації (с. 117–257) і персональний склад асоціації за станом на 1.05.2001 р. (с. 258–264). Ілюстровано портретами.

- 302.Дніпропетровськ: минуле і сучасне: Оповіді про пам'ятки культури Катеринослава-Дніпропетровська, їх творців і художників / А. К. Фоменко, М. П. Чабан, В. І. Лазебник, Г. В. Лізавенко, І. С. Голуб.** — Д.: ДніпроКнига, 2001. — 584 с.: фото. — Бібліогр.: с. 575–578.

CO24552

У розділі «Великі в Катеринославі-Дніпропетровську» (с. 287–400) містяться біографічні матеріали про видатних державних, політичних, громадських і культурних діячів XVIII–XX ст. (185 персоналій), життя та діяльність яких були пов'язані з містом. У розділі «Люди старого Катеринослава» (с. 401–484) представлено стислу біографічну інформацію про міських голів та почесних громадян міста, істориків, іноземців. Науково-популярне видання. Ілюстровано фотографіями.

- 303. Довганич О. Д.** Нижнє Селище: земля і люди / О. Д. Довганич, М. Д. Пригара; Нижнеселищанська загальноосвітня середня шк.; Нижнеселищанська сільрада; Закарпатське т-во охорони пам'яток історії та культури; Ужгородська спілка чеської культури ім. Я.-А. Коменського. — Ужгород: Вид-во В. Падяка, 2001. — 296 с.: фото. — Бібліогр. с. 296.

BA619563

Книга присвячена 540-й річниці історії Нижнього Селища Хустського району Закарпатської області. Біографічний матеріал вміщено у розділі «Нижнеселищани в діаспорі: Вони живуть у Банатії» (с. 174–183) та розділі «Знатні люди Нижнього Селища» (с. 202–295, 67 персоналій). Хронологічні рамки біографічного матеріалу XIX–XX ст.

- 304. Дубно**, княжий мій граде!: Краєзнавчий нарис. — Дубно, 2001. — 52 с.: фото.

BA624079

У нарисі подано стислу історію міста. У розділі «Дубно прикрашають імена» (с. 34–40) вміщено коротку біографічну інформацію історичних осіб, життя та діяльність яких у різні часи були пов'язані з містом. Хронологічні рамки XV–XX ст.

- 305. Жашківщина**: минуле і сьогодні / Жашківська районна держадміністрація; Історико-культурологічне т-во ім. Докії Гуменної; Авт.-упоряд. С. Горошко. — К.: АртЕк, 2001. — 136 с.: ілюстр.

CO24556

Науково-популярне видання розповідає про природу, населення, минуле і сучасність Жашківського району Черкаської області. У розділі «Твої люди Жашківщино» (с. 75–99) вміщено 20 біографічних довідок з фотографіями про Героїв війни, Героїв праці та видатних діячів історії та культури Жашківщини XIX–XX ст. Без бібліографії.

- 306. Земля и люди Приднепровья** / Сост. А. А. Шевченко; Редкол. В. Г. Яцуба и др.; Международная общественная орг. «Землячество Приднепровья». — Д.: ИМА-пресс, 2002. — 421 с.: фотоил.

BC36532

У виданні подано стислу характеристику економічного розвитку Дніпропетровщини. У розділі «Они росли и мужали на Приднепровье» (с. 149–411) вміщено автобіографії сучасних політичних, громадських, державних та культурних діячів, долі яких пов'язані з краєм та які є членами Міжнародної громадської організації «Земляцтво Придніпров'я» (73 персоналій).

307. Корчемний В. Г. 400 років селу Киселі. — Т.: ЛІЛЕЯ, 2001. — 138 с.: фотоіл.

BA614600

Вміщено розповідь про подільське село Киселі (Старокостянтинівський район Хмельницької області), його 400-літню історію. У розділах «Фашистська навала 1941–1944 років», «Вони гідні людської шани», «Киселівчани — люди працюючі» подано переліки імен та стислу інформацію про жителів села. Фотоілюстрації с. 56–136. Для широкого кола читачів.

308. Краю наш Роменський: Краєзнавчий нарис / Роменська райдержадміністрація; Упоряд. Г. В. Діброва. — Суми: Слобожанщина, 2002. — 103 с.: ілюстр., 8 арк. цв. фотоіл.

BA632720

У виданні подано короткі відомості з географії та історії краю. Стислий біографічний матеріал про Героїв Радянського Союзу — уродженців Роменщини подано у розділі «В боях за рідну землю» (с. 58–70): Зленко Катерина, Глушко М. П., Гнідаш К., Северин І. К., Романчук П. Р., Северин М. М., Прокопенко Г. М., Крамаренко С. М., Кудаківський Л. В., Шевченко М. М., Вовна П. О. У розділі «Наукове і культурне життя краю в XVIII – першій половині ХХ ст.» (с. 71–84) подано біографічні відомості про Савченка І., Чаговець В., Стрельбицького І., Потєбню О., Максимейка М., Пархоменка В., Зеркаль С., Отришка Я., Зінов'єва М., Іванченка П., Макаренка М., Кавалерідзе І., Вашкевича Г., Громека С., Горленка В., Гаврилкова М., Яременка В., Запорожченка І. Без бібліографії. Ілюстровано фотографіями.

309. Крізь роки і відстані: Нариси з історії Іванківського району Київської області та про гордість землі Поліської — талановитих її людей / Упоряд. П. Я. Смовж. — Іванків: Полісся-телепресінформ, 2001. — 478 с.: ілюстр.

BA617491

Розділ “Багатство твоє, Іванківщино — люди твої” (с. 297–422) містить розповіді про сучасників — героїв війни і праці, народні таланти, діячів різних галузей суспільної діяльності в Україні — вихідців з району. Без бібліографії. Розраховане на широке коло читачів.

310. Кузик Б. М. Олександрівський меридіан: люди, події, час / Б. М. Кузик, В. В. Білошапка. — К.: Мистецтво, 2003. — 512 с.: фотоіл.

CO25182

Ілюстрована книга-календар розповідає про історію й сьогодення Олександрівського району Кіровоградської області, про відомих людей, які народилися, жили чи бували тут. Інформацію подано за хронологією по днях. Біографічна інформація стисла (прізвище, ім'я по батькові; дати життя; галузь діяльності). Без бібліографії і покажчиків.

- 311. Кузик Б. Н.** Александровка. Взгляд через века: Фотокнига / Б. Н. Кузик, В. В. Белошапка. — К.: Мистецтво, 2002. — 240 с.: ил.

BA608189

Книга містить багато фактологічного та ілюстративного матеріалу. Історія містечка подається наскрізно персоніфіковано. Біографічні дані типу довідок чи коротких біографій зустрічаються по всьому тексту. Показчики відсутні. Бібліографія в тексті.

- 312. Лейбфрейд А. Ю.** Харьков. От крепости до столицы: Заметки о старом городе / А. Ю. Лейбфрейд, Ю. Ю. Полякова; Худ.-оформитель Б. Ф. Бублик. — Х.: Флора, 2001. — 335 с. — Библиогр.: с. 333–334.

BA609665

У науково-популярному виданні змальовано історію розвитку архітектури та містобудування Харкова з часу його виникнення у 1654 р. і до 30-х рр. ХХ ст. В додатках вміщено «Краткие сведения об архитекторах старого Харькова» (с. 326–332) — 21 персоналія.

- 313. Маценко Г. О.** Книга рекордів України: Людина і суспільство. У світі науки і техніки. — Т.: Навчальна книга — Богдан, 2002. — 110 с.: ілюстр. — На обкл. авт. не зазнач.

BC36390

Вміщено коротку інформацію про рекордсменів нашої країни у всіх галузях науки, техніки, культури, історії. Для читачів різного віку, професій, уподобань.

- 314. Мачулин Л. И.** Негосударственные СМИ Харькова 1990–2000 годов. Страницы истории в лицах и воспоминаниях современников. — Х.: РА, 2001. — 117 с.: портр.

BA618195

У документально-публіцистичному виданні викладена історія недержавних засобів масової інформації Харкова. Біографічний матеріал представлено у розділі «Легенды Харьковской журналистики» (с. 58–111), де наведено близько 60 біографічних довідок про найвідоміших діячів журналістики міста за останнє десятиріччя ХХ ст. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії.

- 315. Мірошниченко І. О.** Старобільщина: Історико-краєзнавчий нарис / Старобільська райдержадміністрація. — Луганськ: ВАТ «ЛОД», 2002. — 109 с.: ілюстр. — 10-річчю незалежності України присвячується.

BA617594

У нарисі відображено історію заселення Приайдар'я, заснування міста, Старобільський повіт, головні історичні події, долю земляків, які прославили край. Біографічний матеріал подано у розділах «Ними пишаються земляки» (с. 67–72, 9 персоналій) та «Почесні громадяни Старобільська» (с. 73–97, 12 персоналій). Хронологічні рамки XIX–XX ст. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії та покажчиків. Розрахований на широкі читацькі кола.

316. Міста і села Галицького району: історія, пам'ятки, особистості / П. Арсенич, З. Федунків, Р. Гандзюк, О. Липай, М. Олійник; Редкол. В. Баран та ін.; Наук.-ред. відділ при управлінні культури Івано-Франківської облдержадміністрації. — Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2001. — 784 с. — Бібліогр.: с. 762–768.

BA628602

Другий розділ науково-популярного видання «Населенні пункти району від найдавніших часів до сьогодення» (с. 55–755) містить розгорнуту історію сіл і містечок Галицького району (71 назва). Більшість описів населених пунктів вміщує параграф «Відомі люди — уродженці села», де подано короткі біографічні довідки з фотографіями про знаних людей краю. Для науковців, краєзнавців, учителів, усіх, хто цікавиться історією та культурою рідного краю.

317. Морозов В. Р. Безыменные берега: Очерки Приазовья. — Донецк: Каштан, 2003. — 684 с.: фотоил.

BA637290

У книзі представлені нариси з історії Приазов'я від найдавніших часів до наших днів. Біографічні матеріали про учасників Другої світової війни вміщено у розділі «Село Безымянное в событиях Великой Отечественной войны (июнь 1941 г. — май 1945 г.)» (с. 442–511). Ілюстровано фотографіями.

318. Наш истфак: Очерки, воспоминания, справочные материалы / Луганский гос. пед. ун-т им. Т. Шевченко; Сост. Г. М. Намдаров; Гл. ред. М. С. Бурьян. — Луганск: ОАО «ЛОТ», 2001. — 190 с.: ил.

BA605993

Видання містить нарис про історичний факультет Луганського державного педагогічного університету імені Т. Шевченка. У Додатку (с. 112–132) подано наукові та трудові біографії викладачів історичного факультету. Без бібліографії.

319. Панько М. М. Пацканьово — село під Маковицею: Історико-етнографічний нарис / Управління культури Закарпатської облдержадміністрації; Обл. центр народної творчості; Наук. творча лабораторія-філія Укр. центру культурних досліджень. — Ужгород: ВАТ «Вид-во Закарпаття», 2002. — 339 с.: ілюстр. — (Проект «Краєзнавча книга»).

BA628898

У науково-популярному виданні йде мова про 400-літнє закарпатське село Пацканьово, що на Ужгородщині. Стислі біографічні відомості про освітан села ХХ ст. вміщено у розділі «Школа» (с. 52–75). Без бібліографії і покажчиків.

- 320.Пасічник Т.** Музичне Берегово (1945–2000) / Т. Пасічник, Я. Рак; Управління культури Закарпатської облдержадміністрації; Закарпатська філія укр. центру культурних досліджень; Ужгородське держ. музичне училище ім. Д. Задора; Берегівська дитяча шк. мистецтв. — Ужгород: Вид-во В. Падяка, 2002. — 54 с.: фото. — Бібліогр. с. 53. — На обкл. авт. не зазнач.

ВС36334

Пропоноване науково-популярне видання містить матеріали про культурно-мистецьке життя повоєнного Берегова — районного центру Закарпатської області, його музичні колективи. У розділі «Життєві дороги, присвячені музиці» (с. 41–50) подано біографічні статті про музичних діячів міста: Цікайла П., Густю Й., Ніткулинець Є., Тіля Ю. Ілюстровано фотографіями. Для широкого кола читачів, викладачів і студентів музичних закладів, музикознавців, працівників культури.

- 321.Подвиги** героев бессмертны / Совет ветеранов войны Первой гвардейской Краснознаменной армии; Гос. комитет Украины по делам семьи и молодежи; Сост. О. М. Лерман. — Чернигов: Ред.-изд. комплекс «Деснянська правда», 2002. — 167 с.: фото.

ВА622264

Книга розповідає про бойовий шлях 1-ї гвардійської Червонопрапорної армії у роки Другої світової війни та присвячена 60-річчю з часу її формування. У розділі «Доблесть и героизм первогвардейцев» (с. 69–78) вміщено стислі розповіді про подвиги солдатів та командирів армії, відомості про нагороди. Ілюстровано фотографіями («Династии военнослужащих» с. 106, «Старшие офицеры, прапорщики — ветераны 1-й Гвардейской Краснознаменной армии и оперативного командования» с. 108–111). Для широкого кола читачів.

- 322.Смирнов В.** Реквием ХХ века. — О.: Оптимум, 2001– .

Ч. 1. — 2001. — 606 с.: ил., портр.

В345224/1

Видання містить документальні нариси про долю радянської інтелігенції Одещини (понад 30 персоналій) та щоденники Швеця В. А., які містять документальні нариси, присвячені ряду видатних діячів м. Одеси. Історико-публіцистичне видання розраховане на широкі кола читачів. Бібліографії немає.

- 323.Сокальська** гімназія: Пропам'ятна книга / Наукове товариство ім. Шевченка; Львівське крайове товариство «Рідна школа»; Відп. ред. О. Романів. — Л.; Сокаль, 2001. — 504 с.: ілюстр.

ВС36700

Книга подає матеріали про історію гімназії від часу її заснування (1906 р.) і до наших днів. Реконструйовано списки та біографічні довідки про вчителів та учнів гімназії. Біографічний матеріал подано у розділах «Учителі та учні Сокальської гімназії (1906–1939 рр.)» (с. 125–178), «Учителі та учні Сокальської гімназії (1941–1944 рр.)» (с. 179–308). Окремим розділом «Вони вийшли з Сокальської гімназії» (с. 309–362) подано біографічні статті про видатних людей України, які навчалися в гімназії (29 персоналій). Видання ілюстроване 296 фотографіями, покажчик прізвищ (с. 479–500). Без бібліографії. Для колишніх і сучасних учнів та вчителів гімназії, всіх, хто цікавиться проблемами національного відродження та освіти в Україні.

324. Стасюк І. А. Новоставці на Полкві. — Хмельницький: Поділля, 2003. — 303 с., 16 арк. фотоілюстр. — Бібліогр.: с. 100–106.

BA647122

У книзі висвітлено на основі архівних документів та матеріалів історію старовинного села Новоставці Теофіпільського району Хмельницької області. Біографічний матеріал вміщено у розділі «Новоставці у власності Сапегів», «Новоставці у власності Сенютів», «Новоставці у власності Яблоновських», «Масові репресії», «В. К. Шуляк — найкращий голова колгоспу». Для широкого кола читачів.

325. Сушинський Б. І. Історія українського лицарства: Орден Архистратига Михаїла. — Л.: Добра справа, 2002. — 476 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 475–476.

BA654264

У науково-популярному виданні вперше вводиться в науковий обіг великий документальний та фактологічний матеріал, який осмислює організаційні та ідеологічні засади українського лицарства. Розглянуто його зв'язки з міжнародним лицарським рухом. У розділі "Літопис ордену Архистратига Михаїла" (с. 59–306) подаються додатки у вигляді окремих сторінок "Українське лицарство в постаттях", де вміщено біографічні довідки (біля 300 персоналій) сучасних лицарів України. Для широкого кола читачів.

326. Федоришин М. Пересопницька Русь. — Рівне: Волинські обереги, 2002. — 10-й річниці Незалежності України присвячується.

Кн. 1: Історія. Археологія. Культура. — 94 с. — Бібліогр.: с. 91–92.

C10211/1

У науково-популярному виданні розкрито історію прадавнього Волинського поселення м. Пересопниці (нині село Рівненської обл.). Подано літописні свідчення про князів Вячеслава Володимировича, Гліба Юрійовича, Мстислава Юрійовича, Андрія Боголюбського, Мстислава Ізяславича, Володимира Андрійовича, Мстислава Німого. Хронологічні рамки XII–XIII ст. Ілюстрована графічними малюнками. Для всіх, хто цікавиться історією, археологією, культурою краю.

327. Хасхачих В. И. История села Чермалык. — Мариуполь: Мариупольское об-во греков, 2001. — 127 с.: ил.

ВА604048

Книга знайомить читача з цінними історичними відомостями, статистичними даними, людьми і подіями, пов'язаними з історією грецького села Чермалик. У розділі “Ученые, военные и другие выдающиеся личности из села Чермалык” подано 24 біографічні статті, частина яких ілюстрована фотографіями. Хронологічні рамки ХХ ст. Розрахована на широкі кола читачів.

328. Чабан Д. Ю. Тучапи [Івано-Франківська обл.] над Черемошем: Історико-краєзнавчий та етнографічний нарис. — Снятин: Прут-Принт, 2001. — 228 с.: ілюстр. — (Літопис краю). — Бібліогр. с. 225.

ВА616374

Книга охоплює найважливіші історичні події і факти від першої писемної згадки про село (1410 р.) і до 2000 р. та приурочена до дня Пам'яті — 50 річчю ліквідації села та депортації його населення у Миколаївську область. Біографічний матеріал вміщено у розділі «Гордиться ними край наш рідний» (с. 166–175). Видання розраховане на широке коло читачів.

329. Чучман Л. Горохів: історико-краєзнавчий нарис. — Луцьк: Надстир'я, 2001. — 220 с. — Бібліогр.: с. 212–213.

ВА606414

Книга розповідає про історію, минуле і сучасне Горохова — одного з найдревніших міст Волині. У ряді розділів: “Репресовані”, “Дисиденти”, “Майстри художнього слова”, “Художники Горохова” подано біографічні відомості про діячів історії та культури, чиє життя і діяльність були пов'язані з містом. Книга адресована всім, хто цікавиться історією рідного краю.

330. Цакун С. П. Мужество непокоренных / Укр. Фонд поиска «Память»; Книга Памяти Украины. — К.: Компас, 2001. — 99 с.: фото. — Библиогр.: с. 93–98.

ВА622829

Суспільно-політичне видання містить нариси про мужність радянських громадян у німецьких концтаборах. Біографічний матеріал подано в розділах «Вклад участников Движения Сопротивления в победу над фашизмом. Участие в нем советских воинов» (с. 11–40) та «Дарницкий концлагерь и его герои» (с. 52–64). Ілюстровано фотографіями. Для широкого кола читачів.

4. Навчальна література.

Див. також №№ 4, 24, 29, 37, 51, 84, 265, 290, 425, 427, 429.

- 331.Василюк Г. Д.** Житомир. Матеріали до історії міста: Навч. посіб. до вивчення історії нашого міста в рамках історії України / Житомирський інж.-технолог. ін-т. — Житомир: ЖІТІ, 2001. — 70 с.

BA607764

У збірник увійшли опубліковані та нові статті автора на історичні теми, які висвітлюють маловідомі сторінки життя м. Житомира від найдавніших часів до кінця XVIII ст. Цікавим є розділ «Люди та влада як землевласники Житомира у 1781 році», який містить короткі суттєві відомості про окремих тогочасних землевласників, імена яких залишились в історії розвитку міста.

- 332.Видавнича** справа та редагування в Україні: постаті і джерела (XIX — перша третина XX ст.): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Авт.-упоряд. Н. В. Зелінська; Ред. Н. В. Зелінська. — Л.: Світ, 2003. — 612 с. — Бібліогр.: с. 608–611.

BC38679

У виданні вміщено допоміжні матеріали до вивчення курсу «Історія видавничої справи та редагування в Україні». На багатому цитатному матеріалі (уривки публікацій, листів, архівних документів) простежується формування професійної видавничої діяльності в Україні та вироблення теоретичних засад і методики редагування. У розділі «Біографічні нариси» (с. 22–258) подано біографії 35 визначних українських письменників, учених, політиків XIX–XX ст. та розкриваються маловідомі сторінки їхнього редакційно-видавничого досвіду. Ілюстровано портретами. Імений покажчик (с.594–607). Для студентів, викладачів, науковців, літераторів, істориків.

- 333.Власов В. С.** Історія України. 8 клас: Конспект: Події, дати, постаті. — К.: Видавництво А.С.К., 2003. — 224 с.: ілюстр.

BA643804

У посібнику у стислій формі вміщено матеріал з історії України XVI – першої половини XVIII ст. У кожному розділі подано короткі біографічні відомості (параграфи «Постаті» та «Особистість») про відомих історичних та культурних діячів, учасників конкретних історичних подій. Для учнів середніх загальноосвітніх шкіл, гімназій, ліцеїв. Без бібліографії.

- 334.Вступ** до харчової технології та інженерії (виноробство): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Є. П. Шольц-Куліков, В. О. Русаков, В. А. Домарецький, В. О. Фуркевич; Укр. держ. ун-т харч. технологій. — К., 2000. — 92 с. — Бібліогр.: с. 88 (16 назв.).

BA601949

Наведено загальні вимоги до професії та підготовки спеціаліста технолога-винороба, відомості про виноградне вино, його класифікацію, хімічний склад і особливості вживання, а також харчові, дієтичні та лікувально-профілактичні властивості. У розділі "Вітчизняні винороби" (с. 51–65) подано стислі біографічні дані про найбільш відомих вітчизняних виноробів, які зробили значний внесок у підготовку спеціалістів, розвиток виноробної науки та виробництво вина — Л. С. Голіцина, С. Ф. Охременка, М. О. Ховренка, М. О. Герасимова, О. О. Преображенського, О. О. Єгорова. Хронологічні рамки — XVIII–XX ст.

- 335. Гаврилів Б. М.** Історичне краєзнавство: Навч.-метод. посібник / Б. М. Гаврилів, І. Я. Любінець. — Івано-Франківськ: Плай, 2001. — 406 с.: ілюстр. — Бібліогр. с. 328–404.

BA651353

Викладено теоретичні та методичні проблеми краєзнавства XIX–XX ст. Висвітлено історико-краєзнавчу діяльність І. Франка та Івана Вагилевича на Прикарпатті. Наведено біографічні дані українських дослідників стародавнього Галича, зокрема, Д. Зубрицького, І. Вагилевича, І. Шараневича, М. Грушевського, А. Петрушевича. У р. „Довідник краєзнавців Прикарпаття (XIX–XX ст.)” (с.258–328) в алфавітному порядку подано відомості про представників історичного краєзнавства, переважно уродженців Прикарпаття, які у зазначений період зробили вагомий внесок у вивчення рідного краю: краєзнавців XIX – поч. XX ст. — 33 персоналії; XX ст. — 63 персоналії; лауреатів обласної премії ім. Івана Вагилевича — 19 персоналій.

- 336. Державні, політичні та громадські діячі України: політичні портрети:** Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. I–IV рівнів акредитації / В. І. Астахова, К. В. Астахова, Є. О. Бондарєв, І. Г. Васильєва, А. О. Гайков; Заг. ред. М. І. Панов. — К.: Вид. дім «Ін Юре», 2002.

Кн. 1. — 476 с. — Бібліогр.: с. 471–473.

B346211

Збірник містить короткі політичні біографії понад 160 визначних державних, політичних і громадських діячів України від давнини до кінця XX ст. Кожна біографія доповнена переліком творів та літературою про особу. Матеріал подано за хронологією у 5-ти розділах: "Княжа доба", "Польсько-Литовська доба", "Козацька держава", "Доба бездержавності", "Новітня доба".

- 337. Довжук І. В.** Історія України: імена, події, факти (середина XVII – XIX століття): Навч. посіб. / Східноукр. нац. ун-т. — Луганськ: Вид-во Східноукр. нац. ун-ту, 2001. — 132 с.

BA607812

В стислій формі за алфавітом подані основні відомості з історії України та персоналії визначних державних діячів вказаного періоду. Рекомендований студентам вузів та широким читацьким колам.

- 338. Довжук І. В.** Історія України: імена, події, факти (XX століття): Навч. посіб. / Східноукраїнський нац. ун-т ім. В. Даля. — Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2002. — 231 с.

ВА639266

У посібнику в стислій формі подані основні відомості з історії України XX ст. У розділі “Статті” (с. 36–205) за алфавітом разом зі статтями про основні події та громадсько-політичні і наукові об’єднання вміщена велика група біографічних статей про найвідоміших громадських, політичних, державних та культурних діячів (132 персоналії). Без покажчиків і бібліографії. Для студентів вищих навчальних закладів.

- 339. Київщинознавство:** Посібник для вчителя / Управління освіти і науки Київської держ. адміністрації, Київський обл. ін-т післядипломної освіти педагогічних кадрів; Ред. І. Л. Лікарчук. — К., 2001.

Вип. 1. — 294 с.

В344056/1

Посібник складено за окремими темами програмного курсу «Київщинознавство». Містить відомості про географічне положення, історію формування території Київської області, її природні особливості, рослинний і тваринний світ. У розділі VI «Культура Київщини» розміщено біографічні відомості про видатних представників музичної культури регіону (с. 233–240).

- 340. Література рідного краю:** Письменники Миколаївщини: Посібник-хрестоматія / Миколаївський обл. ін-т післядипломної пед. освіти; Миколаївське обл. об’єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка; Уклад. і заг. ред. Н. М. Огренич. — Миколаїв: Вид-во МОШПО, 2003. — 212 с.

ВА658560

У виданні подаються короткі біографічні відомості та твори (або уривки з них) письменників, життя і творчість яких пов’язані з Миколаївщиною (М. Аркас, Дніпрова Чайка, С. Черкасенко, П. Ходченко, М. Аркас-Третій, О. Сизоненко, П. Глазовий, О. Бердник, Е. Январьов, А. Маляров, Б. Мозолевський, М. Вінграновський, О. Різниченко, В. Юр’єв, Л. Чижова, І. Григурко, В. Бойченко, А. Качан, В. Качурін, В. Пучков, І. Царинний, Д. Кремінь, С. Іщенко, В. Чорноброва). Кожна біографічна довідка містить перелік творів та літератури про письменника. Хронологічні рамки XIX–XX ст. Для вчителів, учнів краєзнавців, літературознавців, усіх, хто цікавиться українською літературою. Ілюстровано фотографіями.

- 341. Персоніфікований систематизатор-хрестоматія досліджень генези історико-педагогічних знань в Україні (II пол. XIX — поч. XX ст.):** Посіб. для самост. роботи студ. з теорії та історії педагогіки / Уклад.: Л. П. Вовк; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. — К., 2002. — 100 с. — Бібліогр.: с. 89–96.

ВА628354

На основі використання архівних джерел Інституту рукописів НБУ ім. В. І. Вернадського, Центрального Державного історичного архіву України, Державного архіву м. Києва запропоновано словник-хрестоматію вітчизняних істориків педагогіки другої половини XIX — початку XX ст. Наведено стислі біографічні довідки та зроблено характеристику історико-педагогічної спадщини діячів, а також подано перелік праць історико-педагогічного напрямку.

342. Письменники Буковини другої половини XIX — першої половини XX століття: Хрестоматія / Ред.-упоряд.: Б. І. Мельничук, М. І. Юрійчук. — Чернівці: Прут, 1998–2001.

Ч. 1. — 2001. — 799 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 10.

Ч. 2 — 1998. — 439 с.

B345621/1, B342477/2

До першої частини хрестоматії ввійшли зразки пісенного фольклору Буковини та твори 29 українських письменників краю другої половини XIX — першої половини XX ст. Подано біографічну інформацію про письменників: Федьковича Ю., Воробкевича С., Воробкевича Г., Поповича О., Канюка З., Ярошинську Є., Кобилянську О., Маковея О., Бажанського І., Галіпа Т., Синюка І., Яричевського С., Канюка С., Карбулицького І., Карбулицького В., Діброва І., Макогона Д., Малицької К., Харов'юка Д., Дощівника І., Кобилянського В., Загула Д., Морфієвича М., Ластівки К., Вільшини О., Лакуста С., Масикевича О., Ботушанської Д., Смаль-Стоцького С. Ілюстровано портретами. У другій частині вміщено твори та біографічну інформацію про 30 українських письменників Буковини другої половини XX ст.: Івасюка М., Бабляка В., Амбросій П., Зубара В., Ткача М., Будного С., Палія П., Мельничука Б., Фольварочного В., Кушніра В., Колодія В., Мельника В., Місевича В., Севернюк Т., Рачука М., Тарасюк Г., Бучка Б., Сенчика О., Вознюка В., Матіос М., Бунчука Б., Лазарука М., Китайгородську В., Міщенко К., Кожелянка В., Пантюка С., Лесина В., Романця О., Косяченка В., Дячкова В. Біографічні відомості доповнені списком творів письменників та літературою про них. Для викладачів словесників, учнів, студентів, усіх, хто цікавиться літературним процесом на Буковині.

343. Рибак І. В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навч. посібник-коментар / Кам'янець-Подільський держ. ун-т; Хмельницький обласний ін-т післядипломної педагогічної освіти; Відп. ред. В. С. Степанков. — Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2003. — 143 с.

BA638969

Розділ 2 «Історія України в особах, термінах, назвах і поняттях» (с. 72–142) містить короткі біографічні довідки історичних, політичних, державних та культурних діячів України X–XX ст. Без бібліографії і покажчиків.

- 344.Рибак І. В.** Хмельниччина від найдавнішого часу до сьогодення: Навч. посіб. / Хмельницький ін-т бізнесу. — Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2002. — 156 с.: ілюстр.

BA629787

У навчальному виданні висвітлено історію Хмельниччини від найдавніших часів до сьогодення на основі найновіших досліджень краєзнавців. У кінці видання подано «Біографічний покажчик визначних діячів історії та культури краю» (с. 144–149) з короткими біографічними довідками (36 персоналій). Розраховано на студентів вузів, шкіл, ліцеїв.

- 345.Рудик П. А.** Українська культура першої половини ХІХ століття: Конспект лекцій з дисципліни «Укр. та зарубіж. культури» для студ. усіх спец. ден. та заоч. форми навч. / Нац. ун-т харч. технологій. — К., 2002. — 47 с. — Бібліогр.: с. 46–47.

P95730

Висвітлено роль інтелігенції в національно-культурному відродженні Наддніпрянської України, а також місце Т. Г. Шевченка в українській та світовій культурах. Проаналізовано культуротворчу спрямованість Кирило-Мефодіївського товариства. Наведено стислі біографічні дані М. Левицького – львівського митрополита, першого кардинала-українця, М. Шашкевича, І. Вагилевича, М. Лучкая, О. Духновича.

- 346.Федів Ю. О.** Історія української філософії: Навч. посібник / Ю. О. Федів, Н. Г. Мозгова; Наук. ред. Г. І. Волинка. — К.: Україна, 2001. — 512 с.

BA603296

У виданні послідовно викладаються основні етапи історії української філософії, закономірності її становлення і розвитку. Розділи 1–4 містять відомості про життя та творчий доробок українських філософів ХV–ХХ ст. Іменний покажчик (с. 506). Для викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією вітчизняної філософії.

- 347.Філософія:** Посібник / Є. М. Причепій, А. М. Черній, В. Д. Гвоздецький, Л. А. Чекаль. — К.: ВЦ «Академія», 2001. — 575 с. — (Сер. «Альма-матер»).

BA613538

Висвітлено сутність та предмет філософії, онтологію, гносеологію, історію філософії. Розглянуто проблеми філософії суспільства, історії, культури, релігії, права, техніки, філософської антропології. У розділі „Найвидатніші філософи світу та України” наведено біографічні довідки про більш як 100 найвидатніших вітчизняних та зарубіжних філософів. Хронологічні межі — з найдавніших часів до ХХ ст.

- 348.Фіров П. Т.** Історія ОУН-УПА: події, факти, документи, коментарі (Лекції): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — Севастополь: Вид-во СевНТУ, 2002. — 191 с. — Бібліогр.: с. 186–190.

ВА623410

У посібнику висвітлюються сторінки історії боротьби ОУН-УПА з кінця 1920-х до середини 1950-х рр. У кінці книги вміщено «Короткі біографічні довідки» (с. 153–158), де подано відомості про 22-х учасників цих подій.

- 349.Харків** — моя мала Батьківщина: Навч. посібник / Харківський держ. педагогічний ун-т ім. Г. С. Сковороди; Заг. ред. І. Ф. Прокopenко. — Х.: ОВС, 2003. — 544 с.: ілюстр.

ВА637053

Посібник з народознавства присвячений історії та сучасності м. Харкова. Характеризуються особливості природного середовища, історія, населення, економіка, культура, освіта, наука. Біографічні відомості подано у розділах «Видатні просвітителі України» (с. 60–68), «Освіта» (с. 135–206), «Наука і науковці міста» (с. 207–398), «Культура і мистецтво» (с. 399–540). Хронологічні рамки XVIII–XX ст. Бібліографія постатейна.

5. Ювілейні та презентаційні видання.

Див. також №№ 396, 397.

- 350. Альманах** пошани й визнання Полтавщини = Almanac of Honour and Recognition of the Poltava Land: 100 видатних особистостей Полтавщини минулих століть / Голов. ред. Л. Омельченко. — Полтава: Артполіграфсервіс, 2003. — 205 с.: ілюстр. — Текст парал. укр. та англ. мовами.

CO25535

Представлено біографії видатних діячів науки, культури, історії Полтавщини XVII–XX ст., хто народився або довгий час жив на території нинішньої Полтавської області. Матеріал подано за алфавітом. Ілюстровано фотографіями.

- 351. Болсуновський С. М.** Катеринослав — Дніпропетровськ 225. Видатні особистості та обличчя міста. — Д.: ІМА-прес, 2001. — 248 с.: фотогр. — На обкл. авт. не зазнач.

BA621461

У ювілейному виданні відображена історія заснування та розвитку міста, подано біографічні довідки про видатні особистості минулого та інформацію про сучасне життя міста. Без бібліографії та покажчиків. Розрахована на широке коло читачів.

- 352. ВАТ «Хмельпиво».** 100 років: Роки, люди, традиції. — Хмельницький, 2001. — 180 с.: фотоіл.

BA627926

Книга присвячена 100-річчю Хмельницького пивзаводу. Висвітлено історію заводу та подано трудові біографії його працівників. Ілюстровано фотографіями. Для широкого загалу.

- 353. Видатні** діячі України минулих століть = Outstanding Ukrainian personalities of the past: Меморіальний альманах / Голов. ред. О. Шокало. — К.: Компанія «Євроімідж», 2001. — 610 с.: ілюстр. — (Золоті імена України). — Укр. та англ. мовами.

CO24384

В альманаху вміщено 300 біографічних статей видатних представників України IX–XX століть — державних, політичних, військових, громадських, наукових і культурних діячів, митців, меценатів. Матеріал подано за алфавітом. Ілюстровано фотографіями.

- 354.Визначні** юристи сьогодення / Спілка юристів України; Ред. В. О. Євдокимов. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2001. — 624 с.: фото. — (Право).

BA615975

У книзі подано короткий життєпис відомих українських юристів (315 персоналій), їхніх професійних досягнень та напрямів наукових досліджень. Презентаційне видання. Розраховане на широке коло читачів. Ілюстроване фотографіями. Інформацію подано за алфавітом.

- 355.Державна** наукова медична бібліотека. 1930–2000: До 70-річчя заснування: Іст. нарис / М-во охорони здоров'я України; Редкол.: Р. І. Павленко (голова) та ін. — К., 2002. — 178 с.: ілюстр.

BA629393

У книзі розповідається про заснування, становлення та розвиток медичної наукової бібліотеки України, розкрито її діяльність. Вміщено фотографії директорів бібліотеки з 1930 року (14 персоналій), а також короткі біографічні довідки сучасних керівників відділів бібліотеки — авторів статей. «Список нагороджених за 1998–2000 рр.» містить перелік осіб нагороджених почесними званнями, медалями (с. 147–150). Без бібліографії. Для працівників бібліотек, студентів університетів культури і мистецтв, культосвітніх училищ.

- 356.Державних** нагород удостоєні / Нац. іміджева програма «Лідери XXI століття»; Авт.-уклад., ред. Ю. Романенко. — Х.: Східно-Український біограф. ін-т, 2003. — 352 с.: ілюстр. — (500 впливових особистостей; Вип.7).

CO25267

Подані біографічні дані про особистості, які за роки незалежності України (1991–2003 рр.) були відзначені державними нагородами України. Іменний покажчик (с. 345–351). Ілюстровано фотографіями.

- 357.«Днепрошина»:** годы, события, люди: Краткая история открытого акционерного общества «Днепрошина» / Сост. В. И. Суслин; Ред. В. В. Вербас и др. — Д.: Пороги, 2001. — 153 с.: ил.; 5 л. ил.

BA606759

Масово-політичне видання присвячене 40-річчю від дня пуску шинного заводу, зараз — АТ «Дніпрошина». Біографічний матеріал представлено невеликим за обсягом іконографічним матеріалом — портрети перших осіб заводу та коротким нарисом «Памяти О. В. Сирчина». Бібліографія відсутня.

- 358.Жидачівський** целюлозно-паперовий комбінат. 1951–2001 / Літ. запис В. Й. Савчин. — Ужгород: ІВА, 2001. — 104 с.: фото.

BA615956

Інформаційно-рекламне видання присвячено 50-річчю комбінату, його людям. У розділі «Директори і головні спеціалісти Жидачівського ЦПК» та «Працівники комбінату, нагороджені орденами і медалями Союзу РСР» (с. 88–97) подано списки імен із зазначенням посади. Без бібліографії.

359.Золота книга української еліти = Golden book of Ukrainian elite: Інформаційно-іміджевий альманах: У 6-ти т. / Ред. О. Онопрієнко. — К.: Євроімідж, 2001. — 10-й річниці незалежності України присвячується.

Т. 1. — 576 с.

Т. 2. — 584 с.

Т. 3. — 608 с.

Т. 4. — 640 с.

Т. 5. — 640 с.

Т. 6. — 608 с.

C10173/1–6

Перший і другий том альманаху містить біографічні статті про видатних представників української нації минулих століть. Матеріал подано за алфавітом прізвищ. Перший том — літери А-Ї, другий — К-Я. У 3–6 томах представлено трудові та творчі біографії представників сучасної української еліти. Третій том — державні діячі та політики, четвертий, п'ятий томи — представники промисловості, транспорту, банківської системи та інформаційних технологій; шостий том — представники освіти та науки. Ілюстровано фотографіями.

360.Издательство «Зоря»: Годы и люди. Четверть века флагману полиграфии Днепропетровщины / Ред. В. А. Горецкий. — Д.: ІМА-прес, 2001. — 61 с.: ил.

BA605143

Видання присвячене 25-річчю видавництва «Зоря». Подано стислу біографічну інформацію про колектив поліграфістів Дніпропетровщини.

361.Історичний факультет Запорізького державного університету. 30 років (1971–2001): Ювілейна книга / Запорізький держ. ун-т; Ред. Ф. Г. Турченко. — Запоріжжя: Просвіта, 2001. — 175 с.: ілюстр.

BA619206

Книга містить короткі довідки про історію факультету, кафедр та інших підрозділів, списки аспірантів та випускників факультету за 1975–2001 рр., списки кандидатів наук, які захистили дисертації в спеціалізованій вченій раді історичного факультету. Список наукових праць викладачів історичного факультету с. 61–137.

362. Кіровоградська державна сільськогосподарська дослідна станція в особистостях / Відп. ред. В. В. Савранчук. — Кіровоград: Центрально-Українське вид-во, 2002. — 116 с.: фото. — КДСГДС — 90 років.

BA653830

Книга присвячена 90-річчю Кіровоградської державної сільсько-господарської дослідницької станції Української академії аграрних наук. Вміщено трудові біографії окремих вчених станції у різні роки її діяльності (68 персоналій). Інформацію подано за алфавітом прізвищ. Ілюстровано портретами. Без бібліографії.

363. Корнелюк Д. П. Ковельщини славні імена: Презентаційний альманах: У 2-х т. — Луцьк: Надстир'я, 2001. — 210 с.: ілюстр. — На обкл. авт. не зазнач.

Т. 1. — 210 с.: ілюстр.

C10232/1

У нарисах краєзнавчого альманаху змальовано життєвий шлях більш як 150 заслужених працівників різних галузей народного господарства, нагороджених орденами і медалями; вміщено розповіді про представників новітньої історії Ковельщини. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії. Хронологічні рамки ХХ ст.

364. Народжені Україною: Меморіальний альманах: У 2 т. / Гол. ред. Оноприєнко О. — К.: Євроімідж, 2002. — (Золоті імена України). — Укр. рос. та англ. мовами.

Т. 1: А-К. — 896 с.: ілюстр.

Т. 2: Л-Я. — 896 с.: ілюстр.

B346899/1–2

Книга є продовженням серії видань «Золоті імена України». Подано близько тисячі біографічних статей про видатних українських державних, громадських і релігійних діячів, просвітителів і науковців, діячів культури, мистецтва і спорту, які походженням або діяльністю пов'язані з Україною. Хронологічні рамки Х–ХХ ст.

365. Нікітін В. Г. Пам'яттю повінчані: Книга пам'яті відділкової лікарні ст. Конотоп Південно-Західної залізниці. — Суми: ВВП «Мрія-1» ЛТД, 2003. — 184 с.: ілюстр. + 6 арк. фотогр.

BA641357

У книзі представлено 100-літня історія розвитку лікарні. В розділі «Пам'яттю повінчані. Сторінки про кожного» (с. 37–172) зібрано стислі біографічні дані про більш як 80 медиків лікарні, які брали участь у Великій Вітчизняній війні. Ілюстровано фотографіями. Документально-художнє видання розраховане на широке коло читачів. Без бібліографії.

366.Новітня історія України. Портрети сучасниць / Укр. акад. геральдики, товарного знаку і логотипу; Авт.-упоряд., ред. В. Болгов. — К., 2003.

Т. 1. — 176 с.: ілюстр.

BC347239/1

Книга є презентаційним виданням у якому подано біографічні відомості про видатних сучасниць — представниць ділової, культурної та наукової сфери з інформацією про їх професійні досягнення у галузях економіки, науки та культури. Біографічна інформація розміщена у розділах: „Громадська діяльність. Політика. Державна служба”, „Економіка”, „Наука і освіта”, „Охорона здоров'я”, „Культура і спорт”, „Багатодітні матері” (185 персоналій). Ілюстровано фотографіями. Іменний покажчик (с. 170–171).

367.Павлоградському механіческому заводу 70 лет. (1931–2001): Краткие очерки по истории Павлоградского механического завода Производственного объединения «ГП Южный машиностроительный завод имени А. М. Макарова» / Сост. В. Н. Льяной; Ред. О. С. Шкуропат и др. — Д.: Пороги, 2001. — 237 с.

CO24368

Громадсько-політичне видання присвячене історії заводу. У розділі «Трудовой коллектив. Руководство завода» (с. 172–236) подано 20 коротких біографічних довідок, список висуванців заводу та список Ветеранів праці та учасників Великої Вітчизняної війни. Ілюстровано фотографіями. Для широкого читацького загалу.

368.Правова система України: Видатні особистості та провідні спеціалісти / Ред. В. В. Болгов; Авт.-упоряд. В. В. Болгов. — К., 2002— .

Вип. 1. — 2002. — 256 с.: ілюстр.

B346361/1

Іміджевий збірник містить біографічну інформацію про провідних фахівців у галузі права сучасної України.

369.125 років Наукового товариства імені Шевченка: Зб. наук. пр. і матеріалів, присвячений Ювілею Товариства / Відп. ред. О. Купчинський. — Л., 2001. — 388 с.: фото. — (Праці сесій, конференцій, симпозіумів, «круглих столів» НТШ у Львові / НТШ; Т. 12).

BA626775

Збірник містить вітальні листи та телеграми з нагоди 125-річчя НТШ, наукові статті з проблем сучасної національної науки і культури та історії НТШ. Біографічний матеріал подано у статтях «Іван Панькевич і Наукове Товариство імені Шевченка» (с. 79–90) та «Євген Маланюк та Іван Багряний: дві концепції визволення України» (с. 145–150). Список ілюстрацій с. 355–358. Іменний покажчик (с. 359–380). Бібліографія постатейна.

370.Сыжко В. Г. Время и люди: Очерк истории Верхнеднепровского опытно-экспериментального машиностроительного завода. — Д.: Січ, 2001. — 167 с.: фото.

BA605563

Книга присвячена 100-річчю заводу. В ній розповідається про основні етапи його розвитку. В розділі «Расширение и техническое перевооружение завода» (с. 78–84) подано коротку біографічну інформацію про представників 18 робітничих династій. Розрахована на масового читача.

371.Ткачева Т. В. Краснолучский машиностроительный завод — 70. Люди, годы, жизнь. 1931–2001. — Луганск: Голос Донбасса, 2001. — 112 с.: фото. — На обл. и тит. л. авт. не указан.

BA614760

У виданні представлено історію заводу через трудову діяльність людей, їхні спогади. У розділі «Историко-архивные справки» (с. 101–106) подано списки директорів заводу, апарату правління, начальників цехів, лауреатів Державної премії, лауреатів Премії Ради Міністрів СРСР, трудових династій. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії. Для широкого кола читачів.

6. Мемуарна література (спогади, щоденники).

Див. також №№ 103, 234, 281, 293, 318.

- 372.Боберський І.** Щоденник, 1918–1919 рр. / Упоряд. Ю. Мицик; Ін-т української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія»; Канадський ін-т українських студій Альбертського ун-ту (Едмонтон). — К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2003. — 260 с.

BA636661

У книзі детально описані події польсько-української війни, проголошення ЗУНР, краху Австро-Угорщини. У «Примітках» (с. 253–258) подано короткі біографічні довідки про дійових осіб тогочасних подій (понад 60 прізвищ). Для науковців, та всіх, хто цікавиться історією України.

- 373.Бойчук Б. М.** Спомини в біографії. — К.: Факт, 2003. — 198 с., [32] арк. фотоіл. — (Серія «Українські мемуари»).

BA644493

Більша частина книги (с.51–185) є спогадами поета та перекладача, члена Нью-Йоркської Групи Богдана Бойчука про своїх друзів (Лавріненко Ю., Шевельова Ю., Костюка Г., Кошелівця І., Осьмачку Т., Стефановича О., Барку В., Кравціва Б., Лесича В., Косача Ю., Гірняка Ст., Вірського П., Павличка Д., Драча І., Кюніца С., Ігнатова Д., Воробйова М., Кочура Г.) — діячів української еміграції 50–90-х рр. ХХ ст. Показчик імен (с. 186–196). Ілюстровано фотографіями. Видання розраховано на широкий читацький загал.

- 374.Они освобождали Никополь:** Из воспоминаний ветеранов Великой Отечественной войны / Сост. Н. П. Аверьянов. — Д.: Пороги, 2001. — 252 с.: ил., фото.

BA614526

До книги увійшли спогади ветеранів Другої світової війни — фронтовиків, партизанів та підпільників, які боролися за звільнення нікопольської землі. На початку видання вміщено короткі біографії 7-и відомих воєначальників (с. 9–16). У розділі «Герої Радянського Союзу — визволителі м. Нікополя» (с. 45–56) подано 15 біографічних довідок.

- 375.Переможці:** Спогади інвалідів Великої Вітчизняної війни / Упоряд. С. З. Батрак. — К.: Молодь, 2001. — 238 с.: фото

BA622252

В альманах увійшли розповіді 25 ветеранів — учасників Другої світової війни, в яких відтворено історичні події. Перед кожним нарисом вміщено фотографію та біографічну довідку про ветерана. Матеріал подано за алфавітом. Без бібліографії.

7. Генеалогічні матеріали.

Див. також №№ 228, 257.

- 376. Вихованець Т.** Костянтин і Януш Олександровичі Острозькі / Нац. ун-т «Острозька академія»; Ін-т української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. Острозький осередок. — Острог, 2001. — 78 с.: ілюстр. — (Studia Historica res gestas Ostrogoe illustrantia; Vol. 2). — Бібліогр.: с. 71–77.

BA626781

У праці досліджується життя та діяльність синів князя Олександра Острозького — Костянтина і Януша. Висвітлюється їх дитинство, навчання, участь у суспільно-політичному житті країни, взаємини з оточуючими. У розділі «Волинський рід князів Острозьких. Олександр і Анна Костчанка Острозькі» (с. 9–17) наведено інформацію про генеалогію роду Острозьких.

- 377. Генеалогічні записки Українського геральдичного товариства.** — Біла Церква, 2000–2001.

[**Вип. 1**] / Відп. ред. Є. Чернецький. — 2000. — 191 с.: ілюстр.

Вип. 2 / Голов. ред. Є. Чернецький; Літ. ред. В. Іванців; Перекл. з слов. А. Гречило; Перекл. з польськ. О. Стародуб. — 2001. — 310 с.

BC36255/1–2, П-1062/1,2

У першому випуску пропонуються матеріали, які були виголошені під час сьомої, восьмої та дев'ятої геральдичних конференцій, а також нові розвідки, дослідження та повідомлення з генеалогічної тематики. Ґрунтовні біографічні та генеалогічні матеріали вміщено у розділах «Студії» (с. 9–60) та «Родоводи» (с. 61–120). Хронологічні рамки XVII–XX ст. Бібліографія постатейна. Показчик родів с. 187–191. Другий випуск за структурою, характером матеріалу відповідає попередньому. Без показчика.

- 378. Головацький І.** Володимир Темницький і його рід. — Л.: Монастир Свято-Іванівська Лавра, 2002. — 272 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 80–82.

BA628791

Книга присвячена подільському роду Темницьких, представники якого були видатними громадсько-політичними діячами XIX ст. та активними учасниками українських визвольних змагань 1914–1921 рр. Подано родовід Темницьких, список публікацій про В. Темницького та його список робіт (с. 80–82). Іменний показчик (с. 264–267). Для істориків, народознавців.

379.Запаско (Приймак) М. А. Мій родовід: Окремі спогади з мого особистого життя. — Л., 2001. — 51 с.: ілюстр.

P92703

У виданні представлено історію родоводу Марії Запаско (дівоче прізвище Приймак), написану на основі спогадів її матері Т. М. Приймак (дівоче Парфеса). Представлено відомості про її батька Приймака А. І., матір Парфесу Т. М., чоловіка Запаско Я. П. Ілюстровано фотографіями.

380.Ковалинский В. В. Семья Терещенко. — К.: Преса України, 2003. — 387 с.: фотоил.

BA637697

У монографії вміщено матеріали про сім'ю Терещенків, а саме — Артемія Яковича, Миколу Артемовича, Федора Артемовича, Івана Миколайовича, Олександра Миколайовича, Варвару Миколаївну, Богдана Івановича, Федора Федоровича, Михайла Івановича. Подано родословну Терещенків (с. 378–386). Ілюстровано фотографіями з архівних фондів. Бібліографія в підрядкових примітках.

381.Лисенко С. Визначні представники роду Незабитовських в історії Центрально-Східної Європи (XVI–XX ст.) / Нац. педагогічний ун-т ім. М. Драгоманова. — Біла Церква, 2001. — 77 с.: ілюстр.

BA621490

У виданні представлено 29 біографій визначних представників шляхетського роду Незабитовських герба Любич, що залишили помітний слід в політичному, духовному та культурному житті ряду історичних епох Білорусі, Литви, Польщі, Росії та України. Хронологічні рамки XVI–XX ст. Бібліографія пристатейна.

382.Список білоцерківської шляхти / Т-во охорони старожитностей Київщини; Уклав Є. Чернецький. — Біла Церква, 2001. — 78 с. — Бібліогр.: с. 76–77.

BA627813

У виданні подано відомості про білоцерківські роди та їх сусідів з трьох повітів Київської губернії (Васильківського, Таращанського, Звенигородського). Прізвища зазначено українською, польською й російською мовами, а коли є відповідні відомості, подано також герб, повіт та села, де мешкали ті роди в XIX ст, й відомості про перші документальні й хронікальні згадки. Інформацію подано за алфавітом. Для істориків та широкого кола читачів.

383. Терлецький В. В. Роде наш красний. Ушинські крізь призму століть. — Суми: Собор, 2001. — 215 с. — Бібліогр.: с. 73–82.

ВА616965

У науково-популярному виданні на основі архівних джерел розповідається про старовинний український дворянський рід Ушинських, їх внесок у розвиток вітчизняної культури, зокрема, просвітництво та педагогіку. Висвітлено зв'язки Ушинських з Сіверянським краєм. Подані спогади про Ушинського К. Д. та його нащадків, статті деяких біографів — дослідників діяльності педагога. Розрахована на краєзнавців, істориків, педагогів, широке коло читачів.

384. Шишко І. Ф. Липківські родоводи: Історико-краєзнавчі розповіді / Рівненське обл. краєзнавче т-во Всеукр. спілки краєзнавців; Гощанська районна краєзнавча організація. — Рівне: Волинські обереги, 2001. — 100 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 96–97.

ВА614566

Науково-краєзнавче видання містить документальні розповіді про історію багатьох сімей с. Липки Гощанського району Рівненської обл. (Пугачики, Назарики, Лащуки, Бичківські, Шалатові, Антохови, Наумчуки, Невірковці, Головайчуки, Якимчуки, Нечипорики). Хронологічні рамки XIX–XX ст. Розрахована на широке коло читачів.

8. Доповнення до Вип. 1.

- 385.Академічна** юридична думка / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Уклад. І. Б. Усенко, Т. І. Бондарук; Ред. Ю. С. Шемшученко. — К., 1998. — 503 с. — Бібліогр. с. 497–498.

BC32971

У книзі висвітлено основні етапи становлення і розвитку юридичної науки в системі НАН України за 80 років її існування. У розділі “Юридичні наукові праці академіків і членів-кореспондентів УАН, ВУАН і АН УРСР” (с. 78–391) та “Юридические научные труды академиком и членом-корреспондентов НАН Украины” (с. 392–493) вміщено наукові праці учених із максимальним збереженням лексико-фразеологічного складу і термінології першоджерела, індивідуально-авторських й часових особливостей мови. Перед кожною публікацією вміщено короткі відомості про життєвий і творчий шлях, державну і громадську діяльність юристів. Подано 26 персоналій. Інформацію в розділах розміщено за хронологією присвоєння наукового звання.

- 386.Архів** Коша Нової Запорозької Січі. 1734–1775: Корпус док. / Упоряд.: Л. З. Гісцова; Центр. держ. іст. архів України; Ред.: П. С. Сохань. — К., 1998. — (Джерела з історії укр. козацтва).
Т. 1. — 695 с.

B342738

Розглядається Архів Коша Запорозької Січі — пам'ятки української писемності XVIII століття; в якому всебічно і комплексно відобразився останній сорокарічний період існування запорозького козацтва. Документи охоплюють життя Запорожжя в усіх його проявах: господарську, соціально-правову діяльність, культуру, побут, міжнародні зв'язки, а також адміністративні заходи Запорозького уряду. Цінну інформацію містять атестати, видані Кошем, які висвітлюють біографічні відомості про запорожців, їхню службу в куренях і походах за період 1671–1771 рр. Окремо подано документи щодо організації церковної справи на Запорожжі, автономії запорозької церкви. Іменний покажчик (с. 619–645). Географічний покажчик (с. 658–666). Розраховано на науковців, викладачів і студентів, краєзнавців, усіх, хто цікавиться історією козацтва.

- 387.Васильчук М.** Письменство на Коломийщині. Друга половина 16 ст. 1939 р. — Коломия: Народний дом, 1993. — 78 с.

BA636707

У книзі висвітлено літературне життя Коломийщини другої половини XVI – 30-х рр. XX ст. Подано біобібліографічні довідки про письменників, літературознавців, критиків, видавців, які жили на Коломийщині, вихідців з Коломийщини (с. 30–73). Довідки подано в алфавітному порядку. В кінці кожної довідки подано перелік джерел. Ілюстровано фотографіями (40 портретів). Перелік імен (с. 74–77). Розраховане на літературознавців, краєзнавців, усіх, хто цікавиться історією літератури.

388. Видатні вчені Національної Академії наук України; Особові архівні та рукописні фонди академіків і членів-кореспондентів у Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського (1918–1998): Путівник / Національна б-ка ім. В. І. Вернадського НАН України; Уклад. О. С. Боляк; Редкол. О. С. Онищенко. — К., 1998. — 307 с.

BA585462

У путівнику вміщено дані про склад і зміст документів особових архівних фондів академіків та членів-кореспондентів НАН України від часу її заснування і до сьогодення, що зберігаються у фондах Інституту рукопису та Інституту архівознавства НБУВ. В анотаціях фондів подано короткі біографічні довідки фондоутворювача, інформацію про наявність біографічних документів, наукових праць, фотодокументів, документів про службову діяльність, листування. Проанотована 121 особовий фонд (с. 17–257) та «Колекцію документів вчених України, репресованих у 30–50-ті роки 20 ст.» (с. 257–259, Єфремов С. О., Каганович Н. А., Кримський А. Ю., Рудницький С. Л., Семковський (Бронштейн) С. Ю., Слабченко М. Є.). Іменний покажчик (с. 269–303). Розрахований на науковців, викладачів вузів, аспірантів, студентів, а також тих, хто цікавиться історією вітчизняної науки.

389. Владимир (Швец), отец. Архипастыри Харьковской епархии (1799–1999) / Владимир (Швец), отец, С. М. Куделко, О. Г. Павлова. — Х.: Бизнес Информ, 1999. — 124 с.: ил. — (Серия «Харьковский биограф. словарь»). — 200-летию Харьковской епархии Украинской Православной Церкви посвящается. — Библиогр.: с. 117–118.

BA641806

Вміщено 27 біографій харківських єпископів, архієпископів і митрополитів з моменту створення єпархії в 1799 р. до 1999 р. (с. 9–107). Алфавітний покажчик харківських владик (с. 119–120). Для науковців, служителів церкви, викладачів і студентів, всіх, хто цікавиться історією Харківщини.

390. Вчені-краєзнавці Прикарпатського університету імені Василя Стефаника: Біогр. довідник / Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, Кафедра історії України; Івано-Франківська обл. орг. Всеукр. спілки краєзнавців; Авт.-уклад. Б. Гаврилів. — Івано-Франківськ: Плай, 2000. — 22 с.: ілюстр.

P103834

У виданні подано 30 коротких біографій провідних вчених-краєзнавців Прикарпаття др. пол. ХХ ст. Інформацію подано за алфавітом прізвищ. Ілюстровано фотографіями.

- 391. Гавриленко Ю. М.** Видатні діячі кооперативного руху та їх ідеї / Авт.-упоряд. М. В. Аліман, Ю. М. Гавриленко. — 2-е вид., перероб. та доп. — Донецьк: Проект, 2000. — 296 с. — Бібліогр.: с. 288–291.

ВА600561

У книзі міститься понад 100 біографічних довідок про життєвий шлях і діяльність видатних діячів кооперативного руху, які були подвижниками кооперативної ідеї в країнах світу в ХІХ–ХХ ст. У розділі ІХ “Україна” (с. 145–287) подано 46 персоналій. Ілюстровано фотографіями.

- 392. Гаврилів Б.** Прикарпаття в історико-краєзнавчих дослідженнях Івана Вагилевича / Б. Гаврилів, З. Бойчук; Всеукр. спілка краєзнавців. — Івано-Франківськ, 1996. — 40 с.: іл.

Р80000

Висвітлено народознавчу діяльність І. Вагилевича. Подано біографічні довідки про краєзнавців Прикарпаття, лауреатів обласної премії ім. Івана Вагилевича (В. Полек, В. Грабовецький, Р. Скворій, П. Арсенич, М. Паньків, В. Твардовський, В. Никифору, Б. Гаврилів, В. Бурдуланюк). Ілюстровано фотографіями. Розраховано на широкий читацький загал.

- 393. Джерелознавство історії України: Довідник /** Київ. ун-т ім. Т. Шевченка; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України; Редкол.: М. Я. Варшавчик (голова) та ін. — К., 1998. — 212 с.

ВА585552

У довіднику вміщено статті про основні наукові поняття, категорії і терміни історичного джерелознавства, про основні групи джерел з історії українського народу. В розділі “Джерелознавці історії України” (с. 158–211) вміщено науково-біографічні довідки про вчених, що зробили вагомий внесок в теорію і практику джерелознавства. Хронологічні рамки біографічних довідок ХІХ–ХХ ст. Довідки подано за алфавітом прізвищ. Для всіх хто цікавиться українською і зарубіжною історією, проблемами джерелознавства.

- 394. Діячі науки і культури рідного краю: Матеріали і тези наук.-** практич. конф. студ., аспірантів та молодих викладачів вузів м. Рівного (23–25 травня 1994 р.) / Рівненський ін-т культури; Упоряд. В. Й. Сидорук. — Рівне, 1994. — 113 с.

ВА565757

У матеріалах стисло висвітлено життєвий шлях та діяльність визначних діячів науки, культури Волинського краю та тих, хто пов'язаний з ним своїм життям та діяльністю (Ф. Р. Штенгель, А. Кисіль, Ф. Соснина, Б. Грінченко, Г. М. Глотка, С. В. Сороковський, У. Самчук, Г. Р. Равчук, П. Федоренко, Ю. Красевич, Ю. Тарнацький, З. Доленга-Ходаковський, М. Куліш, Л. Курбас, С. Русова, В. П. Пекара, М. В. Хомичевський, Л. М. Ревуцький, А. Лисенко, С. Вознюк). Без бібліографії.

395.Економічна енциклопедія: У 3-х т. / Гол. ред. Б. Д. Гаврилишин. — К.: Видавничий центр «Академія», 2000.

Т. 1: А (абандон) — К (концентрація виробництва). — 864 с.

Т. 2: К (концентрація капіталу) — П (портфельний аналіз). — 848 с.

Т. 3: П (поручництво) — Я (японський центр продуктивності). — 952 с.

В343575/1–3

Видання вміщує інформацію про майже 50 економічних дисциплін в їх історичному розвитку й на рівні сучасних досягнень. Репрезентовано науковий доробок окремих зарубіжних та українських учених. У 1 томі подано біографічні статті про Балудянського М. А., Богданова (Малиновського) О. О., Вернадського В. І., Воблого К. Г., Драгоманова М. П., Зібера М. І.; у 2 томі — Кузнеця Саймона Сміта (народж. в м. Харкові), Подолинського С. А.; у 3 томі — Сковороду Г. С., Слуцького Є. Є., Туган-Барановського М. І., Франка І. Я., Шевченка Т. Г. Для науковців, викладачів, студентів.

396.Золота книга кафедри механіки (1939–1999). Світлій пам'яті наших попередників, наших вчителів. На добру згадку сучасникам і наступникам / Львівський нац. ун-т ім. І. Франка; Ред. Г. Сулим. — Л., 1999. — 102 с.

СО24120

Збірник містить матеріали про діяльність кафедри механіки, нариси про історію заснування та 60-річну діяльність кафедри, її наукову роботу, допоміжні матеріали стосовно керівного і викладацького складу, наукового і допоміжного персоналу та випускників. У розділі «Золотий цвіт випускників» (с. 66–67) подано списки випускників Львівського університету — академіків НАН України, що захищали в університеті кандидатські дисертації з механіки, академіків НАН України, членів-кореспондентів, директорів академічних науково-дослідних інститутів, ректорів університетів та інститутів, докторів наук, професорів.

397.Золота книга українського підприємництва = Golden book of Ukrainian business: Презентаційний альманах: У 2 т. / Ред. В. Калюжний. — К.: Асоціація ділової інформації «Бізнес в Україні», 1999.

Т. 1: Україна на межі тисячоліть; Номінаційні розділи: Олімп. Особистості. Підприємства-лідери. Галузі економіки. — 1999. — 600 с.

С10198/1

Розділ «Особистості» (с. 217–305) містить трудові біографії 44-х кращих представників українського підприємництва. Другий том біографічного матеріалу не містить.

- 398.Золоте поле: Біогр. нариси із серії «Жінки Черкащини» / Підгот. і уклад. В. Чудновець. — Черкаси, 1999. — 80 с.: ілюстр. — (Серія «Жінки Черкащини»). — Спецвипуск ж-лу «Я жінка».**

BA612628

Перший випуск серії “Жінки Черкащини” містить нариси про відомих жінок краю XVII–XX ст. (Ганна Солеко, Мотрона (Олена) Гаплинська, Ганна Золотаренко, Софія Потоцька, Олександра Давидова, Тетяна Симиренко, Ольга Максимович, Катерина Неточаєва, Ольга Білокопитова, Надія Суровцева, Наталія Ливицька-Холодна, Докія Гуменна, Ольга Кусенко). Без бібліографії. Розрахована на широке коло читачів.

- 399.ЗУНР в пам'ятках історії та культури Прикарпаття: Історико-краєзнавче дослідження / Б. Гаврилів, В. Великочий, С. Дерев'янка, В. Передерко; Прикарпатський ун-т ім. В. Стефаника. — Івано-Франківськ, 1999. — 125 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 114–125. — Присвячується 80-річчю ЗУНР.**

BA593601

Зроблена спроба вивчення пам'яток історії та культури Прикарпаття періоду ЗУНР. Вміщено „Список членів Української Національної Ради” (с. 42–47) — більше 150 осіб; фотографії провідних державних діячів вищих органів влади та управління ЗУНР (с. 48–65) — більш як 70 портретів; стисла біографічна інформація у розділі „Педагоги Прикарпаття — учасники визвольних змагань” (с. 66–68) — 18 персоналій. Для істориків, краєзнавців, вчителів студентів.

- 400.Історія Харківської єпархії (До 200-річчя заснування): Бібліогр. покажчик / Харківська держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; Харківська єпархія Укр. Православної Церкви; Склад. Н. І. Полянська, В. О. Ярошик. — Х.: Бізнес Інформ, 1999. — 331 с.**

BA593924

Науково-допоміжний покажчик представляє літературу, яка виходила з початку заснування єпархії і до наших днів. У ньому містяться відомості про документи (книги та статті з періодичних видань) релігійного та світського характеру, видані в різні часи. У розділі 10 “Церковні діячі” (с. 199–301) вміщено ґрунтовний матеріал про правлячих архієреїв Харківської єпархії з 1799 р. (31 персоналія, матеріал згруповано за хронологією служіння архієреїв в Харківській єпархії); про вікаріїв Харківської єпархії (матеріал подано за алфавітом імен або прізвищ вікаріїв). Подано коротку дефініцію, стислі біографічні відомості, інформацію про твори та посилання на джерело, яке містить портрет особи. Іменний покажчик (с. 305–321). Географічний покажчик (с. 322–327). Для священослужителів, істориків, краєзнавців.

401.Ім крила дала Пирятинщина: Енцикл. довідник / Пирятинське районне т-во «Світ через культуру»; Упоряд. Г. Бажан; Худож. В. Ткачик. — Пирятин, 2000. — 115 с. — Бібліогр. с. 110.

ВА609751

У довіднику вміщено біографічні довідки (92 персоналії) присвячені знаним людям Пирятинщини, що на Полтавщині ХІХ–ХХ ст. Ілюстровано фотографіями. Інформацію подано за алфавітом прізвищ. Розраховане на широке коло читачів.

402.Калібаба Д. П. Відомі діячі культури, науки, політики Придесення. — Чернігів: Просвіта, 1995. — 144 с. — (Бібліотечка «Сіверянського літопису»).

ВА646161

Вміщено короткі відомості про видатних людей, які є уродженцями Чернігівщини або чий життя і діяльність пов'язані з краєм. Використано матеріали різних енциклопедичних і довідкових джерел, а також літературознавчі праці та статті з періодичних видань. Внесено прізвища відомих діячів науки, літератури, різних видів мистецтва, а також громадських діячів та воєначальників. Інформацію подано за алфавітом прізвищ. Хронологічні рамки ХVІІІ–ХХ ст.

403.Книга скорби Украины. Донецкая область / Редкол.: И. А. Герасимов (пред.) и др. — Донецк: Донбас, 2000.

Т. 2. — 702 с.: ил.

В344547/2

У дугому томі подано списки мирних жителів області з короткими біографічними відомостями, які були розстріляні, повішені, або загинули від бомбардувань в роки Великої Вітчизняної війни, а також імена військово-службовців, які не увійшли до обласної «Книги Пам'яті».

404.Книга скорби Украины. Одесская область / Ред. И. А. Герасимов. — О.: Обл. отделение поисково-издательского агентства «Книга памяти Украины»; РИА «Аспект», 2000.

Т. 2: Города областного подчинения и районы Одесской области. Дополнение к Книге Памяти. — 2000. — 576 с.: фото.

В343752/2

У дугому томі вміщено короткі біографічні дані про мешканців Одеської області, які стали жертвами німецько-румунських окупантів під час другої світової війни. Дано також доповнення до десятитомного Книги пам'яті (с.445–572), яке складається з таких розділів: 1) воїни Одеської області, що загинули на фронтах у 1941–1945 рр.; 2) воїни, що загинули та поховані на території області під час її оборони у 1941 р. та її звільнені у 1944 р.; 3) воїни-інтернаціоналісти. Інформацію в основній частині книги подано за алфавітом прізвищ по 26 районах області.

405.Книш І. Три ровесниці. 1860–1960. До сторіччя народин Уляни Кравченко, Марії Башкірцев, Марії Заньковецької = *Three ukrainian contemporaries. 1860–1960. Centenary jubilee of Uliana Krawchenko, poetess, Maria Bashkirtzev, painter, Maria Zankowetska, actresses.* — Вінніпег, б.р. — 320 с.

1731укр

Видання подає біографічні нариси про трьох культурних діячок України кінця ХІХ–ХХ ст. Ілюстровано фотографіями. Бібліографія постатейна.

406.Коваленко Л. Облако свидетелей христовых для народов России в ХІХ–ХХ веках (62 биографии с фотографиями). — 2-е изд., доп. биогр. 10-ти братьев из среды ЕХБ. — К.: Центр Христианского Сотрудничества, 2000. — 274 с.: ил.

ВА600828

Видання присвячене 130-й річниці євангельського руху християн-баптистів в Російській імперії та СРСР, у тому числі й на Україні. Подано 62 біографії з фотографіями духовних піонерів-першопроходців, видатних пастирів-вчителів, письменників-богословів, поетів, композиторів, мучеників євангельсько-баптистської віри ХІV–ХХ ст. Представлено персоналії 17 українців. Біографії розміщено в хронологічному порядку. Кожна стаття містить бібліографію. Подано Мартиролог мучеників християн євангельсько-баптистського віросповідання по республіках СРСР (с. 32–34(б)).

407.Козюра І. Историчні постаті Посулля / І. Козюра, В. Козюра. — Полтава: Полтавський літератор, 2000. — 120 с. — Бібліогр. с. 116.

ВА605574

У книзі подано біографії видатних постатей вітчизняної історії ХVІ–ХІХ ст., чия доля нерозривно пов'язана з Посульським краєм (С. Наливайка, Я. Вишневецького, І. Копинського, Н. Шереметьєвої-Долгорукої, Г. Полетики, М. Церетелева, М. Асєєва). Розрахована на широкі кола читачів.

408.Костриця М. Ю. У просторі і часі: Видатні постаті Житомирщини / М. Ю. Костриця, Г. П. Мокрицький. — Житомир: Журфонд, 1995. — 205 с. — (Краєзнавча б-ка).

ВА564152

Науково-популярне краєзнавче видання, яким започатковується серія книжок про рідний край під загальною назвою «Краєзнавча бібліотека». На підставі архівних джерел, епістолярної спадщини, спогадів у першій книзі розповідається про видатних людей, чиє життя та діяльність пов'язані з Житомирщиною. Постають імена державних і політичних діячів — активних учасників і керівників національно-визвольних змагань українського народу, діячів науки, освіти та літератури (Рильський М. Т., Огієнко І. І., Феценко-Чопівський І. А., Людмила Волошка, Вероніка Морозівна, Довженко О. П., Липський В. І., Тутковський П. А., Усанович М. І., Кравченко В. Г., Осадча-Яната Н. Т., Бруховський В. І., Купрін О. І., Білогруд А. Є., Боцяновський В. Ф., Штеренберг Д. П., Векслер В. Й., Штернберг А. П., Маяковський В. В., Маньковський Ю., Волинський (Рабинович) Л. Н.). Хронологічні рамки XIX–XX ст.

409. Лисенко І. М. Валківська енциклопедія. — К.; Х.; Нью-Йорк: Рада, 2000. — 400 с.: ілюстр.

BC34859

Це перше регіональне енциклопедичне видання в Україні, створене за всіма принципами енциклопедичної літератури. У ньому вміщено біля 1300 термінів, у яких в алфавітному порядку висвітлюється історія, культура, освіта і господарство Валківського району Харківської області, а також представлені біографічні статті про найвидатніших уродженців краю — одного з найстаріших регіонів Слобожанщини. В біографічних статтях простежуються основні факти діяльності особи. В кінці статей подається бібліографія, а також архівні матеріали з посиланням на місце зберігання документа. Ілюстровано фотографіями, картами, планами.

410. Лідери за покликанням. Біографії ректорів Харківського державного автомобільно-дорожнього університету: Історико-бібліогр. нариси / Уклад. Є. Т. Євсєєв. — Х.: ХДАДТУ, 2000. — 47 с.

P88735

Подано біографії А. П. Хмельницького, О. К. Бірулі, Б. В. Решетнікова, І. М. Грушка, А. М. Туренка. Кожна стаття вміщує перелік основних наукових робіт ректорів. Ілюстровано фотографіями.

411. Мала енциклопедія українського козацтва = Short Ukrainian cossack encyclopaedia / С. О. Куглер, В. О. Пірко, І. Є. Намакштанська, М. М. Бедріло; Донецький ін-т туристичного бізнесу; Заг. ред. С. О. Куглер. — Донецьк: ДІТБ, 2000. — 108 с.: ілюстр. — 510-річчю Українського козацтва присвячується!. — Бібліогр.: с. 101–107.

BA614568

У виданні подано стислі відомості з історії, культури, господарства, способу життя українського козацтва. У частині IV „Словник” (с. 51–84) подано короткі біографічні довідки про видатних діячів українського козацтва XVI–XVIII ст. Для широкого кола читачів.

- 412. Мокрицький Г. П.** Історія зв'язку на Житомирщині: факти, події, постаті. — Житомир: Журфонд, 1995. — 28 с. — Бібліогр.: с. 22–24. — До 100-річчя винаходу радіо.

P80144

У брошурі на окремих фактах розкриваються питання історії різних видів зв'язку Житомирщини. У розділі “Зв'язок Житомирщини в іменах (Короткі біографічні відомості про людей, життя і діяльність яких пов'язані з галуззю зв'язку краю)” (с. 18–21) вміщено інформацію про Шержинського С. Д., Мокрицького А. М., Глазера О. А., Феценка-Чопівського А. А., Зундштрема Р.-В. А., Арциховського М. І., Любовича А. М., Коваліва Л. Б., Софроновича В. О. Хронологічні рамки XVIII–XX ст. Іменний покажчик с. 28. Для широкого кола читачів.

- 413. Молявко Г. И.** Геологи. Географы: Биогр. справочник / Г. И. Молявко, В. П. Франчук, В. Г. Куличенко. — К.: Наук. думка, 1985. — 352 с. — Библиогр.: с. 328–344.

BA428422

У довіднику вміщено короткі відомості про життя і наукову діяльність більш як 600 вчених світу та республік СРСР, у тому числі УРСР. Хронологічні рамки IX–XX ст. Частина статей проілюстрована портретами. “Список персоналий” (с. 345–351). Для дослідників історії природознавства, викладачів вузів, студентів, та всіх, хто цікавиться історією науки.

- 414. Особисті архівні фонди відділу рукописів: Анотований покажчик / Львівська наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України; Відп. ред. Л. Крушельницька; Уклад. П. Баб'як. — 2-е вид., випр. і доп. — Л., 1995. — 271 с.**

BA567145

У друге видання включено 276 оглядів особистих архівних фондів відділу рукописів Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника НАН України. Вміщено короткі біографічні довідки про громадських, культурних, освітніх діячів краю XIX–XX ст., особові архівні фонди яких зберігаються тут. Відомості про кожну особу розміщуються в такій послідовності: прізвище, ім'я, по батькові; вказівка на найбільш відомі псевдоніми, на різні написання прізвища, або його зміну внаслідок шлюбу; титул; роки життя; коротка характеристика основної діяльності. Іменний покажчик (с. 228–255). Географічний покажчик (с. 255–263). Покажчик періодичних видань, альманахів, збірників (с. 263–266).

- 415. Провідні вчені Державної металургійної академії України / Авт.-упоряд. С. І. Губенко. — Д.: Арт-Прес, 1999. — 128 с. — До 100-річчя підготовки інженерів-металургів в Україні.**

BC33307

У книзі подані біографічні довідки про провідних вчених Державної металургійної академії України (близько 100 персоналій). Матеріал розміщено за восьми факультетами навчального закладу. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії і покажчиків.

416.Проект тематичного словника енциклопедії «Мистецтво України» / Гол. ред. Укр. рад. енциклопедії. — К., 1986.

Зош. 4: Мистецтво драматичного театру. Кіно, телебачення і радіомовлення. — 1986. — 321 с.

В343597

У проекті словника вміщено терміни розташовані за принципом алфавіту, які поділено на розділи за видами мистецтва і надруковані в 4-х зошитах. В кожному зошиті подано перелік персоналій того, чи іншого виду мистецтва із зазначенням дат життя, псевдонімів, короткої дефініції та обсягом статей у Словнику.

417.Рашковский Н. С. Современные русско-еврейские деятели: (Представители: религии, науки, литературы, искусства и обществ. жизни): Биогр. очерки и характеристики. — О.: Издание Е. Меча, 1899. — 84 с.

Вып. 1. — 1899. — 84 с.

В346141/1

Видання містить біографічні нариси про видатних представників єврейської національної меншини України ХІХ ст. (С. М. Абрамович, М. М. Антокольський, Л. Осипович, А. Я. Гаркаві, Л. Й. Гохман, Х. Іегудович, Гордони, А. Б. Думашевський, С. М. Дубнов, Леванда, М. Г. Моргуліс, Л. С. Пінскер, Й. А. Рабінович, Іцхок-Ельхонон Спектор). Без бібліографії.

418.Реалізм та соціалістичний реалізм в українському живопису радянського часу: Історія, колекція, експеримент / Упоряд.: Ю. Манійчук. — К.: LK Maker, 1998. — 319 с.: ілюстр.

ВС33058

Висвітлюються характерні риси та особливості живопису України радянського періоду. Розглядаються проблеми співвідношення реалізму з ідеологізованим соцреалізмом, а також представлена повна колекція полотен українських митців 1950–1980-х рр., які належать до класики соціалістичного реалізму. У розділі «Біографічні статті художників» (с. 261–291) наведено короткі біографічні відомості про 104 художників, які працювали у цьому напрямку. Іменний покажчик с. 313–319. Мистецтвознавче видання розраховане на спеціалістів, всіх хто цікавиться історією українського живопису.

419.Русова С. Наші визначні жінки. Літературні характеристики-силюети. — Виннипег: Видано заходом Союзу українок Канади, 1945. — 107 с.: ілюстр. — Авт. на тит. не зазначено.

ВА611558, 10616укр.

У виданні подано літературні портрети визначних жінок України XIX–XX ст.: Кобринської Н., Кравченко У., Марко Вовчок, Барвінок Г., Пчілки О., Дніпрової Чайки, Григоренко Г. [Косачева О.], Алчевської Х., Лесі Українки, Кобилянської О., Загірньої М., Яновської Л., Киселівської О., Журби Г., Гриничевичевої К., Божуківної М. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії і покажчиків.

420.Самойленко Г. В. Ніжинський державний педагогічний університет імені Миколи Гоголя / Г. В. Самойленко, О. Г. Самойленко. — Ніжин: НДПУ, 1999. — 278 с.

ВА589219, ФПУ №218

У книзі розкрито всі етапи складної історії одного з найстаріших вузів України. Показано формування творчості українських письменників XVIII–XIX ст. (М. Гоголь, Є. Гребінка, Л. Глібова, Н. Кукольника та ін.), процес створення наукових філологічних та історичних шкіл, з якими пов'язані імена визначних вчених академіків Л. О. Лавровського, П. В. Нікітіна, членів-кореспондентів Академії наук, професорів А. С. Будиловича, Р. Ф. Брандта, Г. А. Ільїнського, В. І. Резанова, М. П. Сперанського та інших, творчі біографії вчених та викладачів Ніжинської вищої школи XX ст. Біографічні матеріали вміщено у всіх розділах книги, кожний з яких присвячений окремому історичному періоду вищого навчального закладу. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії.

421.Самойленко Г. В. Ніжинський драматичний театр ім. М. М. Коцюбинського. — Ніжин, 1996. — 108 с.

ВА569621

У книзі вперше розкривається 60-річна історія Ніжинського драматичного театру імені М. Коцюбинського, у основі якого стояли представники театральної династії Лучицьких, де працювали народний артист України Б. Б. Лучицький, В. П. Ігнатенко, Г. С. Пашенко, заслужені артисти України А. Б. Лучицька, В. Ф. Тось, І. К. Бровченко, В. Г. Авраменко, О. П. Горбенко та інші актори і режисери. Біографічні матеріали вміщено у всіх розділах книги, які в хронологічному порядку змальовують творчу історію театру Ілюстровано фотографіями. Бібліографія в підрядкових примітках. Без покажчиків. Для театрознавців, істориків, усіх, кого цікавить історія українського театру.

422.Соціологія: короткий енциклопедичний словник / Уклад. і ред. В. І. Волович. — К.: Укр. Центр духовної культури, 1998. — 728 с. — Бібліогр.: с. 700–702.

ВА588359

У словнику висвітлюються проблеми історії та теорії соціології. Вперше до словника залучено імена українських соціологів. Включено імена лише докторів наук та тих, хто віддав цій справі не менше 20–30 років. Покажчик статей та їх авторів (с. 706–728). Хронологічні рамки кінець XIX–XX ст. Розрахований на викладачів, студентів, державних службовців, всіх хто цікавиться проблемами суспільствознавства та сучасного соціального розвитку.

423.Столярчук Б. Й. Митці Рівненщини: Енцикл. довідник. — Рівне: Ліста, 1997. — 365 с.: ілюстр. — На обкл. авт. не зазнач.

Табачник Д.В./ВС100

У виданні подано біографічні довідки про професійних та аматорських композиторів, художників, акторів, режисерів, диригентів, виконавців, балетмейстерів та керівників художніх колективів, збирачів та носіїв фольклору, народних умільців, чий життєві та творчі шляхи пов'язані з Рівненщиною. Інформацію подано за алфавітом у восьми розділах. Хронологічні рамки 1940–1996 рр. Вміщено понад 1400 прізвищ. Ілюстровано фотографіями.

424.Сторінки історії. Видатні вчені / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка; Підгот. М. Ляшенко. — К.: Б-ка українця, 1999. — 270 с. — До 165-річчя Київського національного ун-ту ім. Т. Шевченка.

ВА592978

У книзі представлено матеріали про виникнення й становлення окремих факультетів університету та вміщено біографічні статті про деяких науковців, викладачів, педагогів, що пов'язали своє життя з університетом. Інформацію подано по 15 факультетах, Відділенню сходознавства, Інституту міжнародних відносин, Військовому інституту, Астрономічній лабораторії, Ботанічному саду та Науково-дослідному інституту фізіології. Подано 64 персоналії. Ілюстровано фотографіями. Без бібліографії.

425.Табачник Д. В. Україна на шляху у світ: керівники зовнішньополітичних відомств України в 1917–1996 рр.: Біограф. нариси, документи і матеріали: Навч. посіб. для студ., аспірантів спец. «Державне управління», «Міжнародні відносини», «Історія», «Історія України». — К.: Укр. Акад. держ. управління при Президентові України, 1996. — 384 с.

ВА634022

У виданні вміщено біографічні нариси (27 персоналій) про керівників зовнішньополітичних відомств України 1917–1996 рр. До кожного нарису додаються архівні документи і матеріали. Ілюстровано фотографіями. Для студентів вузів, а також всіх, хто цікавиться вітчизняною історією та історією міжнародних відносин. Без бібліографії.

426.Три всесвітньо невідомі постаті українського авангарду / О. Нога, І. Кодлубай, Т. Девдюк, Б. Савицький, Я. Бобош; Акціонерний комерційний Укр. банк «Відродження». — Л.: Логос, 1994. — 115 с.

ВА610240

У виданні подано біографічні нариси про художника Є. Я. Сагайдачного, скульптора М. Гаврилка та художниці Н. Давидової — представників українського авангарду першої половини ХХ століття. Бібліографія постатейна. Ілюстровано фотографіями та ілюстраціями творів.

- 427.Українська** економічна думка: Хрестоматія / Міжнародний фонд «Відродження»; Уклад. С. М. Злупко. — К.: Знання, 1998. — 447 с. — (Програма «Трансформація гуманітарної освіти в Україні»).

ВА586930

У хрестоматії зібрано основні пам'ятки української економічної думки що публікувалися українською, грецькою, англійською, італійською, німецькою, російською мовами та латинню. Подано біографічні відомості про 27 українських економістів від найдавніших часів до ХХ ст. Розрахована на викладачів та студентів економічного профілю, та на усіх, хто цікавиться національною економічною культурою.

- 428.Українська** філологія: школи, постаті, проблеми: Зб. наук. пр. Міжнар. конф., присвяч. 150-річчю від дня заснування кафедри укр. словесності у Львівському ун-ті (Львів, 23–25 жовтня 1998 р.) / Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. Кафедра укр. словесності; Відп. ред. Т. Салига. — Л.: Світ, 1999.

Ч. 1. — 739 с.

Ч. 2. — 752 с.

В343196/1, 2

У двох частинах збірника вміщено значну кількість статей, присвячених аналізу творчого доробку діячів української словесності Львівського університету середини ХІХ–ХХ ст., частина імен яких була незаслужено забута. Іменний покажчик подано у другій частині (с.706–745). Для філологів, літературознавців.

- 429.Ульяновський В.** Історія церкви та релігійної думки в Україні: Навч. посібник: У 3-х кн. — К.: Либідь, 1994.

Кн. 1: Середина ХV — кінець ХVІ століття. — 252 с. — Бібліогр.: с. 229–240.

Кн. 2: Середина ХV — кінець ХVІ століття. — 254 с. — Бібліогр.: с. 215–233.

В339865/1–2

Здійснено спробу системно висвітлити історію церкви в Україні зазначеної доби. У розділі “Київські митрополити 1458–1596: Короткі біографії та огляд релігійно-церковної діяльності” (с. 43–78) подаються відомості про церковних діячів: Григорія Болгариновича, Мисаїла, Симеона, Іоана Глезна, Макарія (Чорт), Іосифа I Болгариновича, Іона II, Іосифа II Солтана, Іосифа III, Макарія II, Сильвестра Белькевича, Іона III Протасовича, Іляю Кучу, Оницифора Дівочку, Михайло Рогозу. У другій книзі посібника вміщено стислу біографічну інформацію про українських святих (с. 95–99). У Додатках подано “Словник староукраїнських сакральних термінів” (с. 236–242) та “Перелік володарів духовних і світських” (с. 251–253). У кн. 3 відокремленого біографічного матеріалу немає. Розрахована на студентів вищих навчальних закладів.

- 430. Чумаченко О.** Образи з минулого: Біогр. довід. осіб, похованих в Успен. соборі Києво-Печер. лаври / Нац. Києво-Печер. іст.-культ. заповідник. — К.: РВМП «Софія», 1999. — 176 с.: ілюстр. — Бібліогр.: с. 153–158 (123 назв).

BA593800

Представлено збірку біографічних нарисів як широко відомих церковних та світських діячів (Феодосія Печерського, К. Острозького, Є. Плетенецького, З. Копистенського, П. Могили, Ю. Слуцького, І. Полубенського, О. Вишневецького, Д. Долгорукова, П. Рум'янцева-Задунайського), так і незнайомих ще широкому загалові осіб, похованих протягом століть у головному храмі Києво-Печерського монастиря. Подано більше 100 персоналій. Іменний покажчик (С.134–152). Розрахована на фахівців-істориків та широкі кола читачів.

- 431. Я вернусь:** Книга художньо-біогр. розповідей / Авт.-уклад. В. П. Ушанов; Ред. В. П. Гураль. — Черкаси: Відлуння, 2000. — 248 с.: ілюстр. — Присвячується воїнам-інтернаціоналістам загиблим в Афганістані.

BA596870

У збірнику подано біографічні оповідання про життєвий шлях воїнів-інтернаціоналістів Черкащини, які загинули в Афганістані: м. Черкаси (18 персоналій); 20 районів області (84 персоналії). Ілюстровано фотографіями.

- 432. Яблонський В. М.** Сучасні політичні партії України: Політикам і початківцям / В. М. Яблонський, Я. Латко. — К.: Альтерпрес, 1999. — 227 с. — Бібліогр. с. 224.

BA591153

Розглядається партійний спектр України станом на лютий 1999 року. Подається історія створення та діяльності, основні програмні положення 68-ми політичних партій та біографічні дані їхніх лідерів. Довідкове видання розраховане на політиків, науковців, викладачів та студентів, усіх, хто цікавиться сучасною політичною історією України.

ПОКАЖЧИК ІМЕН*

- Абрагамсон А. А. (256), (296)
Абраменко Л. М. 59
Абрамович С. М. (417)
Абросимова С. В. 15
Аверьянов Н. П. 374
Авраменко В. Г. (421)
Авсенєв П. (189)
Агаллі (рід) (263)
Азаренко Ю. Б. 260
Азарська О. О. 199, (199)
Азарський І. М. 199, (199)
Айвазовський І. К. (162)
Акімченков М. О. 41
Албул С. М. 293
Александров І. Г. (256)
Александров П. Г. 15
Алексоматі М. (270)
Алешу (Алешо) О. (201)
Алікаєва К. В. 7
Аліман М. В. 391
Алчевська Х. Д. (196), (419)
Алчевський І. О. (161)
Амбодик-Максимович Н. М.
(46)
Амбросій П. (342)
Амосов М. М. (199)
Анаденко Ф. П. 260
Анахарсій (211)
Андрейцев В. І. 28
Андрєєв В. М. 15
Андрєєв М. Д. (199)
Андрієнко Л. Г. 35
Андрій Боголюбський (326)
Андрусяк В. (173)
Андрущенко В. П. 16
Антипенко В. П. 105
Антокольський М. М. (417)
Антонович В. (188), (233)
Антонович Д. (215)
Антоняк Б. 6
Антохови (рід) (384)
Аринштейн Г. Й. (170)
Аркас М. М. (220), (340)
Аркас-Третій М. (340)
Аркуша О. 133
Арманд І. Ф. (39)
Аронов Г. Е. 44
Арсенич П. І. 74, 166, (166),
200, (200), 316, (392)
Артюхіна О. В. (39)
Арциховський М. І. (412)
Асанін І. Ч. 250
Асєєв М. (407)
Астаф'єв О. 229
Астахова В. І. 336
Астахова К. В. 336
Атаманчук Г. 94
Афанасьєва К. С. 260

---

* Номери у дужках позначають особу, що не є автором, але згадується у назві публікації чи анотації.

- Бабієва А. Г. 92
Бабій В. 167
Бабій К. В. 114
Бабій Н. Л. 161
Бабляк В. (342)
Бабчук Є. 291
Баб'як П. 414
Багалій Д. І. (216), (244)
Багрянний Іван (369)
Бадан-Яворенко О. (264)
Бажан А. 151
Бажан Г. 401
Бажан О. Г. 138
Бажанський І. (342)
Баженов Л. В. 157
Базилевич В. М. (216)
Базиль М. (297)
Базій І. Д. 102
Байтала В. Д. (182)
Бакіров В. С. 124
Балудянський М. А. (395)
Банківська Р. (201)
Баран В. 316
Баранівський П. (229)
Баранович Л. (164)
Барановська Н. П. 242
Барац М. Е. 75
Барашиков А. Я. 256
Барвінок Г. (419)
Барвінський В. (247)
Барка В. (373)
Барковская О. М. 270
Барсамов М. (215)
Батрак С. З. 375
Бедрило М. М. 411
Безбородько О. (283)
Безпалій І. Д. (256)
Безсонова В. В. 260
Бейкул С. П. (296)
Бейльштейн Ф. (258)
Бекетов М. М. (258), (290)
Бекетова В. М. 15
Белінська Ф. Ф. 229
Бенардос М. М. (256)
Бенч О. 257
Бердник О. 240, (340)
Бердяєв М. О. (254)
Бережинський В. Г. 205
Березін В. І. (162)
Берло Г. Л. (196)
Бернадський В. М. 43
Бессараб Т. И. 103
Бець Д. 295
Белая О. М. 110, 149
Белоусов М. (297)
Беляков Ю. І. (256)
Белянкін Ф. П. (256)
Бикова Т. Б. 242
Бичківські (рід) (384)
Білий В. (201)
Білий П. Ф. (182)
Білінкевич І. (269)
Білогруд А. Є. (408)
Білодід В. Д. 140
Білокінь С. І. 138
Білокопитова Ольга (398)
Білоус А. М. (199)
Білоусенко П. І. 15
Білошапка В. В. 22, 310
Біляшівський М. Ф. (215)
Біруля О. К. (410)
Бірюкова О. П. (39)
Блаватська О. П. (196)
Боберський І. 372
Бобош Я. 426
Бобринський, граф (237)

- Богач П. Г. (199)
 Богданов (Малиновський)
     О. О. 395
 Богомолець О. О. (55), (199)
 Богораз Л. 241
 Богославець Г. С. (296)
 Бодрухин В. М. 214
 Божуківна М. (419)
 Бойко А. М. 265
 Бойко С. Г. 267
 Бойченко В. (340)
 Бойчук Б. М. 373, (373)
 Бойчук З. 392
 Бойчук М. 295
 Болгов В. В. 63, 79, 87, 88,
     89, 90, 91, 92, 93, 95, 96,
     97, 366, 368
 Болотських М. 240
 Болсуновський С. М. 351
 Большаков В. І. 256
 Боляк О. С. 150, 388
 Бондар В. (297)
 Бондарев Є. О. 336
 Бондарук Т. І. 385
 Бондарчук П. М. 138
 Бондарюк Л. А. 260
 Бора Б. (269)
 Борейко В. Е. 168, 169
 Борис М. 221
 Борисенко В. К. 201
 Борисов І. О. (див. Інокентій,
     архімандрит)
 Борисюк Я. 99
 Борщак І. (220)
 Боряк Г. В. 152, 278
 Ботушанская О. Ф. 270
 Ботушанська Д. (342)
 Боцяновський В. Ф. (408)
- Бочковський І. (247)
 Брайчевський М. (233)
 Брамський К. А. 296
 Брандт Р. Ф. (420)
 Браунер О. О. (168)
 Брега Г. С. 138
 Бредихін Ф. О. (220)
 Бринцев В. В. 205
 Бровченко І. К. (421)
 Бродські (рід) (283)
 Брусилов Г. Л. (220)
 Бруховський В. І. (408)
 Брюховецький В. С. 11
 Бублик Б. Ф. 312
 Бугаєнко І. 70
 Бугаєць П. Г. (256)
 Будилович А. С. (420)
 Будкер Г. І. (А. М.) (182)
 Будний С. (342)
 Будрін П. В. (159)
 Бузескул В. П. (244)
 Букатевич Н. (201)
 Букач В. М. 39
 Булавін Л. А. 28
 Булатова С. О. 150
 Булгаков А. І. (189)
 Булгаков С. М. (254)
 Булгарис Євгеній (279)
 Бунчук Б. (342)
 Буняк Л. (283)
 Бурдуланюк В. (392)
 Бурлов-Васильєв К. О. 7
 Бурмака В. П. 297
 Буртик І. В. (187)
 Бур'ян М. С. (див. Бур'ян
     М. С.)
 Бур'ян Л. М. 123
 Бур'ян М. С. 138, 318

- Бутлеров О. (258)
 Бутович М. (139)
 Бухало С. М. (187)
 Бучко Б. (342)
 Бушин М. І. 252, 253
 Быстряков А. Г. 202, 203
- Вагилевич І.** (235), (335), (345), (392)
 Вайло В. І. (199)
 Варавка С. М. (184)
 Варвак П. М. (256)
 Варшавчик М. Я. 393
 Василенко В. І. (184)
 Василенко М. П. (185)
 Васильєва Е. К. 254
 Васильєва І. Г. 336
 Васильчук М. 387
 Василюк Г. Д. 331
 Васілопуло С. (270)
 Вахнянин А. (269)
 Вашкевич Г. (308)
 Вашуленко М. С. 26
 Векленко О. (297)
 Веклич В. П. (296)
 Векслер В. Й. (408)
 Великочий В. 399
 Вербас В. В. 357
 Вергунов В. А. 159, 170
 Вернадський В. І. (215), (247), (254), (397)
 Верховинець В. (201), (269)
 Верьовка Г. (164)
 Веденєєв Д. В. 298
 Ветухов О. В. (244)
 Виговський І. (214)
 Винар Л. (233)
 Винниченко В. (228)
- Вирган І. (281)
 Вировець В. Г. (170)
 Вихованець Т. 376
 Вишиваний Василь (289)
 Вишиванюк М. (174)
 Вишиванюк Ю. (174)
 Вишневецький Д. (245)
 Вишневецький О. (430)
 Вишневецький Я. (407)
 Вишневський О. О. (199)
 Відуєв М. Г. (256)
 Візор Г. 99
 Вільчинський В. Т. (182)
 Вільшина О. (342)
 Вінграновський М. (340)
 Вінтер О. В. (256)
 Вірський П. (373)
 Владимир (Швец), отец 389
 Власійчук В. Г. (183)
 Власов В. В. (199)
 Власов В. С. 333
 Воблий К. Г. (395)
 Вовк Л. П. 341
 Вовна П. О. (308)
 Вовчок Марко (419)
 Возіанов О. Ф. (199)
 Вознюк В. (342)
 Вознюк С. (394)
 Волинка Г. І. 346
 Волинський (Рабинович) Л. Н. (408)
 Волобуєв М. С. (220)
 Волович В. І. 422
 Володимир Андрійович (326)
 Володимир Мономах (236)
 Володимирський В. О. 256
 Волошка Людмила (408)
 Воробель С. 141

- Воробйов М. (373)
 Воробкевич Г. (342)
 Воробкевич С. (342)
 Воронкова Т. І. 150
 Воронцов М. С. (208)
 Ворончук І. 171
 Воскрекасенко С. (281)
 Вячеслав Володимирович (326)
 В'ялий М. Г. 125
- Гавриленко Ю. М. 391
 Гаврилишин Б. Д. 395
 Гаврилів Б. М. 206, 235,
 335, 390, 392, (392), 399
 Гаврилко М. (426)
 Гаврилков М. (308)
 Гаврилюк О. О. 142
 Гавришкевич І. С. 119
 Гавука-Мочернюк Марія (174)
 Гагенмейстер В. (157)
 Гайда Ю. І. 172
 Гайков А. О. 336
 Галич Ю. (297)
 Галіп Т. (342)
 Галшка Гулевичівна (283)
 Галятовський І. (164)
 Гандзюк Р. 316
 Ганжа О. І. 1
 Ганіткевич Я. 259
 Гаплинська Мотрона (Олена)
 (398)
 Гапон Г. А. (184)
 Гарин В. Б. 45
 Гаркаві А. Я. (417)
 Гаркуша О. М. 220
 Гвардіонов Б. О. 108
 Гвоздецький В. Д. 347
 Гедройц К. К. (159)
- Геккель Я. М. (296)
 Гелей С. (286)
 Геник С. 33, 34
 Генік Р. В. (161)
 Герасимов І. А. (*див.* Гераси-
 мов І. О.)
 Герасимов І. О. 104, 105,
 106, 107, 108, 109, 111,
 112, 113, 116, 403, 404
 Герасимов М. О. (334)
 Герасимович І. (224)
 Геращенко С. Б. 41
 Германов В. Т. 46
 Гермайзе О. Ю. (216)
 Герсванов М. М. (256)
 Гірняк Ст. (373)
 Гісцова Л. З. 386
 Гладкий Йосип (245)
 Глазер О. А. (412)
 Глазовий П. (340)
 Глибицька С. Б. 244
 Гліб Юрійович (326)
 Глібов Л. (420)
 Гломозда В. 284
 Глотка Г. М. (394)
 Глускін Л. М. (238)
 Глуховський В. Д. (256)
 Глушко М. П. (308)
 Глущенко Є. С. 49
 Гнатюк В. (166)
 Гнатюк М. 284
 Гнєвишева О. 153
 Гнидь Б. П. 300
 Гнідаш К. (308)
 Гніздовський Я. (139)
 Гогитидзе М. Д. 47
 Гоголь М. (247), (420)
 Гогоцький С. С. (189)

- Голікова О. М. 37
Голіцин Л. С. (334)
Головайчуки (рід) (384)
Головань В. И. 261
Головацький І. 378
Головко А. (184)
Головко В. Ю. 50
Голуб І. С. 302
Гондюл В. П. 28
Гончар О. (281)
Гончар О. 240
Гончаров Г. І. (171)
Гоппе-Зейлер Е. (258)
Горбаль М. 73
Горбенко О. П. (421)
Горбунов Б. М. (256)
Горбуров Є. Г. 220
Гордасевич Б. О. 262
Гордасевич Г. Л. 262
Гордони (рід) (417)
Горєлов В. І. 205
Горленко В. (308)
Горошко С. 305
Горський В. С. 140
Готалов-Готліб А. Г. (156)
Гофман Я. (207)
Гохман Л. Й. (417)
Грабівський І. (173)
Грабовецький В. В. 173,
174, 206, (392)
Гранатович Л. В. 125, 131
Грандо А. А. 44
Граховський С. І. (207)
Гребінка Є. (420)
Гребінников Ю. С. 220
Гречило А. 377
Гречка Я. 132
Григоренко Г. [Косачева О.]
(419)
Григорієв Н. Я. (185), (228)
Григорій (236)
Григорій Болгаринович (429)
Григор'єв В. С. (256)
Григор'єва Т. Ф. 52
Григорович В. І. (156)
Григурко І. (340)
Гриневич В. А. 205
Гриничевичевої К. (419)
Гринів О. 269, (269)
Гриньок Г. Ф. (185)
Гриценко З. І. 37
Грінченко Б. (188), (394)
Гром Г. 175
Громек С. (308)
Громовенко Л. 284
Грушевська К. М. (196)
Грушевський М. С. (166),
(179), (188), (215), (233),
(247), (335)
Грушкевич Т. (269)
Грушко І. М. (410)
Грущак А. Ф. 176
Губе Р. (156)
Губенко С. І. 415
Губерський Л. В. 16
Губський Б. В. 177, 245
Гузенко Ю. І. 220
Гулюк Ю. Д. (295)
Гуменна Докія (398)
Гунчак Т. 239
Гураль В. П. 431
Гурова О. П. 260
Гусєв В. І. 255
Гусєв-Оренбургський С. І.
(148)

- Густя Й. (320)
 Гуцалюк Л. (139)
- Галаган Г. (283)
 Галагани (рід) (289)
 Грейми (рід) (153)
- Давид Ігоревич (214)
 Давидов Б. Л. (238)
 Давидова Олександра (398)
 Давидова Н. (426)
 Давидовський Г. М. (164)
 Давидюк В. (178)
 Даденков Ю. М. (256)
 Даниленко В. М. 264
 Даниленко В. Я. (297)
 Данило Галицький (155)
 Данило Заточник (236)
 Данило Полонник (236)
 Данько М. М. (148)
 Дворський П. (142)
 Девдюк Т. 426
 Денисов І. В. (296)
 Денисюк В. І. (199)
 Денисюк В. Т. 154, 178
 Денищук О. 99
 Де-Рібас Й. М. (208)
 Дерев'янку С. 399
 Дельцова О. І. 41
 Джиджора І. (269)
 Дзедушицький В. (168)
 Дзюба І. М. 3, 71
 Дзюбенко В. (297)
 Дивний І. В. 122, 149
 Дивный И. В. (*див. Дивний І. В.*)
 Динник Ю. О. (256)
 Дібров Г. Д. (256)
- Діброва Г. В. 308
 Діброва І. (342)
 Дідушицькі (рід) (153)
 Дінкевич Й. (281)
 Дмитрієва О. М. 139
 Дмитрук В. Г. 179
 Дніпрова Чайка (340), (419)
 Добровольський А. З. (182)
 Добровольський Л. П. (216)
 Добровольські (рід) (25)
 Довганич О. Д. 303
 Довгань О. Г. 142
 Довгий С. О. 299
 Довженко О. П. (408)
 Довжук І. В. (337), (338)
 Довнар-Запольський М. В. (216)
 Докучаєв В. В. (168)
 Долгоруков Д. (430)
 Долгоруков М. А. (246)
 Доленга-Ходаковський З. (394)
 Доманицький В. (188), (215)
 Домарецький В. А. 334
 Донської А. Ф. (220)
 Донської Л. Ф. (220)
 Донцов Д. (247)
 Дорошенко В. (158)
 Дорошенко Д. (157), (188)
 Дорошенко Н. (196)
 Дорошенко О. (196)
 Дошівник І. (342)
 Драгоманов М. П. (395)
 Дранніков А. М. (256)
 Драч І. (373)
 Дрінов М. С. (244)
 Дробенко В. (297)
 Дрожжин В. П. 255
 Дубелір Г. Д. (256), (296)

- Дубнов С. М. (416)
 Дулуб В. Г. 113
 Думашевський А. Б. (417)
 Дутківський Л. (142)
 Духнович О. (345)
 Дьяконов В. К. (296)
 Дюкарев Г. В. 104
 Дячков В. (342)
- Е**ллан-Блакитний В. (164)
 Ернст Ф. Л. (215)
 Ерстенюк М. (264)
- Є**вдокимов В. О. 354
 Євтух М. Б. 26
 Євтушенко М. Д. 58
 Євшан М. (269)
 Єгоров О. О. (334)
 Ємельянов О. А. 212
 Єрошенко В. Я. (215)
 Єрмоменко О. М. 214
 Єфименко О. Я. (196), (244)
 Єфремов С. О. (188), (216),
 (388)
- Ж**айворон М. М. 267
 Жевжик Г. О. 81
 Жербін М. М. 48, 256
 Житарь Н. С. 9
 Жолудь О. (297)
 Жудін М. Д. (256)
 Журба Г. (419)
 Жученко С. П. (199)
- З**аболотний Д. К. (199)
 Заборовський Р. (215)
 Заволока Ю. В. 208
 Загірня М. (419)
- Заглада Н. (201)
 Загорій В. (283)
 Загула Д. (342)
 Зайцев Б. П. 124
 Зайцев О. (258)
 Зайцев Ю. О. 220
 Закревська Г. (196)
 Залековий В. П. (184)
 Залозецький В. (269)
 Залозна С. П. 56
 Запаско (Приймак) М. А. 379
 Запаско Я. П. (379)
 Запорожченко І. (308)
 Затонський В. І. (185)
 Захаров Б. Є. 209
 Захаров Є. Ю. 241
 Зеленін Д. К. (215)
 Зеленський О. (297)
 Зелінська Н. В. 332
 Землячка Р. С. (39)
 Зеркаль С. (308)
 Зібер М. І. (395)
 Зільбербранд Ю. Е. (296)
 Зінов'єв М. (308)
 Златник А. (168)
 Зленко Г. Д. 123
 Зленко Катерина (308)
 Злобін Г. К. 38
 Злупко С. М. 211, 427
 Зозуля І. С. (199)
 Золотаренко Ганна (398)
 Золотарьов В. А. 212
 Зорін О. М. (59)
 Зосімади (брати) (279)
 Зубар В. (342)
 Зубарєв Д. 241
 Зубець М. В. 128
 Зубрицький Д. (335)

Зундштрем Р.-В. А. (412)

Іваненко Б. 151

Іваненко О. (281)

Іваницький Б. Г. (159)

Іванко Н. К. 146

Іванов В. О. (256)

Іванов Є. М. (244)

Іванова Г. І. 110

Іванців В. (173), 377

Іванченко П. (308)

Іванчук О. (269)

Іванюк М. 244

Івасюк М. (342)

Ігнатенко В. П. (421)

Ігнатій, митрополит (279)

Ігнатов Д. (373)

Ігуменцев В. (297)

Ігудович Х. (417)

Іжеля Г. Г. (296)

Іконников В. С. (216)

Іларіон Київський (236)

Ілик Б. 32

Іліаді (рід) (263)

Ільїнський Г. А. (420)

Ільйов С. П. (156)

Ільницький І. (172)

Іляй Куча (429)

Інглезі Дмитрій (279)

Інзов І. М. (208)

Інокентій (Борисов І. О.),
архімандрит (189)

Іоан Глезна (429)

Іон II (429)

Іон III Протасович (429)

Іосиф I Болгаринович (429)

Іосиф II Солтан (429)

Іосиф III (429)

Іпсіланті Константін (279)

Ірчан М. (269)

Ісаєвич Я. 133, 155, 213

Іщенко С. (340)

Кавалерідзе І. (308)

Каганович Н. А. (388)

Казарин В. П. 162

Казиміров О. І. (256)

Казьмирчук Г. Д. 216

Калинович І. (269)

Калиновський П. (178)

Калібаба Д. П. 402

Калінцев Ю. О. 255

Калмакан Н. А. 217

Калюжний В. 397

Камінський Ігнаці (206)

Канніццаро С. (258)

Канюк З. (342)

Канюк С. (342)

Капельгородська Н. М. 49

Капелюшний В. П. 218

Капніст Василь (279)

Капністи (рід) (263)

Караджі (рід) (263)

Каразін В. Н. (211)

Каразіни (рід) (263)

Карасік С. 241

Карась Г. В. 206

Карбулицький В. (342)

Карбулицький І. (224), (342)

Каретникова О. 290

Карпенко О. (264)

Карпов В. М. (189)

Касаткін Б. С. (256)

Катерина II (208)

Каховський Ю. М. 256

Кацов І. А. (296)

Качан А. (340)
 Качкан В. А. 269
 Качурін В. (340)
 Кашицький В. (283)
 Кашенко М. Ф. (159)
 Квасницький О. В. (220)
 Квітка-Основ'яненко Г. (222)
 Квятковський А. 120
 Кирило Турівський (236)
 Киричок Р. І. 58
 Киркач Л. Д. 254
 Кирпичников О. І. (244)
 Кирпичов В. Л. (256)
 Кир'яков М. М. (220)
 Киселівська О. (419)
 Кисілевський Теофіл (295)
 Кисіль А. (394)
 Китайгородська В. (342)
 Кікта І. (283)
 Кір'якови (рід) (279)
 Кісь Я. (198)
 Климишин І. А. 7
 Клим Смолятич (236)
 Климов А. О. 271
 Кліменко В. З. 256
 Кмецинський В. (178)
 Кміт Ю. (269)
 Книш Г. М. 62
 Книш І. 405
 Княгиницький Іван(Йов) (235)
 Кобелєв О. В. (256)
 Кобилянська О. (342), (419)
 Кобилянський В. (342)
 Кобринська Н. (419)
 Ковалевська С. В. (196)
 Коваленко Л. 406
 Коваленко О. 164
 Ковалинський В. В. 380
 Ковалів Л. Б. (412)
 Ковалів П. (201)
 Коваль Р. М. 273
 Ковальова І. Ф. 191
 Ковальчук В. П. 207
 Ковригіна М. Д. (39)
 Кодлубай І. 426
 Кожелянко В. (342)
 Козак Е. (139)
 Козак О. 235
 Козицький С. (207)
 Козлов Ф. Н. (163)
 Козюра В. 407
 Козюра І. 407
 Козьма, архімандрит (279)
 Кокошкін С. О. (246)
 Кокрудза І. (269)
 Колесник Л. А. 256
 Коллонтай О. М. (39)
 Колодій В. (342)
 Колоссовський Аггей (184)
 Кольбе Г. (258)
 Комісаренки (рід) (25)
 Компанець В. С. 199, (199)
 Кондратюк Р. Ю. 121
 Кондрацький Є. (157)
 Кононенко М. П. 51
 Константинов Ю. М. 256
 Копинський І. (407)
 Копистенський З. (430)
 Копыл А. Г. 268
 Кордуб М. (269)
 Корец М. 251
 Корінний М. М. 12
 Корнелюк Д. П. 363
 Корнієнко М. В. 256
 Короткий В. А. 258

Корсунь А. О. 7
Корчемний В. Г. 307
Косач Ю. (373)
Косачева О. (див. Григоренко Г.)
Косачі (рід) (178)
Косовський Володимир (289)
Костанді К. (270)
Костанді Х. (270)
Костицький В. 240
Костомаров М. (247)
Костриця М. Ю. 408
Костюк Г. (373)
Косяченко В. (342)
Котлярчук Францішек (206)
Коцюбинський М. (166), (421)
Коць М. (283)
Кочур Г. (373)
Кошелівець І. (373)
Кошкін М. І. (163)
Кравців Б. (373)
Кравченко В. Г. (201), (408)
Кравченко О. А. 301
Кравченко У. (405), (419)
Крамаренко С. М. (308)
Красевич Ю. (394)
Кремінь Д. (340)
Кривенко О. 5
Крижанівська І. І. (196)
Кримський А. Ю. (201), (388)
Крип'якевич І. (233)
Кропивницький М. (222)
Крупська Н. К. (39), (184)
Крупський О. І. (46)
Крушельницька Л. 414
Крушельницький А. В. (185)
Куглер С. О. 411
Кудаківський Л. В. (308)
Куделко С. М. 389
Кудрявцев П. П. (189)
Кузик Б. М. 22, 310, 311
Кузик Б. Н. (див. Кузик Б. М.)
Кузик С. П. 180
Кузнець Сміт Саймон (395)
Кузь В. Г. 210
Кузьменко М. М. 264
Кузьмін Є. М. (215)
Кузьмук О. І. 205
Куїнджи А. (270)
Кукольник Н. (420)
Кулаковський П. 181
Куличенко В. Г. 413
Кулініч Ю. 152
Куліш М. (394)
Куліш П. (188)
Кульбакін С. М. (244)
Кульбовський М. 274
Кульчицький С. В. 242
Купа Григорій (279)
Купрін О. І. (408)
Купріянов І. Т. 226
Купчинський О. 369
Купчинський Р. (269)
Купчишин А. І. (182)
Купчишин М. Ф. 182
Куракін О. Б. (246)
Курас І. Ф. 60, 228
Курбас Л. (222), (394)
Курдюмов Г. В. (256)
Кусенко Ольга (398)
Кушнір Б. М. (157)
Кушнір В. (342)
Кушніренко А. (142)
Кушнірик І. Г. 183, (183)
Кущ П. (251)
Кюніц С. (373)

Лабінський М. Г. 71
Лавренко Є. М. (168)
Лаврик С. С. (199)
Лавріненко Ю. (373)
Лавровський Л. О. (420)
Лазарук М. (342)
Лазебник В. І. 302
Лазуренко В. М. 253
Лактионов В. А. 104
Лакуста С. (342)
Ламонова О. 284
Ландау Л. (159)
Ланжерон Луї-Александр-
    Андро де (208)
Лапський О. (229)
Ластівка К. (342)
Лата А. Т. 184
Латиш Ю. В. 216
Латишева К. Я. (196)
Латко Я. 432
Латрі М. (270)
Лашкарьови (рід) (25)
Лащуки (рід) (384)
Лебедєв А. С. (244)
Леванда (417)
Левашов В. В. (246)
Левит А. В. 104
Левитас И. М. (див. Левітас
    І. М.)
Левицький М. (345)
Левітас І. М. 100, 275, 276
Левченко П. (297)
Лейбфрейд А. Ю. 277, 312
Леонтєв К. М. (254)
Лепкий Богдан (269)
Лепкий Л. (269)
Лепкий Микола (269)
Лерман О. М. 321
Лесевич В. (188)
Лесин В. (342)
Лесич В. (373)
Ли Цзєгао 45
Ливицький М. (139)
Липа І. (269)
Липа Ю. (269)
Липай О. 316
Липинський В. (247)
Липський В. І. (159), (408)
Лисенко А. (394)
Лисенко А. І. 252
Лисенко І. М. 409
Лисенко С. 381
Лисін Б. С. (256)
Лисюченко В. В. 45
Литвин В. М. 242, 245,
Литвиненко Є. О. (256)
Литвинов В. 239
Литвинов І. М. (256)
Литвинов О. (297)
Лихварь Д. Ф. (170)
Лівицька-Холодна Наталія
    (398)
Лівицький А. (179)
Лізавенко Г. В. 302
Лікарчук І. Л. 185, 339
Лімін Т. Д. 50
Ліницький П. (189)
Лінниченко А. І. (131)
Лісіна Л. Р. 7
Ліхтарніков Я. М. (256)
Лобанов-Ростовський
    Я. І. (246)
Лозова В. І. 219
Лубенець Г. К. (256)
Луговський Б. (164)
Лука Жидята (236)

Лукаш М. (281)
 Лупанов Б.О. (156)
 Луценко П. К. (161)
 Луцький О. (269)
 Лучицька А. Б. (421)
 Лучицький Б. Б. (421)
 Лучкай М. (345)
 Львов І. (164)
 Льяной В. Н. 367
 Любінець І. Я. 335
 Любовець О. 186
 Любович А. М. (412)
 Любомирські (рід) (153)
 Любчик І. 187
 Люлько О. В. 61
 Лянцкоронські (рід) (153)
 Ляшенко М. 424
 Ляшко В. И. 301
 Ляшко С. М. 56, 230

Мазепа І. (215), (283)
 Мазуренко Л. В. 208
 Майданський І. (174)
 Макаренко І. М. 55
 Макаренко М. (308)
 Макарій (Чорт) (429)
 Макарій II (429)
 Макаров С. О. (220)
 Маковей О. (342)
 Макогон Д. (342)
 Макогони (рід) (269)
 Максимейко М. (308)
 Максимович Ольга (398)
 Маланюк Євген (229), (369)
 Малиновський О. (198)
 Малицька К. (342)
 Малишко А. (281)
 Мальшев В. 251

Мальченко Г. 290
 Маляров А. (340)
 Манжура І. І. (244)
 Манійчук Ю. 418
 Манчук Онуфрій (295)
 Манько В. О. 214
 Маньковський Ю. (408)
 Маразлі (рід) (279)
 Маркевич А. (215)
 Маркович І. В. (183)
 Марковников В. В. (290)
 Маркус В. 21
 Марченко И. Д. 268
 Марченко Л. 141
 Марченко Н. 241
 Марченко Ю. 86
 Маршалл А. (211)
 Масикевич О. (342)
 Маслов В. І. (216)
 Мате Залка (184)
 Матіос М. (342)
 Матрос А. А. 158
 Матяш І. Б. 278
 Махно Н. І. (184)
 Маценко Г. О. 313
 Мацієвич Л. (158)
 Мачулин Л. И. 314
 Маяковський В. В. (408)
 Мевіус А. Ф. (214)
 Мегера М. (157)
 Медведєв В. В. 127
 Медведик П. К. 146
 Мельник А. Ф. 129
 Мельник В. (342)
 Мельник М. (173)
 Мельников М. П. (256)
 Мельничук Б. 141, 342, (342)
 Мельничук Х. 72

- Менделєєв Д. І. (258), (290)
 Месаксуді Костянтин (279)
 Мигаль М. Д. (170)
 Миклашевський М. (283)
 Мировичі (рід) (245)
 Мирский М. Б. 44
 Мисаїл (429)
 Миськів В. Я. 146
 Митрофанова Н. 54
 Михайленко В. П. 42
 Михайленко П. П. 42
 Михайличенко Г. В. (185)
 Михайло Рогоза (429)
 Михеева О. 251
 Мицик Ю. 372
 Мичак А. Г. 182
 Мірза-Авакянц Н. Ю. (196)
 Мірошніченко І. О. 315
 Місевич В. (342)
 Міхневич Й. (189)
 Міхновські (рід) (228)
 Міщенко К. (342)
 Млотковський Людвіг (222)
 Могила П. (283), (430)
 Могильницький А. (235)
 Могилянський А. (215)
 Мозгова Н. Г. 189, 346
 Мозолевський Б. М. (220),
 (340)
 Мокрицький А. М. (412)
 Мокрицький Г. П. 408, 412
 Молчанова Р. С. 293
 Молякко Г. И. 413
 Моргуліс М. Г. (417)
 Мороз В. М. (199)
 Мороз І. В. 27
 Мороз Л. І. 27
 Морозівна Вероніка (408)
 Морозов В. Р. 317
 Морозов О. О. (163)
 Морфієвич М. (342)
 Москалюк М. (174)
 Мохник А. 132
 Мстислав Ізяславич (326)
 Мстислав Німий (326)
 Мстислав Юрійович (326)
 Музиченко О. Ф. (131)
 Музиченко С. (201)
 Мунтіян В. І. (182)
 Мусіяченко В. Ф. (256)
 Мушкетик Ю. (281)
 Нагай М. В. 119
 Надлер В. К. (244)
 Назарики (рід) (384)
 Назарук О. (269)
 Назарчук В. В. (296)
 Наливайко С. (407)
 Намакштанська І. Є. 411
 Намдаров Г. М. 318
 Насридїнова Я. С. (39)
 Науменко В. П. (185)
 Наумчуки (рід) (384)
 Невірковці (рід) (384)
 Незабитовські (рід) (381)
 Нейко Є. М. (199)
 Неймеш М. (297)
 Непомнящий А. А. 145
 Неровецький О. І. (256)
 Нестеренко Л. С. 132
 Нестор (236)
 Неточаєва Катерина (398)
 Нефелін В. (164)
 Нечипорики (рід) (384)
 Нечкіна Н. В. (196)
 Никифор (236)

- Никифор Феотокі (279)
 Никифоров В. М. (157), (215)
 Никифору В. (392)
 Нікітін В. Г. 365
 Нікітін П. В. (420)
 Нікіфоров В. І. 237
 Ніколаєва К. І. (39)
 Нікольченко Ю. М. 214
 Нілова С. 284
 Ніткулинець Є. (320)
 Нічик В. М. 140
 Новиков А. О. 222
 Новиков В. І. (256)
 Новицька-Усенко Л. В. (196)
 Новицький М. Л. 240
 Новицький О. (189), (215)
 Нога О. 426
- Образцов** В. М. (220), (225)
 Овсієнко В. 241
 Огієнко І. І. (185), (408)
 Оглоблин О. (233)
 Огренич Н. М. 340
 Одарченко П. (201)
 Озерський Ю. (264)
 Окіншевич Л. (198)
 Окунівська-Морачевська С.
 (196)
 Олександр І (208)
 Олійник М. 316
 Олінтер-Хвиля А. А. (264)
 Оліфіренко В. В. 4
 Ольговичі (214)
 Ольшанський М. О. (160),
 (296)
 Омельченко Л. 350
 Оницифор Дівочка (429)
 Онищенко О. С. 150, 388
- Онопрієнко О. 359
 Орлик М. А. 35
 Осадча-Яната Н. Т. (408)
 Осипович Л. (417)
 Осіпов О. Ф. 256
 Острозький Костянтин (283),
 (376), (430)
 Острозький Олександр (376)
 Острозький Януш (376)
 Острозькі (рід) (171), (376)
 Осьмачка Т. (373)
 Отришко Я. (308)
 Охременко С. Ф. (334)
- Павленко** Р. І. 355
 Павлик М. (269)
 Павличко Д. (373)
 Павлишин М. 73
 Павлів В. 5
 Павло І (208)
 Павлова М. В. (196)
 Павлова О. Г. 389
 Павлович Ю. (201)
 Паладій М. В. 299
 Палій П. (342)
 Панасюк Є. М. (199)
 Панкратова Г. М. (196)
 Панов М. І. (336)
 Пантусов М. М. (220)
 Пантюк С. (342)
 Панькевич Іван (369)
 Паньків М. (392)
 Паньківський К. (188)
 Панько М. М. 319
 Папара (рід) (279)
 Папудов Костянтин (279)
 Парадизов П. О. (216)

- Парфеса Т. М. (*див.* Приймак Т. М.)
Пархоменко В. (308)
Пархоменко В. Д. 299
Пасічник Т. 320
Пастух Р. 32
Патон Б. Є. (199)
Патон Є. О. (163), (199), (256)
Патони (рід) (25)
Пахарєва Н. О. (196)
Пачоський Й. К. (168)
Пащенко Г. С. (421)
Пащук І. (157)
Пейсахович Г. І. (238)
Пекара В. П. (394)
Пельц Д. 153
Пенішкевич О. І. 224
Первенко В. П. (296)
Перебийніс Г. (157)
Перебийніс П. М. (182)
Передерий В. Г. 225
Передерко В. 399
Пернатєв Ю. С. 254
Пестонюк І. 99
Петлюра С. (179), (188), (215)
Петлюри (рід) (228)
Петров В. (201)
Петров М. І. (189)
Петровський М. (164)
Петрунь Ф. Є. (156)
Петрушевич А. (335)
Пиріг Р. 148
Пирогов М. І. (199)
Писемський Г. Ф. (46)
Письменний В. І. 129
Підкова І. З. 24
Підопригора А. П. (199)
Пілюгін Л. С. 7
Пінскер Л. С. (417)
Пінчук Т. Д. 227
Пірко В. О. 411
Піроцький Ф. А. (160), (296)
Піча В. М. 29
Плетенецький Є. (430)
Плєхов М. Д. (256)
Плюта Б. О. 288
Подолінний А. М. 136, 285
Подолінський С. А. (211), (395)
Подолянина О. І. (182)
Покидченко Л. 148
Полетика Г. (407)
Полєк В. (269), (392)
Полонська-Василенко Н. Д. (196), (233)
Полоцький О. (264)
Полубенський І. (430)
Полуботки (рід) (245)
Поль О. (283)
Поляков Л. П. (256)
Поляков М. В. 62
Полякова І. М. 55
Полякова Ю. Ю. 312
Полянко О. С. 193
Полянська Н. І. 400
Поп І. 23
Попель С. (172)
Попов М. (297)
Попович М. 6
Попович О. (224), (342)
Посацька А. (173)
Посацький П. (173)
Посохов С. І. 244
Потебня О. О. (244), (308)
Потічний П. Й. 190
Потоцька Софія (398)

Потоцький П. (283)
 Потьомкін М. Д. (159)
 Преображенський О. О. (334)
 Пригара М. Д. 303
 Приймак А. І. (379)
 Приймак М. А. (див. Запаско М. А.)
 Приймак Т. М. (379)
 Приймаченко І. 96
 Прилуцький Ю. І. (182)
 Притика Д. М. 294
 Приходченко Т. С. 234
 Приходько С. М. (159)
 Прихотько А. Ф. (196)
 Причепій Є. М. 347
 Прокопенко Г. М. (308)
 Прокопенко І. Ф. 31, 349
 Прокопович В. К. (185)
 Прокопчук В. С. 192
 Пронів Д. (173)
 Процек О. Г. (199)
 Пугачики (рід) (384)
 Пузанов І. І. (168)
 Пушик С. (269)
 Пучков В. (340)
 Пчілка О. (419)
 П'янов В. Я. 281, (281)
 П'ятаченко Г. О. 272

Рабінович Й. А. (417)
 Равчук Г. Р. (394)
 Радакова О. (196)
 Раєвський Г. В. (256)
 Рак Я. 320
 Раллі (брати) (279)
 Рапп І. 241
 Ратушний Р. 120
 Рафальський Г. (178)

 Рачук М. (342)
 Рашковський Н. С. 417
 Ребров С. О. (160), (296)
 Ревуцький Л. М. (394)
 Редько Ф. А. (185)
 Реформатський С. М. (290)
 Решетніков Б. В. (410)
 Редін Є. К. (244)
 Резанов В. І. (420)
 Рєпнін М. Г. (246)
 Рибак І. В. 343, 344
 Рижук С. М. 90
 Рильський М. Т. (281), (408)
 Рильські (рід) (289)
 Різниченко О. (340)
 Різниченко Т. М. 260
 Рікорд Петро (279)
 Рікун І. Е. 204
 Рішельє, герцог (208)
 Родіонов О. В. 101
 Родіонова Ю. О. 101
 Родоканакі (279)
 Розанов М. П. (168)
 Розумовський К. (283)
 Рокосовський К. (229)
 Ролле Й. (199)
 Роман Мстиславич (155)
 Романенко Ю. 53, 356
 Романець О. (342)
 Романів В. (173)
 Романів О. 323
 Романіка В. М. (170)
 Романчук П. Р. (308)
 Романюк М. М. 13, 135, 137, 165
 Рославець М. А. (161)
 Рубан Ю. Д. 232
 Рудик П. А. 345

- Рудницький С. Л. (388)
 Рум'янцев-Задунайський П.
 (430)
 Русаков В. О. 334
 Русова С. Ф. (188), (196),
 (394), 419
 Рябков П. (157)
 Рябоконт В. П. 272
 Рябцева О. С. 139
- Савицький Б. 426
 Савостин В. 282
 Савранчук В. В. 362
 Савченко І. (308)
 Савченко О. Я. 299
 Савчин В. Й. 358
 Савчук М. 20
 Савчук О. Д. 193
 Савчук Ю. 245
 Сагайдачний Є. Я. (426)
 Сагайдачний П. (283)
 Садовська-Барілоті (Тобіле-
 вич) М. К. (220)
 Садовський (Тобілевич)
 М. К. (220)
 Садовяну М. (281)
 Сазоненко Г. С. 51
 Сакада Л. 233
 Саксаганський (Тобілевич)
 П. К. (220)
 Салига Т. 428
 Самійленко В. (188)
 Самойленко Г. В. 420, 421
 Самойленко О. Г. 420
 Самчук У. (247), (394)
 Сантананєєв С. М. (220)
 Сапегін А. О. (220)
 Сапєги (324)
- Сапожников І. В. 234
 Сахновський М. М. (256)
 Сваричевський А. В. (157)
 Свидницький А. (269)
 Свистунова Т. В. 109
 Свіріков О. Г. (59)
 Северин І. К. (308)
 Северин М. М. (308)
 Севернюк Т. (342)
 Сеітумер Е. 117
 Селезінка С. (142)
 Семанюк Н. (269)
 Сембратович Р. (188), (269)
 Семененко А. М. 106
 Семенова Г. В. 39
 Семик Ю. А. 238
 Семковський (Бронштейн)
 С. Ю. (388)
 Сенченко Г. І. (170)
 Сенчик О. (342)
 Сенюти (324)
 Серапіон Володимирський
 (236)
 Серафімов Серафім (279)
 Сербенюк І. (174)
 Сергиєнко С. Н. 46
 Серебряков А. 53
 Сеченова-Бокова М. О. (196)
 Сидоренко Н. М. 188
 Сидоренко О. І. 188
 Сидорук В. Й. 207, 394
 Сизоненко О. (269), (340)
 Сильвестр (269)
 Сильвестр Белькевич (429)
 Симеон (429)
 Симиренки (рід) (245),
 (283), (289)
 Симиренко Тетяна (398)

- Симрок В. В. 46
Синельников М. (222)
Синько О. Р. 49
Синюк І. (342)
Сирота В. В. 266
Сирчина О. В. (357)
Ситник К. М. 27
Сікорський В. Б. (229)
Сікорські (рід) (25)
Сімович В. (224)
Сірецька Марія (187)
Скворцов І. М. (189)
Скворій Р. (392)
Скліфосовський М. В. (199)
Скоб'як Г. 96
Сковорода Г. С. (247), (395)
Скопенко В. В. 28, 258
Скоропадська Олена (240)
Скоропадська-Милорадович
Єлизавета (240)
Скоропадський Данило (240)
Скоропадський Павло (240)
Скорченко С. Б. 170
Скрипник В. П. 81
Скрипник М. О. (185), (264)
Слабошпицький М. Ф. 283
Слабченко М. Є. 388
Славянов М. Г. (256)
Сліпушко О. 236, 239
Слободяник Г. Я. (256)
Слуцький Є. Є. (211), (395)
Слуцький Ю. (430)
Слюсаренко Ф. І. (59)
Смаль-Стоцький С. (224),
(342)
Сминтина В. А. 156
Смирнов В. 322
Смирнова Е. 251
Смирнова-Залекова О. І.
(196)
Смовж П. Я. 309
Смолій В. А. 2, 10, 138, 245,
279
Смолічев П. (164)
Снегірьов О. М. 65
Сніцарчук Л. В. 135
Сокирко О. Г. 255
Солеко Ганна (398)
Соловьев А. С. 104
Соловьева О. М. (162)
Сольчаник Р. 239
Сорокина Т. С. 44
Сороковський С. В. (394)
Соснина Ф. (394)
Сосюра В. (281)
Софронович В. О. (412)
Сохань П. С. 386
Спаська Є. (201)
Спектор Іцхок-Ельхонон
(417)
Сперанський М. П. (420)
Срібняк М. (173)
Ставничий А. (174)
Стародуб О. 377
Старченко С. М. 134
Стасова О. Д. (39)
Стасюк І. А. 324
Стебницький П. Я. (185)
Стельмах В. С. 8
Степанков В. С. 343
Степанюк Б. (281)
Степовик Д. В. 194
Стефанов Б. В. (256)
Стефанович О. (373)
Стешенко І. М. (185)
Стіліануді О. (270)

- Столярчук Б. Й. 423
 Стравинський Ф. (229)
 Стратій Я. М. 140
 Стрельбицький І. (308)
 Стрижак Є. М. 253
 Строганов О. Г. (246)
 Стройков В. В. 25, 80
 Стронський Здіслав (206)
 Стронський Р. Р. (162)
 Струве А. Є. (256), (296)
 Ступак Ю. П. (148)
 Судієнко М. Й. (215)
 Сулим Г. 396
 Сумцов М. Ф. (244)
 Супоницька (196)
 Сургай Н. С. 66
 Суровцева Надія (398)
 Суслин В. И. 357
 Суханек Антоні (206)
 Сухомлинський В. (247)
 Сушинський Б. І. (325)
 Сыжко В. Г. 370
- Т**
 Табачник Д. В. 425
 Табенська Т. В. 258
 Тавпаш А. (283)
 Тараріко О. Г. 127
 Тарасюк Г. (342)
 Тарнавські (рід) (289)
 Тарнацький Ю. (394)
 Тарновські (рід) (283)
 Татаринів С. И. 238, 280
 Татусяк С. П. 98
 Твардовський В. (392)
 Телемко О. 86
 Темницький (рід) (378)
 Темницький Володимир
 (378)
- Теодосій Печерський (*див.*
 Феодосій Печерський)
 Терешкова В. В. (39)
 Терещенки (рід) (283), (380)
 Терещенко С. (201)
 Терлецький В. В. 383
 Тимонін М. О. (170)
 Тимошенко С. П. (256)
 Тит Войнаровський, отець
 (187)
 Титаренко О. М. 101
 Тичина П. (164), (281)
 Тіль Ю. (320)
 Ткач М. (342)
 Ткачева Т. В. 371
 Ткаченко М. М. (215)
 Ткачик В. 401
 Ткачук Б. В. 299
 Ткачук М. Л. 140
 Тобілевич М. К. (*див.* Садов-
 ська-Барілоті)
 Тобілевич П. К. (*див.* Сакса-
 ганський)
 Толоконнікова Н. М. 41
 Топілін В. В. (161)
 Тось В. Ф. (421)
 Трахтеров В. С. (238)
 Третері (родина) (153)
 Третьяк О. В. 28
 Тронько П. Т. 10, 52, 215,
 231
 Троцько Г. В. 219
 Трощинський Д. (283)
 Троян В. 257
 Труфяков В. І. (256)
 Туган-Баранівський М. І.
 (211), (395)
 Тульчинська В. П. (196)

- Тупик С. В. 195
 Тургунова Г. (39)
 Туренко А. М. (410)
 Турченко Ф. Г. 15, 361
 Турянський О. (269)
 Тутковський П. А. (408)
- Узбек** О. А. 263
 Українка Леся (166), (419)
 Ульяновський В. 429
 Урманова Л. П. 266
 Усанович М. І. (408)
 Усенко І. Б. 385
 Уткін О. І. 205
 Ушанов В. П. 431
 Ушинський К. Д. (383)
 Ушинські (рід) (383)
- Фаль** В. П. 116
 Фальц-Фейн Ф. Є. (168)
 Федака С. Д. 69
 Феденко П. (158)
 Федів Ю. О. 346
 Федоренко П. (394)
 Федоришин М. 326
 Федорів Р. (269)
 Федоров М. Ф. (254)
 Федорович В. (283)
 Федосова В. Б. 67
 Федунків З. 316
 Федькович Ю. (224), (342)
 Федяев С. В. 238
 Феодосій Печерський (430)
 Феотокі Никифор (279)
 Фещенко-Чопівський А. А.
 (412)
 Фещенко-Чопівський І. А.
 (159), (408)
- Филатов Ю. 251
 Филипович П. П. (216)
 Фищенко С. П. 66
 Фінкель О. М. (238)
 Фіров П. Т. 348
 Фішер-Слиж М. (283)
 Фльоров О. П. (164)
 Фольварочний В. (342)
 Фоменко А. К. 302
 Фоменко Д. Д. 243
 Фостій І. (142)
 Фотинський О. (157)
 Франко І. Я. (166), (188),
 (247), (335), (395)
 Франчук В. П. 413
 Фуркевич В. О. 334
 Фурцева К. О. (39)
- Хазанович** А. А. 287
 Халанський М. Г. (244)
 Ханенки (рід) (228), (283)
 Хараджаєви (279)
 Харитоненки (рід) (283)
 Харлампович К. (198)
 Харов'юк Д. (342)
 Хасхачих В. И. 327
 Хатаєва Є. І. (148)
 Хижняк З. І. 11, 288
 Хитров О. 85
 Хмельницький А. П. (410)
 Хмельницький Б. (214)
 Ховренко М. О. (334)
 Ходоровський М. 152
 Ходченко П. (340)
 Холодний П. /молодший/
 (139)
 Холодний П. І. (185)
 Хоменко Г. С. (185)

Хомин В. (173)
Хомичевський М. В. (394)
Хорунжий Ю. М. 289
Хоткевич Г. (247)
Хотовицький С. Х. (199)
Христофоров Григорій (279)
Христюк П. О. (185)

Цакун С. П. 330
Царинний І. (340)
Цегельський Л. (269)
Целевич Ю. (235)
Церетелева М. (407)
Цимбал Ю. В. 258
Цинковська І. І. 243
Цікайло П. (320)
Цомпель Н. І. 108

Чабан А. Ю. 115, 245
Чабан Д. Ю. 328
Чабан М. П. 147, 302
Чаговець В. (308)
Чайковський Ю. Б. 41
Чайковські (рід) (153)
Чекаль Л. А. 347
Чекман І. С. (199)
Чекушина Ю. М. 84
Червінський В. І. 255
Червяк П. І. 18
Черкасенко С. (340)
Чернецький Є. 377, 382
Черній А. М. 347
Чижова Л. (340)
Чикаленки (рід) (289)
Чикаленко Є. (188), (283)
Чичибабіни (рід) (215)
Чомпа П. (211)
Чорний Д. Н. 67

Чорноброва В. (340)
Чучман Л. 329

Шабліовський Є. (178)
Шалатові (рід) (384)
Шалімов О. О. (199)
Шандра В. С. 246
Шаповал М. (188)
Шаповал Ю. Г. 247
Шаповал Ю. І. 212, 239, 248
Шаран В. (172)
Шараневич І. (335)
Шаройкіна О. А. 76
Шаруканіди (рід) (214)
Шаталин А. В. 268
Шаталюк Б. П. (199)
Шатько О. В. 128
Шафер В. (168)
Шашкевич М. (345)
Швалб М. Г. 244
Швец (*див.* Владимир Швец,
отец)
Швець В. А. (322)
Шевельов Ю. (373)
Шеверницький В. В. (256)
Шевченки (рід) (245)
Шевченко А. А. 306
Шевченко В. С. (39)
Шевченко В. Ф. 12
Шевченко М. М. (308)
Шевченко С. В. 298
Шевченко Т. Г. (200), (345),
(395)
Шевченко Ф. П. (215)
Шевчук В. 239
Шемшученко Ю. С. 19, 385
Шендеровський В. 291
Шепелявець Я. (283)

- Шептицький А. (283)
 Шереметьєва-Долгорука Н. (407)
 Шержинський С. Д. (412)
 Шерман І. Л. (238)
 Шикулин В. П. 225
 Шилинс Ю. А. 44
 Шиманський І. Х. 114
 Шимонович С. І. (183)
 Шинкарук В. І. 17
 Шишко І. Ф. 384
 Шкода В. Г. 118
 Шкрумеляк Ю. (269)
 Шкуропат О. С. 367
 Шкутяк З. (173)
 Шмідт К. (258)
 Шокало О. 353
 Шольц-Куліков Є. П. 334
 Штенгель Ф. Р. (394)
 Штернберг А. П. (408)
 Штундель О. Р. (256)
 Шульгіна Л. (201)
 Шуляк В. К. (324)
 Шумрикова-Карагодіна Л. П. 196, 197
 Шумський В. 30
 Шумський М. 30
 Шумський О. Я. (185)
 Шуптар В. Д. 172
 Шуста Р. М. 24
 Шухевич Роман (180)
 Шухов В. Г. (256)
- Щ**епотьєв В. (201)
 Щербатюк В. М. 249
 Щириця Ю. О. (185)
 Щурхало В. Я. (159)
- Ю**рій Львович (155)
 Юрійчук М. І. 342
 Юркевич П. (189)
 Юрчишин В. В. (182)
 Юр'єв В. (340)
 Юхименко В. Д. (182)
 Юхимець Г. М. 243
 Ющенко К. Л. (196)
- Я**блонський В. М. 432
 Яблоновські (324)
 Яворський С. (172)
 Якимчуки (рід) (384)
 Яков(Іаков) Мних (236)
 Яковенко О. С. 110
 Январьов Е. (340)
 Яновська Л. (419)
 Яновський Ф. Г. (199)
 Яременко В. 239, (308)
 Яремчук В. П. 198
 Яричевський С. (342)
 Ярін В. М. (256)
 Ярослав Мудрий (53), (236)
 Ярослав Сірецький, отець (187)
 Ярошик В. О. 400
 Ярошинська Є. (342)
 Яруцкий Л. Д. 292
 Ясєєв Г. С. 64
 Ясєв Г. Є. 110
 Ясинський Ф. С. (256)
 Яснопольський М. П. (211)
 Яськевич Т. (187)
 Яхін І. (297)
 Яцик П. (283)
 Яцків М. (164)
 Яцуба В. Г. 306

ПОКАЖЧИК НАЗВ ТВОРІВ*

- Автономная Республика Крым 105
Академіки та члени-кореспонденти України 199
Академічна юридична думка 385
Академія педагогічних наук України 26
Александровка. Взгляд через века 311
Альманах пошани й визнання Полтавщини 350
Арбітражні суди України: історико-правовий нарис, портрети, події 294
Аркушеві образотворчі видання у фондах Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (1904–1923) 243
Архипастыри Харьковской епархии (1799–1999) 389
Архитекторы-евреи в Харькове 277
Архів Коша Нової Запорозької Січі. 1734–1775 386
Астрономічний енциклопедичний словник 7
- Безыменные берега: Очерки Приазовья 317
Биография мужества: Памяти сотрудников донецкой милиции, погибших при исполнении служебного долга 251
Бібліографи Одеської державної наукової бібліотеки імені М. Горького 123
Білики: історичне минуле в документах, спогадах і художніх творах 184
Білогірський район, Віньковецький район, Волочиський район, Городоцький район, Деражнянський район, Дунаєвецький район, Ізяславський район, місто Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський район, Красилівський район, Летицький район, Новоушицький район 114
Біобібліографічний словник учених Харківського університету 124
Біографії ректорів Харківського державного автомобільно-дорожнього університету 410
Біографічний довідник завідувачів кафедр та професорів національного медичного університету імені О. О. Богомольця (1841–2001) 55

---

* У покажчик включені назви творів, продовження назви, паралельні назви творів, назви томів

- Біографічний довідник професорів ДДМА 61
 Біографічні нариси із серії «Жінки Черкащини» 398
 Будищі — село над Клевенню 195
 Будівництво. Видатні інженери України 38
 Будівництво. Комунальне господарство. 80
- В** рядах боротьби за справедливість 250
 Валківська енциклопедія 409
 ВАТ «Хмельпиво». 100 років: Роки, люди, традиції 352
 Верховна Рада в обличчях 40
 Видавництво «Mathesis» (1904–1925): Матеріали до історії та каталог книг 204
 Видавнича справа та редагування в Україні: постаті і джерела (XIX — перша третина XX ст.) 332
 Видатні винаходи в галузі електрозв'язку 299
 Видатні вчені Національної Академії наук України; Особові архівні та рукописні фонди академіків і членів-кореспондентів у Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського (1918–1998) 388
 Видатні гістологи 41
 Видатні діячі кооперативного руху та їх ідеї 391
 Видатні діячі України минулих століть 353
 Видатні жінки України і їхній внесок у розвиток національної і світової науки (друга половина XIX — середина XX ст.) 196
 Видатні земляки 87, 88, 89, 90, 91, 92, 95, 96
 Видатні інженери України 38
 Видатні лікарі 134
 Видатні постаті в історії України IX–XIX ст. 255
 Видатні українські вчені та інженери-будівельники 256
 Видатні хіміки 290
 Визначні імена та підприємства України 25
 Визначні постаті Тернопілля 257
 Визначні представники роду Незабитовських в історії Центрально-Східної Європи (XVI–XX ст.) 381
 Визначні юристи сьогодення 354
 Визначні, відомі й «та інші...» 281
 Викладачі Ніжинської вищої школи 125, 131

- Виконавські школи України: Кафедра сольного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського (1971–2001) 300
- Від археології до економіки, регіоніки, біпернетики і екогомології 211
- Відомі діячі культури, науки, політики Придесення 402
- Військове будівництво в Україні у ХХ столітті: історичний нарис, події, портрети 205
- Вінницький мартиролог. Книга пам'яті жертв політичних репресій на Вінниччині (20–50-і рр. ХХ ст.) 98
- Вожді-правителі України 42
- Волинського цвіту по всьому світу 154
- Володіння князів Острозьких на Східній Волині (за інвентарем 1620 року) 171
- Волоща — отча земля 176
- Вони боролись за волю України: (Нарис історії Сірожупанної дивізії) 179
- Вони прославили наш край 141
- Воспоминания участников боевых действий работников государственного промышленного предприятия «Кривбасспромводоснабжение» о фронтовых дорогах 103
- Время и люди: Очерк истории Верхнеднепровского опытно-экспериментального машиностроительного завода 370
- Вступ до харчової технології та інженерії (виноробство) 334
- Вчені-грунтознавці, агрохіміки, землероби 127
- Вчені-краєзнавці Прикарпатського університету імені Василя Стефаника 390
- Вчені економісти-аграрники 128
- Вчені і фахівці України в галузі зварювання і споріднених технологій 43
- Вчені Тернопільської академії народного господарства 129
- Вчені у галузі ветеринарної медицини 130
- Вчені хіміки. Почесні члени Університету Св. Володимира (1834–1919) 258
- Выдающиеся горные инженеры и специалисты угольной промышленности Украины 66
- Выдающиеся имена в мировой медицине 44
- Выпускники 1957 года ОИСИ — ОГАСА. 45 лет 208

- Галичина та Волинь у добу середньовіччя: До 800-річчя з дня народження Данила Галицького 155
- Гвардія відважних: Лозівський район Харківської області 102
- Генеалогічні записки Українського геральдичного товариства 377
- Геологи. Географи 413
- Герои и жертвы 275
- Герої Слова о полку Ігоревім 69
- Годы и люди Донетчины 301
- Годы и люди. Четверть века флагману полиграфии Днепропетровщины 360
- Голгофа мільйонів. Документальні свідчення 260
- Город Донецк 104
- Город Макеевка 104
- Город Мариуполь. Першотравневый район 104
- Город Славянск. Славянский район 104
- Города областного подчинения и районы Одесской области. Дополнение к Книге Памяти 404
- Горохів: історико-краєзнавчий нарис 329
- Грабівка. Літопис оселі над Луквою 173
- Греки Харківщини 263
- Греки-Герои Советского Союза 292
- Грецькі підприємці та громадські діячі в Україні XVII–XIX ст. 279
- Грузинский генералитет (1699–1921) 47
- Гуцульське село Ільці: Історичні нариси, спогади, народні оповіді, легенди, обряди, традиції та побут с. Ільці Верховинського району Івано-Франківської області 295
- Два села — одна доля: [Історико-краєзнавчі дослідження про села Блищанівку і Михайлівку в Дунаєвецькому районі Хмельниччини] 192
- 20 видатних українських педагогів. Персоналії в історії національної педагогіки 265
- 200 лет на Одессине: Введение в историю, именные списки по данным метрических книг Иоанно-Предтеченской церкви за 1814–1833 гг., 1881–1917 гг. 217
- Демидівський, Дубровицький, Здолбунівський райони 111

- Державна наукова медична бібліотека. 1930–2000: До 70-річчя заснування 355
- Державний архів Сумської області 148
- Державних нагород удостоєні 356
- Державні, політичні та громадські діячі України: політичні портрети 336
- Деятели науки и искусства 45
- Джерелознавство історії України 393
- Діячі науки і культури рідного краю 394
- Діячі Січеславської «Просвіти» (1905–1921) 147
- «Днепрошина»: годы, события, люди: Краткая история открытого акционерного общества «Днепрошина» 357
- Дніпропетровськ: минуле і сучасне: Оповіді про пам'ятки культури Катеринослава-Дніпропетровська, їх творців і художників 302
- Довідник з історії України 24
- Драбівщина 252
- Дрогобич давній і сучасний у датах, подіях і фактах 32
- Дубно, княжий мій граде! 304
- Євреї Бахмута — Артемовска: Очерки истории XVIII–XX столетия 238**
- Євреї міста Катеринослава-Дніпропетровска 202
- Євреї Катеринослава-Дніпропетровска (XX век) 203
- Економічна енциклопедія 395
- Енциклопедія банківської справи України 8
- Енциклопедія історії України 1, 2
- Енциклопедія Коломийщини 20
- Енциклопедія нашого українознавства 5
- Енциклопедія Олександрівщини 22
- Енциклопедія Сучасної України 3
- Енциклопедія українознавства для школярів і студентів 4
- Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся: Матеріали комплексних наукових експедицій Рівненського фольклорно-етнографічного товариства 207
- Жашківщина: минуле і сьогодні 305**
- Женщины — политические деятели СССР 39
- Жертви московсько-комуністичного терору XX століття 262

Жертви тоталітаризму: Спогади, документи, статті 293
Живопис. Графіка. Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво 70
Жидачівський целюлозно-паперовий комбінат. 1951–2001 358
Житомир. Матеріали до історії міста 331
Жінки України 35
Жінки-вчені Києва 132
Жіноче серце сповнене любові. Портрети киянок на початку ХХІ століття 266

З історії десятирічної діяльності Української спілки в'язнів-жертв нацизму та спогади 223
Закарпаття в Енциклопедії українознавства 21
Замасковані імена: псевдоніми і криптоніми та проблема атрибуції авторства в історіографії українських національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. 218
Заслужені працівники Житомирщини 267
Збірник наукових праць. Спеціальний випуск «До витоків становлення української педагогічної науки» 210
Звід пам'яток історії та культури України 10
Земля и люди Придніпровья 306
З-над Божої ріки 143
Золота книга кафедри механіки (1939–1999). Світлій пам'яті наших попередників, наших вчителів. На добру згадку сучасникам і наступникам 396
Золота книга українського підприємництва 397
Золота книга української еліти 359
Золоте поле: Біографічні нариси із серії «Жінки Черкащини» 398
Золотые Звезды наших земляков 268
ЗУНР в пам'ятках історії та культури Прикарпаття 399

Издательство «Зоря»: Годы и люди. Четверть века флагману полиграфии Днепропетровщины 360
Ими гордится Луганщина 287
История заповедного дела в Украине 168
История зооинженерной науки и современность 232
История Ильичевска: (До 1958 года по документам и воспоминаниям) 234

- История села Чермалык 327
- Іванівці. Літопис села над Прутом 174
- Із історії будівельної техніки 48
- Імена України 36
- Іменні колекції професорів Одеського (Новоросійського) університету в Науковій бібліотеці ОНУ — національне надбання держави 156
- Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича Національної академії наук України 133, 213
- Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича Національної академії наук України: Наукова діяльність, структура, працівники 213
- Історики; 1905–1920 рр. 124
- Історичне краєзнавство 335
- Історичне краєзнавство в системі освіти України: здобутки, проблеми, перспективи 157
- Історичне кримиознавство (кінець XVIII — початок XX століття) 145
- Історичний факультет Запорізького державного університету. 30 років (1971–2001) 361
- Історичні нариси, спогади, народні оповіді, легенди, обряди, традиції та побут с. Ільці Верховинського району Івано-Франківської області 295
- Історичні постаті Посулля 407
- Історичні постаті України: проблеми і пошуки 214
- Історія електротранспорту міста Києва в особах 296
- Історія зв'язку на Житомирщині: факти, події, постаті 412
- Історія Києво-Печерської Лаври 194
- Історія Криворіжжя: сучасний погляд на історичні періоди, постаті та краєзнавчі дослідження 158
- Історія Луганського державного педагогічного університету імені Тараса Шевченка в особах його професорів 271
- Історія освіти, науки і техніки 159
- Історія ОУН-УПА: події, факти, документи, коментарі (Лекції) 348
- Історія регіонів України: Лисянщина 249
- Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях 343
- Історія України. 8 клас: Конспект: Події, дати, постаті 333

- Історія України: імена, події, факти (середина XVII–XIX ст.) 337
- Історія України: імена, події, факти (XX століття) 338
- Історія України: Маловідомі імена, події, факти 215
- Історія українського лицарства: Орден Архистратига Михаїла 325
- Історія української літератури і культури в персоналіях (XIX–XX ст.) 269
- Історія української філософії 346
- Історія Харківської єпархії (До 200-річчя заснування) 400
- Історія церкви та релігійної думки в Україні 429
- Історія. Археологія. Культура 326
- Ічнянський район; Козелецький район; Коропський район; Кожухівський район; Куликівський район 116
- Ї**м крила дала Пирятинщина 401
- К**анцелярія Руської (Волинської) метрики 1569–1673 рр. 181
- Катеринослав — Дніпропетровськ 225. Видатні особистості та обличчя міста 351
- Кафедра педагогіки: минуле і сучасність 219
- Кафедра сольного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського (1971–2001) 300
- Києво-Могилянська академія в іменах, XVII–XVIII ст. 11
- Київська духовна академія 1819–1920: філософський спадок 189
- Київський літопис XXI століття: Визначні імена та підприємства України 25
- Київщинознавство 339
- Кириак Костанди и художники-греки в Одессе. Конец XIX начало XX веков 270
- Кіровоградська державна сільськогосподарська дослідна станція в особистостях 362
- Книга Скорботи України. Закарпатська область 108
- Книга Пам'яті 117, 250
- Книга пам'яті відділкової лікарні ст. Конотоп Південно-Західної залізниці 365
- Книга пам'яті воїнів-євреїв, загиблих під час Великої Вітчизняної війни. 1941–1945. Київ 100
- Книга пам'яті жертв політичних репресій на Вінниччині (20–50-і рр. XX ст.) 98

- Книга Пам'яті і Слави Волині 99
- Книга пам'яті померлих та загиблих внаслідок Чорнобильської катастрофи ліквідаторів, евакуйованих переселенців, які мешкали в Харківській області 101
- Книга пам'яті України 1941–1945. Гвардія відважних: Лозівський район Харківської області 102
- Книга памяти Украины по увековечению участников боевых действий, умерших в послевоенные годы. Донецкая область 104
- Книга Памяти: Воспоминания участников боевых действий работников государственного промышленного предприятия «Кривбасспромводоснабжение» о фронтовых дорогах 103
- Книга полеглих членів ОУН і вояків УПА Львівщини 73
- Книга пошани і пам'яті 272
- Книга рекордів України: Людина і суспільство. У світі науки і техніки 313
- Книга Скорби Украины. Автономная Республика Крым 105
- Книга скорби Украины. Донецкая область 403
- Книга скорби Украины. Одесская область 404
- Книга Скорби Украины: Луганская область 106
- Книга Скорботи України — місто-герой Київ 110
- Книга скорботи України. Дніпропетровська область 107
- Книга Скорботи України. Київська область 109
- Книга Скорботи України. Харківська область 113
- Книга Скорботи України. Хмельницька область 114
- Книга скорботи України. Черкаська область 115
- Книга скорботи України: Рівненська область 111
- Княгиничі: краєзнавчі студії 180
- Ковельщини славні імена 363
- Козацькому роду нема переводу 50
- Коноплярство в Україні: Історичні аспекти розвитку. Погляд у минуле. Проблеми сьогодення. Перспективи 170
- Конструктори електротранспорту: Матеріали наукових читань з циклу: «Видатні конструктори України» 160
- Коротка історія Малятинців 183
- Коротка історія села Борівці 193
- Короткий енциклопедичний словник з культури 12
- Корсунщина 253

- Костянтин і Януш Олександровичі Острозькі 376
- Краєзнавці Прикарпаття (XX ст.) 74
- Краєзнавці України 52
- Краснолучский машиностроительный завод — 70. Люди, годы, жизнь. 1931–2001 371
- Краткая история открытого акционерного общества «Днепршина» 357
- Краткие очерки по истории Павлоградского механического завода Производственного объединения «ГП Южный машиностроительный завод имени А. М. Макарова» 367
- Краю наш Роменський 308
- Криворівня в житті і творчості українських письменників, діячів науки й культури 166
- Крізь роки і відстані: Нариси з історії Іванківського району Київської області та про гордість землі Поліської — талановитих її людей 309
- Кто есть кто в экономике, Вооруженных Силах, науке, культуре Севастополя 79
- Кто есть кто. Строительство. Коммунальное хозяйство 80
- Лауреати нагород. 1991–2002 53
- Лауреати обласної премії імені Тараса Шевченка 1993–2000 274
- Липківські родоводи 384
- Лисянщина 249
- Личаківський некрополь: Малий маршрутний довідник музею «Личаківський цвинтар» 119
- Лідери за покликанням. Біографії ректорів Харківського державного автомобільно-дорожнього університету 410
- Лідери Регіонів 54
- Література рідного краю: Письменники Миколаївщини 340
- Літературно-мистецька Буковиніана 142
- Літературно-мистецька Вижниччина 144
- Літопис визвольних змагань: Мартирологи, біографії, спогади, документи, фотографії 221
- Літопис Камінь-Каширщини 178
- Літопис оселі над Луквою 173
- Літопис села над Прутом 174
- Людина і суспільство. У світі науки і техніки 313

- М. Охтирка, Охтирський район, Путивльський район, м. Ромни, Роменський район, Середино-Будський район, Сумський район, Тростянецький район, м. Шостка, Шосткинський район, Ямпільський район 112
- М. Харків (А-Л) 113
- М. Черкаси, Городищенський район, Драбівський район, Жашківський район, Звенигородський район, Золотоніський район, Кам'янський район, Канівський район, Катеринопільський район, Корсунь-Шевченківський район, Лисянський район 115
- М. Чернігів; Бахмацький район; Бобровицький район; Борзнянський район; Варвинський район; Городнянський район 116
- Мала енциклопедія українського козацтва 411
- Малий маршрутний довідник музею «Личаківський цвинтар» 119
- Малобуяльские греки. 200 лет на Одессине: Введение в историю, именные списки по данным метрических книг Иоанно-Предтеченской церкви за 1814–1833 гг., 1881–1917 гг. 217
- Малоросійське генерал-губернаторство, 1802–1856: Функції, структура, архів 246
- Маньківський район, Монастирищенський район, місто Сміла та Смілянський район, Тальнівський район, місто Умань та Уманський район, Христинівський район, Черкаський район, Чигиринський район, Чорнобаївський район, Шполянський район 115
- Матеріали до біографій етнологів та народознавців України 56
- Матеріали з історії національної журналістики Східної України початку ХХ століття 188
- Матеріали наукових читань з циклу «Видатні конструктори України» 160, 163
- Медицина в Україні. Видатні лікарі 134
- Медична енциклопедія 18
- Миколаївщина: літопис історичних подій 220
- Мистецтво драматичного театру. Кіно, телебачення і радіомовлення 416
- Митці Рівненщини 423
- Мій родовід: Окремі спогади з мого особистого життя 379
- Міністри освіти України 185
- Міста і села Галицького району: історія, пам'ятки, особистості 316
- Місто Богородиці 167

- Моє село. Коротка історія Малятинців 183
- Мужество непокоренных 330
- Музей-архів Переходової доби 149
- Музичне Берегово (1945–2000) 320
- Нагуєвичі** 175
- Нарис історії дисидентського руху в Україні (1956–1987) 209
- Нарис історії села Липівка 187
- Нарис історії Сірожупанної дивізії 179
- Нарис історії української демократично-хліборобської партії (1917–1920 рр.) 186
- Нариси з історії Іванківського району Київської області та про гордість землі Поліської — талановитих її людей 309
- Нариси з історії української етнології 1920–1930-х років 201
- Нариси з історії української культури 283
- Нариси про заслужених працівників галузей народного господарства, освіти та культури Житомирщини 267
- Народжені Україною 364
- Настоящие врачи: из истории кафедры факультетской терапии № 1 Национального медицинского университета 225
- Наука в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка на зламі тисячоліть 28
- Науково-дослідний центр періодики (1993-2003 рр.) 135
- Наш истфак: Очерки, воспоминания, справочные материалы 318
- Наші визначні жінки. Літературні характеристики-силуети 419
- Негосударственные СМИ Харькова 1990–2000 годов. Страницы истории в лицах и воспоминаниях современников 314
- Некрополь старого Житомира 121
- Нескорена Берегиня: Жертви московсько-комуністичного терору ХХ століття 262
- Нескорена Долинщина. Літопис визвольних змагань: Мартирологи, біографії, спогади, документи, фотографії 221
- Нехай не гасне світ науки 291
- Новітня історія України. Портрети сучасниць 366
- Новоставці на Полкві 324

- О** подвигах поисковиков-исследователей Украины по увековечиванию памяти защитников Отечества 64
- Облако свидетелей христовых для народов России в XIX–XX веках 406
- Образи з минулого 430
- Олександрівський меридіан: люди, події, час 310
- Они освобождали Никополь: Из воспоминаний ветеранов Великой Отечественной войны 374
- Они сражались за Родину 75
- Оперная энциклопедия (четыре века мировой оперы: 1600–2000) 9
- Оповіді про пам'ятки культури Катеринослава-Дніпропетровська, їх творців і художників 302
- Оратаї журналістської ниви: Українські редактори, видавці, публіцисти 137
- Орден Архистратига Михаїла 325
- Особа в українській архівістиці 278
- Особи та події в контексті важкої історії 248
- Особисті архівні фонди відділу рукописів 414
- Особистість у контексті національного чину 247
- Особистості 241, 397
- Особистості в історії та культурі України 37
- Особові архівні та рукописні фонди академіків і членів-кореспондентів у Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського (1918–1998) 388
- Особові архівні фонди Інституту рукопису 150
- От крепости до столицы: Заметки о старом городе 312
- Очерк истории Верхнеднепровского опытно-экспериментального машиностроительного завода 370
- Очерки Приазовья 317
- Павло Кіндратович Луценко і сучасність 161**
- Павлоградскому механическому заводу 70 лет. (1931–2001): Краткие очерки по истории Павлоградского механического завода Производственного объединения «ГП Южный машиностроительный завод имени А. М. Макарова» 367
- Павлокома 1441–1945: Історія села 190
- Пам'ятаємо ветеранів Великої Вітчизняної 57

- Пам'яттю повинчані: Книга пам'яті відділкової лікарні ст. Коноп Південно-Західної залізниці 365
- Пам'ять заради майбутнього: З історії десятирічної діяльності Української спілки в'язнів-жертв нацизму та спогади 223
- Памяти сотрудников донецкой милиции, погибших при исполнении служебного долга 251
- Партії та політики. ХХІ століття 97
- Пацканьово — село під Маковицею 319
- Педагоги-вчені Харківського державного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва 58
- Педагогіка у Ніжинській вищій школі 227
- Переможці: Спогади інвалідів Великої Вітчизняної війни 375
- Пересопницька Русь 326
- Персоналії в історії національної педагогіки 265
- Персоніфікований систематизатор-хрестоматія досліджень генези історико-педагогічних знань в Україні (II пол. ХІХ — поч. ХХ ст.) 341
- Пилигрими Крима — Осень'2000 (Путешествия по Крыму, путешественники о Крыме) 162
- Письменники Буковини другої половини ХІХ — першої половини ХХ століття 342
- Письменники Вінниччини 136
- Письменники Запорізького краю 226
- Письменники Миколаївщини 340
- Письменство на Коломийщині. Друга половина 16 ст. 1939 р. 387
- Піаністи України ХХ ст. 65
- Победители 282
- Повернення отаманів Гайдамацького краю 273
- Подвиги героїв бессмертны 321
- Подвижники й меценати: Грецькі підприємці та громадські діячі в Україні ХVІІ–ХІХ ст. 279
- Події і особистості революційної доби 228
- Подільська Шевченкіана: Лауреати обласної премії імені Тараса Шевченка 1993–2000 274
- Поетична антологія Вінниччини ХХ століття 285
- Поклонимся великим тем годам 280
- Політична еліта Дніпропетровщини 76

- Полонський район; Старокостянтинівський район; Старосинявський район 114
- Поляки в Ніжині 229
- Портрети киянок на початку ХХІ століття 266
- Постали із забуття: Репресовані залізничники (1919–1953) 59
- Постаті 135
- Постійна комісія УАН-ВУАН для складання біографічного словника діячів України. 1918–1933: Документи. Матеріали. Дослідження 230
- Почесні члени Університету Св. Володимира (1834–1919) 258
- Почетные граждане города Одессы 261
- Праведники Бабьего Яра 276
- Правова система України: Видатні особистості та провідні спеціалісти 368
- Представники депутатського корпусу Житомирщини 77
- Преподаватели Нежинской высшей школы 125
- Призабуті постаті української історіографії ХХ століття 198
- Прикарпаття в історико-краєзнавчих дослідженнях Івана Вагилевича 392
- Проблеми археології Подніпров'я 191
- Провідники духовності в Україні 60
- Провідні вчені Державної металургійної академії України 415
- Проект тематичного словника енциклопедії «Мистецтво України» 416
- Професори. 1916–2001: (Біографічний довідник професорів ДДМА) 61
- Путешествия по Крыму, путешественники о Крыме 162
- 500 влиятельных личностей. Украина: регионы. Харьковская область 1932–2002 78
- 500 впливових особистостей 53, 67, 68
- Реабілітовані історією. Закарпатська область 231**
- Реалізм та соціалістичний реалізм в українському живопису радянського часу: Історія, колекція, експеримент 418
- Реквием ХХ века 322
- Ректор третього тисячоліття 63
- Ректори Києво-Могилянської академії. 1615–1817 рр. 288
- Репресовані залізничники (1919–1953) 59

- Рівненська область. Березнівський район 99
- Рівненська область. Гощанський район 99
- Рівненська область. Корецький район 99
- Рівненська область. Костопільський район 99
- Роде наш красний. Ушинські крізь призму століть 383
- Розвиток українського шкільництва на Буковині (XVIII — початок XX ст.) 224
- Світлій пам'яті наших попередників, наших вчителів. На добру згадку сучасникам і наступникам 396
- Семья Терещенко 380
- Сердце, отданное людям: О подвигах поисковиков-исследователей Украины по увековечиванию памяти защитников Отечества 64
- Скит Манявський 235
- Славянск. Кто есть кто 81
- Слобідська Україна: село Мельникова, Мельниківська школа 1901–2001 177
- Слобожанський драматичний театр. Нариси історії 222
- Слов'янськ. Хто є хто 81
- Словарь деятелей охраны природы 169
- Словник-довідник з біології 27
- Сміла — рідне місто моє 237
- Современные русско-еврейские деятели: (Представители: религии, науки, литературы, искусства и обществ. жизни) 417
- Сокальська гімназія: Пропам'ятна книга 323
- Софія Київська. Українська література Середньовіччя: доба Київської Русі (X – XIII століття) 236
- Соціальний тип та інтелектуально-освітній рівень номенклатури скрипниківського наркомосу 264
- Соціологія: короткий енциклопедичний словник 422
- Соціологія: терміни, поняття, персоналії 29
- Список білоцерковської шляхти 382
- Спомини в біографії 373
- Старобільщина 315
- 100 видатних особистостей Полтавщини минулих століть 350
- 100 знаменитых мудрецов 254
- 125 років Наукового товариства імені Шевченка 369

Сто найвідоміших українців 284
150 великих українців 33
150 видатних українок 34
Стоголосся: Поетична антологія Вінниччини ХХ століття 285
Сторінки історії. Видатні вчені 424
Страницы военного некрополя старой Одессы 122
Строительство. Коммунальное хозяйство 80
Студія з історії укр. регіоналізму в Речі Посполитій 181
Сучасні дослідники рідного краю 52
Сучасні політичні партії України: Політикам і початківцям 432

Талановиті співвітчизниці 197
Тарас Шевченко і Прикарпаття 200
Творці легендарної «тридцятьчотвірки»: Матеріали наукових читань з циклу «Видатні конструктори України» 163
Театральна Тернопільщина 146
1000 имен: Деятели науки и искусства 45
1970–2001; Загальноуніверситетські кафедри. Історико-правознавчий факультет. Факультет іноземних мов. Музичний факультет. Бібліотека 125
1970–2001; Природничо-географічний факультет. Фізико-математичний факультет 125
1970–2001; Філологічний факультет 125
Тисяча років української суспільно-політичної думки 239
Три всесвітньо невідомі постаті українського авангарду 426
Три ровесниці. 1860–1960. До сторіччя народин Уляни Кравченко, Марії Башкірцев, Марії Заньковецької 405
Три століття гуманітарної та педагогічної освіти в Чернігові: від колегіуму до університету 164
Турківщина: історія населених пунктів 172
Тучапи [Івано-Франківська обл.] над Черемошем 328

У плині часу 22
У просторі і часі: Видатні постаті Житомирщини 408
Україна Людей: Особистість у контексті національного чину 247
Україна на межі тисячоліть; Номінаційні розділи: Олімп. Особистості. Підприємства-лідери. Галузі економіки 397

- Україна на шляху у світ: керівники зовнішньополітичних відомств України в 1917–1996 рр. 425
- Україна ХХ століття: Особи та події в контексті важкої історії 248
- Україна, рік 2003. 500 впливових особистостей 68
- Україна. 1918. Гетьманат 240
- Україна: 10 років незалежності. 500 впливових особистостей 67
- Українська Громадська Група сприяння виконанню Гельсінських угод 241
- Українська економічна думка 427
- Українська журналістика в іменах 13, 14
- Українська культура першої половини ХІХ століття 345
- Українська періодика: історія і сучасність 165
- Українська філологія: школи, постаті, проблеми 428
- Українське декабристознавство 216
- Українське козацтво: Мала енциклопедія 15
- Український біографічний кінодовідник 49
- «Український історик»: Генеза, тематика, постаті 233
- Українські історики ХХ століття 138
- Українські кооператори 286
- Українські лікарі-вчені першої половини ХХ століття та їхні наукові школи 259
- Українські меценати: Добročинність — наша риса 289
- Українські меценати: Нариси з історії української культури 283
- Українські митці поза Батьківщиною 139
- Українські редактори, видавці, публіцисти 137
- Українські Соловки 298
- Українські та зарубіжні будівельники: вчені, педагоги, інженери, архітектори (із історії будівельної техніки) 48
- Українці Австралії 30
- Уряди України у ХХ ст. 242
- УСЕ Універсальний словник-енциклопедія 6
- Ушинські кризь призму століть 383
- Філософія 347**
- Філософія політики 16
- Філософська думка в Україні 140
- Філософський енциклопедичний словник 17

- Хай святиться ім'я твоє 269
- Харків — моя мала Батьківщина 349
- Харківське історико-філологічне товариство (1877–1919) 244
- Харківський державний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди 31
- Харківські художники 297
- Харьков. От крепости до столицы: Заметки о старом городе 312
- Харьковская область 1932–2002 78
- Хатыра Китабы 117
- Хмельниччина від найдавнішого часу до сьогодні 344
- Хто є хто в державному управлінні 82, 83
- Хто є хто в економічній історії України 84
- Хто є хто в Рівному та Рівненській області: Депутати, державні службовці, політики, громадські діячі, науковці, митці, журналісти, бізнесмени 85
- Хто є хто в Україні: [5000 біографічних довідок відомих держ. та громадських діячів] 86
- Хто є хто на Вінниччині. Видатні земляки 87
- Хто є хто на Волині. Видатні земляки 88
- Хто є хто на Житомирщині. Видатні земляки 89, 90
- Хто є хто на Івано-Франківщині. Видатні земляки 91
- Хто є хто на Львівщині: Видатні земляки 92
- Хто є хто на Полтавщині 93
- Хто є хто на Рівненщині 94, 95
- Хто є хто на Рівненщині. Видатні земляки 95
- Хто є хто на Чернігівщині. Видатні земляки 96
- Хто є хто. Будівництво. Комунальне господарство 80
- Хто є хто. Партії та політики. ХХІ століття 97
- Художники України: Живопис. Графіка. Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво 70
- Ц**винтар на Личакові 120
- Центральний Державний Архів Громадських Об'єднань України 151
- Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України 152
- Центральний державний історичний архів України, м. Львів 153
- Цього немає в підручнику. Видатні хіміки 290

- Через роки і доли.** (Нарис історії села Липівка) 187
- Черкаський край в особах.** 1941–2001. Драбівщина 252
- Черкаський край в особах.** 1941–2001. Корсунщина 253
- Черкаський край — земля Богдана і Тараса** 245
- Чернобыльцы: Книга памяти** 118
- Четверть века флагоману полиграфіи Днепропетровщини** 360
- ЧК-ДПУ-НКВС на Харківщині: люди та доли.** 1919–1941 212
- 400 років селу Киселі** 307
- Шаргородщина. Сторінки історії** 182
- Шевченківські лауреати 1962–2001** 71
- Щоденник, 1918–1919 рр.** 372
- Энциклопедия Подкарпатской Руси** 23
- Юридична енциклопедія** 19
- Я вернусь: Книга художньо-біографічних розповідей** 431
- A History of the Kyiv Caves Monastery** 194
- Almanac of Honour and Recognition of the Poltava Land** 350
- Artists of Ukraine** 70
- Cmentarz na Lyczakowie** 120
- Golden book of Ukrainian business** 397
- Golden book of Ukrainian elite** 359
- Three ukrainian contemporaries. 1860–1960. Centenary jubilee of**
Uliana Krawchenko, poetess, Maria Bashkirtzev, painter, Maria
Zankowetska, actreess 405
- Lychakiv cemetery** 120
- Outstanding Ukrainian personalities of the past** 353
- Short Ukrainian cossak encycopaedia** 411
- Ukrainian cossacs: a small encyclopedia** 15

ПОКАЖЧИК УСТАНОВ, ОРГАНІЗАЦІЙ, ПІДПРИЄМСТВ, ТОВАРИСТВ ЯКІ БРАЛИ УЧАСТЬ У ПІДГОТОВЦІ І ВИПУСКУ ВИДАНЬ

- Академія будівництва України 38, 256
Академія будівництва України, Галузеве відділення «Розвиток будівельної науки і техніки» 256
Академія наук Вищої школи України, Відділення історії освіти, науки і техніки 159
Академія педагогічних наук України 16, 25, 26
Акціонерний комерційний Український банк «Відродження» 426
Артемівська міська рада 268
Артемівський державний краєзнавчий музей 268
Артемовский городской совет (*див.* Артемівська міська рада)
Артемовский государственный краеведческий музей (*див.* Артемівський державний краєзнавчий музей)
- Берегівська дитяча школа мистецтв 320
- ВАТ «Укртелеком» 299
Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана 10, 19
Видавничо-поліграфічне товариство «Вік» 20, 41
Відділ освіти Вижницької райдержадміністрації 144
Вінницька обласна державна адміністрація 87, 98
Вінницька обласна рада 98
Вінницька обласна редколегія книги «Реабілітовані історією», Науково-видавнича група 98
Волинське обласне відділення Товариства зв'язків з українцями за межами України «Україна-Світ» 154
Восточно-Украинский биографический институт (*див.* Східно-Український біографічний інститут)
Всеукраїнська національна асоціація піаністів-лауреатів міжнародних конкурсів 65
Всеукраїнська спілка краєзнавців 52, 392
Всеукраїнське лікарське товариство 259

- Головна астрономічна обсерваторія НАН України 7
- Головна редакція Зводу пам'яток історії та культури при видавництві «Українська енциклопедія» ім. М. Бажана 10
- Головна редакція Української радянської енциклопедії 416
- Головна спеціалізована редакція літератури мовами національних меншин України 100
- Головне управління культури і мистецтв Київської міськдержадміністрації 49
- Головне управління освіти і науки Київської міськдержадміністрації 132, 339
- Государственный комитет Украины по делам семьи и молодежи (див. Державний комітет України у справах сім'ї та молоді)
- Гощанська районна краєзнавча організація 384
- Грецький Фонд Культури. Одеська філія 270
- Греческий Фонд Культуры. Одесский филиал (див. Грецький Фонд Культури. Одеська філія)
- Громадська організація «Жінки в науці» 132
- Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека ім. В. Г. Заболотного 256
- Державна наукова медична бібліотека 134, 355
- Державний архів Житомирської області 121
- Державний архів Київської області 149
- Державний архів Сумської області 148
- Державний архів Тернопільської області 72
- Державний департамент інтелектуальної власності МОН України 299
- Державний комітет архівів України 148, 149, 151, 152, 153, 246
- Державний комітет України у справах сім'ї та молоді 321
- Державний політехнічний музей 163
- Дніпропетровська державна медична академія 61
- Дніпропетровський національний університет 62
- Дніпропетровський центр соціальних досліджень 76
- Донецький інститут туристичного бізнесу 411
- Єврейська рада України 100

- Жашківська районна держадміністрація 305
 Житомирська облрада 77
 Житомирське наукове-краєзнавче Товариство дослідників
 Волині 121
 Житомирський інженерно-технологічний інститут 331
- Закарпатська філія українського центру культурних дослід-
 жень 319, 320
 Запорізька обласна організація Національної спілки письменни-
 ків України 226
 Запорізький державний університет 361
 [Закарпатський] Обласний центр народної творчості 319
- Институт украинской археографии и источниковедения им. М. Гру-
 шевского НАН Украины (*див.* Інститут української археографії
 та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України)
- Івано-Франківська міська рада 206
 Івано-Франківська обласна організація Всеукраїнської спілки
 краєзнавців 74, 187, 206, 390
 Івано-Франківська обласна організація Українського товариства
 охорони пам'яток історії та культури 74
 Івано-Франківське міське товариство «Гуцульщина» 166
 Івано-Франківське обласне об'єднання Всеукраїнського това-
 риства ім. Т. Шевченка «Просвіта» 166, 200
 Івано-Франківський осередок Наукового Товариства ім. Т. Г.
 Шевченка 200
 Інститут гуманітарних досліджень Української академії наук
 національного прогресу 35
 Інститут гуманітарних проблем 84
 Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України 19, 385
 Інститут електрозварювання ім. Є.О.Патона 43
 Інститут історичних досліджень Львівського національного уні-
 верситету ім. І. Франка 24
 Інститут історії України НАН України 157, 215, 279
 Інститут мистецтвознавства та етнології ім. М. Т. Рильського
 НАН України 49
 Інститут незалежних експертів 8

- Інститут політичних і етнонаціональних досліджень НАН України 228, 248
- Інститут політичних і етнонаціональних досліджень НАН України, Центр історичної політології 248
- Інститут сходознавства і міжнародних відносин «Харківський колегіум» 297
- Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України 133, 155, 213
- Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України 47, 56, 246, 259, 278, 372, 376, 393
- Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. Львівське відділення 259
- Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України 17
- Історико-культурологічне товариство ім. Докії Гуменної 305
- Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет.**
Центр дослідження історії Поділля 157
- Кам'янець-Подільський державний університет 157, 343
- Канадський інститут українських студій Альбертського університету (Едмонтон) 372
- Карпато-руський етнологічний дослідний центр США
(див. Карпато-руський етнологічний дослідний центр США)
- Карпато-руський етнологічний дослідний центр США 23
- Київський еколого-культурний центр (див. Київський еколого-культурний центр)
- Київське державне вище музичне училище ім. Р. М. Глієра 65
- Київське наукове товариство ім. П. Могили 86
- Київський еколого-культурний центр 168, 169
- Київський національний університет будівництва і архітектури 48
- Київський національний університет ім. Т. Шевченка 16, 28, 164, 393, 424
- Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів 339
- Київський центр науково-технічної інформації 132
- Комітет виборців України 40
- Компанія «Одекс-Плюс» 87
- Координаційне бюро Енциклопедії Сучасної України 3
- Криворізький державний педагогічний університет 158
- Криворізький Жовтневий ліцей 158

- Кримська асоціація гідів-перекладачів й екскурсоводів 162
Кримська асоціація туристичних агенств 162
Крымская ассоциация гидов-переводчиков и экскурсоводов (*див.*
Кримська асоціація гідів-перекладачів й екскурсоводів)
Крымская ассоциация туристических агентств (*див.* Кримська
асоціація туристичних агенств)
- Лабораторія соціального аналізу Ф-4 40
Лисянська районна спілка країзнавців «Витоки» 249
Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України 13,
14, 137, 165, 247, 269, 414
Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України. Нау-
ково-дослідний центр періодики 13, 14, 137, 165, 247, 269
Львівське крайове товариство «Рідна школа» 323
Львівський національний університет ім. І. Франка 247, 396, 428
- М**еждународная общественная организация «Землячество При-
днепровья» (*див.* Міжнародна товаристська організація
«Земляцтво Придніпров'я»)
Миколаївське обласне об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шев-
ченка 340
Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти 340
Міжнародна товаристська організація «Земляцтво Придніп-
ров'я» 306
Міжнародний благодійний фонд Конкурсу Володимира Горові-
ца 65
Міжнародний фонд «Відродження» 427
Міністерство охорони здоров'я України 355
- Н**АН України (*див.* Національна академія наук України)
Наукова творча лабораторія-філія Українського центру культур-
них досліджень 319
Наукове товариство ім. Т. Шевченка 21, 147, 259
Науковий відділ музею «Личаківський цвинтар» 119
Науково-дослідний інститут козацтва при Запорізькому держав-
ному університеті 15

Науково-редакційний відділ при управлінні культури Івано-Франківської облдержадміністрації 74, 316

Национальный музей медицины Украины (див. Національний музей медицини)

Національна академія внутрішніх справ 57

Національна академія наук України 1, 2, 3, 10, 16, 17, 19, 135, 138, 150, 242, 243

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського НАН України 150, 230, 243

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського НАН України. Інститут біографічних досліджень. Інститут рукопису 230

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського НАН України. Інститут рукопису 150

Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського 300

Національний банк України 8

Національний гірничий університет 84

Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник 430

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця 55, 225

Національний музей медицини 44

Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова 341, 381

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» 160, 163

Національний університет «Києво-Могилянська академія» 11, 288, 372

Національний університет «Острозька академія» 198, 233, 376

Національний університет харчових технологій 334, 345

Нижнеселищанська загальноосвітня середня школа 303

Нижнеселищанська сільрада 303

Ніжинська культурно-просвітницька спілка громадян польського походження «Астер» 229

Ніжинське міське товариство української мови ім. Т. Шевченка «Просвіта» 229

Ніжинський державний педагогічний університет ім. М. Гоголя 125, 131, 227

Ніжинський державний педагогічний університет ім. М. Гоголя, Фундаментальна бібліотека 125, 131

- Одесская государственная академия строительства и архитектуры**
(див. Одеська державна академія будівництва і архітектури)
- Одесская государственная научная библиотека им. М. Горького**
(див. Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького)
- Одесская обласная организация Украинского общества охраны памятников истории и культуры** (див. Одеська обласна організація Українського товариства охорони пам'яток історії та культури)
- Одесский горисполком** (див. Одеський міськвиконком)
- Одесский художественный музей** (див. Одеський художній музей)
- Одеська державна академія будівництва і архітектури** 208
- Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького** 123, 270
- Одеська обласна організація Українського товариства охорони пам'яток історії та культури** 261
- Одеський міськвиконком** 261
- Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова. Наукова бібліотека** 156
- Одеський художній музей** 270
- Переяслав-Хмельницький державний педагогічний інститут ім. Г. Сковороди** 248
- Пирятинське районне товариство «Світ через культуру»** 401
- Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника. Кафедра історії України** 74, 173, 174, 206, 390, 399
- Редакційно-видавничий комітет «Енциклопедія Коломийщини»** 20
- Рівненська обласна молодіжна громадська організація «Форум інтелектуальної еліти»** 94
- Рівненське обласне краєзнавче товариство Всеукраїнської спілки краєзнавців** 384
- Рівненський інститут культури** 394
- Рівненський медіа-клуб** 85
- Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО)** 262
- Соціологічна асоціація України** 29
- Спілка жінок України** 35
- Спілка юристів України** 354

- Старобільська райдержадміністрація 315
- Східно-Український біографічний інститут 53, 67, 68, 78, 356
- Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля 214, 338
- Таврический национальный университет им. В. И. Вернадского
(див. Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського)
- Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського 162
- Тернопільська академія народного господарства 72, 129
- Тернопільська обласна бібліотека для молоді 141
- Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека 146
- Тернопільське земляцтво в місті Києві «Тернопілля» 257
- Тернопільський краєзнавчий музей 72
- Тернопільський обласний драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка 146
- Товариство зварників України 43
- Товариство Збереження Української Спащини в Австралії 30
- Товариство охорони старожитностей Київщини 382
- УАН (див. Українська академія аграрних наук)
- Ужгородська спілка чеської культури ім. Я.-А. Коменського 303
- Ужгородське державне музичне училище ім. Д. Задора 320
- Ужгородський національний університет 69
- Украинский Фонд поиска «Память» (див. Український Фонд пошуку «Пам'ять»)
- Украинский центр биографической некрополистики (див. Український центр біографічної некрополістики)
- Українська академія аграрних наук 126, 127, 128, 159, 170
- Українська академія геральдики, товарного знаку та логотипу 88, 93, 95, 96, 366
- Українське історичне товариство 233
- Українське наукове товариство геральдики та векселології 88
- Українське товариство генетиків і селекціонерів ім. М. І. Вавилова 126
- Українське товариство охорони пам'яток історії та культури 121, 249
- Український гуманітарний ліцей Київського національного університету ім. Т. Шевченка 51

- Український державний науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства НАН України 278
- Український державний університет харчових технологій (див. Національний університет харчових технологій)
- Український інститут воєнної історії 249
- Український інститут науково-технічної і економічної інформації (УкрІНТЕІ) 299
- Український Фонд пошуку «Пам'ять» 64, 330
- Український центр біографічної некропістики 47, 121, 149
- УМВД України в Донецькій області (див. УМВС України в Донецькій області)
- УМВС України в Донецькій області 251
- Управління культури Закарпатської облдержадміністрації 319, 320
- Управління культури Тернопільської облдержадміністрації 141, 146
- Управління освіти і науки Київської державної адміністрації (див. Головне управління освіти і науки Київської міськдержадміністрації)
- Фонд «Пам'ять жертв фашизму в Україні» 100**
- Харківська державна академія дизайну і мистецтв 297
- Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка 139, 400
- Харківська єпархія Української Православної Церкви 400
- Харківська міська організація євреїв-інвалідів Великої Вітчизняної війни і учасників бойових дій 75
- Харківська правозахисна група 209
- Харківське міське товариство греків «Геліос» 263
- Харківський державний інститут мистецтв ім. І. П. Котляревського 161
- Харківський державний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди 31, 219, 349
- Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва 37, 58
- Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна 244

Харьковская городская организация евреев-инвалидов Великой Отечественной войны и участников боевых действий (*див. Харківська міська організація євреїв-інвалідів Великої Вітчизняної війни і учасників бойових дій*)

Хмельницький інститут бізнесу 344

Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти 343

Центр гоголезнавчих досліджень 131

Центр охорони дикої природи

Центр охорони дикої природи (*див. Центр охорони дикої природи*) 169

Центр пам'яткознавства НАН України та Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури 249

Центр українознавства Київського національного університету ім. Т. Шевченка 201

Центральна наукова сільсько-господарська бібліотека УААН 159, 170

Центральний державний архів громадських об'єднань України 151

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України 152

Центральний державний історичний архів України 153

Часовоярський городской Совет ветеранов войны и труда (*див. Часовоярський міська Рада ветеранів війни і праці*)

Часовоярський міська Рада ветеранів війни і праці 280

Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича 224, 233

Южноукраинский государственный педагогический университет им. К. Д. Ушинского (*див. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського*)

ПОКАЖЧИК ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗВ

- Австралія 30
Австро-Угорщина 224, 372
Автономна Республіка Крим 105
Александрівка, м. (див. Олександрівка, м.)
Артемівськ, м. 238, 268
Артемівський р-н (Донецька обл.) 268
Архангельськ, м. (Російська Федерація) 298
Афганістан 103, 431
- Бабин Яр 110, 276
Бахмацький р-н (Чернігівська обл.) 116
Бахмут, м. (див. Артемівськ, м.)
Безимянне, с. (Донецька обл.) 317
Берегово, м. 108, 320
Березнівський р-н (Рівненська обл.) 99
Білики, с. 184
Білогірський р-н (Хмельницька обл.) 114
Білорусь 381
Блищанівка, с. (Хмельницька обл.) 192
Бобровицький р-н (Чернігівська обл.) 116
Борзнянський р-н (Чернігівська обл.) 116
- Борівці, с. (Чернівецька обл.) 193
Боснія і Герцоговина 103
Будищі, с. (Сумська обл.) 195
Буковина 142, 183, 193, 224, 342
- Валківський р-н (Харківська обл.) 177, 409
Варвинський р-н (Чернігівська обл.) 116
Вижницький р-н (Черкаська обл.) 144
Вижниччина 144
Вінницька обл. 87, 98
Вінниччина 87, 98, 136, 143, 182, 285
Віньковецький р-н (Хмельницька обл.) 114
Волинь 88, 99, 121, 154, 155, 171, 181, 326, 329, 376, 394
Волочиський р-н (Хмельницька обл.) 114
Волоща, с. (Львівська обл.) 176
- Галицький р-н (Івано-Франківська обл.) 316
Галич, м. 335
Галичина 155, 172, 200, 235
Глухівський р-н (Сумська обл.) 195

Городищенський р-н (Черкаська обл.) 115
Городнянський р-н (Чернігівська обл.) 116
Городоцький р-н (Хмельницька обл.) 114
Горохів, м. 329
Гощанський р-н (Рівненська обл.) 99, 384
Грабівка, с. (Івано-Франківська обл.) 173

Демидівський р-н (Рівненська обл.) 111
Деражнянський р-н (Хмельницька обл.) 114
Діаспора 13, 21, 72, 139, 191, 259, 303
Дніпропетровськ, м. 62, 107, 147, 197, 202, 203, 302, 351
Дніпропетровська обл. 76, 107
Дніпропетровський р-н (Дніпропетровська обл.) 107
Дніпропетровщина 76
Долинщина 221
Донбас 238
Донецьк, м. 65, 104
Донецька обл. 104, 251, 280, 301, 317, 403
Драбівський р-н (Черкаська обл.) 115
Драбівщина 252
Дрогобич, м. 32,
Дрогобиччина 175, 176
Дубно, м. 304

Дубровицький р-н (Рівненська обл.) 111
Дунаєвецький р-н (Хмельницька обл.) 114, 192

Жашківський р-н (Черкаська обл.) 115, 305
Жидачів, м. 358
Житомир, м. 121, 331,
Житомирщина 77, 89, 90, 267, 408, 412

Закарпатська обл. 108, 231, 303, 319, 320

Закарпаття 21
Запоріжжя, м. 361
Запорізька обл. 50, 226
Звенигородський р-н (Черкаська обл.) 115
Здолбунівський р-н (Рівненська обл.) 111
Золотоніський р-н (Черкаська обл.) 115

Іванівці, с. (Івано-Франківська обл.) 174

Іванківський р-н (Київська обл.) 309
Івано-Франківськ, м. 206, 390
Івано-Франківщина 74, 91, 166, 167, 173, 174, 180, 187, 200, 221, 295, 316, 328, 392, 399

Ізяславський р-н (Хмельницька обл.) 114

Іллічівськ, м. 234
Ільці, с. (Івано-Франківської обл.) 295

- Ічнянський р-н (Чернігівська обл.) 116
- Калущина 173
- Кам'янець-Подільський р-н (Хмельницька обл.) 114
- Кам'янець-Подільський, м. 114, 157
- Кам'янський р-н (Черкаська обл.) 115
- Камінь-Каширщина
- Канівський р-н (Черкаська обл.) 178
- Катеринопільський р-н (Черкаська обл.) 115
- Катеринослав, м. (див. Дніпропетровськ, м.)
- Київ, м. 10, 11, 25, 28, 38, 65, 87, 91, 97, 100, 110, 132, 149, 189, 194, 260, 266, 288, 296, 341, 430
- Київська обл. 109, 149, 309, 339, 382
- Київська Русь 236, 255
- Киселі, с. (Хмельницька обл.) 307
- Княгинині, с. (Івано-Франківська обл.) 180
- Ковельщина 363
- Козелецький р-н (Чернігівська обл.) 116
- Коломийський район (Івано-Франківська обл.) 20
- Коломийщина 20, 387
- Коломия, м. 20
- Корецький р-н (Рівненська обл.) 99
- Коропський р-н (Чернігівська обл.) 116
- Корсунщина 253
- Корсунь-Шевченківський р-н (Черкаська обл.) 115
- Корюківський р-н (Чернігівська обл.) 116
- Костопільський р-н (Рівненська обл.) 99
- Красилівський р-н (Хмельницька обл.) 114
- Кривий Ріг, м. 103, 158
- Кривой Рог (див. Кривий Ріг, м.)
- Криворівня (Івано-Франківська обл.) 166
- Крим 105, 117, 145, 162, 250
- Куликівський р-н (Чернігівська обл.) 116
- Летичівський р-н (Хмельницька обл.) 114
- Липівка, с. (Івано-Франківська обл.) 187
- Липки, с. (Рівненська обл.) 384
- Лисянський р-н (Черкаська обл.) 115, 249
- Лисянщина 249
- Литва 381
- Лозівський р-н (Харківська обл.) 102
- Луганська обл. 106
- Луганщина 271, 287, 315, 318, 371
- Луква, р. 173

Львів 153, 165, 396, 414,
428
Львівська обл. 73
Львівщина 73, 92, 175
Ляцьке-Шляхецьке, с. (див.
Липівка, с.)
Макеєвка (див. Макіївка, м.)
Макіївка, м. 104
Малий Буялик, с. (Одеська
обл.) 217
Малятинці, с. (Чернівецька
обл.) 183
Маньківський р-н (Черкаська
обл.) 115
Мариуполь (див. Маріуполь,
м.)
Маріуполь, м. 104
Мельникова, с. (Харківська
обл.) 177
Миколаївщина 220, 340
Миколаївська обл. 220, 328
Михайлівка, с. (Хмельницька
обл.) 192
Монастирищенський р-н (Че-
ркаська обл.) 115
Мукачєво, м. 108
Нагуєвичі, с. (Львівська обл.)
175
Нижнє Селище, с. (Закарпат-
ська обл.) 303
Ніжин, м. 125, 131, 227,
229, 420, 421
Німеччина 106, 116
Нова Зеландія 30
Новоставці, с. (Хмельницька
обл.) 324

Новоушицький р-н (Хмель-
ницька обл.) 114
Нікополь (див. Нікополь, м.)
Нікополь, м. 374
Одеса, м. 122, 123, 156,
204, 208, 261, 270, 322
Одесса (див. Одеса, м.)
Одеськая обл. (див. Одеська
обл.)
Одеська обл. 404
Одещина 217, 322
Олександрівка, м. 311
Олександрівський р-н (Кіро-
воградська обл.) 22,
310
Охтирка, м. 112
Охтирський р-н (Сумська
обл.) 112
Павлокома, с. (Польща) 190
Пацканьово, с. (Закарпатська
обл.) 319
Пересопниці, с. (Рівненська
обл.) 326
Першотравневий р-н (Доне-
цька обл.) 104
Печеніжин, с. (Івано-Франкі-
вська обл.) 174
Пирятинщина 401
Підкарпатська Русь 23
Поділля 182, 274
Подніпров'я 191
Полква, р. 324
Полонський р-н (Хмельниць-
ка обл.) 114
Полтавська обл. 93, 350
Полтавщина 93, 350, 401, 407
Польща 190, 381

- Посулля 407
 Приазов'я 317
 Придесення 402
 Прикарпаття 74, 173, 174,
 200, 206, 221, 335, 390,
 392, 399
 Прут, р. 174
 Путивльський р-н (Сумська
 обл.) 112
- Республіка Карелія (Російська
 Федерация) 298**
 Рівне, м. 85, 394
 Рівненська обл. 85, 99, 111,
 326, 384
 Рівненщина 94, 95, 207,
 423
 Рогатинський р-н (Івано-Фран-
 ківська обл.) 180
 Роменський р-н (Сумська
 обл.) 112, 308
 Ромни, м. 112
 Росія (*див. також* Російська
 імперія, Російська Феде-
 рація) 113, 169, 381
 Російська імперія 47, 122,
 134, 188, 204, 406
 Російська Федерация 298
- Свердлово, с. (*див.* Малий
 Буялик, с.)**
 Севастополь, м. 79
 Середино-Будський р-н (Сум-
 ська обл.) 112
 Січеслав, м. (*див.* Дніпропет-
 ровськ, м.)
 Славянск, м. (*див.* Слов'янськ,
 м.)
- Слобожанщина 222, 263,
 308, 409
 Слов'янськ, м. 81, 104
 Слов'янський р-н (Донецька
 обл.) 104,
 Сміла, м. 115, 237
 Смілянський р-н (Черкаська
 обл.) 115
 Сокаль, м. 323
 Соловки, остр. 147, 298
 СРСР 39, 46, 169, 272, 292,
 406, 413
 Станіславів, м. (*див.* Івано-
 Франківськ)
 Старобільськ, м. 315
 Старокостянтинівський р-н
 (Хмельницька обл.) 114,
 307
 Старосинявський район (Хме-
 льницька обл.) 114
 Сумська обл. 112, 148, 195
 Сумський р-н (Сумська обл.)
 112
- Тальнівський р-н (Черкаська
 обл.) 115**
 Теофіпольський р-н (Хмель-
 ницька обл.) 324
 Тернопільщина 72, 129,
 141, 146, 257
 Тростянецький р-н (Сумська
 обл.) 112
 Турківщина 172
 Тучапи, с. (Івано-Франківсь-
 ка обл.) 328
- Угорщина 103, 372**
 Ужгород м. 108

- Ужгородщина 319
- Уманський р-н (Черкаська обл.) 115
- Умань, м. 115
- Ф**астів, м. 282
- Х**арків, м. 31, 58, 113, 124, 161, 212, 219, 222, 232, 244, 277, 297, 312, 314, 349, 395, 410
- Харківська обл. 78, 101, 102, 113, 177, 409
- Харківщина 78, 212, 263, 389, 400
- Хмельницька обл. 114, 171, 307, 324
- Хмельниччина 192, 324, 344, 352
- Христинівський р-н (Черкаська обл.) 115
- Хуст, м. 108
- Хустський р-н (Закарпатська обл.) 303
- Ч**асів Яр, м. 280
- Черемош, р. 328
- Черкаси, м. 115, 431
- Черкаська обл. 115, 144, 249, 305
- Черкаський р-н (Черкаська обл.) 115
- Черкащина 245, 252, 398, 431
- Чермалик, с. (Донецька обл.) 327
- Чернігів, м. 116, 164,
- Чернігівська обл. 116,
- Чернігівщина 96, 164, 402
- Чигиринський р-н (Черкаська обл.) 115
- Чорнобаївський р-н (Черкаська обл.) 115
- Ш**аргородський р-н (Вінницька обл.) 182
- Шостка, м. 112
- Шосткинський р-н (Сумська обл.) 112
- Шполянський р-н (Черкаська обл.) 115
- Я**мпільський р-н (Сумська обл.) 112

ПОКАЖЧИК НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ, ОРГАНІЗАЦІЙ, УСТАНОВ, ПІДПРИЄМСТВ, ОБ'ЄДНАНЬ, ТОВАРИСТВ, ЯКІ ЗГАДУЮТЬСЯ У НАЗВАХ ВИДАНЬ ТА АНОТАЦІЯХ

- Академія будівництва України 38
Академія педагогічних наук України 26
- ВАТ «Хмельпиво» 352**
Верхнеднепровський опытно-экспериментальный машиностроительный завод (*див.* Верхньодніпровський дослідно-експериментальний машинобудівний завод)
Верхньодніпровський дослідно-експериментальний машинобудівний завод 370
Видавництво «Зоря» 360
Відділкова лікарня ст. Конотоп Південно-Західної залізниці 365
Відкрите акціонерне товариство «Дніпрошина» 357
- Державна металургійна академія України 415
Державна наукова медична бібліотека 355
Державний драматичний театр імені Лесі Українки у Львові 146
Держархів Сумської області 148
Держбуд України 38
Дніпропетровська державна медична академія 61
Дніпропетровський національний університет 62
- Жидачівський целюлозно-паперовий комбінат 358**
- Издательство «Зоря» (*див.* Видавництво «Зоря»)**
- Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського 150
Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України 133, 213
Історичний факультет Запорізького державного університету 361
- Києво-Могилянська академія 11, 288**
Києво-Печерська Лавра 194, 430
Київміськбуд 38
Київська духовна академія 189
Київське товариство політв'язнів та жертв репресій 260

- Київський національний університет ім. Т. Шевченка 28, 258, 424
Київсько-харківський театр «Березіль» 146
Кіровоградська державна сільськогосподарська дослідна станція
Української академії аграрних наук 362
Краснолучський машинобудівний завод 371
Краснолучский машиностроительный завод (див. Краснолучський машинобудівний завод)
Кривбаспромводопостачання, Державне промислове підприємство 103
Кривбасспромводоснабжение, Государственное промышленное предприятия (див. Кривбаспромводопостачання, Державне промислове підприємство)

Луганський державний педагогічний університет ім. Т. Шевченка 271, 318

Міністерство фінансів України 272
Музей-архів Переходової доби 149

Наркомос 264
Наукове товариство імені Т. Г. Шевченка 369
Науково-дослідний центр періодики Львівської наукової бібліотеки імені В. Стефаника 135
Национальный медицинский университет им. А. А. Богомольца (див. Національний медичний університет ім. Богомольца)
Національна академія внутрішніх справ 57
Національна академія наук України 388
Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського 150, 243, 388
Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського 300
Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця 55, 225
Ніжинський державний педагогічний університет ім. М. Гоголя 227, 420
Ніжинський драматичний театр ім. М. М. Коцюбинського 421
Новоросійський університет (див. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова)

Одесская государственная академия строительства и архитектуры (див. Одеська державна академія будівництва і архітектури)
Одеська державна академія будівництва і архітектури 208
Одеська державна наукова бібліотека імені М. Горького 123

Одеський інженерно-будівельний інститут (див. Одеська державна академія будівництва і архітектури)
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова 156
Открытое акционерное общество «Днепрошина» (див. Відкрите акціонерне товариство «Дніпрошина»)

Павлоградский механический завод Производственного объединения «ГП Южный машиностроительный завод им. Макарова» (див. Павлоградський механічний завод Виробничого об'єднання «ДП Південний машинобудівний завод ім. Макарова»)
Павлоградський механічний завод Виробничого об'єднання «ДП Південний машинобудівний завод ім. Макарова» 367

Сірожупанна дивізія 179
Слобожанський драматичний театр 222
Сокальська гімназія 323

Театр імені І. Тобілевича «Заграва» 146
Тернопільський український драматичний театр імені Т. Г. Шевченка 146

Укргропромбуд 38
Укрбуд 38
Укрбудматеріали 38
Укрметротунельбуд 38
Укрмонтажспецбуд 38
Укрреставрація 38
Укртрансбуд 38
Укрцемент 38
Університет Св. Володимира (див. Київський національний університет ім. Т. Г. Шевченка)

Харківське історико-філологічне товариство 244
Харківський державний автомобільно-дорожній університет 410
Харківський державний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди 31, 219
Харківський державний університет 124
Харківський зоотехнічний інститут 232
Харківський державний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва 58

Чернігівський педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка 164

ПОКАЖЧИК ПРОФЕСІЙ, ГАЛУЗЕЙ ТА НАПРЯМІВ ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- А**грохіміки 127
адмірали 279
академіки 26, 58, 132, 199,
200, 225, 256, 385, 388,
396, 420
актори 141, 146, 152, 222,
416, 421, 423
актори кіно 49, 152, 416
акушери 46
археологи 191
архівісти 278
архієпископи 389
архіереї 400
архімандрити 189, 194, 279
архітектори 48, 152, 202,
256, 277, 312
астрономи 7, 424
- Б**алетмейстери 423
банкіри (*див. також*
фінансисти) 8, 359
бібліографи 123
бібліотекарі 152, 355
бізнесмени (*див. також*
підприємці) 53, 85, 94
біологи 27, 51, 126
богослови 406
благодійники (*див. також*
меценати) 11, 202, 279
будівельники 38, 48, 80,
208, 256
бургомістри 206
- В**етерани другої світової
війни 57, 272, 280,
282, 287, 321, 367, 374,
375
ветерани праці 287, 294,
367
ветеринари 130
видавці 13, 60, 137, 152,
165, 202, 204, 269, 332,
360, 387
викладачі 31, 124, 125, 129,
131, 219, 396, 420, 424
винахідники 256, 299
винороби 334
військові діячі (*див. також*
адмірали, генерали) 24,
47, 73, 79, 121, 151, 205,
245, 353, 374, 402, 403
вікарії 400
воїни-інтернаціоналісти 103,
404, 431
вчені (*див. також* академіки,
діячі науки, науковці,
члени-кореспонденти,)
8, 18, 23, 27, 41, 43, 44,
46, 48, 51, 55, 56, 58, 62,
84, 126, 127, 128, 129,
130, 132, 138, 164, 170,
196, 198, 201, 211, 220,
232, 244, 252, 253, 256,
258, 259, 264, 291, 361,
362, 388, 390, 393, 413,
415, 420, 424
вчителі 177, 323

- Генерал-губернатори 246
 генерали 47, 122, 205
 генетики 126
 географи 51, 413
 геологи 413
 Герої Радянського Союзу
     81, 100, 102, 252, 253,
     268, 280, 282, 292, 305,
     308, 374
 Герої Соціалістичної Праці
     81, 225, 252, 253, 305
 Герої України 53, 81, 252
 гетьмани 11
 гінекологи 46
 гістологи 41
 господарники 252, 253
 графіки 70, 139, 141, 297
 громадські діячі 6, 24, 30,
     58, 60, 76, 77, 85, 86, 97,
     121, 136, 150, 151, 152,
     202, 221, 255, 266, 269,
     279, 302, 306, 336, 338,
     353, 364, 378, 385, 402,
     414
 ґрунтознавці 127
- Декани 124
 депутати 77, 82, 83, 85, 86,
     97
 депутати Верховної Ради
     України 40
 державні службовці 82, 85,
     121, 366, 422
 державні діячі 19, 24, 60,
     82, 83, 85, 86, 151, 240,
     302, 306, 336, 337, 338,
     343, 353, 359, 364, 399,
     408, 422
- дизайнери 152
 дипломати 11, 15, 82, 83,
     86, 425
 директори 177, 355, 358,
     371, 396
 диригенти 146, 152, 423
 дисиденти 209, 329
 діячі культури 1, 3, 6, 12,
     24, 25, 34, 37, 60, 74, 79,
     87, 88, 89, 90, 91, 92, 93,
     94, 95, 96, 150, 151, 161,
     164, 166, 178, 182, 193,
     215, 222, 245, 252, 255,
     267, 269, 274, 289, 291,
     295, 302, 305, 306, 308,
     320, 329, 333, 338, 339,
     343, 344, 345, 349, 350,
     353, 364, 366, 369, 394,
     402, 405, 414
 діячі науки (*див. також*
     вчені, науковці) 1, 6,
     12, 25, 26, 28, 29, 41, 43,
     44, 45, 48, 55, 56, 58, 60,
     62, 68, 78, 79, 84, 85, 86,
     87, 88, 89, 90, 91, 92, 93,
     94, 95, 96, 123, 124, 125,
     126, 127, 128, 130, 131,
     132, 133, 135, 137, 138,
     141, 144, 150, 151, 159,
     163, 166, 191, 196, 198,
     199, 201, 210, 211, 213,
     215, 220, 232, 259, 271,
     278, 291, 296, 299, 308,
     313, 318, 349, 350, 353,
     354, 359, 361, 362, 364,
     366, 369, 385, 388, 393,
     394, 395, 396, 402, 408,
     413, 417, 420, 422, 424

- драматурги 152
- Е**кономісти 84, 87, 128,
211, 366, 395, 427
- етнографи 145, 152
- етнологи 56, 201
- Є**пископи 389
- Ж**ивописці 70, 141, 418
- жінки 35, 39, 100, 132, 196,
197, 201, 262, 266, 398,
419
- журналісти 13, 14, 74, 81,
84, 85, 86, 102, 137, 188,
314
- З**алізничники 59
- землевласники 331
- землероби 127
- зооінженери 232
- І**гумени 194
- інженери 38, 48, 256, 415
- історики 1, 2, 10, 15, 23, 24,
25, 37, 124, 135, 138,
145, 157, 198, 199, 201,
220, 233, 244, 278, 302,
318, 335, 341, 361, 393,
420
- К**ерівники 28, 42, 80, 81,
82, 83, 86, 212, 252, 253,
294, 355, 408, 423, 425
- кінематографісти 49
- кінознавці 49, 152
- кінооператори 49, 152
- кінопостановники 49, 152,
- книгознавці 269
- князі 42, 69, 171, 279, 326,
376
- козаки 11, 15, 245, 336,
386, 411,
- композитори 9, 11, 146,
152, 406, 423
- конструктори 160, 163, 296
- кооператори 286, 391
- краєзнавці 52, 74, 144, 157,
215, 335, 390, 392
- критики 143, 152, 387
- купці 279
- Л**ауреати державних
премій 58, 71, 200,
274, 335, 371, 392
- лицарі 325
- лікарі (*див. також* акушери,
гінекологи, медики,
санітарні лікарі) 18, 44,
51, 55, 134, 169, 199,
259, 365
- ліквідатори Чорнобильської
катастрофи 101
- літератори (*див. також*
письменники) 23, 24,
136, 144, 164
- літературознавці 74, 143,
152, 387
- М**айстри декоративно-
ужиткового
мистецтва 70
- майстри народної
творчості 152

майстри художнього
слова 329
мандрівники 162
математики 51, 125
медики 11, 18, 44, 199, 365
меценати (*див. також*
благодійники) 279,
283, 289, 353
мистецтвознавці 60, 74,
152
митрополити 194, 279, 345,
389, 429
митці (*див. також* діячі
культури) 24, 60, 71,
81, 85, 139, 142, 164,
226, 277, 285, 297, 298,
353, 418, 423
міліціонери 251
міністри (*див. також*
урядовці) 185, 205,
242
міські голови (*див. також*
бургомістри) 237, 302
монументалісти 10, 70
музейні працівники 74
музиканти (*див. також*
піаністи) 144, 152, 202
музичні діячі 125, 161, 300,
320, 339,

Народознавці 56, 269, 392
науковці (*див. також* вчені,
діячі науки) 6, 12, 28,
29, 41, 44, 45, 55, 56, 58,
68, 78, 79, 84, 85, 87, 88,
89, 90, 91, 92, 95, 96,
123, 124, 125, 127, 128,
130, 131, 132, 133, 135,

138, 140, 144, 150, 156,
157, 163, 189, 196, 198,
199, 200, 201, 210, 211,
213, 219, 244, 247, 259,
271, 278, 299, 308, 318,
349, 353, 354, 361, 364,
366, 369, 385, 388, 390,
392, 393, 395, 396, 413,
420, 424

Освітняни (*див. також*
викладачі, вчителі,
педагоги) 319

Партизани 104, 374
педагоги 28, 48, 51, 58, 164,
180, 196, 210, 219, 224,
227, 265, 271, 341, 383,
399, 420, 424
перекладачі 152, 204, 373
письменники (*див. також*
драматурги, літератори,
перекладачі, прозаїки,
публіцисти) 11, 15,
49, 60, 136, 143, 152,
166, 169, 203, 226, 252,
253, 269, 281, 332, 340,
342, 387, 406, 420

піаністи 65
підпільники 104, 374
підприємці 53, 81, 84, 279,
397
поети 81, 152, 203, 285, 406
політики (*див. також* полі-
тичні діячі) 25, 85, 94,
97, 298, 332, 359, 366,
402, 432

- політичні в'язні 260, 293, 298
- політичні діячі 4, 6, 23, 24, 39, 76, 78, 79, 84, 88, 96, 97, 151, 215, 221, 245, 255, 279, 302, 306, 336, 338, 343, 353, 378, 381, 408, 432
- почесні громадяни
міста 81, 102, 261, 302, 315
- пошуковці-дослідники 64
- правознавці 19, 125
- президенти 179
- прозаїки 152
- просвітителі 349, 364
- професори 11, 55, 58, 61, 62, 131, 156, 189, 271, 396, 420
- публіцисти 13, 60, 137, 152, 165, 188, 269
- Редактори** 13, 137, 152, 165, 202, 204, 269
- режисери 146, 421, 423
- рекордсмени 313
- ректори 63, 215, 288, 396, 410
- релігійні діячі (*див. також* архієпископи, архієреї, архімандрити, богослови, митрополити) 4, 86, 364, 400, 429
- репресовані 59, 201, 231, 262, 298, 329, 388
- Санітарні лікарі** 169
- священноначальники 194
- селекціонери 126
- скульптори 70, 141, 152, 426
- соціологи 29, 422
- співаки 300
- спортсмени 6
- судді 82, 83, 86, 294
- сценаристи 152
- Театрознавці** 146
- Урядовці** (*див. також* міністри) 242
- учні 323
- Фізики** 51, 125
- філологи 124, 125, 152, 244, 420, 428
- філософи 16, 17, 51, 140, 189, 254, 346, 347
- фінансисти (*див. також* банкіри) 8
- фольклористи 143, 152, 423
- Хани** 69
- хіміки 51, 127, 258, 290
- християни-баптисти 406
- художники (*див. також* графіки, живописці, монументалісти, скульптори, художники театру) 11, 12, 45, 70, 81, 144, 146, 152, 203, 204, 243, 245, 270, 297, 302, 329, 418, 423, 426
- художники театру 146

Церковні діячі (*див. також*
вікарії, єпископи, архі-
єпископи, архієреї, архі-
мандрити, ігумени, релі-
гійні діячі, митрополи-
ти, священноначальни-
ки, ченці) 6, 11, 60,
389, 400, 429, 430,

Ченці 194
члени ОУН-УПА 73, 180,
221, 348
члени-кореспонденти 58,
199, 385, 388, 396, 420

Юристи (*див. також*
правознавці) 19, 202,
354, 385

ЕТНОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Греки 217, 263, 270, 279, 292, 327
грузини 47

Євреї 75, 100, 202, 203, 238, 275, 276, 277, 417

Кримські татари 117, 250

Поляки 15, 229

Росіяни 15, 246, 299, 406

ПОКАЖЧИК СЕРІЙ

- Альма-матер** 347
Архівні зібрання України 148, 149, 150, 152, 153
- Бібліотека Державного фонду фундаментальних досліджень** 17
Бібліотечка «Сіверянського літопису» 402
Бібліотека «Опілля» 180
Бібліотека «Шкільного світу» 290
Бібліотека ЕКЦ «Бейт Дан» 277
- Вища освіта в Україні** 29
- Державне управління** 82
Джерела з історії українського козацтва 386
- Еврейский совет Украины** 275
- Жінки Черкащини** 398
- Золота криниця знань** 4
Золоті імена України 353, 364
- История охраны природы** 168, 169
- Історичні та культурологічні студії** 155
Історіографічні студії 233
- Корінь і крона** 72
Краєзнавча бібліотека 408
- Літопис краю** 328
Літопис Української Повстанської Армії 73
- Медична біографістика** 134

- Мистецька Тернопільщина 146
 Молоді про славетних людей Тернопільщини 141
- Національна іміджева програма «Лідери ХХІ століття» 68**
 Некрополі України 121
 Ніжинська старовина 229
- Право 354**
 Праці сесій, конференцій, симпозіумів, «круглих столів» НТШ у Львові 369
 Програма «Трансформація гуманітарної освіти в Україні» 427
 Проект «Краєзнавча книга» 319
 500 впливових особистостей 53, 356
- Реабілітовані історією 231**
- Серія приложених к журналу «Вопросы русской литературы» 162**
 Серія історичних нарисів 256
 Сто найвідоміших 284
 Сучасна освіта України 51
- Творча Україна 70**
- Україна на межі тисячоліть 67**
 Українська історична бібліотека 74
 Українські вчені-аграрії ХХ століття 126, 127, 130
 Українські історики 138
 Українські мемуари 373
- Харьковский биографический словарь 389**
 Хто є хто в Рівному та Рівненській області 85
- Черкаський край в особах. 1941–2001 252, 253**
- Studia Historica res gestas Ostrogothiae illustrantia 376**

ЗМІСТ

Від авторів 5

1. Довідкові видання 10

- 1.1. Енциклопедії. Енциклопедичні словники 10
  - 1.1.1. Загальні 10
  - 1.1.2. Галузеві 12
  - 1.1.3. Краєзнавчі 16
- 1.2. Довідники. Словники 17
  - 1.2.1. Загальні 17
  - 1.2.2. Галузеві. Тематичні 17
  - 1.2.3. Краєзнавчі 19
  - 1.2.4. Біографічні словники, довідники 19
    - 1.2.4.1. Загальні 19
    - 1.2.4.2. Тематичні 20
    - 1.2.4.3. Краєзнавчі 29
    - 1.2.4.4. «Хто є хто» 32
    - 1.2.4.5. «Книга пам'яті». «Книга скорботи» 36
    - 1.2.4.6. Некрополі 42
  - 1.2.5. Біобібліографічні словники, довідники 43
    - 1.2.5.1. Тематичні 43
    - 1.2.5.2. Краєзнавчі 48
- 1.3. Путівники 50

2. Наукова література 52

- 2.1. Матеріали наукових конференцій 52
- 2.2. Наукові монографії 56
- 2.3. Аналітичні(критичні) огляди, узагальнюючі праці з біографічним матеріалом 65

3. Науково-популярні видання 81

- 3.1. Біографічні нариси. Науково-популярні збірники біографій 81
- 3.2. Науково-популярні монографії та збірники з біографічним матеріалом 92

- 4. Навчальна література 102**
- 5. Ювілейні та презентаційні видання 108**
- 6. Мемуарна література (спогади, щоденники) 114**
- 7. Генеалогічні матеріали 115**
- 8. Доповнення до вип. 1 118**

Допоміжні покажчики

- Покажчик імен 132
- Покажчик назв творів 155
- Покажчик установ, організацій, підприємств, які брали участь у підготовці і випуску видань 175
- Покажчик географічних назв 185
- Покажчик навчальних закладів, організацій, установ, підприємств, об'єднань, товариств, які згадуються у назвах видань та анотаціях 191
- Покажчик професій, звань, галузей та напрямів людської діяльності 194
- Етнографічний покажчик 199
- Покажчик серій 200

Науково-інформаційне видання

**Книжкові джерела української біографістики
у фондах
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
Матеріали до бібліографії
(2001–2003 рр.)**

Автори-укладачі
Надія Іванівна МЕЛЬНИК-ЛЮБОВЕЦЬ
Олег Миколайович ЯЦЕНКО

Технічний редактор *Н. Маслакова*
Комп'ютерна верстка *О. Яценко*
Комп'ютерний набір *О. Яценко*

Підп. до друку 07.06.2006. Офс. друк. Формат 60x84/16. Папір офс.
Ум. друк. арк. 11,86. Обл.-вид. арк. 9,86. Наклад 500 прим. Зам. 14.
Віддруковано у Науково-видавничому центрі НБУВ.
03039, Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 1390 від 11.06.2003 р.